Progressive Education Society's
Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)
Shivajinagar, Pune-411005. Maharashtra

MODLIB E-Bulletin of Library and Information Centre

VOLUME 8, ISSUE 2 **FEBRUARY 2023**

Golden Moments of February 2023

Vidyarthi Sanvaad

National Conference on Implementation of NEP-2020

Best Student Trophy 2023

Publication of बहर

Best Student Trophy 2023

Ram Chitale and Om Sontakke

Published by : Dr. Rajendra S. Zunjarrao, Principal, MCASC (Autonomous) , Shivajinagar, Pune-05.
Editor : Dr. Shantashree Sengupta, Librarian.
Editorial Assistant : Mrs. Sarika Sable **E-mail:** librarian@moderncollegepune.edu.in
MCASC Library Website and WebOPAC

'MODLIB' : E-Bulletin of Library and Information Centre of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5.

Frequency: Monthly

Mode of Publication: Online

Issue: February 2023

Disclaimer: The Publisher and Editorial Team of this Issue of Library E-Bulletin are not responsible for the views expressed in the Articles.

Table of Contents

Sr.No.	Topic	Page No.s
1	**Vidyarthi Sanvaad**	6 - 12
2	**National Conference on the Implementation of National Education Policy-2020**	13 - 25
3	**Publication Ceremony of 'बहर': An Anthology of Marathi Poems written by Principal Dr. Rajendra Zunjarrao**	26 - 28
4	**Best Student Trophy Contest 2023**	29 - 34
5	**Activities of Institutional Social Responsibility (ISR) Cell**	35 - 38
6	**Congratulations to Non-teaching Staff on their Promotion**	39
7	**Appreciation Meeting on the receipt of the "Certificate of Admiration for Esteemed Faculty Members of P. E. Society's Modern College of Arts, Science & Commerce, Pune, Maharashtra for Adopting Best Practices for Enhancing Subject Matter Experts (SMEs) Knowledge Sharing" for DELNET ViSiOn Portal.**	40 - 43
8	**Events conducted by NSS in February 2023**	
	* *Selection of Modern College, Shivajinagar, Pune-5 under the Rashtriya Ekatmata Shibir*	45
	* *Guest Lecture on the occasion of Chhatrapati Shivaji Maharaj Jayanti*	46
9	**Events conducted by Library in February 2023**	
	* *Sant Ravidas Maharaj Jayanti*	47 - 48
	* *Sant Sevalal Maharaj Jayanti*	49
	* *Chhatrapati Shivaji Maharaj Jayanti*	50 - 56
	* *Balshastri Jambhekar Jayanti*	57 - 58
	* *Sant Gadge Baba Jayanti*	59 - 60

Table of Contents

Sr.No.	Topic	Page No.s
10	**Events conducted by the Departments in February 2023**	
	* *Department of History*	62 - 64
	* *Department of Political Science*	65
	* *Nirbhaykanya Abhiyan*	66 - 68
	* *Department of Physics*	69 - 70
	* *Department of Electronic Science*	71 - 91
	* *Department of Marathi*	92
	* *Department of Psychology*	93
	* *Science Day Programme*	94 - 99
11	**Refresher Course/FDP Attended by Faculty Members**	
	* *Dr. Shantashree Sengupta, Librarian*	101
12	**Farewell Programme of Mrs. Sukhada Pandkar**	102
13	**Modern Achievements**	
	* *Shri. Dattatray Maruti Raut, Laboratory Attendant, Department of Geography*	104
	* *Shubham Kodag, Avinash Patil and Omkar Narke*	105
	* *Prutha Vatrtikar*	106
	* *NCC Cadets*	107
	* *Ram Chitale and Om Sontakke*	108 - 109

Table of Contents

Sr.No.	Topic	Page No.s
	* *Dr. Vaijayanti Jadhav, Assistant Professor, Department of Marathi*	110
	* *Dr. Prabhakar Varade, Assistant Professor, Department of Electronic Science*	111
	* *Dr. Shubhangi Puranil, Assistant Professor, Department of Zoology*	112
	* *Cdt. Ramani Bhalerao, NCC Cadet*	113
	* *Shri. Vyankatesh Narayan Kulkarni, M.A. Marathi Part-1 Student*	114
	* *Miss. Pradnya Kamble, SYBA Marathi Student*	115
	* *Department of Commerce*	116 - 117
	* *Department of Electronic Science*	118
	* *Department of Microbiology*	119
	* *Miss. Kavya Ayyer and Shaunak Kulkarni*	120
	* *Dr. Prerna Ubale, Head, Department of Hindi*	121 - 122
	* *Dr. Rajesh Kulkarni, Head, Department of History*	123
	* *Dr. Priyanka Joshi More, Assistant Professor, Department of History*	124 - 126
14	Modern Alumni Achievement	
	* *Ms. Kusum Padale*	127
15	Newly Added Books in the Library	128 - 132
16	Newspaper Clippings	133 - 204
17	Upcoming Events	205

विद्यार्थी संवाद: ९ फेब्रुवारी २०२३

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी वतीने आज 'विद्यार्थी संवाद' या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमात पुण्याचे पोलीस सहआयुक्त मा.श्री.संदीप कर्णिक यांनी खऱ्या अर्थाने विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला. विद्यार्थ्यांना डीटरमिनेशन आणि कमिटमेंट हे दोन कानमंत्र त्यांनी दिले.

संस्थेची उपकार्यवाह, शिक्षक आणि एक सर्वसामान्य पुणेकर नागरिक या नात्याने मीही या संवादात सहभागी झाले. भारत हा तरुणांचा देश असे आपण म्हणतो.या तरुणाईशी सतत संवादी असेल पाहिजे हे यावेळी प्रकर्षाने जाणवले. आळस झटका,नेहमी प्रयत्नवादी रहा,कोणताही यशाचा शॉर्टकट अंगीकारु नका,गुन्हेगार हे आपले शत्रू नाहीत, त्यांच्यात योग्य बदल समाजच घडवू शकतो हे कर्णिक सरांचे विचार विद्यार्थ्यांना नेहमीच मार्गदर्शक ठरतील हा विश्वास मला वाटतो.

कार्यक्रमासाठी संस्थेचे अध्यक्ष मा. डॉ. गजानन एकबोटे सर, सचिव प्रा. शामकांत देशमुख सर, सहकार्यवाह ज्योत्स्ना एकबोटे मॅडम , प्राचार्य डॉ राजेंद्र झुंजारराव सर व इतर मान्यवर उपस्थित होते.

विद्यार्थी संवाद: ९ फेब्रुवारी २०२३

जगण्यातले वाईट अनुभवच माणसाला खूप काही शिकवतात, त्याला अधिक चांगला जीवनानुभव देऊन जातात :

मा.संदीप कर्णिक, पोलीस सहआयुक्त, पुणे शहर

पुणे ९: दैनंदिन जीवनात वेगवेगळ्या प्रकारचे अनुभव माणसाला येतात, त्यातले वाईट अनुभव माणसाला खूप काही शिकवतात. त्याला वेगळाच असा एक अनुभव देऊन जातात. विद्यार्थ्यांनी त्यांच्या दैनंदिन जीवनाचे नियोजन कसे करावे याविषयी मार्गदर्शन करताना मा.श्री. संदीप कर्णिक यांनी आपले मत व्यक्त केले. कठीण काळातील ताणतणावाचे व्यवस्थापन करताना आपण स्वतःवर यापूर्वी किती कष्ट घेतले आहेत त्याचा अधिक उपयोग होतो. चांगली पुस्तके, चांगले संगीत,योगकला आपल्या मनाची चांगली मशागत घडून आणतात. विद्यार्थ्यांनी शारीरिक आणि मानसिक दृष्ट्या निरोगी राहण्यासाठी स्वतःवर कष्ट घेतले पाहिजेत. विद्यार्थ्यांनी अभ्यास करताना आपल्यामधला आळस झटकावा कोणतीही गोष्ट एकदा करायची ठरवली तर अशक्य मुळीच नाही असे ते म्हणाले. विद्यार्थ्यांनी आपल्या दैनंदिन गरजा मर्यादित ठेवणे आवश्यक आहे. आपण आपले काम प्रामाणिकपणे करत राहणे, समाजातील लोकांना मदत करणे आवश्यक आहे. यशाला कोणताही शॉर्टकट नसतो त्यामुळे आपले प्रयत्न नियोजनबद्ध हवेत असेही ते म्हणाले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे कार्याध्यक्ष मा.प्रा.डॉ.गजानन एकबोटे सर उपस्थित होते. एक आदर्श अधिकारी कसा असावा याचे उदाहरण म्हणजे मा.श्री.संदीप कर्णिक साहेब असल्याचे त्यांनी सांगितले. विद्यार्थ्यांनी जीवनात नेहमी सकारात्मक रहावे, यश मिळत जाईल असे ते म्हणाले. महाविद्यालयीन जीवनामध्ये विद्यार्थ्यांना अनेक डिस्ट्रॅक्टकशन्स सामोरे जावे लागत आहे, त्यामुळे विद्यार्थ्यांनी एकाग्र चित्त राहण्यासाठी प्रयत्न केले पाहिजेत असे ते म्हणाले.

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या सहकार्यवाह आणि महाविद्यालय विकास समितीच्या अध्यक्ष प्रा.सौ.डॉ.ज्योत्स्ना एकबोटे यावेळी उपस्थित होत्या. प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी नेहमीच उद्बोधनपर कार्यक्रम राबवते. प्रो.ए.सोसायटीच्या सर्व शाखा विद्यार्थी केंद्रवर्ती ठेवून काम करत असल्याचे त्यांनी नोंदवले. यावेळी प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या उपकार्यवाह प्रा.डॉ.निवेदिता एकबोटे उपस्थित होत्या. मॉडर्न महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.राजेंद्र झुंजारराव यांनी आपल्या स्वागतपर भाषणात विद्यार्थ्यांना आव्हानांना सामोरे जाण्याचे आवाहन केले. कार्यक्रमाचे नियोजन संस्थेचे सचिव प्रा.श्यामकांत देशमुख यांनी केले. या कार्यक्रमाला प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी संचलित सर्व महाविद्यालयांचे प्राचार्य, विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन प्रा.रेणू भालेराव यांनी केले. ईशस्तवन स्वाती पटवर्धन यांनी सादर केले.

विद्यार्थी संवाद: १ फेब्रुवारी २०२३

विद्यार्थी संवाद: ९ फेब्रुवारी २०२३

विद्यार्थी संवाद: १ फेब्रुवारी २०२३

विद्यार्थी संवाद: ९ फेब्रुवारी २०२३

यशाला 'शॉर्टकट' नाहीच

पोलिस सहआयुक्त संदीप कर्णिक यांचे मत

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

'आपण आपले काम प्रामाणिकपणे करत राहणे, समाजातील लोकांना मदत करणे आवश्यक आहे. यशाला कोणताही 'शॉर्टकट' नसतो. त्यामुळे आपले प्रयत्न नियोजनबद्ध हवेत,' असे मत पोलिस सहआयुक्त संदीप कर्णिक यांनी व्यक्त केले.

'प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी'च्या वतीने 'विद्यार्थी संवाद' या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या वेळी कर्णिक यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करून संवाद साधला. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी 'प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी'चे कार्याध्यक्ष प्रा. डॉ. गजानन एकबोटे होते. य वेळी सहकार्यवाह आणि महाविद्यालय विकास समितीच्या अध्यक्ष डॉ. ज्योत्स्ना एकबोटे, उपकार्यवाह डॉ. निवेदिता एकबोटे, मॉडर्न महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव, संस्थेचे सचिव प्रा. श्यामकांत देशमुख उपस्थित होते.

'दैनंदिन जीवनात माणसाला वेगवेगळ्या प्रकारचे अनुभव येतात. त्यातले वाईट अनुभव माणसाला खूप काही शिकवतात; वेगळाच असा अनुभव देऊन जातात. विद्यार्थ्यांनी अभ्यास करताना आपल्यामधला आळस झटकावा. विद्यार्थ्यांनी आपल्या दैनंदिन गरजा मर्यादित ठेवणे आवश्यक आहे,' असे कर्णिक म्हणाले.

'विद्यार्थ्यांनी जीवनात नेहमी सकारात्मक राहावे. महाविद्यालयीन जीवनामध्ये विद्यार्थ्यांचे लक्ष विचलित होण्यासाठी अनेक गोष्टी आहेत. त्यामुळे विद्यार्थ्यांनी एकाग्रचित्त राहण्यासाठी प्रयत्न केले पाहिजेत,' असे डॉ. एकबोटे म्हणाले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन प्रा. रेणू भालेराव यांनी केले.

तुम्ही किती 'एन्काउंटर' केले?

विद्यार्थ्यांनी संदीप कर्णिक यांना स्पर्धापरीक्षेच्या तयारीपासून पोलिस सेवेत कर्तव्य बजावतानाची आव्हाने, यासंबंधी अनेक प्रश्न विचारले. 'तुम्ही आतापर्यंत किती एन्काउंटर केले आहेत,' असा प्रश्न एकाने विचारला. त्यावर 'एन्काउंटर करणारे सगळे जेलमध्ये आहेत,' असे उत्तर कर्णिक यांनी देताच सभागृहात हशा पिकला. 'कायदा सुव्यवस्था राखताना पोलिसांना नागरिकांचा सामना करावा लागतो. नागरिक पोलिसांचे शत्रू नसतात. त्यामुळे प्रत्येक वेळी पोलिसी खाक्या दाखविण्याची आवश्यकता नसते,' असे कर्णिक म्हणाले.

Maharashtra Times 10.2.2023

सामना

विद्यार्थ्यांनो, कष्टाला पर्याय असूच शकत नाही – संदीप कर्णिक

पुणे, दि. ९ (प्रतिनिधी) – 'विद्यार्थ्यांनो कष्टाला पर्याय असूच शकत नाही. विशेषत: प्रामाणिकपणे मेहनत करणे, मनात चांगले विचार आणून ध्येयाचा मार्ग शोधणे, चांगली मानवता जपण्यासाठी प्रयत्न केल्यास यशस्वी व्हायला वेळ लागत नाही. आपल्या हातून चांगलेच करण्यास प्राधान्य द्या. आई-वडिलांची साथ, तुमची मेहनत आणि देवाचा आशीर्वाद तुम्हाला यशाच्या शिखरावर घेऊन जाण्यास मदत करेल,' असा कानमंत्र सहपोलीस आयुक्त संदीप कर्णिक यांनी मॉडर्न महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांना दिला.

मॉडर्न महाविद्यालयात विद्यार्थी संवाद कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी संस्थेचे अध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे, जोत्स्ना एकबोटे यांच्यासह पदाधिकारी उपस्थित होते.

सहआयुक्त संदीप कर्णिक म्हणाले, 'स्पर्धा परीक्षांचा अभ्यास करताना तुम्हाला छंद, नातेवाईक, आवड-निवडीला दूर ठेवावे लागते. मिनिटामिनिटाचे नियोजन करून ध्येय गाठण्यासाठी स्वत:ला चाकोरीत बांधून घ्यावे लागते. दिवसातील किमान १५ तास अभ्यास करणे, सण-उत्सवाशिवाय मित्र-मैत्रिणींमध्येही दुरावा ठेवावा लागतो. प्रतिकूल परिस्थितीत मानसिकदृष्ट्या सक्षम राहून आपल्याला अनेक निर्णय घ्यावे लागतात. युपीएससी करताना मी खूप संघर्ष केला आहे. त्यानंतरच मी २००४ मध्ये स्पर्धा परीक्षेतून देशात ५४वा निवडला गेलो.

डॉ. एकबोटे म्हणाले, 'प्रत्येकाच्या जीवनामध्ये अनुभव शिकवून जातो. सकारात्मक राहणे, नाउमेद न होता ध्येयाकडे वाटचाल करणे, प्रामाणिकता, सुसंवाद, कष्ट गरजेचे आहेत.'

वडिलांचे स्वप्न अन् युपीएससीचा खडतर प्रवास

इंजिनीअर झाल्यानंतर मी एमबीएचे शिक्षण पूर्ण करीत सुरुवातीला नोकरी केली. त्यानंतर वडिलांनी मला युपीएससीची तयारी बाकी आहे, तेवढी कर असे सांगितले. त्यावेळेस कोणताही क्लास न लावता प्रामाणिकपणे प्रचंड अभ्यास केला. आई-वडिलांचे स्वप्न पूर्ण करण्यासाठी पूर्ण ताकद पणाला लावण्याचे आवाहन कर्णिक यांनी विद्यार्थ्यांना केले.

किती एन्काउंटर केले, विद्यार्थ्यांकडून फिरकी

■ सर आतापर्यंत तुम्ही किती एन्काउंटर केले, स्पर्धा परीक्षाच का निवडली, एमबीएनंतर जॉब सोडून कसा अभ्यास केला, अशा पद्धतीने विद्यार्थ्यांनी सहआयुक्त संदीप कर्णिक यांना प्रश्न विचारले. विद्यार्थी प्रियंका टिकोळे, गुरुप्रित, मुरारजी कुलकर्णी, प्राची म्हासूरकर, अथर्व गायकवाड यांनी विचारलेल्या प्रश्नांवर कर्णिक यांनी समर्पक उत्तरे दिली. यशाला शॉर्टकट नसतो, अभ्यास करा, पोलीस खात्यात खरे रस्त्यावरील पोलीस अंमलदार असतो. त्यामुळे शहरे सुरक्षित असल्याचे त्यांनी नमूद केले.

Pune Edition
Feb 10, 2023 Page No. 5
Powered by : eReleGo.com

विद्यार्थी संवाद: ९ फेब्रुवारी २०२३

अनुभवातून माणूस घडतो : सहआयुक्त कर्णिक

मॉडर्नतर्फे 'विद्यार्थी संवाद' उत्साहात

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. ९ - कठीण काळात तणावाचे व्यवस्थापन करताना आपण स्वत:वर किती कष्ट घेतले आहेत, त्याचा उपयोग होतो. त्यामुळे प्रयत्न नियोजनबद्ध हवेत,असा सल्ला पोलीस सहआयुक्त संदीप कर्णिक यांनी गुरूवारी येथे दिला. ते पुढे म्हणाले, दैनंदिन जीवनात वेगवेगळ्या प्रकारचे अनुभव माणसाला येतात, ते अनुभव माणसाला खूप काही शिकवतात. त्याला वेगळाच असा एक अनुभव देऊन जातात. चांगली पुस्तके, संगीत, योगकला आपल्या मनाची चांगली मशागत घडून आणतात. कोणतीही गोष्ट एकदा करायची ठरवली तर अशक्य मुळीच नाही.

प्रोगेसिव्ह एज्युकेशन सोयायटीचे मॉडर्न महाविद्यालयतर्फे विद्यार्थी संवाद कार्यक्रम आयोजित केला होता. त्यावेळी कर्णिक यांनी मार्गदर्शन केले. यावेळी संस्थेचे कार्याध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे, सहकार्यवाह डॉ. ज्योत्स्ना एकबोटे, कार्यवाह शामकांत देशमुख, उपकार्यवाह डॉ. निवेदिता एकबोटे आणि प्राचार्य डॉ. आर. एस. झुंजारराव उपस्थित होते.

डॉ. गजानन एकबोटे म्हणाले, विद्यार्थ्यांनी नेहमी सकारात्मक रहावे. महाविद्यालयीन जीवनामध्ये अनेक गोष्टींना सामोरे जावे लागते. त्यामुळे विद्यार्थ्यांनी एकाग्र राहण्यासाठी प्रयत्न करावे. प्रा. ज्योत्स्ना एकबोटे यांनी संस्थेच्या सर्व शाखा विद्यार्थी केंद्रवर्ती ठेवून काम करत असल्याचे म्हटले. शामकांत देशमुख यांनी मनोगत व्यक्त केले. डॉ. राजेंद्र झुंजारराव यांनी प्रास्ताविक केले. सूत्रसंचालन प्रा. रेणू भालेराव यांनी केले

प्रभात PuneCity, 10 Feb 2023, Page:015
https://epaper.dainikprabhat.com

सकाळ

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीतर्फे 'विद्यार्थी संवाद' कार्यक्रम

पुणे : "चांगली पुस्तके, चांगले संगीत, योगकला आपल्या मनाची चांगली मशागत घडून आणतात. विद्यार्थ्यांनी शारीरिक आणि मानसिकदृष्ट्या निरोगी राहण्यासाठी स्वतःवर कष्ट घेतले पाहिजेत. अभ्यास करताना आपल्यामधला आळस झटकावा, कोणतीही गोष्ट एकदा करायची ठरवली, तर अशक्य मुळीच नाही," असे पुणे शहर पोलिस सहआयुक्त संदीप कर्णिक यांनी सांगितले. प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीतर्फे आयोजित 'विद्यार्थी संवाद' या कार्यक्रमात ते बोलत होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे कार्याध्यक्ष प्रा. डॉ. गजानन एकबोटे होते. सोसायटीच्या सहकार्यवाह आणि महाविद्यालय विकास समितीच्या अध्यक्ष प्रा. डॉ. ज्योत्स्ना एकबोटे आणि उपकार्यवाह प्रा. डॉ. निवेदिता एकबोटे या वेळी उपस्थित होत्या. कर्णिक म्हणाले, "कठीण काळातील ताणतणावाचे व्यवस्थापन करताना आपण स्वतःवर यापूर्वी किती कष्ट घेतले आहेत, त्याचा अधिक उपयोग होतो. दैनंदिन जीवनात वेगवेगळ्या प्रकारचे अनुभव माणसाला येतात, त्यातले वाईट अनुभव माणसाला खूप काही शिकवतात." मॉडर्न महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव यांनी स्वागत केले. नियोजन संस्थेचे सचिव प्रा. श्यामकांत देशमुख यांनी केले. प्रा. रेणू भालेराव यांनी सूत्रसंचालन केले.

Pune, Main
11/02/2023 Page No. 2

Two Days National Conference on Implementation of National Education Policy 2020

Programme Schedule

Day-1: Tuesday, 14th February 2023

09.00 a.m to 10.00 a.m	Registration and Breakfast
10.00 a.m to 10.30 a.m	Inaugural Function

Session-I

10.30 a.m to 11.30 a.m	Keynote Address
11.30 a.m to 12.15 noon	Technical Session I
12.15 p.m to 1.00 p.m	Technical Session II

Lunch Break : 1.00 p.m to 02.00 p.m

Session-II

02.00 p.m to 02.45 p.m	Technical Session III
02.45 p.m to 03.30 p.m	Technical Session IV
03.30 p.m to 04.15 p.m	Technical Session V
04.15 p.m to 05.00 p.m	Paper Presentations

Day 2: Wednesday, 15th February 2023

09.00 a.m to 10.00 a.m: Tea and Breakfast

Session-III

10.00 a.m to 11.00 a.m	Technical Session VI
11.00 a.m to 12.00 noon	Technical Session VII
12.00 noon to 01.00 p.m	Technical Session VIII

Lunch Break : 01.00 p.m to 02.00 p.m

Session-IV

02.00 p.m to 02.45 p.m	Technical Session IX
02.45 p.m to 03.30 p.m	Technical Session X
03.30 p.m to 4.15 p.m	Panel Discussion
04.15 p.m to 05.00 p.m	Valedictory Function
05.00 p.m to 05.30 p.m	Certificate Distribution

Registration Details

Online Registration link:

https://forms.gle/4oFK9KD7C6CZIPYT6

Scan the QR code for registration

	Last date	Registration Fees
Registration	10th February 2023	Rs. 1,200/-
Spot Registration		Rs. 1,500/-

Payment Details:
Account Name : Modern College Postgraduate A/c
Name of the Bank : Bank of Maharashtra
Branch : Modern College Rd. Branch, Pune - 5
A/C no.: 20137634580
IFSC code : MAHB0001328
(The payment can also be made in cash at the College office.)

Note:

- The registration will be confirmed only after the online payments are received.
- The participants who are sending their papers should register after their paper gets accepted.
- Each author of the paper should pay registration fees.
- Papers received after the last date will not be accepted for publication.
- Registration fee includes tea, lunch for two days and conference kit.

Accommodation Assistance: College does not have accommodation facility of its own. However, assistance, if requested, will be provided to out-station participants for accommodation in nearby hotels.
Travelling : Pune is well connected by air, road and rail. The College is located near Shivajinagar Railway Station and is well connected by public transport.

Contact
Tel. : (020) 25535468 / 25535927/ 25535102
Website : www.moderncollegepune.edu.in
email : NationalConf@moderncollegepune.edu.in

Progressive Education Society's
Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)
Shivajinagar, Pune 5

Two Days National Conference on
Implementation of National Education Policy 2020 with special reference to Adoption of Guidelines on NHEQF and Curriculum Framework and Credit Sytem for Four Year Undergraduate Programme (FYUP)
14th & 15th February 2023

Organised by
Department of Computer Science
in association with
Library and Information Centre
Under Quality Improvement Programme
of
Savitribai Phule Pune University
Pune 411 007

Venue : P.E.Society Auditorium, Near Modern College of Engineering Shivajinagar, Pune-5, Maharashtra, India.

Two Days National Conference on Implementation of National Education Policy 2020

About Progressive Education Society, Pune 5

Progressive Education Society, Pune-05 is a reputed educational trust in the State of Maharashtra, which has been working in the field of education for the last 88 years. It is a well-known and prestigious educational body in the city of Pune. It was founded in 1934 by Late Shri Shankarraoji Kanitkar and his five teacher colleagues. It started with a humble beginning with a High School at Shivajinagar, Pune 5, but presently manages 62 different educational institutions. P.E. Society is catering to the education from the Nursery, in Marathi and English Medium, to the post graduate education in Science, Arts, Commerce, Management, Engineering, Computer Science, Special Education, Pharmacy, Agriculture Biotechnology and Law Faculty under the auspices of the Society. Presently, Business Council of P.E.Society has 38 Governing Council members and more than 4000 teaching and non-teaching staff members, are under its employment. It is pertinent to note that Progressive Education Society is managed by Teachers only. Hon'ble Prof. Dr. Gajanan R. Ekbote is presently holding the office of Chairman, Business Council of Progressive Education Society, Pune 5. The qualitative and quantitative growth of the P.E.Society has become possible only due to the visionary leadership of Prof. Dr. G.R. Ekbote who joined as a member of the Business Council in the year 1986, became Joint Secretary, P.E. Society in the year 1992, further as a Chairman from the year 1994 till today. Total number of more than 60000 students every year are being educated in different Schools / Colleges managed by P.E. Society, Pune. Presently, the total number of schools/colleges has risen to 62 under the Chairmanship and able guidance of Hon'ble Prof. Dr. Gajanan R. Ekbote. He has always been keen to adopt new technology and develop new skills. He has encouraged all the institutions under P.E. Society to adopt new technologies and to introduce new courses in

About Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5

Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 was established in 1970. In 2019-20, the college was awarded with Autonomy by the UGC, New Delhi. It is a vibrant multi faculty college offering Arts, Science and Commerce and B.Voc Courses in Fashion Technology and Animator to more than 12000 students. It is accredited with 'A+' Grade (CGPA 3.51) by NAAC, Bengaluru and has received the 'College with Potential for Excellence' status by University Grants Commission, New Delhi. It is also the recipient of DST-FIST and UGC-BSR grants from the Government of India. The college has received 'Best College Award' (2020-21) from Savitribai Phule Pune University, Pune-7 and is registered under section 2(f) and 12(B) of the UGC New Delhi. The College has received 'Best College Award (Sports)' for six consecutive years from 2016-17 to 2021-22 and 'Best College Award (NSS)' by Savitribai Phule Pune University, Pune 7, twice.

Invitation

The Department of Computer Science in association with the Library and Information Centre of the P.E.Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 cordially invite you to participate in the two days National Conference on 'Implementation of National Education Policy 2020' with special reference to Adoption of Guidelines on NHEQF and Curriculum Framework and Credit System for Four Year Undergraduate Programme (FYUP) to be held on 14th and 15th February 2023. The Eminent Speakers will be explaining and dealing with the important features of NEP2020 which will help us in proper implementation of the policy.

Chief Patron:
Hon'ble Prof. Dr. Gajanan R. Ekbote,
Chairman, Progressive Education Society, Pune 5

Patrons :
Prof. Dr. Mrs. Jyotsna G. Ekbote,
Prof. P. S. Chirputkar, Dr. A. K. Pande.

Convener:
Dr. Rajendra S. Zunjarrao,
Principal, MCASC, Shivajinagar, Pune 5

Organising Secretary:
Prof. Shamkant S. Deshmukh,
Vice-Principal and Head, Department of Computer Science, MCASC, Shivajinagar, Pune 5

Coordinators:
Dr. Shantashree Sengupta, Librarian, Library and Information Centre. (Mobile: (9890005425)
Prof. Sonali Deshmukh, Assistant Professor, Dept. of Computer Science (Mobile : 9890472425)

Advisory Committee:
Prof. Dr. P.G.Dixit,
Deputy Secretary, P.E.Society.
Prof. Dr. Nivedita Ekbote,
Deputy Secretary, P.E.Society.
Dr. Milind Alandikar,
Vice-Principal, Business Administration Campus, MCASC, Pune-05.
Prof. Dr. Anjali Sardesai,
Vice-Principal (Academics).
Prof. Dr. Amruta Oke,
Vice-Principal, Faculty of Arts.
Prof. Sanjay Thengadi,
Vice-Principal, Faculty of Science.
Prof. Dr. Vijay Gaikwad,
Vice-Principal, Faculty of Commerce.

Call for Papers:
Faculty and Research Scholars are invited to attend the conference along with their original and unpublished research papers based on the conference sub-themes mentioned below. The accepted papers will be published in the national conference proceedings with ISBN.

Last date of Paper Submission: 10th February 2023
Paper Acceptance Notification: 12th February 2023

Mail your papers to:
nationalconf@moderncollegepune.edu.in

Theme:
Implementation of National Education Policy 2020 with special reference to Adoption of Guidelines on NHEQF and Curriculum Framework and Credit System for Four Year Undergraduate Programme (FYUP)

Sub-themes:
- Impact of NEP on Indian Education System
- Four Years UG Programme
- Multiple Entry-Exit System
- Multidisciplinary Education
- Dual Degree Programme
- Academic Bank of Credits
- Skill Development and Entrepreneurship
- Vocational Education
- Digital Education
- Internationalization of Education
- Examination reforms
- Distance and Open Learning
- Clustering of Colleges and Autonomy
- Creating awareness to all the stakeholders
- All aspects related to NEP2020

Submission of Full Length papers:
- Type New Roman, Font size 12 with 1.5 spacing on
- A4 size paper .
- Margins : Top and bottom : 0.5 inch, left and right : 1 inch
- Include Abstract not more than 300 words accompanied with keywords.
- The organizing committee reserves the rights for acceptance / rejection of the papers.
- The authors are solely responsible for the contents of the paper in terms of its originality and Copyright related issues.
- The selected papers will be given an opportunity for oral / poster presentations.
- All the selected and presented papers will be published in the interdisciplinary research journal **'Dnyanmay'** published by Progressive Education Society (ISSN : 2395-7484)

Two Days National Conference on Implementation of National Education Policy-2020

The Department of Computer Science and the Library and Information Centre of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 organised Two Days National Conference on 'Implementation of National Education Policy-2020 with special reference to Adoption of Guidelines on NHEQF and Curriculum Framework and Credit System for Four Year Undergraduate Programme (FYUP)' on 14th & 15th February 2023, is a grand success. We owe the success of the conference to the continuous guidance, motivation and support of Hon'ble Prof. Dr. Gajanan Ekbote Sir, Chairman, P.E.Society; Hon'ble Prof. Dr. Jyotsna Ekbote Madam, Joint Secretary, P.E.Society and Chairperson, CDC, Modern College, Pune-5. The National Conference received a participation of more than 340 participants from across the nation.

We are grateful to all the renowned Resource Persons for accepting our invitation and sparing time from their busy schedule to enlighten us and enrich us with the minute details and concepts of NEP-2020. The conference had a galaxy of illustrious resource persons like Prin. A. B. Deshpande, Prof. Dr. Nitin Karmalkar, Prof. Dr. R. S. Mali, Prof. Dr. Pandit Vidyasagar, Prof. Dr. Beena Inamdar, Shri. Anand Mapuskar, Prof. A.G. Gosavi, Prof. Dr. Rajesh Khambayat, Prof. Deepa Garag, Prof. Dr. Sanjay Kharat, Prof. Dr. Parag Kalkar and Panel Members like Prof. Dr. Manohar Chaskar, Prof. Dr. Deepak Mane, Prof. Dr. Sanjay Dhole, Prof. Dr. Sulabha Deuskar.

The Valedictory Session was graced by the Video Message of Hon'ble Prof. Dr. Sanjeev Sonawane Sir (Pro Vice Chancellor, SPPU, Pune) and Dr. Munjaji Rasve, Deputy Registrar, SPPU, Pune. We are also thankful to Prof. Dr. Nivedita Ekbote Madam for being present during the Inaugural function on 14th February 2023.

My sincere thanks to the great pillar of support and motivation, Principal Dr. Rajendra Zunjarrao Sir, the untiring and dynamic Organising Secretary of the National Conference Vice Principal Prof. Shamkant Deshmukh Sir, all the Vice Principals, the Heads of the Departments, the Chairpersons and members of the All the Conference Committees, the Welcome Committee, Editorial Committee, Travel and Accommodation Committee, Technical Assistance Committee, Certificate and Memento Preparation Committee, Campus beautification Committee, Reception and Registration Committee, Felicitation Committee, Stage Arrangement Committee, Finance and Sponsorship Committee, Hospitality Committee, Publicity Committee, Communication Committee, Certificate Distribution Committee, Paper Presentation Committee, my fellow Conference Co-ordinator Prof. Sonali Deshmukh, Registrar Shri. Ganesh Sathe, all the teaching and non-teaching staff of Office, Accounts and all the departments, my library team, the P.E.Society Office Staff for making this conference a grand success.

I am thankful to our Journalist Friends for the Wide Coverage of News in the newspapers. Thanks to all the participants, the Paper Presenters, all the Units of P.E.Society for their contribution and participation which made the event a memorable one. I am thankful to Savitribai Phule Pune University, Pune for financial assistance for conducting the National Conference under the Quality Improvement Programme.

I am grateful to our sponsors Emcure Pharmaceuticals, Bank of Maharashtra, Janata Sahakari Bank Pvt. Ltd., our Contractors etc. for financial support.

Thank you one and all.

Regards,
Dr. Shantashree Sengupta,
Librarian.

Two Days National Conference on Implementation of National Education Policy 2020

Two Days National Conference on Implementation of National Education Policy 2020

Two Days National Conference on Implementation of National Education Policy 2020

Two Days National Conference on Implementation of National Education Policy 2020

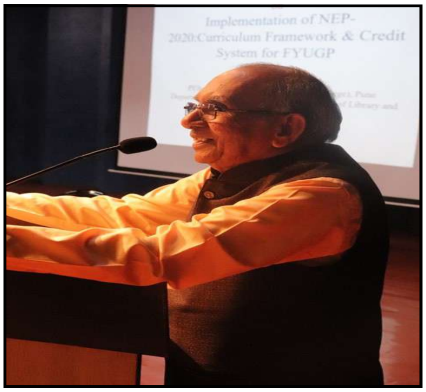

Two Days National Conference on Implementation of National Education Policy 2020

Two Days National Conference on Implementation of National Education Policy 2020

Two Days National Conference on Implementation of National Education Policy 2020

Two Days National Conference on Implementation of National Education Policy 2020

Two Days National Conference on Implementation of National Education Policy 2020

समाजाभिमुख अभ्यासक्रम हेच आव्हान

डॉ. करमळकर : 'मॉडर्न'मध्ये नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणावर राष्ट्रीय परिषद

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. १४ - नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणात विद्यार्थ्यांना विषय व अभ्यासक्रमांची निवड करण्यासाठी अनेक पर्याय उपलब्ध आहेत. त्यामुळे विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणाकडे आकर्षित करण्यासाठी समाजाभिमुख अभ्यासक्रम तयार करण्याचे आव्हान विद्यापीठांपुढे आहे, असे मत राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणासाठी गठित सुकाणू समितीचे अध्यक्ष डॉ. नितीन करमळकर यांनी व्यक्त केले.

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या मॉडर्न कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालयतर्फे दोन दिवशीय नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणावर आयोजित राष्ट्रीय परिषदेत डॉ. करमळकर बोलत होते.

यावेळी ज्येष्ठ शिक्षणतज्ज्ञ डॉ. अरुनिद्ध देशपांडे, संस्थेच्या सहसचिव डॉ. ज्योत्स्ना एकबोटे, सचिव प्रा. शामकांत देशमुख, उपसचिव डॉ. निवेदिता एकबोटे, प्राचार्य राजेंद्र झुंजारराव व्यासपीठावर उपस्थित होते. राष्ट्रीय परिषदेत प्रा. आनंद मापुस्कर, डॉ. अनंत गोसावी, डॉ. दीपा गर्ग यांनी विविध विषयांवर मार्गदर्शन केले.

डॉ. करमळकर यांनी नव्या शैक्षणिक धोरणावर सविस्तर माहिती दिली. ते म्हणाले, चार वर्षीय अभ्यासक्रमाची रचना करताना समाजाची नेमकी निकड काय आहे, त्यानुसार अभ्यासक्रमाची निर्मिती विद्यापीठाच्या अभ्यास मंडळांना करावी लागणार आहे. सुमारे ४० टक्के विद्यार्थी वाणिज्य शाखेत आहेत. त्यांना सीए, सीएस, वाणिज्य संस्था निगडित शिखर संस्थांशी सामंजस्य करार करावे लागेल. अशा पद्धतीने सर्व विद्याशाखांना सर्व घटकांशी संवाद साधून अभ्यासक्रम तयार करणे आवश्यक आहे.

डॉ. देशपांडे म्हणाले, राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाचा आढावा घेऊन शालेयपासून उच्च शिक्षणापर्यंत विद्यार्थ्यांचे प्रमाण वाढविण्यासाठी प्रयत्न व्हायला हवेत. तरुण वर्गाला केंद्र ठेवून या शैक्षणिक धोरणात अनेक महत्त्वपूर्ण बदल आहेत. शासनाचे धोरण हे सर्व समावेशक आहे. भविष्यात होणारे बदल हे तरुणांच्या दृष्टीने महत्त्वपूर्ण असल्याचे ते म्हणाले.

डॉ. गजानन एकबोटे यांच्या मार्गदर्शनाखाली नवीन शैक्षणिक धोरणाच्या अनुषंगाने संस्थेतील सुरू असलेल्या विविध शैक्षणिक उपायोजनांची माहिती डॉ. ज्योत्स्ना एकबोटे यांनी दिली. प्रास्ताविक डॉ. राजेंद्र झुंजारराव यांनी केले. परिचय डॉ. शांतश्री सेनगुप्ता आणि डॉ. वैजयंती जाधव यांनी करून दिली. डॉ. शामकांत देशमुख यांनी आभार मानले.

डॉ. करमळकर यांचे भाषणातील मुद्दे

- स्वायत्त संस्थांत चारवर्षीय पदवी अभ्यासक्रम सुरू होणार
- सरसकट सर्व महाविद्यालयात चार वर्षीय पदवी नाही
- तीन व चारवर्षीय पदवी दोन्ही सुरू राहणार
- सर्व विद्यापीठांसाठी एकच शैक्षणिक कॅलेंडर
- सर्व विद्यापीठांत श्रेयांक पद्धतीत समानता

पुणे : ज्येष्ठ शिक्षणतज्ज्ञ डॉ. अरुनिद्ध देशपांडे, संस्थेच्या सहसचिव डॉ. ज्योत्स्ना एकबोटे, सचिव प्रा. शामकांत देशमुख, उपसचिव डॉ. निवेदिता एकबोटे, प्राचार्य राजेंद्र झुंजारराव व्यासपीठावर उपस्थित होते.

प्रभात PuneCity, 15 Feb 2023, Page 005
https://epaper.dainikprabhat.com

सामना

विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणाकडे आकर्षित करणे आवश्यक

पुणे, दि. १४ (प्रतिनिधी) - विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणाकडे आकर्षित करून घेणे, तशा पद्धतीने नावीन्यपूर्ण अभ्यास तयार करणे अत्यंत आवश्यक असल्याचे मत सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे माजी कुलगुरू आणि राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणासाठी गठीत सुकाणू समितीचे अध्यक्ष डॉ. नितीन करमळकर यांनी व्यक्त केले.

मॉडर्न कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय,शिवाजीनगरच्या वतीने आयोजित दोनदिवसीय नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण-२०२०, (चार वर्षे पदवी अभ्यासक्रमासंदर्भात) या राष्ट्रीय परिषदेत ते बोलत होते.

करमळकर म्हणाले, चार वर्षे पदवी अभ्यासक्रम तयार करताना अभ्यास मंडळांना मेहनत घ्यावी लागेल. आजूबाजूला असलेली परिस्थिती, विविध सामाजिक आणि शैक्षणिक संस्था यांच्या सूचनांचासुद्धा यावेळी विचार करावा लागेल. हा अभ्यासक्रम विद्यार्थ्यांसाठी विविध अंगी स्वरूपाचा असणे आवश्यक आहे. त्यांच्यासाठी अभ्यासक्रमात ठेवलेले विविध क्रेडिट्स अत्यंत उपयोगी आहेत. अभ्यासक्रमात मल्टिपल एन्ट्री आणि मल्टिपल एक्झिटच्या वेळी त्यांना हे क्रेडिट अत्यंत आवश्यक आहेत.

सेडाचे अध्यक्ष डॉ. ए. बी. देशपांडे म्हणाले, एकूण राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाचा आढावा घेऊन ग्रोस एन्रोलमेंट रेशो वाढविण्यासाठी प्रयत्न केले पाहिजे. हिंदुस्थानातील तरुणवर्गाला केंद्र ठेवून या शैक्षणिक धोरणात अनेक महत्त्वपूर्ण बदल केले असल्याचे ते म्हणाले. शासनाचे धोरण हे सर्व समावेशक असल्याचे त्यांनी नमूद केले. भविष्यात होणारे बदल हे तरुणांच्या दृष्टीने महत्त्वपूर्ण आहेत. हे बदल शालेय शिक्षण क्षेत्रापासून केले असल्याचे त्यांनी सांगितले.

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या सहसचिव प्रा. डॉ. ज्योत्स्ना एकबोटे यांनी नवीन शैक्षणिक धोरणाच्या अनुषंगाने प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी करीत असलेल्या विविध शैक्षणिक उपाययोजनांची माहिती दिली. या परिषदेचे उद्घाटन सेडाचे अध्यक्ष डॉ. ए. बी. देशपांडे यांच्या हस्ते करण्यात आले. आभार श्यामकांत देशमुख यांनी मानले. मान्यवरांची ओळख डॉ. शांतश्री सेनगुप्ता, डॉ. वैजयंती जाधव यांनी करून दिली. स्वागतपर भाषण प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव यांनी केले. परिषदेत प्रा. आनंद मापुस्कर, डॉ. अनंत गोसावी, डॉ. दीपा गर्ग यांनी मार्गदर्शन केले.

Pune Edition
Feb 15, 2023 Page No. 5
Powered by : eReleGo.com

Two Days National Conference on Implementation of National Education Policy 2020

मॉडर्न महाविद्यालयातर्फे आयोजित 'नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२०' या दोन दिवसीय राष्ट्रीय परिषदेतील उपस्थित.

उच्च शिक्षणासाठी हवा नवीन अभ्यासक्रम

माजी कुलगुरू डॉ. नितीन करमळकर यांचे मत

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

'विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणाकडे आकर्षित करून घेण्यासाठी नावीन्यपूर्ण अभ्यासक्रम तयार करणे अत्यंत आवश्यक आहे,' असे मत सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे माजी कुलगुरू आणि राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणासाठी स्थापन केलेल्या 'सुकाणू समिती'चे अध्यक्ष डॉ. नितीन करमळकर यांनी व्यक्त केले.

'प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी'च्या मॉडर्न महाविद्यालयातर्फे आयोजित 'नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२०' या दोन दिवसीय राष्ट्रीय परिषदेत ते बोलत होते. सोसायटीचे कार्याध्यक्ष प्रा. डॉ. गजानन एकबोटे यांच्या वतीने आयोजित परिषदेचे उद्घाटन 'सेंटर फॉर एज्युकेशनल डेव्हलपमेंट ॲडमिनिस्ट्रेशन'चे (सेडा) अध्यक्ष डॉ. अनिरुद्ध देशपांडे यांच्या हस्ते करण्यात आले. सोसायटीच्या सहसचिव प्रा. डॉ. ज्योत्स्ना एकबोटे कार्यक्रमाच्या अध्यक्ष होत्या.

'चार वर्षांचा अभ्यासक्रम तयार करताना समाजाची गरज ओळखणे आवश्यक आहे. त्यासाठी अभ्यास मंडळांना सामाजिक व शैक्षणिक संस्थांच्या सूचनांचा विचार करावा लागेल. हा अभ्यासक्रम विविध स्वरूपाचा असावा. विद्यार्थ्यांसाठी अभ्यासक्रमात ठेवलेले क्रेडिट्स उपयुक्त आहेत. शिक्षक आणि सरकार यांच्यातील महत्त्वाचा दुवा नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणासाठी नेमलेली 'सुकाणू समिती' आहे,' असेही डॉ. करमळकर म्हणाले.

'युवावर्गाला केंद्रस्थानी ठेवून राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणात अनेक महत्त्वपूर्ण बदल करण्यात आले आहेत. त्यामुळे सरकारचे धोरण सर्वसमावेश आहे,' असे डॉ. देशपांडे म्हणाले. नवीन शैक्षणिक धोरणाच्या अनुषंगाने सोसायटीतर्फे प्रस्तावित विविध शैक्षणिक उपायोजनांची माहिती प्रा. डॉ. ज्योत्स्ना एकबोटे यांनी दिली. तत्पूर्वी, या परिषदेत प्रा. आनंद मापुस्कर, डॉ. अनंत गोसावी, डॉ. दीपा गर्ग यांनी विविध विषयांवर मार्गदर्शन केले. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंझारराव यांनी स्वागत केले.

Maharashtra Times 16.2.2023

प्रभात पुणे, शुक्रवार, दि. १७ फेब्रुवारी २०२३ || ३

नवीन शैक्षणिक धोरण विद्यार्थ्यांना पूरक

डॉ. संजीव सोनवणे : 'मॉडर्न'च्या परिषदेचा समारोप

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. १६ - नवीन शैक्षणिक धोरणाचा विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तीमत्व विकासावर भर आहे. याद्वारे नृत्य, कला, संगीत सर्व क्षेत्रांतील शिक्षण घेता येणार आहे. शिक्षण हे रोजगाराभिमुख असणे आवश्यक आहे, असे मत सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे प्र-कुलगुरू डॉ. संजीव सोनवणे यांनी व्यक्त केले.

मॉडर्न महाविद्यालयातर्फे नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणावर आयोजित राष्ट्रीय परिषदेच्या समारोप प्रसंगी डॉ. सोनवणे हे प्रमुख पाहुणे म्हणून बोलत होते.

यावेळी प्रोगेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे सचिव प्रा. शामकांत देशमुख, विद्यापीठाचे उपकुलसचिव डॉ. एम. व्ही. रासवे, प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजाररावसह आदी उपस्थित होते.

परिषदेच्या दुसऱ्या दिवशी माजी कुलगुरू डॉ. पंडित विद्यासागर, डॉ. आर. एस. माळी, प्राचार्य डॉ. संजय खरात, पराग काळकर, डॉ. बिना इनामदार, डॉ. राजेश खंबायत यांनी नवीन शैक्षणिक धोरणाच्या वेगवेगळ्या मुद्द्यांवर मार्गदर्शन केले.

डॉ. सोनवणे म्हणाले, प्रत्येक क्षेत्रातील ज्ञान संपादन केल्यामुळे शास्त्रज्ञ, संशोधक, चांगले उद्योजक इथल्या समाजात निर्माण होतील. या धोरणाची यशस्वी अंमलबजावणी केली तर विद्यार्थ्यांचा भविष्यकाळ उज्वल राहील. प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव यांनी राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण आणि महाविद्यालयीन स्वायत्तता यातील अनेक मुद्द्यांचा उहापोह केला. सूत्रसंचालन डॉ. वैजयंती जाधव यांनी केले. आभार ग्रंथपाल शांतश्री सेनगुप्ता यांनी मानले.

प्रभात PuneCity, 17 Feb 2023, Page:015

https://epaper.dainikprabhat.com

डॉ.राजेंद्र झुंजारराव लिखित बहर या काव्यसंग्रहाचा प्रकाशन सोहळा

डॉ.राजेंद्र झुंजारराव लिखित बहर या काव्यसंग्रहाचा प्रकाशन सोहळा

डॉ. राजेंद्र झुंजारराव लिखित बहर या काव्यसंग्रहाचा प्रकाशन सोहळा

सकाळ

मॉडर्न कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय : प्रा. डॉ. राजेंद्र झुंजारराव लिखित 'बहर' या काव्यसंग्रहाचे प्रकाशन करताना (डावीकडून) डॉ. झुंजारराव, निरंजन आगाशे आणि विजय जोशी.

'भाषा शिक्षणाकडे लक्ष देण्याची गरज'

पुणे : "आज भाषा शिक्षण म्हणजे केवळ छंद असून रोजगाराचे शिक्षण त्यापेक्षा भिन्न आहे, असा एक गैरसमज रुजला आहे. भाषा ही उपजीविकेचे साधन नाही, असा समज त्यामुळे झाला आहे. मात्र वास्तव तसे नाही. भाषा शिक्षणाकडे आपण गांभीर्याने लक्ष देण्याची गरज आहे," असे मत 'सकाळ'चे कन्सल्टिंग एडिटर निरंजन आगाशे यांनी व्यक्त केले. मॉडर्न कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव लिखित 'बहर' या काव्यसंग्रहाचे प्रकाशन सोमवारी (ता.२७) झाले, त्या वेळी ते बोलत होते. अभिरुची प्रकाशनाने हा काव्यसंग्रह प्रकाशित केला आहे. याप्रसंगी ज्येष्ठ पत्रकार विजय जोशी उपस्थित होते. डॉ. झुंजारराव यांचा हा चौथा काव्यसंग्रह आहे. "आज लिखाणासाठी खूप माध्यमे आहेत, पण त्यात व्यक्त करण्यासाठी सकस आशय आहे का, असा प्रश्न आगाशे यांनी उपस्थित केला, तसेच आजच्या मराठी भाषा गौरव दिनानिमित्त समाज माध्यमांत मी दुसऱ्याचा मजकूर अग्रेषित करणार नाही, स्वतः लिहिलेला मजकूरच अग्रेषित करीन, असा निश्चय प्रत्येकाने करावा," असे आवाहनही त्यांनी केले. "कोणत्या शब्दापुढे काय मांडले की त्याला सुंदर अर्थ येतो, हे या काव्यसंग्रहात पाहायला मिळते," असे मत जोशी यांनी व्यक्त केले.

Pune, Main
28/02/2023 Page No. 5

प्रा. झुंजारराव यांच्या 'बहर' काव्यसंग्रहाचे प्रकाशन

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. ४ - शिवाजीनगरच्या मॉडर्न महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव यांच्या 'बहर' या काव्यसंग्रहाचे प्रकाशन मान्यवरांच्या उपस्थितीत पार पडले. सध्या आजूबाजूला आपल्याला नातेसंबंध बिघडण्याचे एकमेव कारण म्हणजे शब्दांमध्ये व्यक्त होता न येणे, असेही कवी डॉ. झुंजारराव म्हणाले.

यावेळी ज्येष्ठ पत्रकार निरंजन आगाशे, विजय जोशी, डॉ. अंजली सरदेसाई, स्वाती पटवर्धन आणि वैजयंती जाधव उपस्थित होते. कविता वाचताना डोळ्यापुढे शब्दचित्र उभे राहते, असे मत विजय जोशी यांनी सांगितले. जगातील कोणत्याही समस्येकडे सामोरे जाण्याची शक्ती कविकडे असते. डॉ. झुंजारराव यांच्या 'बहर' काव्यसंग्रहातून त्याची प्रचीती येते, असे निरंजन आगाशे म्हणाले. नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणामध्ये लेखन प्रक्रियेला अधिक महत्त्व दिले आहे.

माझे सुरुवातीपासूनच कविता लेखन चालू होते, पण ते संग्रहरुपात येण्याची प्रक्रिया राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणानंतर गतिमान झाली, अशी भावना कवी प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव यांनी यावेळी व्यक्त केली.

प्रभात PuneCity, 05 Mar 2023, Page:015
https://epaper.dainikprabhat.com

Best Student Trophy Contest 2022-23

Annual Report 2022-23

Best Student Trophy…*A Journey towards Excellence*

By Dr. Mrs. Pooja M. Paratane

(Chairperson, Best Student Trophy Committee)

Our college has offered several opportunities and launched diverse career pathways for the student community. Keeping our eyes to the future, we celebrate the past and visualize a bright future of our college with endless possibilities ahead. Our college caters to the needs of diverse types of students by providing them platforms to explore and self-realize their potential and to improve their overall personality.

Selection as the 'Best Student' of the College is definitely a matter of pride for the student. Best Student Trophy Contest has become one of very prestigious event among students. The committee is working hard to lift up this event to new horizons with more innovative ideas.

The Best Student Trophy Committee trusts on the value addition to enhance the quality and transparency of the Best Student Trophy Contest. This year committee has released the Policy Document for the Standard Operating Procedure for Awarding the Best Student Trophy.

FELICITATION CEREMONY

The felicitation and Best Student Award Function was organized on 8th February 2023.

This function was chaired by Respected Principal Dr. R. S. Zunjarrao. Vice Principal Prof. S. S. Deshmukh, Dr. Amruta Oke, Dr. Vijay Gaikawad. Prof. Dr. Nivedita Ekbote, Deputy Secretary, Progressive Education Society, Shivajinagar, Pune 5 graced the function as Chief Guest. The parents of the contestants and winners were also invited to witness the function.

Best Student Trophy Contest 2022-23

This year we have received 33 applications from junior wing, 62 applications from senior wing and 13 applications from post graduate wing. Out of these, the following students are shortlisted.

Sr. No.	Name of The Student	Wing	Class
1	Kashish Rajjak Shaikh	Junior	11 Commerce
2	Rutuja Dilip Pawar	Junior	12 Science
3	Shubhangi Nivrutti Mithe	Junior	11 Science
1	Afsha Kalimpasha Mashayak	Senior	T.Y. B.A.
2	Madhuri Rohidas Sangnale	Senior	T.Y. B. Sc.
3	Misheal Mark Bhasme	Senior	T.Y. B.Com.
4	Priyanka Rajendra Tikole	Senior	S.Y. B.B.A. (C.A.)
5	Tanaya Ganesh Kate	Senior	T.Y. B. Sc.
1	Eesha Sanjeev Joshi	Post Graduate	M.A. II English
2	Isha Ravindra Kabara	Post Graduate	M.Sc. I Physics
3	Mohini Dipak Chaudhari	Post Graduate	M.C.A. I
4	Santosh Sanjay Zaware	Post Graduate	M.Sc.I Statistics

The second and third round of Best Student Trophy Contest 2022-23 held on 23rd January 2023. The separate panel of judges for each wing had been invited to assess the students as per the prescribed norms. The final winner from each wing is declared based on their performance in first, second and third round.

3

Best Student Trophy Contest 2022-23

विद्यार्थ्यांनी मूल्यधारीत जगणे अंगीकारणे आवश्यक: प्रा.डॉ.निवेदिता एकबोटे

पुणे ८: विद्यार्थ्यांनी मूल्याधारीत जगणे अंगिकारणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांनी दररोजच्या अभ्यासक्रमासोबतच स्वतःमधील कलागुणांना वाव देणे अत्यंत आवश्यक आहे, असे मत प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या उपसचिव प्रा.डॉ. निवेदिता एकबोटे यांनी व्यक्त केले.

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या मॉडर्न कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालयाच्या बेस्ट स्टुडंट ट्रॉफी समारंभाच्या वेळी प्रमुख पाहुणे म्हणून त्या बोलत होत्या.

विद्यार्थ्यांनी त्यांच्या महाविद्यालयातील जीवनात अत्यंत शिस्तीने, गांभीर्याने आपला अभ्यासक्रम पूर्ण केला पाहिजे. आपल्याला आयुष्यात नेमके काय व्हायचे आहे, काय करायचं आहे हे त्यांनी महाविद्यालय जीवनातच ठरवले पाहिजे. आपण पाच वर्षे महाविद्यालयात असतो, महाविद्यालयातील अध्यापक वर्ग हा विद्यार्थ्यांची पाल्याप्रमाणे काळजी घेत असतो.आपल्या आयुष्यात आपण समाजाचे देणे लागतो ही भावना सुद्धा नेहमी जिवंत ठेवली पाहिजे. आपल्या जगण्याचा एक हेतू निश्चित केला पाहिजे. आपलं एक ध्येय निश्चित असणे महत्त्वाचे आहे, त्यासाठी आपण रात्रंदिवस धडपड केली पाहिजे. असे त्या म्हणाल्या.

यावेळी प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे सचिव प्रा. शामकांत देशमुख उपस्थित होते. महाविद्यालयीन जीवन विद्यार्थ्यांना प्रगती करण्यासाठीची एक सुवर्णसंधी असल्याचे त्या पुढे म्हणाल्या. यावेळी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. स्वतःशी संवाद साधून स्वतःला एक सकारात्मक विचार द्यावा असे मत त्यांनी यावेळी मांडले. आपण जगत असलेल्या प्रत्येक क्षणासाठी आपण प्रामाणिक राहिले पाहिजे असे ते म्हणाले. विद्यार्थ्यांनी एकमेकांच्या स्वप्नात अडसर आणू नये. आपल्या भविष्याचे स्वप्न विद्यार्थ्यांनी साकार करावे त्यासाठी प्रयत्न करावा असे ते म्हणाले. यावेळी मॉडर्न महाविद्यालयाच्या उपप्राचार्य आणि या बेस्ट स्टुडंट ट्रॉफीच्या परीक्षक म्हणून ज्यांनी परीक्षण केले त्यांच्या प्रतिनिधी म्हणून डॉ. अमृता ओक यांनी आपले मनोगत व्यक्त केले. बेस्ट स्टुडंट ट्रॉफीसाठी अर्ज केलेले सर्वच विद्यार्थी उत्कृष्ट होते, सर्वच विद्यार्थी अत्यंत होतकरू आणि कलागुणसंपन्न असे होते असे मत त्यांनी नोंदवले. बेस्ट स्टुडंट्स ट्रॉफी ही कनिष्ठ विभागात १२ वी विज्ञान शाखेच्या ऋतुजा पवार, वरीष्ठ महाविद्यालयाच्या वाणिज्य शाखेच्या मिशेल भस्मे हिला तर पदव्युत्तर पातळीवरील फिजिक्स विषयाच्या ईशा काबरा हिला मिळाली. बेस्ट स्टुडंट ट्रॉफी कमिटीच्या चेअरपर्सन डॉक्टर पूजा परतणे यांनी यावेळी या प्रक्रियेची संपूर्ण माहिती उपस्थितांना दिली.या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन श्रीमती रिजा नायर यांनी केले.बेस्ट स्टुडंट्स ट्रॉफी विजेत्या विद्यार्थ्यांचे यादी वाचन प्रा.स्नेहा महाजन यांनी केले.आभारप्रदर्शन डॉ.शिल्पा डांगे यांनी व्यक्त केले.या कार्यक्रमासाठी उपप्राचार्य डॉ.अंजली सरदेसाई,प्रा.मिलिंद आळंदीकर,उपप्राचार्य प्रा. सुनील डोईफोडे, डॉ.विजय गायकवाड आणि शिक्षक शिक्षकेतर सहकारी,विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

Best Student Trophy Contest 2022-23

Best Student Trophy Contest 2022-23

Best Student Trophy Contest 2022-23

ISR Activity: Geeta Israni Scholarship

ISR Activity: Geeta Israni Scholarship

Financial Assistance by Nihchal Israni Foundation for Academic Year 2022-23.

Nihchal Israni Foundation provided financial assistance of 4 lacs and 35 thousands in name of Geeta Israni Scholarship to the needy students of Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar. After taking proper interviews, a total of 29 students (10 students of F.Y., 9 students of S.Y.were selected for providing financial assistance. ISR committee of our college in collaboration with Nihchal Israni Foundation organized a short program of certificate distribution on 8th February 2023. Respected Principal, Dr. R.S. Zunjarrao, chairperson ISR committee and Student Development Officer, Dr. S.S.Puranik, member of ISR committee, Dr. Priyanka Dutta Saha, Mrs Gouri Sahane and Mrs Sunita Sasane were also present. The compering was done by Dr Priyanka Dutta Saha.

The program started with a welcome note given by Dr Priyanka Dutta Saha which was followed by Dr. Shubhangi Puranik who explained in detail the procedure of applying for scholarship and the eligibility criteria for getting a scholarship. Dr. Rajendra Zunzarrao motivated the students with his inspiring words and encouraged them to work hard and achieve their desired goal. After the talk the certificates of scholarships were distributed to all the eligible students by the hands of respected Principal, Dr. R.S. Zunjarrao. The program ended with the vote of thanks which was proposed by Dr. Priyanka Dutta Saha.

ISR Activity: Geeta Israni Scholarship

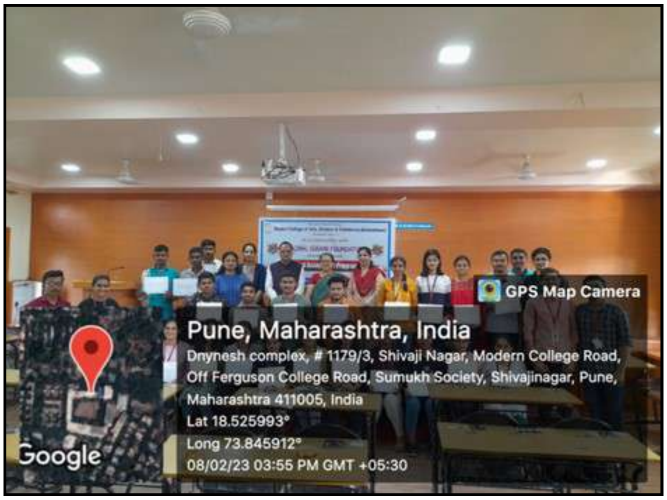

ISR Activity

ISR report

Financial Assistance by Emcure Pharmaceutical Limited, Pune for Academic Year 2022-23

Authorities from Emcure Pharmaceutical Company, Pune visited Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar on 12th Ocotober 2022 for providing financial assistance of Rs 61779 to the needy students of our college. After taking proper interviews, a total of 57 students were selected for providing financial assistance. ISR committee of our college in collaboration with CSR department of Emcure Pharmaceutical Limited organized a short program, where President, API business, Shri. Kuber Jagdale was the chief guest and Associate Director HR, Capt. Ankush Pawar was present as Guest of Honour. Respected Principal, Dr. R.S. Zunjarrao, chairperson ISR committee and Student Development Officer, Dr. S.S.Puranik, member of ISR committee, Dr. Priyanka Dutta Saha and Mrs Sunita Sasane were also present.

The program started with a welcome speech given by Dr. S.S.Puranik, which was then followed by Dr.Rajendra Zunzarrao who guided the students with inspiring and motivating words. After a brief introduction of the speaker by Dr. Priyanka Dutta Saha, the program begun. The chief guest Shri. Kuber Jagdale and Guest of Honour Capt. Ankush Pawar also encouraged the students to work hard and achieve their desired goal. After the talk the letters of confirmation of scholarships were distributed to all the deserving students by the hands of the Chief Guest. The program ended with the vote of thanks which was proposed by Dr. Priyanka Dutta Saha.

ISR Activity

Donation of Study Tables to the children of Kalashram, an orphanage under Caring Hands Social Organization by Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar.

Dr. S.S.Puranik, Chairperson ISR committee and Student Development Officer and Dr. Priyanka Dutta Saha, member of ISR committee, visited Kalashram, an orphanage of Caring Hands Social Organization on 17th November 2022 and handed over 30 study tables on behalf of Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar to the children there. The children were very happy and spent a quality time performing various activities like singing, dancing and reciting poems with the college staff members.

Congratulations to the Non-teaching Staff on their Promotion

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी, शिवाजीनगर संचलित मॉडर्न महाविद्यालय (स्वायत्त), शिवाजीनगर पुणे-५ व गणेशखिंड, पुणे - १६ अनुदानित विभागातील प्रशासकीय कर्मचार्यांच्या पदोन्नती आदेशांचे वितरण संस्थेचे कार्याध्यक्ष आदरणीय डॉ.गजानन एकबोटे यांच्या शुभहस्ते करण्यात आले. या प्रसंगी संस्थेचे कार्यवाह प्रा. शामकांत देशमुख, सह कार्यवाह मा. प्रा. डॉ. ज्योत्स्ना गजानन एकबोटे, प्राचार्य मा. डॉ. राजेंद्र झुंजारराव व संबधीत प्रशासकीय कर्मचारी उपस्थित होते. यावेळी पदोन्नत सहकारी कर्मचार्यांना शुभेच्छा देण्यात आल्या तसेच त्यांचे अभिनंदन करण्यात आले.

Certificate of Admiration received from DELNET

P. E. Society's Modern College of Arts, Science & Commerce, Pune, Maharashtra has received a ***"Certificate of Admiration for Esteemed Faculty Members of P. E. Society's Modern College of Arts, Science & Commerce, Pune, Maharashtra for Adopting Best Practices for Enhancing Subject Matter Experts (SMEs) Knowledge Sharing"*** for DELNET ViSiOn Portal. DELNET (Developing Library Network) is the Major Digital Library of South Asia. Presently, 335 recorded video lectures are merged and are accessible 24/7 through DELNET online services. These are also accessible through our College Institutional Repository.

I appreciate and congratulate our Librarian Dr. Shantashree Sengupta and her entire Library Team for the coordination efforts. I also congratulate Dr. Pooja Paratane, Prof. Urmila Karale, Prof. Sneha Mahajan, Prof. Sanket Gogate, Prof. Pratul Gadagkar for contributing their Educational Video Lectures.

In view of NAAC-2024, I appeal to all the faculty members to contribute their Educational Video Lectures for DELNET ViSiOn Portal.

-Principal Dr. R.S.Zunjarrao

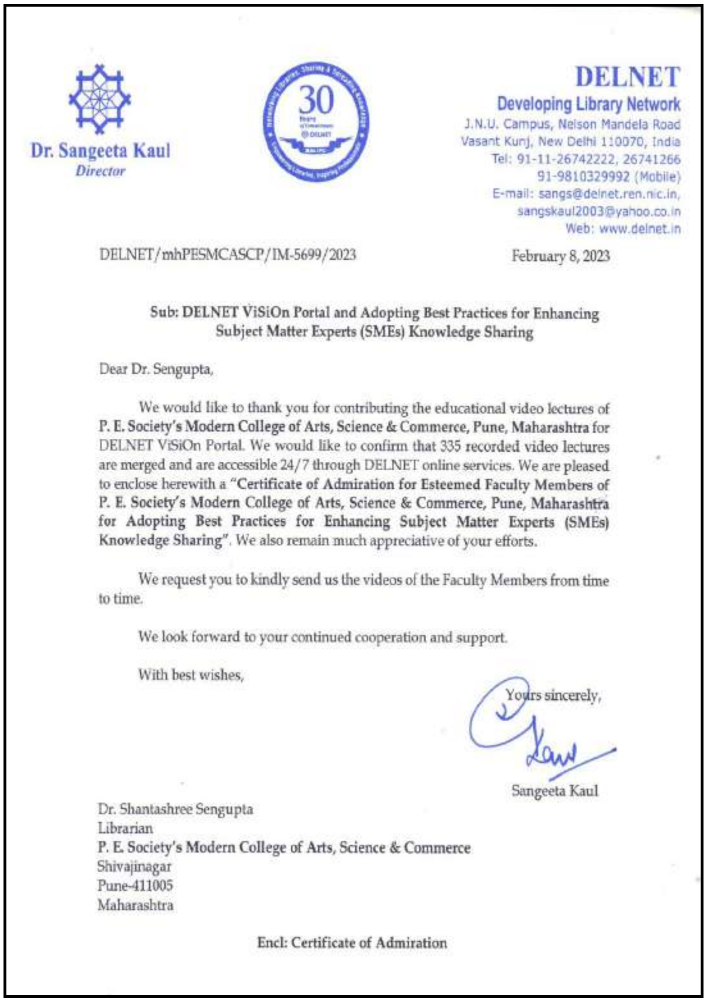

Dr. Sangeeta Kaul
Director

DELNET
Developing Library Network
J.N.U. Campus, Nelson Mandela Road
Vasant Kunj, New Delhi 110070, India
Tel: 91-11-26742222, 26741266
91-9810329992 (Mobile)
E-mail: sangs@delnet.ren.nic.in,
sangskaul2003@yahoo.co.in
Web: www.delnet.in

DELNET/mhPESMCASCP/IM-5699/2023 February 8, 2023

Sub: DELNET ViSiOn Portal and Adopting Best Practices for Enhancing Subject Matter Experts (SMEs) Knowledge Sharing

Dear Dr. Sengupta,

We would like to thank you for contributing the educational video lectures of P. E. Society's Modern College of Arts, Science & Commerce, Pune, Maharashtra for DELNET ViSiOn Portal. We would like to confirm that 335 recorded video lectures are merged and are accessible 24/7 through DELNET online services. We are pleased to enclose herewith a "Certificate of Admiration for Esteemed Faculty Members of P. E. Society's Modern College of Arts, Science & Commerce, Pune, Maharashtra for Adopting Best Practices for Enhancing Subject Matter Experts (SMEs) Knowledge Sharing". We also remain much appreciative of your efforts.

We request you to kindly send us the videos of the Faculty Members from time to time.

We look forward to your continued cooperation and support.

With best wishes,

Yours sincerely,

Sangeeta Kaul

Dr. Shantashree Sengupta
Librarian
P. E. Society's Modern College of Arts, Science & Commerce
Shivajinagar
Pune-411005
Maharashtra

Encl: Certificate of Admiration

DELNET
Developing Library Network
New Delhi
www.delnet.in

Certificate of Admiration

proudly presented to

Esteemed Faculty Members of P. E. Society's Modern College of Arts, Science & Commerce, Pune, Maharashtra (IM-5699)

for

Contributing 335 Recorded Educational Video Lectures

to

DELNET ViSion Portal

&

Adopting Best Practices for Enhancing Subject Matter Experts (SMEs) Knowledge Sharing

for Enhancing Student's Learning Experience, Inspiring Innovation & Critical Thinking and Promoting Knowledge Collaborations.

We express our sincere admiration and gratitude to the contributing Faculty Members for their scholarly contributions and diligent efforts.

We also appreciate the coordination efforts of Dr. Shantashree Sengupta, Librarian and the entire Library team.

Total Videos contributed till date: 335

February 8, 2023

Dr. Sangeeta Kaul
Director
DELNET, New Delhi

Appreciation Meeting of DELNET ViSiOn Portal

As an appreciation for the contribution of Educational Video Lectures to the DELNET ViSiOn Portal, Dr. Shantashree Sengupta, Dr. Pooja Paratane, Prof. Urmila Karale, Prof. Sneha Mahajan, Prof. Sanket Gogate, Prof. Pratul Gadagkar were felicitated with a 'Letter of Appreciation' and a copy of a poetry book 'बहर' authored by me on 4th March 2023. I congratulate Librarian Dr. Shantashree Sengupta and her entire Library Team for the coordination efforts. In view of NAAC-2024, I appeal to all the faculty members to contribute their Educational Video Lectures, through our Librarian, for DELNET ViSiOn Portal.

-Principal Dr. R.S.Zunjarrao

Appreciation Meeting of DELNET ViSiOn Portal

It gives me great pleasure to inform that Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science & Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 has received a “Certificate of Admiration for Esteemed Faculty Members of P. E. Society’s Modern College of Arts, Science & Commerce, Pune, Maharashtra for Adopting Best Practices for Enhancing Subject Matter Experts (SMEs) Knowledge Sharing” for DELNET ViSiOn (Video Sites Online) Portal and I have also received a Certificate of Admiration for the work.

DELNET (Developing Library Network) is the Major Digital Library of South Asia. Presently, 335 recorded video lectures are merged and are accessible 24/7 through DELNET online services. These are also accessible through our College Institutional Repository.

We are thankful to Hon'ble Prof.Dr.G.R.Ekbote Sir, Chairman, P.E.Society; Prof.Dr. Mrs. Jyotsna Ekbote Madam, Joint Secretary; Prof. Shamkant Deshmukh , Secretary and Vice Principal and Principal Dr. Rajendra Zunjarrao Sir for their guidance, support and motivation.

Today, in the appreciation meeting, Principal Dr.R.S.Zunjarrao Sir appreciated and congratulated me and my Library Team for the coordination efforts. Sir also felicitated and congratulated Dr. Pooja Paratane , Prof. Urmila Karale, Prof. Sneha Mahajan , Prof. Sanket Gogate, Prof. Pratul Gadagkar for contributing their Educational Video Lectures.

Regards,
Dr. Shantashree Sengupta,
Librarian

Appreciation Meeting of DELNET ViSiOn Portal

Events Conducted by National Service Scheme (NSS) in February 2023

Selection of Modern College, Shivajinagar, Pune-5 under Rashtriya Ekatmata Camp

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

डॉ. प्रभाकर देसाई
एम.ए., पीएच डी.
संचालक

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

राष्ट्रीय सेवा योजना
गणेशखिंड, पुणे – ४११ ००७

कार्यालय क्र. : ०२०–२५६२२६८८/८९
: ०२०–२५६२२६९०/९१
: ०२०–२५६२२६९२
: ०२०–२५६९७३४१

रासेयो/२०२२–२३/९५२ **दि. १७/०२/२०२३**

प्रति,
मा. प्राचार्य/कार्यक्रम अधिकारी
सोबत जोडलेल्या
यादितील महाविद्यालये

विषय : रासेयो राष्ट्रीय एकात्मता शिबिरामध्ये सहभागी होणेबाबत...

महोदय/महोदया,

मा. क्षेत्रीय संचालक, राष्ट्रीय सेवा योजना, क्षेत्रीय संचलनालय, युवा कार्यक्रम व क्रीडा मंत्रालय, भारत सरकार, पुणे यांनी पाठविलेल्या पत्रानुसार **दि. २५ फेब्रुवारी ते ३ मार्च २०२३** या दरम्यान **राष्ट्रीय एकात्मता शिबिराचे** आयोजन **आर्यभट्ट ज्ञान विश्वविद्यालय, पटना, बिहार** येथे करण्यात आलेले आहे.

या राष्ट्रीय एकात्मता शिबिरामध्ये देशभरातील विविध विद्यापीठांमधून १०८ स्वयंसेवक व ८ कार्यक्रम अधिकारी सहभागी होणार असून त्यामध्ये सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग महाराष्ट्र राज्याचे प्रतिनिधित्त्व करणार आहे. यामध्ये विद्यापीठ रासेयो विभागाचा ७ विद्यार्थी, ९ विद्यार्थींनी व १ संघनायक असा संघ सहभागी होणार आहे.

तरी आपणांस कळविण्यास अत्यंत आनंद होतो की आपल्या महाविद्यालयातील सोबत जोडलेल्या यादिनुसार स्वयंसेवकाची सदर शिबिराकरिता निवड करण्यात आली आहेत. तरी संबधित विद्यार्थ्याला **दि. २४ फेब्रुवारी ते ३ मार्च** २०२३ या कालावधीत सदर शिबिरात सहभागी होण्याविषयी कळवावे, सदर विद्यार्थ्याला **दि. २३ फेब्रुवारी २०२३ रोजी दु. १२.०० वा.** पर्यंत शिबिराच्या संपूर्ण तयारीने (सांस्कृतिक साहित्य, पारंपरिक पोशाख, वाद्य व इतर आवश्यक साहित्य इ.) **राष्ट्रीय योजना कार्यालय, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे** याठिकाणी उपस्थित राहण्याविषयी कळवावे. सदर शिबिराची संपूर्ण माहिती महाविद्यालयामार्फत सबंधित विद्यार्थ्यांच्या पालकांना कळविण्यात यावी तसेच सोबत जोडलेल्या हमीपत्रावर पालकांची, व इतर कागदपत्रांवर महाविद्यालयातील मा. प्राचार्य व कार्यक्रम अधिकारी यांची स्वाक्षरी घेवून दोन प्रतीमध्ये सर्व कागदपत्रे स्वयंसेवकासोबत शिबीरामध्ये सहभागी होताना पाठविण्यात यावी. कळावे, ही विनंती.

(सदर शिबीर कालावधी व प्रवास दि. २३ फेब्रुवारी ते ५ मार्च २०२३ असा आहे.)

सहभागी स्वयंसेवकांनी प्रवासखर्चाची देयके शिबिरस्थळी सादर केल्यानंतर आयोजकांमार्फत प्रवासखर्च संबधित विद्यार्थ्यांच्या खात्यावर वर्ग करण्यात येणार आहे. याकरिता विद्यार्थ्यांनी सोबत जोडलेल्या नमुन्यामध्ये बँकेची माहिती आणणे आवश्यक आहे.

अधिक माहितीकरीता संपर्क : संघनायक : डॉ. प्रविण कांबळे, ८८३०९५६००४ रासेयो कार्यालय : ०२०–२५६९७३४१, २५६२२६८८/८९/९०/९१

सोबत : विद्यार्थी यादी व भरुन आणावयाचे फॉर्म

संचालक
राष्ट्रीय सेवा योजना

Website : http://www.unipune.ac.in/nss **Email :** nss@pun.unipune.ac.in, nss@unipune.ac.in

Guest Lecture on the occasion of Chhatrapati Shivaji Maharaj Jayanti

शिवछत्रपती शिवाजी महाराजांचे चरित्र तरुणांसाठी प्रेरक: मा.रमाकांत माने, सहायक पोलिस आयुक्त, पुणे

पुणे : २० शिवछत्रपतींचे चरित्र हे तरुणांसाठी आदर्श आहे. शिवाजी महाराजांचा काळ हा तरुण पिढीने समजून घ्यावा. इतिहासातील अनेक संदर्भ आपल्याला याही काळात सुसंगत आहेत असे वाटते. म्हणून इतिहासाकडे दुर्लक्ष करून चालणार नाही. शिवाजी महाराजांचे हेरखाते, त्यांची सुरतेवर स्वारी,शिवराज्याभिषेक हे सर्व प्रसंग सुवर्णाक्षरांनी कोरून ठेवावे असे आहेत.त्यातून आपण खूप काही शिकू शकतो असे मत त्यांनी मांडले. याशिवाय त्यांनी विद्यार्थ्यांना स्पर्धा परीक्षांची तयारी करताना कशा प्रकारे कष्ट घ्यावे ते स्पष्ट केले. विद्यार्थ्यानी त्यांचा अभ्यास नियोजन पूर्वक करावा. संयम आणि अभ्यास हे मूलमंत्र त्यांनी विद्यार्थ्यांना दिले. मॉडर्न कला विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय,शिवाजीनगर (स्वायत्त) पुणे ५ येथे शिवजयंतीनिमित्त आयोजित व्याख्यानानिमित्त ते बोलत होते.

कार्यक्रमाचे अध्यक्ष महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव होते.त्यांनी विद्यार्थ्यांना शिवाजी महाराजांच्या काळातील ऐतिहासिक घटनांचे काळजीने अवलोकन करायला सांगितले. या कार्यक्रमाला वाणिज्य विभागाचे उपप्राचार्य डॉ.विजय गायकवाड, प्रा.राहुल जाधव, डॉ.प्रभाकर वऱ्हाडे, डॉ.वैजयंती जाधव, प्रा.मोरेश्वर राष्ट्रीय सेवा योजनेचे विद्यार्थी उपस्थित होते.

Events Conducted by the Library during February 2023

1.Sant Ravidas Maharaj Jayanti: 5th February 2023

On 05.02.2023, the Library and Information Centre of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 celebrated the Birth Anniversary of Sant Ravidas Maharaj as per the instructions in Government of Maharashtra's GR under the guidance of Principal Dr. R.S.Zunjarrao Sir.

Vice-Principal Prof. Dr. Vijay Gaikwad; Librarian Dr. Shantashree Sengupta; Dr.Vaijayanti Jadhav, Department of Marathi; Prof. Amol Nikale, Department of Commerce; Library staff and students paid their respect to Sant Ravidas ji Maharaj.

Dr. Vijay Gaikwad Sir mentioned that Sant Ravidasji was an Indian mystic poet-sant of the Bhakti movement and founder of Ravidassia religion during the 15th to 16th century CE. He was a guru (teacher) in the region of Uttar Pradesh, Rajasthan, Maharashtra, Madhya Pradesh and mainly Punjab and Haryana. The Adi Granth of Sikhs, and Panchvani of the Hindu warrior-ascetic group Dadupanthis are the two oldest attested sources of the literary works of Ravidas. He was a poet-saint, social reformer and a spiritual figure. Ravidas's devotional Verses were included in the Sikh scriptures known as Guru Granth Sahib. The Panch Vani text of the Dadupanthi tradition within Hinduism also includes numerous poems of Ravidas. He taught removal of social divisions of caste and gender, and promoted unity in the pursuit of personal spiritual freedoms.

I am thankful to the teachers, library staff members and students who were present during the programme.

Regards,
Dr. Shantashree Sengupta,
Librarian.

Events Conducted by the Library during February 2023

Events Conducted by the Library during February 2023

2.Sant Sevalal Maharaj Jayanti: 15th February 2023

On 15th February 2023, the Library and Information Centre of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 celebrated Sant Sevalal Maharaj Jayanti as per the Maharashtra Government GR. Sant Sevalal Maharaj was the great revolutionary of India who fought the first independent war in India against the British celibate throughout his life. Under the guidance of Respected Principal Dr.Rajendra S. Zunjarrao Sir, College, Librarian Dr. Shantashree Sengupta and Library Staff paid their respect to Sant Sevalal Maharaj. Principal Sir briefly addressed the preachings of Sant Sevalal Maharajji and summarised the 22 Principles of Sant Sevalal Maharaj given for Banjara life related to nature, environment, family, respect for women, life, community and humanity. All the rules of physical distancing were followed during the programme. I am thankful to the library staff members who were present during the programme.

Regards,
Dr. Shantashree Sengupta,
Librarian.

Events Conducted by the Library during February 2023

3.Chhatrapati Shivaji Maharaj Jayanti : 19th February 2023

On the occasion of Chhatrapati Shivaji Maharaj Jayanti the Library and Information Centre of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 under the guidance of Principal Dr.R.S.Zunjarrao Sir celebrated the birth of Chhatrapati Shivaji Maharaj in College Assembly Hall. Vice Principals Prof.Shamkant Deshmukh, Prof.Dr. Vijay Gaikwad, Prof.Sanjay Thengadi, Prof.Dr.Anjali Sardesai, Prof. S.Doiphode, Junior College Supervisor Prof. S. Karekar, Registrar Shri. Ganesh Sathe, all HODs, teaching and non-teaching staff and students were present for the celebrations. The program started with 'Maharashtra Rajyageet' sung by Mrs. Swati Patwardhan, followed by the complete audience.

Principal Sir and Deshmukh Sir addressed the gathering by highlighting the courageous success stories of Chhatrapati Shivaji Maharaj, impact of Jijau Maa Saheb on Shivaji Maharaj, teachings and importance of Dadoji Kondadeo, Shri Ramdas Swami and Tukaram Maharaj on life of Chhatrapati Shivaji Maharaj.

Principal Sir briefly explained how the teachings of Shivaji Maharaj related to Management, Equal status to Women, Importance of Devotion, Dedication, Courage still hold their importance in present day.

Prof. Shamkant Deshmukh Sir mentioned how Chhatrapati Shivaji Maharaj is the true 'Management Guru' in true sense and mentioned the Theory of POSDCORB. Sir concluded his speech by mentioning "Shivaji Maharaj also known as SHIVRAI was born in SHIVneri and left for his heavenly abode in RAIgad."

Mr. Prakash Sable, Assistant Librarian, in his speech mentioned the importance of visiting the Forts of Chhatrapati Shivaji Maharaj.

Shri.Amit Salunke, Clerk, Library anchored the program and Shri. Ganesh Sathe, Registrar presented the Vote of Thanks.

From-
Dr.Shantashree Sengupta,
Librarian.

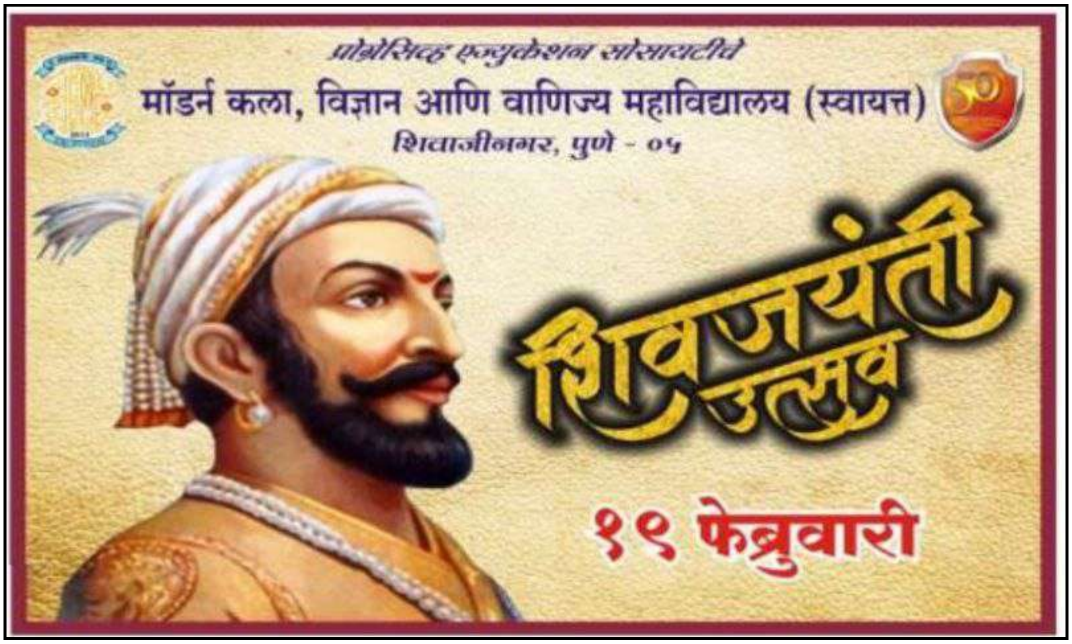

Events Conducted in the Library during February 2023

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन

राज्यगीत

जय जय महाराष्ट्र माझा, गर्जा महाराष्ट्र माझा
जय जय महाराष्ट्र माझा, गर्जा महाराष्ट्र माझा॥धृ॥

भिती न आम्हा तुझी मुळी ही गडगडणाऱ्या नभा
अस्मानाच्या सुलतानीला जबाब देती जिभा
सह्याद्रीचा सिंह गर्जतो शिव शंभू राजा
दरी दरीतून नाद गुंजला महाराष्ट्र माझा
जय जय महाराष्ट्र माझा, गर्जा महाराष्ट्र माझा॥१॥

shaleyshikshan.in

काळ्या छातीवरी कोरली, अभिमानाची लेणी
पोलादी मनगटे खेळती, खेळ जीव घेणी
दारिद्र्याच्या उन्हात शिजला
निढळाच्या घामाने भिजला
देश गौरवासाठी झिजला
दिल्लीचे ही तख्त राखितो, महाराष्ट्र माझा
जय जय महाराष्ट्र माझा, गर्जा महाराष्ट्र माझा
जय जय महाराष्ट्र माझा॥२॥

शालेयशिक्षण.इन

Events Conducted by the Library during February 2023

Events Conducted by the Library during February 2023

Events Conducted by the Library during February 2023

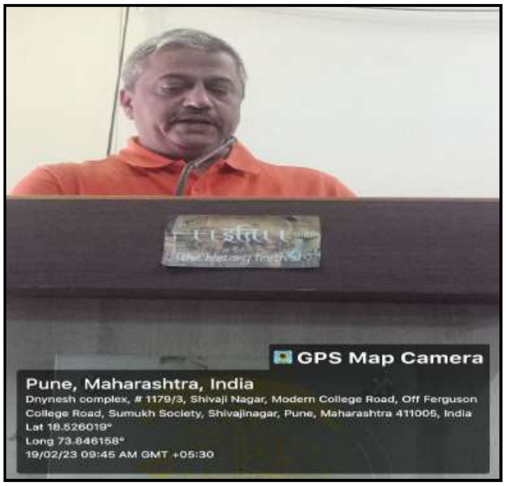

Events Conducted in the Library during February 2023

Events Conducted in the Library during February 2023

Events Conducted in the Library during February 2023

4. Balshastri Jambhekar Jayanti : 20th February 2023

The Library and Information Centre of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 celebrated the Birth Anniversary of Balshastri Jambhekar on 20.02.2023 as per the Government of Maharashtra Resolution.

Principal Dr.Rajendra S. Zunjarrao Sir, College Librarian Dr.Shantashree Sengupta, Teachers and Library Staff paid their respect to Balshastri Jambhekar, who is also known as Father of Marathi journalism for his efforts in starting journalism in Marathi language with the first newspaper in the language named 'Darpan' in the early days of British Rule in India.

Principal Sir mentioned that Balshastri Jambhekar had grasped correctly the importance and power of the print media during British Rule in India. He was sure that if the British were to be overthrown and freedom was to be attained, then it was essential to awaken the masses and the print media was the most useful tool for the same. Balshastri Jambhekar understood the importance of public libraries. He founded 'The Bombay Native General Library'. He also started 'Native Improvement Society', of which 'Student's Literary and Scientific Society' was an offshoot. Intellectual giants like Dadabhai Navroji and Bhau Daji Lad drew inspiration through these institutions. Dadabhai Naoroji, Atmaram Pandurang and many other prominent scholars, future activists were Bal Shastri's pupils at the Elphinstone College. In 1840 he published first Marathi monthly, Digdarshan (meaning direction in English). He edited this magazine for 5 years. Digdarshan published articles on various subjects including physics, chemistry, geography, history etc.

He had mastery in many languages including Marathi, Sanskrit, English and Hindi. Apart from that he also had a good grasp of Greek, Latin, French, Gujarati and Bengali.

He was the first Indian to have published research papers in the quarterly journal of the Asiatic Society. He was the first person to print Dnyaneshwari in 1845. It was known as the first ever-printed version. He was also well known as the first professor of Hindi in the Elphinston College, Mumbai. He also worked as Director of the Colaba Observatory. He wrote books like Neetikatha (stories on morality), Encyclopedic History of England, English grammar, History of India and Mathematics based on Zero.

I am thankful to the library staff members and students who were present during the programme.

Regards,
Dr.Shantashree Sengupta,
Librarian.

Events Conducted in the Library during February 2023

Events Conducted in the Library during February 2023

5.Sant Gadge Baba Jayanti: 23th February 2023

On 23rd February 2023, the Library and Information Centre of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 celebrated the Birth Anniversary of 'Sant Gadge Maharaj' as per the instructions in Government of Maharashtra's GR under the guidance of Respected Principal Dr.Rajendra S. Zunjarrao Sir.

Principal Sir mentioned that Debuji Zhingraji Janorkar, who is popularly known as Gadge Baba, was born in a small village Shengaon of district Amravati, Maharashtra, India on 23rd February 1876.

Principal Sir mentioned that Sant Gadge Baba was a great saint of 19th century and is known for his social services. Sant Gadge Maharaj was a mendicant-saint and social reformer from the Indian state of Maharashtra. He lived in voluntary poverty and wandered to different villages promoting social justice and initiating reforms, especially related to sanitation. He was a holy saint who worked for helpless and poor. Community-service became the base of his teachings of Baba.

Sant Gadge Baba's teachings were:

1. Give food to the hungry.
2. Give shelter to the needy.
3. Protect the environment.

Under the guidance of Respected Principal Dr. Rajendra S. Zunjarrao Sir; Junior College Vice-Principal Prof. S. Doiphode; Librarian Dr. Shantashree Sengupta, Library Staff and the students paid their respect to Sant Gadge Baba.

Shri. Amit Salunke, Clerk, Library presented the Vote of Thanks.

I am thankful to the library staff members and students who were present during the programme.

Regards,
Dr. Shantashree Sengupta,
Librarian.

Events Conducted in the Library during February 2023

Events Conducted by the Departments in February 2023

Department of History

THE DEPT OF HISTORY CONDUCTED THE ITI- THE HISTORY FESTIVAL ON 1ST FEBRUARY 2023..

Main activities -
Short film competition
Selfie with Heritage competition.
Cultural presentations
Historical costumes display by Dept of Fashion Technology
Historical Artifacts exhibition.
Graced by the presence of Honble Principal Dr. Rajendra Zunjarrao sir and Vice Principal, Dr. Amruta Oke madam..

Department of History

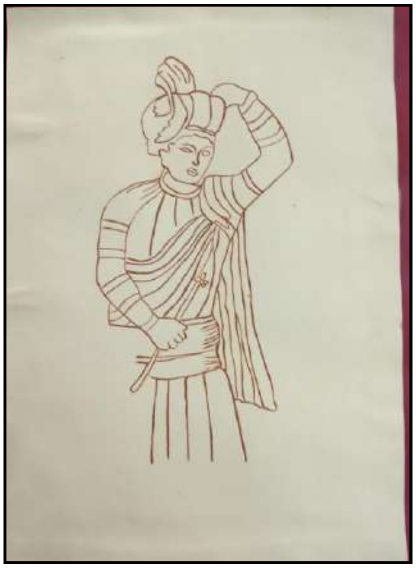

Department of History

Activity - Heritage walk at Pataleshwar caves and Jangali Maharaj Temple

Organized by Department of History on 3rd February 2023.
Event coordinator - Prof. Manasi Bhosale.

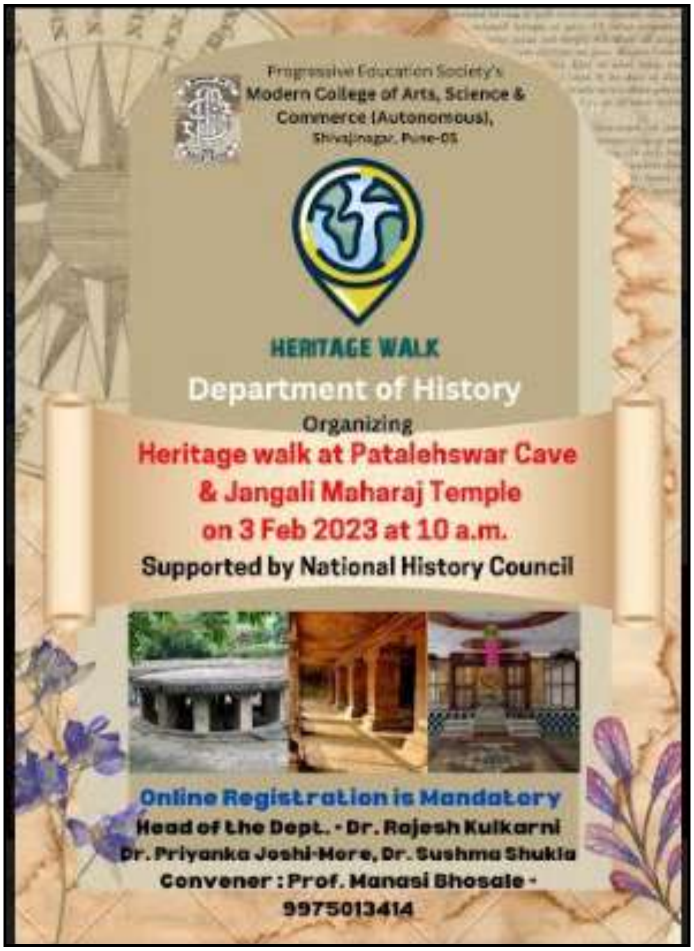

Department of Political Science

'उत्सव लोकशाहीचा, भारताच्या G 20 अध्यक्षपदाचा'

मॉडर्न महाविद्यालयात 'एकत्वम् २३' अंतर्गत विविध स्पर्धांचे आयोजन

गुरुवार, १९ जानेवारी २०२३

नुकत्याच भारताला प्राप्त झालेल्या G 20 परिषदेच्या अध्यक्षपदाचे औचित्य साधून प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या मॉडर्न कला विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय शिवाजीनगर, पुणे ५ येथील राज्यशास्त्र विभागाने Mock G-20 द शेरपा ट्रॅक या नाविन्यपूर्ण स्पर्धेचे आयोजन केले होते. राज्यशास्त्र विभागाच्या 'एकत्वम् २३' या वार्षिक एकदिवसीय उत्सवानिमित्त Mock G20, वक्तृत्व स्पर्धा, पोस्टर स्पर्धा, Treasure Hunt, प्रश्नमंजुषा, इ. स्पर्धांचे आयोजन गुरुवार दिनांक १९ जानेवारी रोजी करण्यात आले होते. कार्यक्रमास महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. झुंजारराव सर तसेच राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख श्री. डी. एल. खोकले सर यांची प्रमुख उपस्थिती लाभली. याप्रसंगी बोलताना प्राचार्यांनी विद्यार्थ्यांप्रति कौतुकोद्गार काढले. कार्यक्रमातील Mock G-20 द शेरपा ट्रॅक ही स्पर्धा विशेष लक्षवेधी ठरली. युवकांमध्ये G20 या आंतरराष्ट्रीय संस्थेविषयी तसेच आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील समस्यांविषयी जागृती निर्माण करण्याचा व नेतृत्वगुण विकसित करण्याचा यामागचा उद्देष होता. २० विद्यार्थ्यांनी २० देशांचे प्रतिनिधीत्व करून देशांसमोरील समस्या व उपाय मांडले. स्पर्धकांना प्रा. कल्पेश पाटकर यांचे विशेष मार्गदर्शन लाभले.

कार्यक्रमासाठी बनविलेली G20 भिंत आकर्षणाचा बिंदू ठरली. भारतातील समृद्ध वारसा स्थळांचे दर्शन घडविणारी ही हस्तनिर्मित सौंदर्यपूर्ण कलाकृती स्वयंसेवकांनी घडवली होती. याप्रसंगी विद्यार्थिनींनी भारताच्या वैविध्यपूर्ण कलासंस्कृतींचा नृत्याविष्कार सादर केला. तसेच स्वातंत्र्यपूर्व व स्वतंत्र भारत हे नृत्यनाट्य व स्त्री-पुरुष समानता तसेच मतदान जागृती ही पथनाट्ये सादर केली. परीक्षक म्हणून श्री. अनिश तोरे व स्नेहा महाजन यांनी काम पाहिले. कार्यक्रमासाठी राज्यशास्त्र विभागाचे प्रा. श्री. इनामदार सर, प्रा. श्री. जाधव सर, प्रा. सौ. श्रुती गुजर मॅडम यांचे विशेष मार्गदर्शन लाभले. विजेत्या विद्यार्थ्यांच्या पारितोषिक वितरणाने कार्यक्रमाची सांगता झाली.

निर्भयकन्या अभियान

निर्भयकन्या अभियान

निर्भयकन्या अभियान

Department of Physics: Quiz Competition

A Quiz Competition was conducted by Department of Physics on 25th February 2023. The Students of MSc (I), MSc (II) and T.Y. B.Sc. (Physics) participated in the competitions, comprising 10 teams in all. Each team had 2 participants. There were 3 rounds in the competition. Out of 10 teams, 6 teams qualified for the second round and 3 teams were selected for the third and final round. Dr. Sandip S. Patil, Prof. Sanket Gogte were the expert advisors for the competition. The prizes for the Winner team, Runner-up team and consolation prize were declared after the competition. The prizes and certificates were distributed at the hands off Prof. Thipse during valedictory function. Mrs. Archana Gadre was the coordinator for this activity. Prof. Nileshkumar Pardeshi, Dr. Sandip S. Patil, Prof. Sanket Gogte, Dr. Padmashree Joshi, Dr. Ruchita Khare , Dr. Vaishali Waman, Prof. Pooja Kulkarni, Prof. Ashwin Bochare, Prof. Trupti Aher were the committee member for the competition.

-Prof. S.S.Thengadi,

Head,

Department of Physics.

Department of Physics: Poster Competition

Department of Physics

Project - Poster Competition Report

A Project-poster Competition was conducted by Department of Physics under the Science Association Activity of the college on 24th February 2023. Total 14 students of MSc (I) and MSc (II) (Physics) participated in the competition. Dr. Padmashree Joshi and Prof. Trupti Aher were the judges for the competition. The prizes and certificates were distributed at the hands of Prof. Y. S. Thipse, Coordinator, Junior Wing, Non-grant and Prof. S. S. Thengadi, HoD, Dapertment of Physics during valedictory function. Ms. Pooja R. Kulkarni was the coordinator for this activity. Prof. Nileshkumar Pardeshi, Dr. Sandip S. Patil, Prof. Sanket Gogte, Dr. Padmashree Joshi, Dr. Ruchita Khare , Dr. Vaishali Waman, Prof. Archana Gadre, Prof. Ashwin Bochare, Prof. Trupti Aher were the committee member for the competition.

Department of Electronic Science

Report

Visit to MahaMetro Garware College Station

Department of Electronic Science, Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 organized visit to MahaMetro Garware College Station on 19th January 2023. Coordinators Prof. T. B. Sonawane and Prof. R. V. Vidap, 59 students of FYBSc, SYBSc and TYBSc class and 7 faculty members were participated in it. Mr. Daniel DGM MahaMetro presented the MahaMetro Project. He had also highlighted various activities conducted by them at their stations and on train. Students actively participated in "Samvaad" with them by Mr. Daniel. Metro staff team provided tickets of train and accompanied modern team for the Garware college station to Vanaz station return journey. Group photos were taken and around 1:30**PM** everyone dispersed from the Garware college station.

Department of Electronic Science

Poster Exhibition and Competition 2023

Department of Electronic science organised a Poster Exhibition and Competition on 21st January 2023 for F.Y. B.Sc. and S.Y. B.Sc. Electronic Science students. The idea behind Poster competition was to motivate the student to explore various technology and trends in the field of Electronics science that we are currently using and coming in future, to develop the interest of the students in the field of electronics technology. Also, to realise the student about the connection between theory subjects they are learning and its applications in the field of Technology.

List of Students participated in Poster exhibition and Poster titles is as below,

F.Y.B.Sc.

Sr. no	Name of Students	Poster Title
1	Sanjh Palkar, Nandini Bajaj	nanotechnology
2	Samar shaikh, Shubham Patil	radio receiver and transmitter
3	Vivek Raste, Aayush Salunkhe	e-waste program
4	pushkaraj Pati, Rishikesh Ingavale	Hyperloop
5	Prasann Lalwani,Pranav Jadhav	LIDAR
6	Tasleem Ansari,Vasudev Wajage	Internet of things
7	Onam Jdex, Om Kamble	Tesla coil
8	Samruddhi Kole	Internet of things
9	Pragati Pawar	electronics water filter
10	Aniket Kamble, Prasad Jatte	electric scooter
11	Jayesh Takavale	Microprocessor
12	Aditi Rolekar	Cyber security
13	Sanika Lohot, Shambhavi Umap	Life and electronics
14	Puja Jadhav	Nano Demand Battery (NDB)

Department of Electronic Science

S.Y. B.Sc.

Sr. no	Name of Students	Poster Title
1	Manyata Chowdary	Industry 4.0
2	Shaunak Thigle	Blue Ray versus HD DVD
3	Nandini Singh and Alpana	Flowchart
4	Karishma Banote, Siddharth Sinnarkar	Microprocessor versus Micro-controller
5	Yash shendre, Vishal Kulkarni	OLED
6	Snehal Shinde, Achal Bairagi	5G wireless network
7	Radhika Mahamuni,Tanya Garg	Space Solar Power
8	Yashita Yadav	Flowchart of 1851
9	Riya Hagvane	Programming model of 8051
10	Samruddhi Joshi, Sakshi Sarde	Autonomous LMS
11	Sakshi Murvade, Madhura khopade	e- waste
12	Kirti Admane, Smriti Pathak	Data memory organisation
13	Radhika and Saloni Rokade	Biometric ATM
14	Harshal Ahire, Abhijeet Panhale	wireless communication
15	Janhvi Vidhate, Pranavi Chauhan	Introduction to 8051

Department invited two eminent personalities as a guest of honour for this competition, Professor Madhav Kuber, Scientist G (R & D Establishment, DRDO, Government of India, Pune) and Prof. Dr. V.B. More, BOS member in Electronic Science, Savitribai Phule Pune University. Competition was inaugurated by Prof. S.S. Thengdi, head, Department of Physics at 11 a.m. Total 49 students participated in this competition. Students prepared a poster on various subjects of electronic either individually or in a group of two students. Various faculties as well as students from other subjects visited the poster exhibition. The assessment of the posters for selecting a Posters for price was carried out by Prof. Vaishali Chaudhary, Prof. Aditi Londhe and Prof. Dr. Prabhakar Varade from our department. The guests Prof. Madhav Kuber and Dr V.B. More arrived at 12:30 p.m. they interacted with the students and appreciated their posters. Head of the Department of Electronic Science Prof. D.B. Gaikwad sir also interacted with the students and guided the students for their academic future. Students and guests were given a dish containing snacks and sweet as a refreshment. Prof. Dr. Harsh Gaikwad, Head, Department of Chemistry and Prof. Dr. Zambare from Fergusson college were also present for Poster exhibition. Principal Dr. R.S. Zunjarrao was present for the valedictory function, he interacted with the students and motivated the student to continue their studies in the field of electronics technology. Selected students were given prizes as first prize, second prize, third prize and consolation prices. There was separate assessment for F.Y. B.Sc. and S.Y. B.Sc. Students. The prize-winning students were felicitated with medal and a gift. The participation certificates were given to all the students. following is the list of students who won the prizes

Department of Electronic Science

F.Y. BSc.

Sr. no	Prize	Name of Students	Postal title
	First prize	Sanika Lohot and Shambhavi Umap	life and electronics
	Second prize	Samriddhi khole, Vasudha Wajage and Tasneem Ansari	Internet of things.
	Third prize	Prasanna Lalwani and Pranav Jadhav	LIDAR
	Consolation prizes	Pushkaraj Patil and Rishikesh Ingavale	Hyperloop
		Vivek Raste and Ayush Salunkhe	e-waste
		Nandini Bajad and Sanj Palkar	nanotechnology
	Consolation prices by NSS.	Aniket Kamble and Prasad Jatte	electronic scooter
		Pragati Pawar	water filter

S.Y. BSc.

	Prize	Name of Students	Poster Title
	First prize	Manyata Choudary	Industry 4.0
	Second prize	Radhika Mahamuni and Tanya Garg	space solar
	Third price	Radhika Jha and Saloni Rokade	biometric ATM
	Consolation prizes	Sakshi Murvade, Madhura khopade	e-waste
		Samruddhi Joshi and Sakshi Sarde	Autonomous LMS.
	Consolation prizes by NSS.	Yash Shendre and Vishal Kulkarni	OLED.
		Snehal Shinde and Aanchal Bairagi	5G
		Riya Hagvane	Programming model of 8051

Prof. T.R. Kumbhar worked as Co-ordinator, Prof. Dr. Prabhakar Varade worked as Anchor and Prof. Dr. Milind Bodke expressed vote of thanks.

Department of Electronic Science

Prof. Dr. P.S. Varade

Prof. Madhav Kuber adressing to students

Felicitation of Prof. Madhav Kuber by Principal Dr. R.S. Zunjarrao

Felicitation of Prof. Dr V.B. More by Principal Dr. R.S. Zunjarrao

Prof. Madhav Kuber adressing to students

Department of Electronic Science

Felicitation of Prof. Dr. Zambare by Prof. V.B. Gaikwad sir

Felicitation of Prof. Dr Harsh Gaikwad by Principal Dr. R.S. Zunjarrao

Felicitation of Principal Dr. R.S. Zunjarrao by Prof. D.B. Gaikwad sir

Head of Department, Prof. D.B. Gaikwad addressing to students

Prof. Zambare from Fergusson College

Principal Dr. R.S. Zunjarrao addressing to students

Department of Electronic Science

F.Y.B.Sc. First prize winner student Shambhavi Umap

F.Y.B.Sc. First prize winner student Sanika Lohit

Prof. Madhav Kuber giving medal to F.Y.B.Sc. second prize winner student

Prof. Madhav Kuber giving medal to F.Y.B.Sc. second prize winner student Vasudha Wajagei

Prof. Dr. Harsh Gaikwad giving medal to F.Y.B.Sc. second prize winner student Sammruddhi Kolhe

Prof. Dr. V.B. More giving medal to F.Y.B.Sc. third prize winner student Prasanna Lalwani

Department of Electronic Science

Prof. Dr. V.B. More giving medal to F.Y.B.Sc. third prize winner student Pranav Jadhav

Prof. D.B. Gaikwad giving medal to F.Y.B.Sc. Consolation prize winner student Pragati Pawar

Prof. T.R. Kumbhar giving medal to F.Y.B.Sc. Consolation prize winner student Pushkraj Ptil

Prof. T.R. Kumbhar giving medal to F.Y.B.Sc. Consolation prize winner student Ayush Salunkhe

Principal Dr, R.S. Zunjarrao giving medal to F.Y.B.Sc. Consolation prize winner student Rishikesh Ingawale

Principal Dr, R.S. Zunjarrao giving medal to F.Y.B.Sc. Consolation prize winner student Vivek Raste

Department of Electronic Science

Prof. Madhav Kuber giving medal to S.Y.B.Sc. First prize winner student Manyata Choudhari

Prof. Dr V.B. More giving medal to S.Y.B.Sc. second prize winner student Radhika Mahamuni

Principal Dr, R.S. Zunjarrao giving medal to S.Y.B.Sc. Third prize winner student Saloni

Principal Dr, R.S. Zunjarrao giving medal to S.Y.B.Sc. third prize winner student Radhika Jha

Prof. Dr. Bodake giving medal to S.Y.B.Sc. consolation prize winner student Sakshi Murvade

Prof. Dr. Bodake giving medal to S.Y.B.Sc. consolation prize winner student Madhura Khopade

Department of Electronic Science

Prof. T.B. Sonawane giving medal to S.Y.B.Sc. consolation prize winner student Sakshi Sarde

Prof. T.B. Sonawane giving medal to S.Y.B.Sc. consolation prize winner student Samruddhi Joshi

Prof. T.R.Kumbhar giving medal to S.Y.B.Sc. consolation prize winner student Yash Shendre and Vishal Kulkarni

Vote of Thanks by Prof. Dr. M.R. Bodake

Department of Electronic Science

Imagine 2023: University Level Project cum Poster Competition
Held on Saturday, 25th February 2023
Report

The Department of Electronic Science of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar Pune-05, is one of the active and vibrant Department affiliated to the Savitribai Phule Pune University. It has engaged various academic and co curricular activities for the overall development of the students so as to suit the Industrial and Academic needs.

Department of Electronic Science had organized one day University level

"Imagine 2023, Poster cum Project competition" on Saturday 25th February 2023.

The Imagine 2023- Project cum poster competition was inaugurated at the hands of Chief guest Dr. Umesh Hivarkar, Head, Data Science & Engineering Analytics ,FEV India Pvt LTD. Pune. Inaugural function was presided by Principal Dr. Rajendra Zunjarrao, Prof. D.B.Gaikwad (Head,Department of Electronic science) and Co-ordinator of event Dr. M.R.Bodke and Prof G.M.Tarate. All the Teaching, non-teaching staff, Alumni of the department and students were present during the function. Dr.M.R.Bodke gave welcome speech and also delivered Vote of thanks.

For the "Imagine 2023 " competition two categories were formed as T.Y.B.Sc(UG) and M.Sc. (PG) . Students actively participated in these two categories.

This is a platform where students present their imaginations in the form of projects and posters which helps students improve project management, design and development, team building skills and competitive spirit.

During the Imagine 2023 project cum poster competition , 33 students presented 22 projects in UG Category and 38 students presented 32 project in PG Category.

The industry professionals and academicians from various areas evaluated 54 project ideas. Overall 71 participants displayed their hard work in the designing and development of their project idea.

-Prof. D.B.Gaikwad,
Head,
Department of Electronic Science

Department of Electronic Science

Twelve Alumni of the department evaluated 54 project ideas list of Alumni is given here

Sr.No.	Name of Alumni	Designation
	Prof. Jyoti Shrote	Assistant Professor in Electronic Science , Indra College,
	Prof. Aniket Kothavale	Assistant professor, TC College Baramati
	Mr. Sunil Pachore	Sr. Lead Engineer, Faurecia R&D Energy Centre
	Mr.Ganesh Pawar,	Founder, Eagle Solution, Pune,
	Mr.Shahaji Surwase	Proprietor ,DDM TRONICSHadapsar, Pune 411028
	Miss PradynaPujari	Teaching Associate , iRISE Project , IISER Pune
	Mr. Mangesh Dayaphule	Plant Manager / Sr. Scientist Evolve IT Solution PVt LTD, Bhosari Pune,
	Mr.Goaksha Thete ,	Production Supervisor Aeron System Pvt Ltd,Pune,
	Mr.Suraj Sonawane	Senior R&D Engineer Inavit Systems India Pvt.Ltd,Pune
	Mr.Pravin Rane	Founder Prowiz System
	Mr.U.N.Kohavade	Embedded Architect, Dhi Energy Solution Pvt. Ltd
	Mr. Tejas Chavan	Sr. Electrical Engineer (R&D)

The result of Imagine 2023 competition is summarized in the form of following table **M.Sc. Category**

Sr. No.	Prize	Class	Project	Name of the Student	College
1	Consolation	MSc I	Electronic Scare-crow	Miss. Gauri Pote Miss. Priyanka Tho-rat	Modern College, Pune 5
2	Consolation	MSc II	IoT based glove for hand gestures recognition and translation	Prasad Bhagwat	TC College, Baramati
3	3rd Prize	MSc II	Smart Industrial Safety Jacket	Beera Hossanna Henry	TC College, Baramati
4	2nd Prize	MSc II	Electronic Security System	Apurv Atish Kulkarni	Modern College, Pu-ne- 5

Department of Electronic Science

5	1st Prize	MSc I	Fire Fighter Robo	Rohan Shamkumar Khairnar	FC College, Pune-4

Result of T.Y.BSc. Category

Sr.	Ranking	Project	Name of the Stu-	College
1	Consola-tion	Fingerprint based bank locker system	Sanskruti Jadhav Renuka Kurhade	SP College, Pune
2	Consola-tion	Duplex Radio communica-tion using Arduino and	Advait Mahesh Anandgaonkar	Modern CollegePune-5
3	3rd Prize	Solar Panel Cleaning De-vice	Anisha Babar	SP College, Pune
4	2nd Prize	Water Quality Measure-	Walunj Ravindra	SSGM College, Koparga-
5	1st Prize	Quanta Generator	Wasim Shaikh	Nowrosjee Wadia Col-lege, Pune

The valedictory function was presided by Mr. Rajendra Thombre , Chief Technology Officer, Dhoot Transmission Pvt Ltd, Principal Dr. R.S.Zunjarrao ,Dr. Umesh Hivarkar, , Head of Electronics Department Prof. D.B.Gaikwad, Dr. V.M. Bapat , Principal Modern College of Arts, Science & Commerce, Warje, and Dr. M.R.Bodke , Prof. G.M.Tarate Imagine 2023 Co-ordinator were present on the dais. Teaching, non-teaching staff, alumni of the department and students were also present.

Prof. G. M. Tarate carried out anchoring of Valedictory function and summarized project competition as well as introduced the chief guests and Dr. M. R. Bodke delivered Vote of thanks.

Prof.G.M.Tarate
PG Co-ordinator (Imagine 2023)
(Mob-7709945354)

Dr.M.R.Bodke
UG Co-ordinator (Imagine 2023)
(Mob- 9049583785)

Prof. D. B. Gaikwad
Head
Dept. of Electronic Science

Department of Electronic Science

Photos of Event

Imagine 2023 was inaugurated at the hands of Chief guest Dr. Umesh Hivarkar, Principal Dr. Rajendra Zunjarrao, Prof. D.B.Gaikwad and Co-ordinator of event Dr. M.R.Bodke and Prof G.M.Tarate. All the Teaching, non-teaching staff.

Imagine 2023 Principal Dr. Rajendra Zunjarrao welcome to participants

Department of Electronic Science

Imagine 2023 Principal Dr. Rajendra Zunjarrao interact with students participant

Staff nearby colleges visited to Imagine 2023 competition

Department of Electronic Science

Report

Guest Lecture on Career opportunities in Electronic and Instrumentation Science 2023

Department of Electronic science and Department of Physics organised a guest lecture on 27st February 2023 for UG and PG students of Physics and Electronic Science in ll o. 414 from 2:20 to 3:30 pm.

Topic - Career opportunities in Electronic and Instrumentation Science.

Speakers – Dr. Aditi Joshi and Dr. Bhagyashree Joshi from Department of Electronic and Instrumentation Science, SPPU

There were 42 students and staff members of Physics and Electronic Science department were present.

Prof. S.S.Thengadi Head epartment of Physics felicitated both the speakers. Prof. D.B.Gaikwad introduced Dr Adit Joshi and Dr. Bhagyashree Joshi.

Dr. Aditi Joshi was our Alumnus of B.Sc. Electronics 2002 Batch.

In the talk Dr. Bhagyashree Joshi explained about M.Sc. Instrumentation Science course after B.Sc. Electronic Sc. and Physics. She highlighted different companies which need students with M.Sc. in Electronic Science and Instrumentation. She explained different opportunities in the field of Instrumentation Science.

In the talk Dr. Aditi Joshi explained about different software students must know to get job opportunities. She highlighted different research facilities available in Department of Electronic and Instrumentation Science, SPPU.

She presented some milestones of research carried in the department.

She explained different opportunities in the field of Electronics.

Lecture was concluded with question answer session from students and staff members. Prof. D.B.Gaikwad gave vote of thanks.

-Prof. D.B.Gaikwad,

Head,

Department of Electronic Science

Department of Electronic Science

Students and Staff members in Guest Lecture on opportunities in Electronic and Instrumentation on 27th February 2023

Dr. Aditi Joshi delivering Lecture

Dr. Bhagyashree Joshi delivering Lecture

Department of Electronic Science

DEPARTMENT OF ELECTRONIC SCIENCE

Report

Two Days Workshop on IoT Applications using ESP32 Development Board

17-18 Nov 2022

Department of Electronic Science organized two days workshop on IoT applications using ESP32 development board. Mr Umesh N Kothavade was expert in delivering contents of workshop.

There were 6 sessions conducted during the workshop.

Session 1:Introduction to PIC Microcontroller – In order to prepare background for the workshop, we started discussion on microcontroller which are mentioned in the syllabus. Eg, 8051, PIC, AVR Microcontrollers. We discuss features of these Microcontrollers. We discuss limitations of these controllers in using them in IoT applications. Student were aware of applications of microcontrollers through their practicals and projects. We also discuss development tools used for development of applications using these Microcontrollers. We explain importance of communication protocol in microcontroller-based applications. We discuss details about feature of PIC microcontroller.

Session 2: In this session we discussed development boards and different ICs used in PIC based applications. We discussed doubts of the students regarding Microelectronica's PIC easy boards. We explained architecture of PIC18F4550. We discuss the importance of development of handheld applications. Importance of lithium batteries, and its used in projects was highlighted.

Session 3: In this session we discussed what is IoT?, Components of the IoT, terms related to IOT, features of IoT like AI, Connectivity, Sensors, Active Engagement and Small Devices. We also discussed IoT − Advantages like Improved Customer Engagement, Technology Optimization, Reduced Waste, Enhanced Data Collection and IoT–Disadvantages like Security, Privacy, Complexity, Flexibility, Compliance. We also discussed how IoT based projects can be developed. We also discussed cloud programming, how cloud helps to develop IoT based system.

Session 4: In this session we discuss ESP32 development board, its technical specification and features. We also discussed how ESP32 make very easy to develop IoT system. We discussed other platforms which support IoT, like Raspberry Pi, ESP8266, Arduino IoT shield. We compare ESP32 and Raspberry Pi for IoT application.

Session 5: In this session we discussed programming tool (Arduino IDE) to create project related to IoT using ESP32 . We cover how to install ESP32 Board in Arduino IDE, Installation steps were explained in detail. We performed basic practical (LED blinking) on ESP32 to become familiar with ESP32 board.

Session 6: In this session we discussed wireless connectivity with ESP32, to apply input to ESP32. For wireless communication we used Bluetooth. We also discussed another wireless medium WiFi, in WiFi we implement station mode and access point mode of WiFi to control devices connected to ESP32.

Session 7: In this session we discussed IoT using cloud. We cover MQTT (Message Queuing Telemetry Transport) broker for IoT cloud, which MQTT server helps to connect ESP32 from any were in world. We explained how to register on Blynk MQTT broker? We also discussed how to develop template in Blynk, how to add devices in Blynk, how to create data stream in in Blynk, also cover how to develop interactive web dashboard and mobile dashboard using Blynk. We also covered how to upload firmware in ESP32 for Blynk MQTT broker.

-Prof. D.B.Gaikwad,

Head,

Department of Electronic Science

Department of Electronic Science

Session 8: In this session we developed temperature and humidity monitor system using Blynk and ESP32. For sensing the temperature and humidity we used DHT11 sensor. We interfaced DHT11 sensor to ESP32 and send the temperature and humidity value to Blynk MQTT broker and display that value on subscribers of Blynk (registered login user).

Thus in this two days works students got knowledge of IoT. With this knowledge they can develop their own IoT base application using ESP32.

Prof. T.B.Sonawane
Co-ordinator

Prof. D.B.Gaikwad
Head, Department of Electronic Science

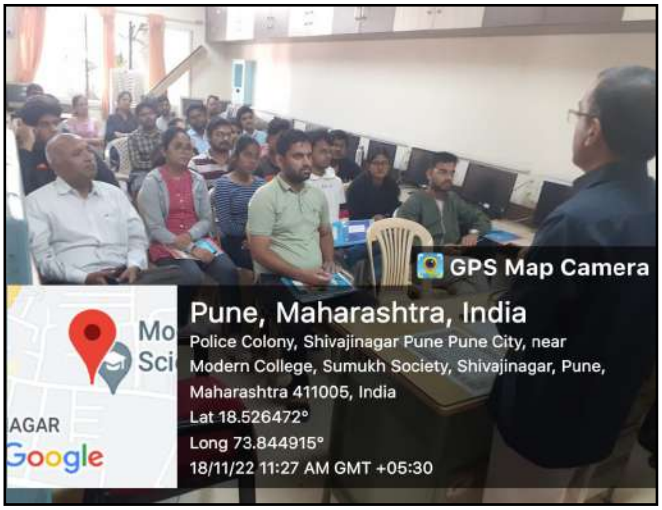

Mr Umesh Kothvade Delivering Lecture in workshop on IoT based Applications.

Department of Electronic Science

Report of Alumni Meet 2022

Department of Electronic Science of the college had organized " ALUMNI MEET-2022" , a programme to facilitate, consolidate and coordinate the Alumni activities at Modern College of Arts, Science & Commerce (Autonomous) , Shivajinagar, Pune -5 on 26th November 2022.

Prof. Yogesh Thipse , Faculty of Electronic Sc. Department and Business Council Member of the Progressive Education Society handled the responsibility of comparing in very systematic way.

Honourable Principal Dr. Rajendra Zunjarrao sir inaugurated the function and addressed the Alumni and other participants. In his address he expressed his views regarding the purpose of the meet , developments in the college from the establishment till the date. Also he appreciated the presence of good number of Alumni of the department.

Prof. D.B.Gaikwad (Head, Department of Electronic Sc.) extended a warm welcome to the Alumni present and narrated the overview of the department progress and other activities carried out in the department. He also made an appeal to support the department students and guide the students for their bright career in the field of Electronics.

Dr.Sulabha Deuskar(Ex- Head of the Department) also expressed her views on contribution of Alumni to the department in the form of Academic guidelines and other extension activities. She appreciated the overwhelming response for this Alumni Meet and extended best wishes for all.

Prof. Archana Apte who is Teaching faculty of the department and alumni of the department also expressed her views on this occasion and initiated the talk between Alumni present in the hall. She coordinated the discussion and asked the students representing a batch from 1988 onwards. It was a wonderful occasion where Alumni who are heading top positions in various industries and institutes expressed their thoughts and assured support to the current batches of the Department and college.

The total number of Alumni students were 108. The meeting came to an end with high tea and many more interactions along with photography sessions. The event was coordinated by Dr. D.B.Gaikwad(Head), Dr. Varsha Bapat and Prof. Gajanan Tarate. All the Teaching & Non-teaching members of the department extended their support in organizing and smooth conduction of the event. The registration Desk and other stage arrangements were very well organized by all M.Sc(Electronic Sc.) students under the guidance of Prof. Aditi Londhe.

Department of Electronic Science

Department of Marathi

Department of Marathi- Yuva Sanshodhak Scheme, Dt. 27.2.2023

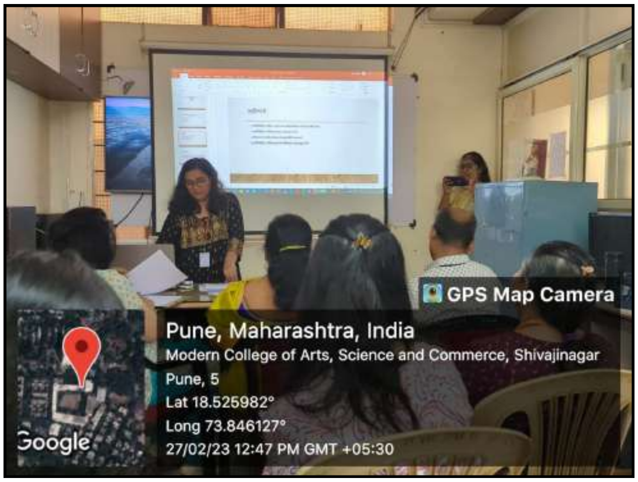

Counseling Camp organised by Department of Psychology

The Department of Psychology, Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune-05 had organised a counselling camp for two days on 21st and 22nd February 2023. This camp has been a regular event organised by the department with a purpose to provide free counselling sessions to the college students as well as the neighbourhood community. This camp aimed at equipping people to deal effectively with various problems they face. Anyone willing to take counselling sessions were welcome, irrespective of age, educational status, occupational status, etc. The pamphlets were designed and distributed by the students of the department in the Police line, Modern college premises, Modern High School and the premises of Modern college of Engineering.

Counselling of more than 100 people was carried out by the students of MA Part 2, having specialisations in Clinical and Counselling psychology. A pair of two, one studying Clinical Psychology and other studying Counselling psychology were made to enhance efficiency of the sessions. Many clients requested for follow-ups and it is being provided by many students presently. The highest number of cases were observed to be in the age group of 19 to 24 years. The variety of issues were shared with the students by the clients which included exam fear, career confusion, relationship issues, family problems, loneliness, social anxiety, academic stress, exam anxiety, lack of self-confidence, lack of assertiveness, anger management issues, time management problems, fear of judgement, overthinking, inferiority complex, emotional breakdowns, insecurity about body image, etc. all these issues were addressed by practically applying the techniques and skills that were learnt as a part of syllabus previously.

The feedbacks received were positive and the clients went back with increased hope and strength to overcome any problems they face. The students were also satisfied with their work and displayed qualities such as empathy, non-judgemental attitude, co-operation, warmth and team work during the sessions. Seeing the happy faces of the students of the Psychology department, The Principal of Modern College of Arts, Science and Commerce- Dr. Rajendra Zunjarrao exclaimed, "Our inner-voice is aware of our deeds and gives us feedback accordingly. Today, all of you have done an extremely good job of helping people, hence your inner-voice has praised you, which is the reason your faces are lit-up despite working for the whole day". He further emphasised on the importance of a psychologist's work for the betterment of society and advised the students to work 5 days a week for the sake of career and at least one day for the well-being of others as a social duty. Overall, the event was a success and the purpose and aim was achieved. Hope this tradition of the department is continued forever and many more people are benefited from it.

-Dr. Amruta Oke,
Head,
Department of Psychology

Science Day Program: 28th February 2023

On the occasion of National Science Day (28.2.2023), the Science Association of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 organised an Expert talk Session on 'Cyber Security and Cyber Crime: Precautionary Measures to be taken in Social Media Platform.'

Under the guidance of Hon'ble Prof. Dr. Gajanan Ekbote Sir, Chairman, P.E. Society ; Prof. Dr. Jyotsna Ekbote Madam, Joint Secretary, P.E.Society; Principal Dr. Rajendra Zunjarrao Sir and Vice-Principal Prof. Shamkant Deshmukh Sir, Head, Department of Computer Science, the Science Day Program was organised by Dr. Kalyani Salla, Chairperson, Science Association and her team.

Senior Police Inspector Shri. Vijay Khomane, Shri. Jagdish and Shri. Prasad Potdar of Cyber Crime Cell, Dattawadi Police Station, Pune were invited as the Experts. Prasad Potdar Sir nicely explained in simple words, the concept of Cyber Crime, Types of Cyber Crime, Steps to deal with it, New Cyber Crime Frauds of 2013, with the help of Case Studies, he explained how one can fall prey of Cyber Crime even if we are Techno savvy.

The informative session which was followed by Question and Answer round was attended by teaching staff, non-teaching staff and students.

The program concluded with the Prize Distribution of the 'Yuva Sanshodhak Scheme' for the Students of Arts, Science and Commerce Faculties. Congratulations to all the winning teams and their teachers for the guidance.

We are thankful to the organisers for organising an excellent session on Cyber Crime.

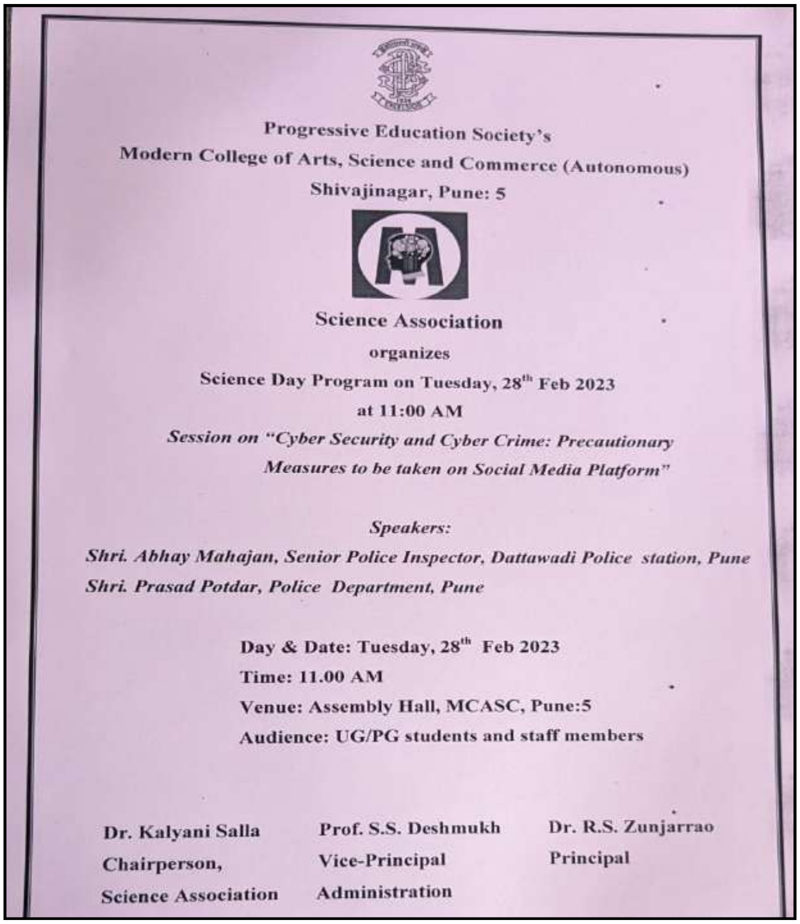

Progressive Education Society's
Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)
Shivajinagar, Pune: 5

Science Association
organizes
Science Day Program on Tuesday, 28th Feb 2023
at 11:00 AM

Session on "Cyber Security and Cyber Crime: Precautionary Measures to be taken on Social Media Platform"

Speakers:
Shri. Abhay Mahajan, Senior Police Inspector, Dattawadi Police station, Pune
Shri. Prasad Potdar, Police Department, Pune

Day & Date: Tuesday, 28th Feb 2023
Time: 11.00 AM
Venue: Assembly Hall, MCASC, Pune:5
Audience: UG/PG students and staff members

Dr. Kalyani Salla, Chairperson, Science Association
Prof. S.S. Deshmukh, Vice-Principal Administration
Dr. R.S. Zunjarrao, Principal

Science Day Program: 28th February 2023

Science Day Program: 28th February 2023

Science Day Program: 28th February 2023

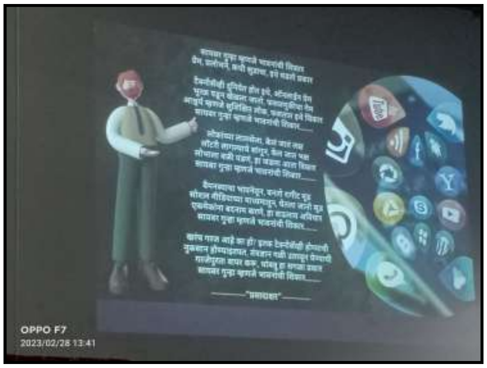

Science Day Program: 28th February 2023

Science Day Program: 28th February 2023

Congratulations to ***Mr. Hajari Pruthviraj***, MSc II Mathematics for securing 1st rank with gold medal and certificate for best project presentation under Yuva Sanshodhak Scheme YSS 2023 of the college on Science Day.
He has received it under my supervision in Science and Technology faculty.

-Dr. Ashok Bhavale,
Head
Department of Mathematics

Refresher Course / FDP attended by Faculty Members in February 2023

Dr.Shantashree Sengupta, Librarian participated in and successfully completed the Professional Development Programme on ' Implementation of NEP-2020 for University and College Teachers' held from January 20-29, 2023 and obtained 'A+'Grade

INDIRA GANDHI NATIONAL OPEN UNIVERSITY
Staff Training and Research Institute of Distance Education
New Delhi 110068

Control No.:223043996S

UGC-Approved Short-Term Professional Development Programme

Under Pandit Madan Mohan Malaviya National Mission on Teachers and Teaching

This is to certify that

SHANTASHREE SENGUPTA

Modern College of Arts,Science&Commerce(Autonomous

participated in and successfully completed the

Professional Development Programme on
'Implementation of NEP-2020 for University and College Teachers'

held from January 20-29, 2023

and obtained 'A+' Grade

Prof. Santosh Panda
Director, STRIDE &
Coordinator of NEP-PDP Committee,
Indira Gandhi National Open University

New Delhi
Date of Issue:February 06, 2023

Prof. Uma Kanjilal
Pro-Vice Chancellor
Indira Gandhi National Open University

Farewell Programme of Mrs. Sukhada Pandkar

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे मॉडर्न महाविद्यालय (स्वायत्त), शिवाजीनगर, पुणे ५ यांच्या कार्यालयातील कनिष्ठ लिपिक सौ.सुखदा पांडकर यांची संस्थेच्या मॉडर्न महाविद्यालय (स्वायत्त), गणेशखिंड,पुणे ४११०१६ येथील कार्यालयात वरीष्ठ लिपिक या पदावर दिनांक १ फेब्रुवारी २०२३ पासुन पदोन्नती देण्यात आली त्यानिमित्त महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव व सहकारी कर्मचारी यांच्या वतीने त्यांना त्यांच्या भावी वाटचालीस शुभेच्छा देण्यात आल्या.

Modern Achievements

Congratulations Shri. Dattatray Maruti Raut, Department of Geography

Foundation Day Award 10.2.2023

आपल्या महाविद्यातील सर्वांचा प्रिय सहकारी मित्र *श्री. दत्तात्रय मारुती राऊत* यांना यावर्षीचा 2023 विद्यापीठाचा गुणवंत शिक्षकेतर सेवक पुरस्कारासाठी नाव घोषित झाल्याबद्दल महाविद्यालयातील सर्व शिक्षकेतर बांधवांच्या वतीने हार्दिक हार्दिक अभिनंदन.

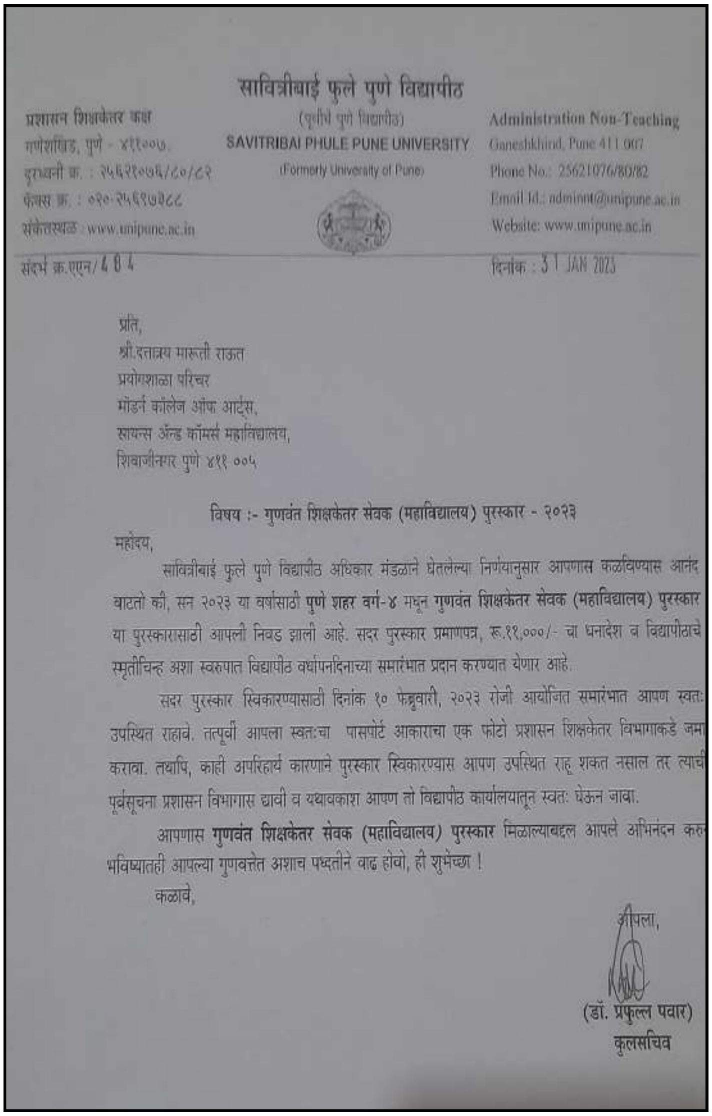

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)
SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY
(Formerly University of Pune)

प्रशासन शिक्षकेतर कक्ष
गणेशखिंड, पुणे - ४११००७.
दूरध्वनी क्र. : २५६२१०७६/८०/८२
फॅक्स क्र. : ०२०-२५६९७९८८
संकेतस्थळ : www.unipune.ac.in

Administration Non-Teaching
Ganeshkhind, Pune 411 007
Phone No.: 25621076/80/82
Email Id.: adminnt@unipune.ac.in
Website: www.unipune.ac.in

संदर्भ क्र.एएन/ 484

दिनांक : 31 JAN 2023

प्रति,
श्री.दत्तात्रय मारूती राऊत
प्रयोगशाळा परिचर
मॉडर्न कॉलेज ऑफ आर्ट्स,
सायन्स अँन्ड कॉमर्स महाविद्यालय,
शिवाजीनगर पुणे ४११ ००५

विषय :- गुणवंत शिक्षकेतर सेवक (महाविद्यालय) पुरस्कार - २०२३

महोदय,

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ अधिकार मंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार आपणास कळविण्यास आनंद वाटतो की, सन २०२३ या वर्षासाठी **पुणे शहर वर्ग-४** मधून **गुणवंत शिक्षकेतर सेवक (महाविद्यालय)** पुरस्कार या पुरस्कारासाठी आपली निवड झाली आहे. सदर पुरस्कार प्रमाणपत्र, रू.११,०००/- चा धनादेश व विद्यापीठाचे स्मृतीचिन्ह अशा स्वरुपात विद्यापीठ वर्धापनदिनाच्या समारंभात प्रदान करण्यात येणार आहे.

सदर पुरस्कार स्विकारण्यासाठी दिनांक १० फेब्रुवारी, २०२३ रोजी आयोजित समारंभात आपण स्वतः उपस्थित राहावे. तत्पूर्वी आपला स्वतःचा पासपोर्ट आकाराचा एक फोटो प्रशासन शिक्षकेतर विभागाकडे जमा करावा. तथापि, काही अपरिहार्य कारणाने पुरस्कार स्विकारण्यास आपण उपस्थित राहू शकत नसाल तर त्याची पूर्वसूचना प्रशासन विभागास द्यावी व यथावकाश आपण तो विद्यापीठ कार्यालयातून स्वतः घेऊन जावा.

आपणास **गुणवंत शिक्षकेतर सेवक (महाविद्यालय) पुरस्कार** मिळाल्याबद्दल आपले अभिनंदन कर भविष्यातही आपल्या गुणवत्तेत अशाच पध्दतीने वाढ होवो, ही शुभेच्छा !

कळावे,

आपला,

(डॉ. प्रफुल्ल पवार)
कुलसचिव

Congratulations to Shubham Kodag, Avinash Patil and Omkar Narke

Hearty congratulations....SPPU Got 4th place at All India Inter University Netball Tournament..... Our college ***Shubham Kodag, Avinash Patil, Omkar Narke*** represented SPPU.

Congratulations to Prutha Vartikar

पृथा वर्टीकर-जेनिफर यांना सुवर्णपदक

टेबल टेनिसमध्ये तीन पदकांची कमाई

पृथा वर्टीकर आणि जेनिफर वर्गिस

इंदूर : पुण्याची टेबल टेनिसपटू पृथा वर्टीकरने जेनिफर वर्गिसच्या साथीने 'खेलो इंडिया'त सुवर्णयशासह महाराष्ट्राचे पदकाचे खाते उघडले.

मुलींच्या दुहेरीत महाराष्ट्राचे सुवर्णपदक निश्चित होते. कारण, अंतिम फेरीत पृथा-जेनिफर आणि तनिषा कोटेचा-रिशा मिरचंदानी या महाराष्ट्राच्याच जोड्या आमनेसामने होत्या. काळजाचा ठोका चुकवणाऱ्या अंतिम लढतीत पृथा-जेनिफर यांनी तनिषा-रिशा यांना १३-११, ११-९, ११-७ असे हरवले आणि सुवर्णपदकावर नाव कोरले. तनिषा-रिशा यांना रौप्यपदकावर समाधान मानावे लागले. 'खेलो इंडिया'तील पृथाचे हे पहिलेच सुवर्ण ठरले. 'लक्ष्य'चे पाठबळ लाभलेली पृथा 'मॉडर्न'मध्ये शिकते.

खेलो इंडिया

मुलांच्या गटात पुण्याच्या नील मुळ्येने जश मोदीच्या साथीत ब्रॉंझपदक मिळवले. ब्रॉंझपदकाच्या लढतीत नील-जश यांनी पश्चिम बंगालच्या अंकुर भट्टाचार्य-सौम्यदीप सरकार यांना ११-६, ११-५, ११-८ असे पराभूत केले.

देविकाचे पदक निश्चित

बॉक्सिंगमध्ये पुण्याच्या देविका घोरपडेने उपांत्य फेरी गाठली. अर्थात, तिचे किमान ब्रॉंझपदक निश्चित झाले. मुलींच्या ५२ किलो गटात देविकाने हरियाणाच्या अंजलीकुमारीला सहज हरवले. मुलांच्या ७५ किलो गटात महाराष्ट्राच्या अभिषेक जांगिडने अरुणाचल प्रदेशाच्या रिंचन देपकाली ५-० असे हरवले, तर ७१ किलो गटात कुणाल घोरपडेला आसामच्या हेमंत छेत्रीकडून पुढे चाल मिळाली. ५४ किलो गटात नीरज राजभरला पराभवाला सामोरे जावे लागले. हरियाणाच्या आशिषकुमारने नीरजला ५-० असे हरवले.

पार्थ अंतिम फेरीत

महाराष्ट्राच्या पार्थ माने आणि रणवीर काटकर यांनी नेमबाजीतील १० मी. एअर रायफल प्रकारातून अंतिम फेरी गाठली. प्राथमिक फेरीत रणवीरने ६२५.६ गुणांची, तर पार्थने ६२४.९ गुणांची नोंद केली.

नायशा उपांत्य फेरीत

बॅडमिंटन स्पर्धेत महाराष्ट्राच्या नायशा भटोयेने उपांत्य फेरी गाठली. उपांत्यपूर्व फेरीत तिने नेयसा करिअप्पावर १७-२१, २१-१९, २१-१३ अशी मात केली. नायशाची आता उत्तर प्रदेशाच्या गार्गीशी लढत होईल.

बास्केटबॉलमध्ये अपयश

बास्केटबॉल स्पर्धेत महाराष्ट्राच्या मुलींनी सलग दुसऱ्या पराभवाला सामोरे जावे लागले. बुधवारी हरिणी (२२ गुण), सुहासिनी (१५), हरिमा (१५) यांच्या सुरेख कामगिरीच्या जोरावर तमिळनाडूने महाराष्ट्रावर ९५-६२ अशी मात केली. महाराष्ट्राकडून रिचारवी (१२), अनन्या भावसार (१२), मुस्कानसिंह (११) आणि भूमिका सर्जे (११) यांनी दिलेली लढत अपुरी पडली. गेल्या सामन्यात महाराष्ट्राला छत्तीसगडकडून हार पत्करावी लागली होती.

महाराष्ट्राची आगेकूच

खो-खो स्पर्धेत महाराष्ट्राच्या मुलींनी उपांत्य फेरी गाठली. दीपाली राठोड, निशा वैजल, श्रेया पाटील, अश्विनी शिंदे यांच्या सुरेख कामगिरीच्या जोरावर महाराष्ट्राने अखेरच्या साखळी सामन्यात पंजाबला डाव आणि चार गुणांनी हरवले. महाराष्ट्राने गेल्या दोन सामन्यांत मध्य प्रदेश आणि तमिळनाडूला हरवले होते. महाराष्ट्राच्या मुलींची आता कर्नाटकशी उपांत्य लढत होईल. मुलांत किरण वसावे, सचिन पवार यांच्या सुरेख कामगिरीच्या जोरावर महाराष्ट्राने पश्चिम बंगालवर सात गुणांनी मात केली. महाराष्ट्राच्या मुलांची दिल्लीशी उपांत्य लढत होईल.

टेबल टेनिसमध्ये महाराष्ट्राची पदकांची हॅट्ट्रिक

खेलो इंडिया स्पर्धा

इंदूर, दि. १ - सुवर्णपदकाच्या दावेदार असलेल्या पृथा वर्टीकर व जेनिफर वर्गीस यांनी टेबल टेनिसमधील महिलांच्या दुहेरीत विजेतेपद पटकावत महाराष्ट्राचे पदकांचे खाते उघडले. विशेष म्हणजे या विभागातील रजतपदक महाराष्ट्राच्याच तनिषा कोटेचा व रिशा मिरचंदानी यांना मिळाले. पुरुषांच्या दुहेरीत महाराष्ट्राच्या जश मोदी व नील मुळ्ये यांनी ब्रॉंझपदकाची कमाई केली.

महिलांच्या दुहेरीत महाराष्ट्राच्या जोड्यांनी अंतिम फेरी गाठल्यामुळे दोन्ही पदके महाराष्ट्राला मिळणार हे निश्चित झाले होते. फक्त उत्सुकता होती कोणती जोडी आणि कशी जिंकणार याचीच. पृथा व जेनिफर यांनी तनिषा व रिशा यांचा १३-११, ११-९,११-७ असा पराभव केला. तीनही गेम्समध्ये महाराष्ट्राच्या खेळाडूंनी परतीचे फटके, चॉप्स, काउंटर टॅक असा सुरेख खेळ केला आणि चाहत्यांना खेळाचा आनंद मिळवून दिला. पुरुष गटात ब्रॉंझपदकासाठी झालेल्या लढतीत मोदी व मुळ्ये यांनी पश्चिम बंगालच्या अंकुर भट्टाचार्य व सौम्यदीप सरकार यांचा पराभव केला. सुरुवातीपासूनच खेळावर नियंत्रण मिळवणाऱ्या महाराष्ट्राच्या या जोडीने हा सामना ११-६, ११-५, ११-८ असा जिंकला.

टेबल टेनिसमध्ये पदकांची हॅट्ट्रिक

खेलो इंडिया : पृथा वर्टीकर-जेनिफर वर्गीसला दुहेरीत सुवर्ण

इंदूर, ता. १ : सुवर्णपदकाच्या दावेदार असलेल्या पृथा वर्टीकर व जेनिफर वर्गीस यांनी टेबल टेनिसमधील महिलांच्या दुहेरीत विजेतेपद मिळवत 'खेलो इंडिया' स्पर्धेत महाराष्ट्राचे पदकांचे खाते उघडले. या विभागातील रौप्य पदक महाराष्ट्राच्याच तनिषा कोटेचा व रिशा मिरचंदानी यांना मिळाले. पुरुषांच्या दुहेरीत महाराष्ट्राच्या जश मोदी व नील मुळ्ये यांनी ब्रॉंझपदकाची कमाई केली.

महिलांच्या दुहेरीत महाराष्ट्राच्या जोड्यांनी अंतिम फेरी गाठल्यामुळे दोन्ही पदके महाराष्ट्राला मिळणार हे निश्चित झाले होते. उत्सुकता सुवर्णपदक कोण जिंकणार याची होती.

पृथा व जेनिफर यांनी तनिषा व रिशा यांचा १३-११, ११-९, ११-७ असा पराभव केला. तीनही गेम्समध्ये महाराष्ट्राच्या खेळाडूंनी परतीचे फटके, चॉप्स असा सुरेख खेळ केला.

खेलो इंडिया स्पर्धेत टेबल टेनिसमध्ये पदके जिंकणाऱ्या महाराष्ट्राच्या खेळाडू.

Congratulations to NCC Cadets

आपल्या महाविद्यालयच्या NCC cdt चे विद्यार्थ्यांनी RD parade दिल्ली येथे सहभाग घेवून बक्षिसे मिळवल्याबद्दल मा. प्राचार्य डॉ. झुंजारराव यांनी कौतुक केले....

Congratulations to Ram Chitale and Om Sontakke

Congratulations to Ram Chitale and Om Sontakke, students of SYBSc for securing 2nd Rank in Intercollegiate Model and Poster Competition organised by Abeda Inamdar Senior College, Pune on 04th February 2023.

Project Title:

Indoor Naturoxy Breeze

Indoor air pollution continuously possses threat against inhabitant's health and there well being, if it goes beyond the maximum threshold. Living media in which plants can grow naturally provides broad environmental benefits including at atmospheric reduction in most indoor air contaminated which have been widely investigated recently. To overcome this problem, we designed a model, which has ability to eliminate the air pollutants from the air by using the cost effective, eco-friendly, and sustainable system. This model consists of a multilayer system, which comprises Spirulina chamber at the base, which followed by a compartment of Azolla and Sansevieria respectively. This is a simple and cost-effective process of air purification remove particulate matter by sedimentation. It also removes volatile organic compounds by phytoremediation. This system improves air quality index and ventilation rate in indoor system. Also gives aesthetic view to indoor system. It is decent, eco-friendly, cost-effective and sustainable solution.

M.C.E. SOCIETY'S
ABEDA INAMDAR SENIOR COLLEGE
of ARTS, SCIENCE AND COMMERCE(Autonomous),
Accredited A Grade by NAAC ,Affiliated to SPPU, Pune

CERTIFICATE
is hereby granted to:

Mr/~~Ms~~ Ram Shripad Chitale

of SY.BSc class for participating in "Intercollegiate Model and Poster Competition", organized by Science Association of Abeda Inamdar Senior College.He/She won the Second prize in Model/Poster on 4th February, 2023.

DR. SHAILA BOOTWALA, PRINCIPAL
Dr. ISHRAT V.SHAIKH, CONVENER, SCIENCE ASSOCIATION

M.C.E. SOCIETY'S
ABEDA INAMDAR SENIOR COLLEGE
of ARTS, SCIENCE AND COMMERCE(Autonomous),
Accredited A Grade by NAAC ,Affiliated to SPPU, Pune

CERTIFICATE
is hereby granted to:

Mr/~~Ms~~ Om Prafull Sontakke

of SY.BSc class for participating in "Intercollegiate Model and Poster Competition", organized by Science Association of Abeda Inamdar Senior College.He/She won the Second prize in Model/Poster on 4th February, 2023.

DR. SHAILA BOOTWALA, PRINCIPAL
Dr. ISHRAT V.SHAIKH, CONVENER, SCIENCE ASSOCIATION

Congratulations!

Congratulations to Ram Chitale and Om Sontakke

Congratulations to Dr. Vaijayanti Jadhav, Department of Marathi

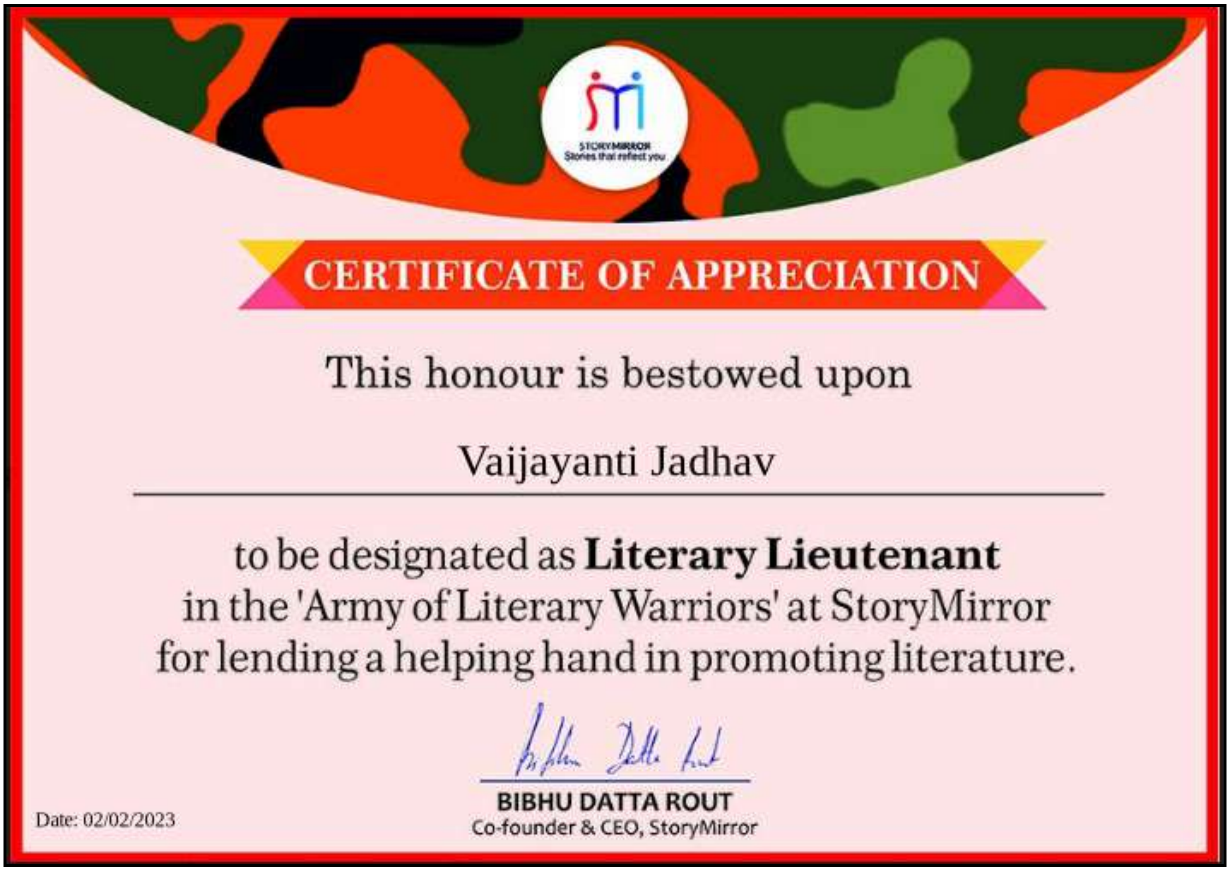
STORYMIRROR
Stories that reflect you

CERTIFICATE OF APPRECIATION

This honour is bestowed upon

Vaijayanti Jadhav

to be designated as **Literary Lieutenant**
in the 'Army of Literary Warriors' at StoryMirror
for lending a helping hand in promoting literature.

BIBHU DATTA ROUT
Co-founder & CEO, StoryMirror

Date: 02/02/2023

Congratulations to Dr. Prabhakar Varade, Department of Electronics

EDUYOUTH MEET

CERTIFICATE OF APPRECIATION

This is to certify that

Dr Prabhakar S Varade

From Progressive Education Society

has committed to uphold Human Values by participating in the EduYouth Meet addressed by Gurudev Sri Sri Ravi Shankar on Feb-4, 2023 in Pune & has exhibited rectitude in pledging for a Drug Free India.

The event finds a mention in the Asia, India and London Book of Records.

SUPPORTED BY ORGANISED BY

Congratulations to Dr. Shubhangi Puranik, Department of Zoology

EDUYOUTH MEET

CERTIFICATE OF APPRECIATION

This is to certify that

Dr Shubhangi S Puranik

From **Progressive Education Society**

has committed to uphold Human Values by participating in the EduYouth Meet addressed by Gurudev Sri Sri Ravi Shankar on Feb-4, 2023 in Pune & has exhibited rectitude in pledging for a Drug Free India.

The event finds a mention in the Asia, India and London Book of Records.

SUPPORTED BY

ORGANISED BY

Congratulations to Ramani Bhalerao

कला मंडळाची विदयार्थीनी ***रमणी भालेराव*** हिने सांस्कृतिक विभागामधून RD parade Delhi येथे भारतीय शास्त्रीय नृत्य सादर केले. त्याबद्दल मा. प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव यांनी कौतुक केले.

Congratulations to Vyankatesh Narayan Kulkarni

विजयवाडा आंध्रप्रदेश येथे जागतिक मातृभाषा दिनानिमित्त A.P. official Language commission (Govt of Andhrapradesh) आणि A.P. Editors Association तर्फे आयोजित एका कार्यक्रमात *श्री. व्यंकटेश नारायण कुलकर्णी* एम. ए.- १ यांना 'मातृभाषा साहित्य सेवा शिरोमणी' हा पुरस्कार आंध्रप्रदेश शिक्षण मंत्री श्री. बोत्सा सत्यनारायण यांच्या हस्ते प्राप्त झाला.

Dt. 22.2.2023

Congratulations to Pradnya Kamble

दिवंगत सौ. रोहिणी सोनावणे फाऊंडेशन, पुणे यांच्या वतीने घेण्यात आलेल्या द्वितीय लेखन २०२२ या स्पर्धेमध्ये ***प्रज्ञा कांबळे*** द्वितीय वर्ष कला मराठी या विद्यार्थिनीस उत्तेजनार्थ बक्षीस प्राप्त झाले.

Congratulations to Department of Commerce

Congratulations! Our college team wins the first award. It's an international award. Rotary Club, Shivajinagar Pune and a club from Nepal jointly organised the workshop on ' Entrepreneurship'. This workshop was conducted by international experts and Dr. Pradip Wagh from RCPS. Two teams from Modern College were participated. One team with the concept of creating an app helping senior citizens 'Hrudaywasi' won the best business plan competition. They received 100 dollars prize. The team of four students from SY/TY BCom participated in the final competition.

Teams from seven countries participated in it. Dr. Sujata Hirve, Prof Alka kamble, Prof Ashok Kamble, Dr Vijay Gaikwad guided these students

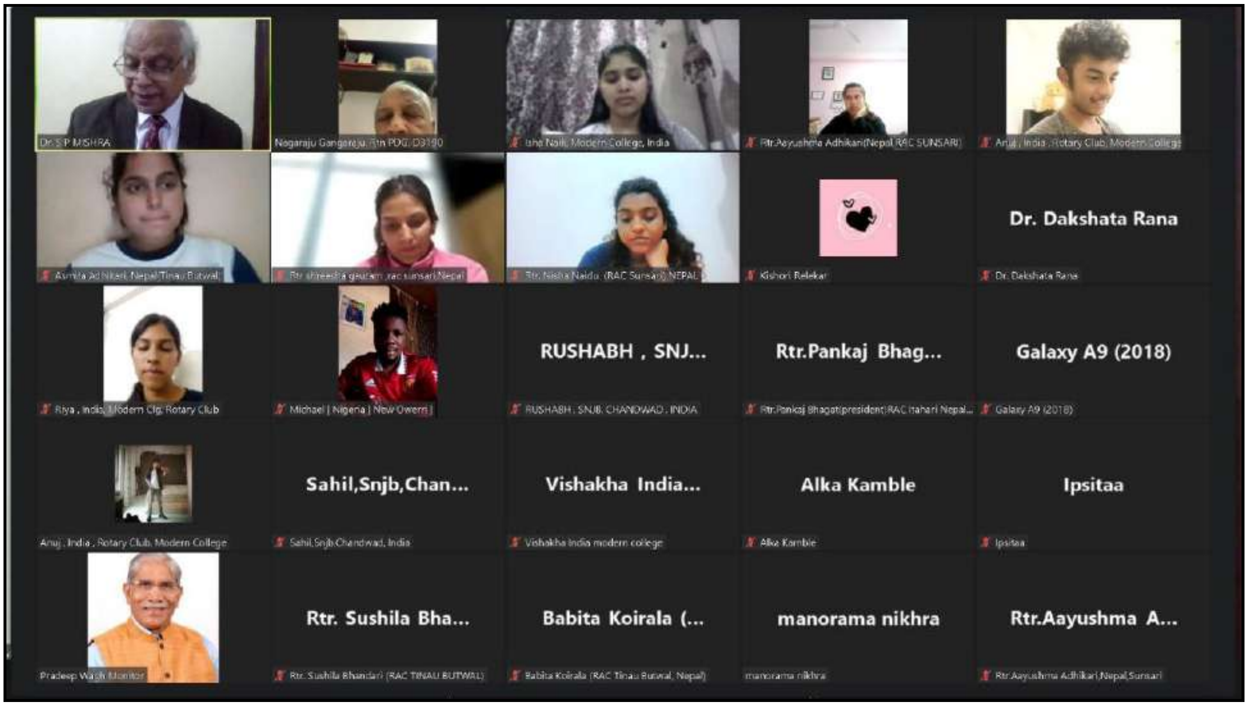

Congratulations to Department of Commerce

Heartiest Congratulations

ROTARACT (RAC) Club of Itahari, Nepal and Rotaract Club of Sunsari, Nepal in collaboration with Development Education (International) Society, DEIS-Pune, India organised Webinar Series for Enterprise Education during the period of 20th February to 25th February 2023 and the Preliminary Business Plan Competition on 25th February 2023.

Two teams from our college (Department of commerce) had participated. One of the teams of four students from SY and TY BCom has achieved the feet of success by securing the first prize of 100$. They have presented a Creative App named "Hrudayvasi" for helping senior citizens.

The team was guided by Dr. Shraddha Hirwe, Prof. Ashok Kamble, Prof. Alka Kamble, Dr. Vijay Gaikwad and Prof. Amol Desai.

Heartiest Congratulations
Dr. R. S. Zunjarrao
Principal

Congratulations to Department of Electronic Science

Heartiest congratulations to Department of Electronic Science for successful organization of University level Electronics Project competition Imagine2023

Five colleges under SPPU with 60 students(T.Y.B.Sc.and M.Sc. Ele.Sc.) participated in the competition.

A special mention here is that 12 Alumni of the Electronics Science department, evaluated the projects.

Congratulations to Department of Microbiology

Heartiest congratulations to the Department of Microbiology for the grand success of the Microcosm Event in collaboration with the Science Association

Dr. R. S. Zunjarrao
Principal

Congratulations!

Congratulations to Kavya Ayyer and Shounak Kulkarni

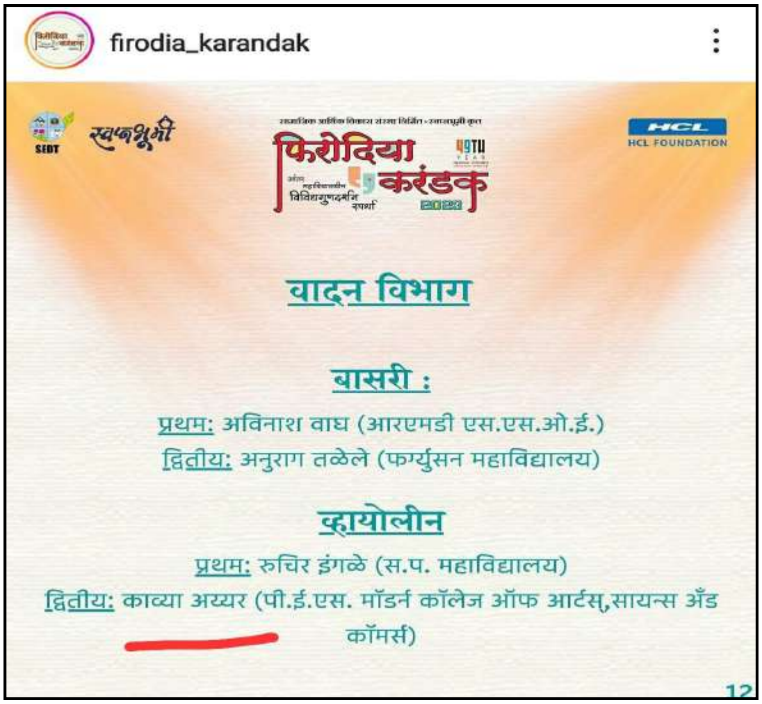

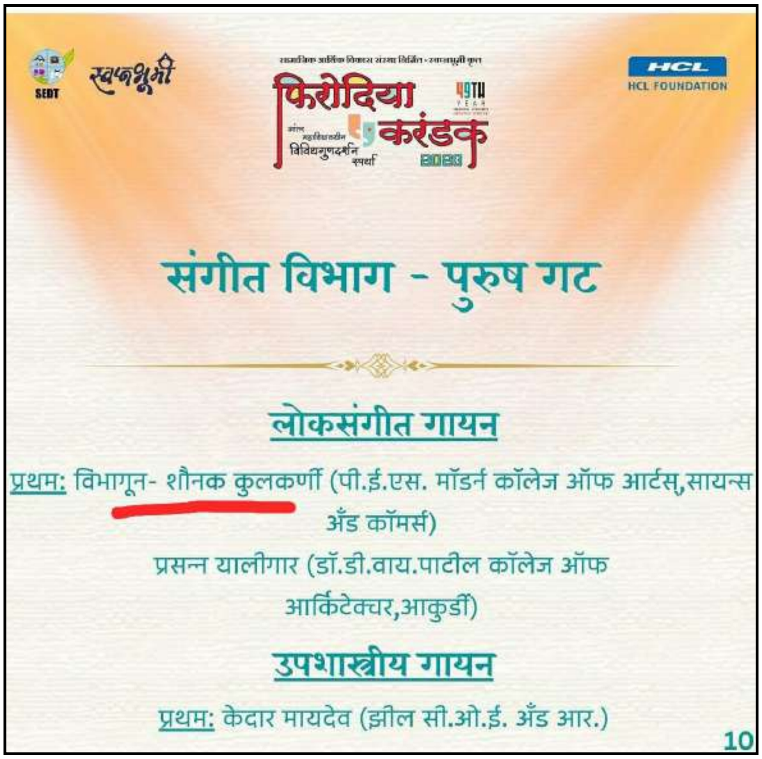

Congratulations to Dr. Prerna Ubale, Head Department of Hindi

सुखद: मेरी पहली हिंदी अनूदित रचना- "शुन:शेप" कविता-संग्रह का आगमन

युवा ज्ञानपीठ पुरस्कार प्राप्त हिंदी लेखिका बाबूशा कोहली जी के करकमलों द्वारा मेरी पहली हिंदी अनूदित रचना शुन:शेप मूल लेखक वसंत आबाजी डहाके जी को नागपुर में संपन्न एक साहित्यिक कार्यक्रम में प्रदान की गई ।

मराठी के ख्यातनाम कवि वसंत आबाजी डहाके जी के मराठी कविता संग्रह का "शुन:शेप" शीर्षक से हिंदी अनुवाद मैंने किया है । इस पुस्तक की प्रथम कॉपी मूल लेखक आदरणीय डहाके सर को नागपुर में दी गई ।

"शुन:शेप" यह उनकी एक कठिनतम रचना मानी जाती है । डहाके जी की यह पहली रचना है, जिसका हिंदी में अनुवाद हुआ है और उनका साहित्य पहली बार हिंदी में ले जाने का सौभाग्य मुझे मिला, इस बात की मुझे प्रसन्नता है ।

यह पुस्तक भारत के हिंदी के ख्यातनाम प्रकाशक शिल्पायन प्रकाशन, दिल्ली और मराठी के वर्णमुद्रा पब्लिकेशन, शेगाव के सहयोग द्वारा प्रकाशित हुई है ।

जल्द ही इस पुस्तक का विमोचन समारोह पुणे में संपन्न होगा।

.... कुछ कविताएँ भी जरूर पढ़े...

डॉ. प्रेरणा उबाळे

अध्यक्ष, हिंदी विभाग

CONGRATULATIONS!

Congratulations to Dr. Prerna Ubale , Head Department of Hindi

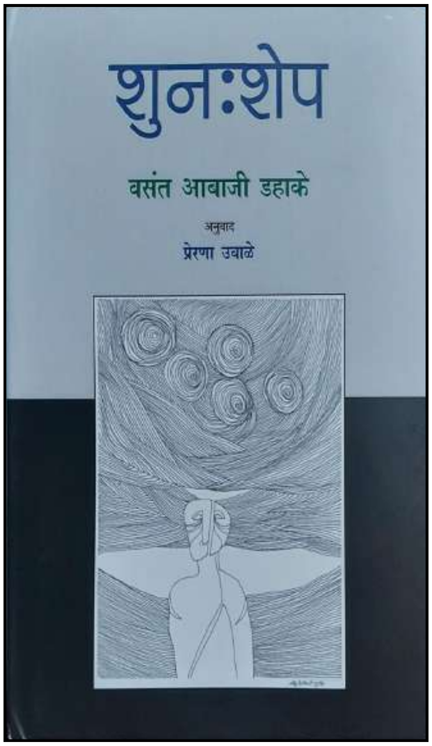

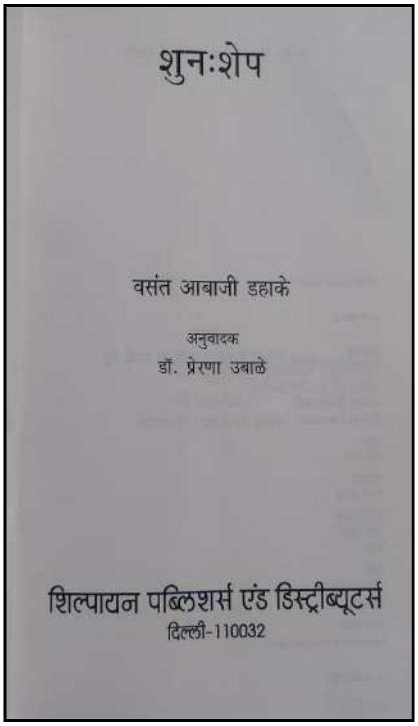

शुनःशेप

वसंत आबाजी डहाके

अनुवादक
डॉ. प्रेरणा उबाळे

शिल्पायन पब्लिशर्स एंड डिस्ट्रीब्यूटर्स
दिल्ली-110032

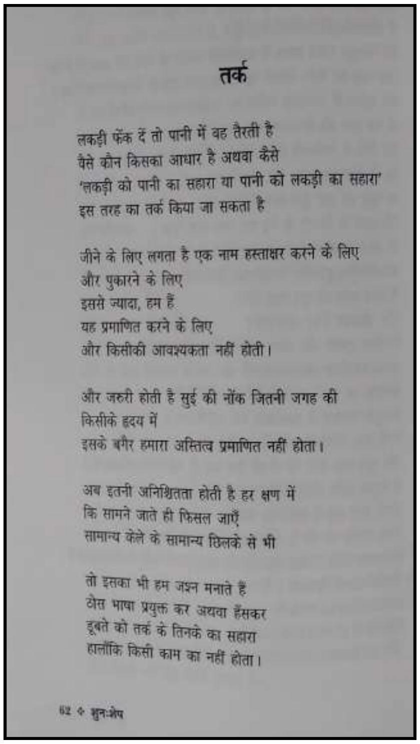

तर्क

लकड़ी फेंक दें तो पानी में वह तैरती है
वैसे कौन किसका आधार है अथवा कैसे
'लकड़ी को पानी का सहारा या पानी को लकड़ी का सहारा'
इस तरह का तर्क किया जा सकता है

जीने के लिए लगता है एक नाम हस्ताक्षर करने के लिए
और पुकारने के लिए
इससे ज्यादा, हम हैं
यह प्रमाणित करने के लिए
और किसीकी आवश्यकता नहीं होती।

और जरुरी होती है सुई की नोंक जितनी जगह की
किसीके हृदय में
इसके बगैर हमारा अस्तित्व प्रमाणित नहीं होता।

अब इतनी अनिश्चितता होती है हर क्षण में
कि सामने जाते ही फिसल जाएँ
सामान्य केले के सामान्य छिलके से भी

तो इसका भी हम जश्न मनाते हैं
ठोस भाषा प्रयुक्त कर अथवा हँसकर
डूबते को तर्क के तिनके का सहारा
हालाँकि किसी काम का नहीं होता।

62 ❖ शुनःशेप

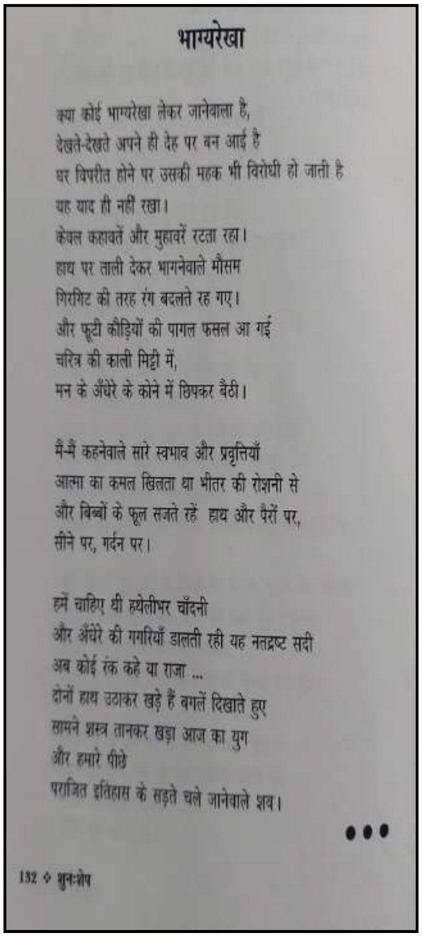

भाग्यरेखा

क्या कोई भाग्यरेखा लेकर जानेवाला है,
देखते-देखते अपने ही देह पर बन आई है
घर विपरीत होने पर उसकी महक भी विरोधी हो जाती है
यह याद ही नहीं रखा।
केवल कहावतें और मुहावरें रटता रहा।
हाथ पर ताली देकर भागनेवाले मौसम
गिरगिट की तरह रंग बदलते रह गए।
और फूटी कौड़ियों की पागल फसल आ गई
चरित्र की काली मिट्टी में,
मन के अँधेरे के कोने में छिपकर बैठी।

मैं-मैं कहनेवाले सारे स्वभाव और प्रवृत्तियाँ
आत्मा का कमल खिलता था भीतर की रोशनी से
और बिच्छों के फूल सजते रहें हाथ और पैरों पर,
सीने पर, गर्दन पर।

हमें चाहिए थी हथेलीभर चाँदनी
और अँधेरे की गगरियाँ डालती रही यह नतद्रष्ट सदी
अब कोई रंक कहे या राजा ...
दोनों हाथ उठाकर खड़े हैं बगलें दिखाते हुए
सामने शस्त्र तानकर खड़ा आज का युग
और हमारे पीछे
पराजित इतिहास के सड़ते चले जानेवाले शव।

•••

132 ❖ शुनःशेप

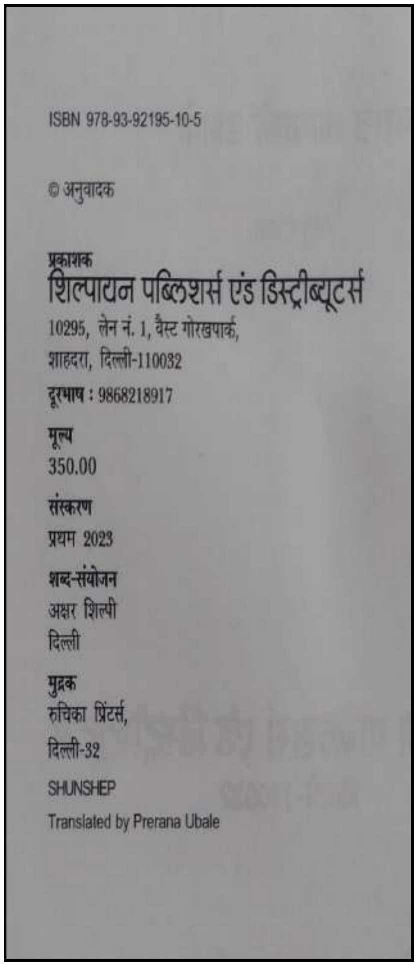

ISBN 978-93-92195-10-5

© अनुवादक

प्रकाशक
शिल्पायन पब्लिशर्स एंड डिस्ट्रीब्यूटर्स
10295, लेन नं. 1, वैस्ट गोरखपार्क,
शाहदरा, दिल्ली-110032
दूरभाष : 9868218917

मूल्य
350.00

संस्करण
प्रथम 2023

शब्द-संयोजन
अक्षर शिल्पी
दिल्ली

मुद्रक
रुचिका प्रिंटर्स,
दिल्ली-32

SHUNSHEP
Translated by Prerana Ubale

डॉ. प्रेरणा उबाळे

जन्म : 08 मई 1984, पिंपरी-चिंचवड, पुणे
शिक्षा : एम.ए., नेट, एम.फिल, पी-एचडी., अनुवाद पदविका पुणे विश्वविद्यालय से।
प्रकाशित कृतियाँ : टूटन बढ़ती जाती (हिंदी), मन ओथंबून जाते (मराठी) कवितासंग्रह, पाँच अनूदित पुस्तकें प्रकाशनाधीन हैं।
लेखन और अनुवाद विभिन्न राष्ट्रीय-अंतर्राष्ट्रीय पत्रिकाओं में प्रकाशित। अनेक काव्यसम्मेलनों, परिचर्चाओं में सहभाग।
साहित्यिक पुरस्कार : मराठबोली लोककवि पुरस्कार, मराठबोली संस्था, पुणे-2017, युवा साहित्यकार पुरस्कार- पृथा फौंडेशन, पुणे-2018, आदर्श शिक्षक सम्मान—भारत डायरी, राष्ट्रीय मीडिया कंपनी, पुणे (2022), हिंदी सेवी सम्मान—पूना कॉलेज, पुणे, नेहरु युवा केंद्र संगठन, पुणे तथा युवा कार्य एवं खेल मंत्रालय, भारत सरकार (2022)
साहित्यिक कार्य : जीवन सामाजिक सेवाभावी संस्था में साहित्य सलाहकार के रूप में कार्य।
कार्यानुभव : 14 वर्ष से अध्यापन
संप्रति : सहायक प्राध्यापक, हिंदी विभागाध्यक्षा, मॉडर्न कला, विज्ञान और वाणिज्य महाविद्यालय (स्वायत्त), शिवाजीनगर, पुणे-05 (महाराष्ट्र)
पता : शकुंत विहार, फ्लैट नं. 09, लक्ष्मीनगर, पिंपरी-चिंचवड लिंक रोड, चिंचवड, पुणे-411033
संपर्क : 7028525378
ई-मेल : preranaubale2016@gmail.com

Congratulations to Dr. Rajesh Kulkarni, Head Department of History

Publication certificate to Dr. Rajesh Kulkarni.

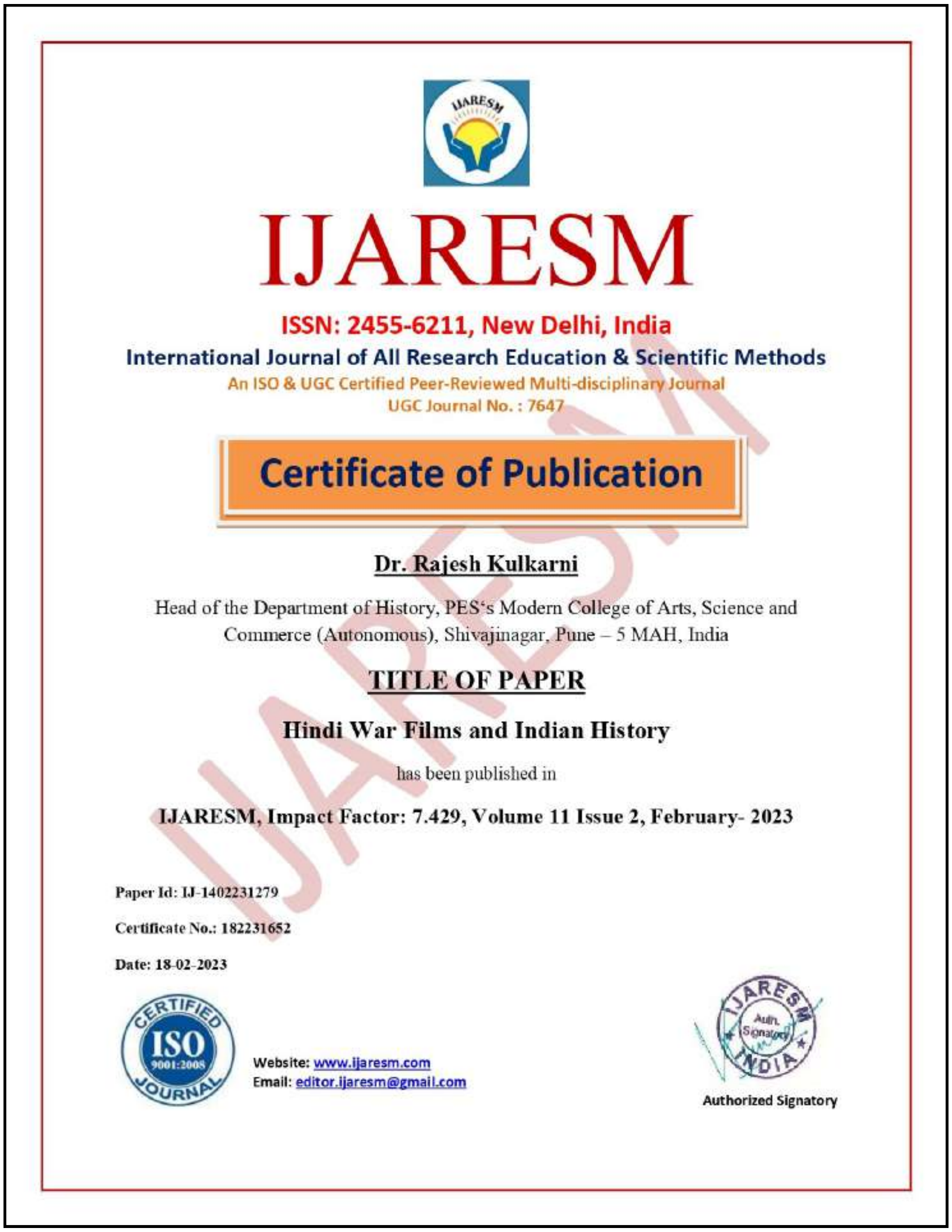

IJARESM

ISSN: 2455-6211, New Delhi, India

International Journal of All Research Education & Scientific Methods

An ISO & UGC Certified Peer-Reviewed Multi-disciplinary Journal

UGC Journal No. : 7647

Certificate of Publication

Dr. Rajesh Kulkarni

Head of the Department of History, PES's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune – 5 MAH, India

TITLE OF PAPER

Hindi War Films and Indian History

has been published in

IJARESM, Impact Factor: 7.429, Volume 11 Issue 2, February- 2023

Paper Id: IJ-1402231279

Certificate No.: 182231652

Date: 18-02-2023

Website: www.ijaresm.com

Email: editor.ijaresm@gmail.com

Authorized Signatory

Congratulations Dr. Priyanka Joshi, Department of History

Publication certificate to Dr. Priyanka Joshi

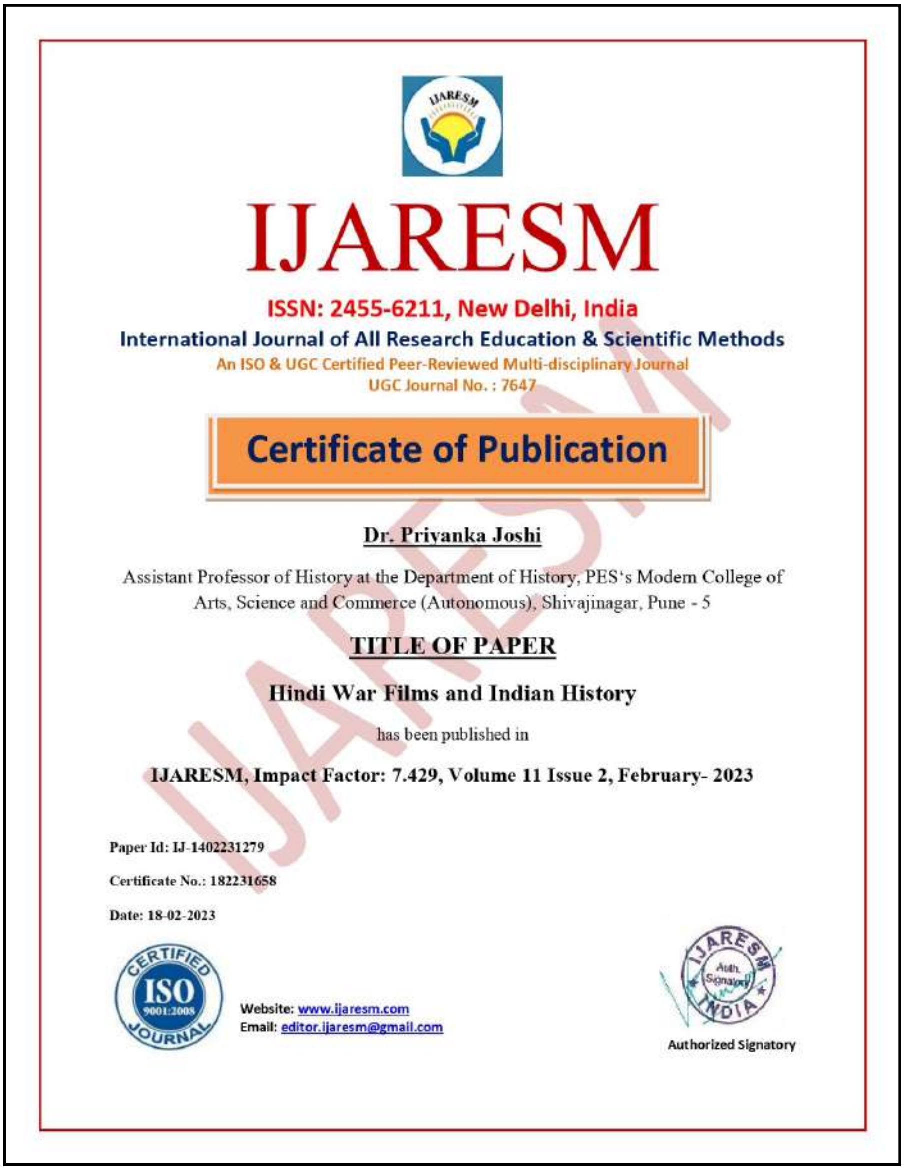

IJARESM

ISSN: 2455-6211, New Delhi, India

International Journal of All Research Education & Scientific Methods

An ISO & UGC Certified Peer-Reviewed Multi-disciplinary Journal

UGC Journal No. : 7647

Certificate of Publication

Dr. Priyanka Joshi

Assistant Professor of History at the Department of History, PES's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune - 5

TITLE OF PAPER

Hindi War Films and Indian History

has been published in

IJARESM, Impact Factor: 7.429, Volume 11 Issue 2, February- 2023

Paper Id: IJ-1402231279

Certificate No.: 182231658

Date: 18-02-2023

CERTIFIED ISO 9001:2008 JOURNAL

Website: www.ijaresm.com

Email: editor.ijaresm@gmail.com

IJARESM INDIA Auth. Signatory

Authorized Signatory

Congratulations Dr. Priyanka Joshi, Department of History

Congratulations to Dr. Priyanka Joshi More for being the winner and securing 5th Rank in Poetry Presentation by StoryMirror.

Congratulations Dr. Priyanka Joshi, Department of History

Nomination as the Author of the Year 2022 by StoryMirror.

Modern Alumni Achievements

Congratulations to Modern College student ***Kusum Padale*** BA Psychology 2002 Batch.

CONGRATULATIONS!

NEWLY ADDED AND BOOKS RECEIVED IN GRATIS DURING FEBRUARY 2023

Author	Title
TROMBLEY, STEPHEN	FIFTY THINKERS WHO SHAPED THE MODERN WORLD
BHASIN, JUGGI	FEAR IS THE KEY: DEATH HAS NEVER BEEN CLOSER
FLETCHER, TOM	EVE OF MAN
WALISIEWICZ, MARKE	EFFECTIVE COMMUNICATION
BOURNE, MIKE	ACHIEVING HIGH PERFORMANCE
HOEFLE, VICKI	DUCT TAPE PARENTING
KHANDEKAR, MILIND	DALIT MILLIONAIRES: 15 INSPIRING STORIES
HARDING, LUKE	COLLUSION: HOW RUSSIA HELPED TRUMP WIN THE WHITE HOUSE
LAXMAN, R.K.	COLLECTED WRITINGS
YEUNG, ROB	THE NEW RULES OF ENTREPRENEURSHIP
YUZAN, DAIDOJI / WILSON, WILLIAM. TRANSLATOR	BUDOSHOSHINSHU: ESSENTIAL TEACHINGS ON THE WAY OF THE WARRIOR
DESHPANDE, SHASHI	THE BINDING VINE
CHABRIA, PRIYA/ SHANKAR, RAVI	ANDAL: THE AUTOBIOGRAPHY OF A GODDESS
MISHRA, PANKAJ	AN END TO SUFFERING: THE BUDDHA IN THE WORLD
ALTER, STEPHEN	AMRITSAR TO LAHORE: CROSSING THE BORDER BETWEEN INDIA AND PAKISTAN
SREENIVASAN, SANGEETHA	ACID
TEBBUTT, JUDITH	A LONG WALK HOME: ONE WOMAN'S STORY OF KIDNAP, HOSTAGE, LOSS- AND SURVIVAL
GANGAL, SUDHA / SON-TAKKE, SHUBHANGI	TEXTBOOK OF BASIC AND CLINICAL IMMUNOLOGY
YOUNG, HUGH D./ FREED-MAN, ROGER A.	ELECTRICITY AND MAGNETISM VOL.2
ARORA, C.L.	REFRESHER COURSE IN PHYSICS. VOL.2
ARORA, C.L.	REFRESHER COURSE IN PHYSICS VOL.3
SINGH, HARNAM/ HEMNE P.S.	B.Sc PRACTICAL PHYSICS
MURUGESHAN, R.	ELECTRICITY AND MAGNETISM
MURUGESHAN, R.	MODERN PHYSICS
ANAND, M.L.	BASIC ELECTRONICS: DEVICES AND CIRCUITS
GHOSAL, S.N.	NUCLEAR PHYSICS
ARORA, C.L. / HEMNE, P.S.	PHYSICS FOR DEGREE STUDENTS
MEHTA, V.K/ MEHTA ROHIT	PRINCIPLES OF ELECTRONICS
KUMAR, NARENDER	POLITICS AND RELIGION IN INDIA

NEWLY ADDED AND BOOKS RECEIVED IN GRATIS DURING FEBRUARY 2023

Author	Title
KRISHNAMURTHY, K.G.	PROFESSIONAL PRACTICE
GUPTA, PRACHI/ AGARWAL, ASHITA	MARKETING MANAGEMENT: INDIAN CASES
MAHESHWARI, S.N.	FINANCIAL ACCOUNTING
MAHESHWARI, S.N.	ADVANCED ACCOUNTANCY. VOLUME 2
MAHESHWARI, S.N.	ADVANCED ACCOUNTANCY. VOLUME 1
KHANKA, S.S.	ORGANISATIONAL BEHAVIOUR: TEXT AND CASES
SHARMA, J.K.	BUSINESS STATISTICS: PROBLEMS AND SOLUTIONS
ABHYANKAR, SURESH	MARKETING MANAGEMENT
BASTA, ALFRED / BASTA, NADINI	CYBER SECURITY AND CYBER LAWS
CRANE, ANDREW / MATTEN, DIRK	BUSINESS ETHICS: MANAGING CORPORATE CITIZENSHIP AND SUSTAINABILITY IN THE AGE OF GLOBALISATION
ELLIS, NICK / SARKAR, SOUMYA	BUSINESS-to-BUSINESS MARKETING: RELATIONSHIPS, NETWORKS AND STRATEGIES
EASWARAN, SUNAN-DA/ SINGH, SHARMILA J.	MARKETING RESEARCH: CONCEPTS , PRACTICES AND CASES
BRYAN, ALAN / BELL, EMMA	BUSINESS RESEARCH METHODS
TRICKER, BOB	CORPORATE GOVERNANCE: PRINCIPLES, POLICIES AND PRACTICES
LEE, KIEFER / CARTER, STEVE	GLOBAL MARKETING MANAGEMENT
CONWAY, STEVE/ STEWARD, FRED	MANAGING AND SHAPING INNOVATION
AHUJA, VANDANA	DIGITAL MARKETING
JAUHARI, VINNIE/ DATTA, KIRTI	SERVICES MARKETING: TEXT AND CASES
GUPTA, PRACHI/ AGARWAL, ASHITA	MARKETING MANAGEMENT: INDIAN CASES
JAIN, ABHISHEK GAUTAMCHAND	COST AND MANAGEMENT AUDIT
BLANCHARD, NICK / THACKER, JAMES W.	EFFECTIVE TRAINING: SYSTEMS, STRATEGIES AND PRACTICES
KUMAR, ARUN/ MEENAKSHI, N.	MARKETING MANAGEMENT
PATEL, LOMIT	LEAN AI: HOW INNOVATIVE START-UPS USE ARTIFICIAL INTELLIGENCE TO GROW
RUKADIKAR, MARIA	DATA STRUCTURE AND ALGORITHM
GONSALVES, PETER	KHADI:GANDHI'S MEGA SYMBOL OF SUBVERSION खादी : गांधींच्या क्रांतीचे महाप्रतीक
MACARTHUR, BRIAN	THE PENGUIN BOOK OF HISTORIC SPEECHES

NEWLY ADDED AND BOOKS RECEIVED IN GRATIS DURING FEBRUARY 2023

Author	Title
PAN-DEY,SHRUTIKANT	HINDI BHASHA AUR ISKI SHIKSHAN VIDHIYAA: HINDI BHASHA AUR SHIKSHAN VIDHIYO KI PARICHAYAK हिंदी भाषा और इसकी शिक्षण विधियाँ : हिंदी भाषा और शिक्षण विधियों की परिचायक
AGARWAL, V.K.	ZOOLOGY FOR DEGREE STUDENTS
CHANNARAYAPPA	CELL BIOLOGY
CHANNARAYAPPA	MOLECULAR BIOLOGY
VERMA, P.S.	CELL BIOLOGY: CYTOLOGY, BIOMOLECULES AND MOLECULAR BIOLOGY
PANDEY, B.P.	COLLEGE BOTANY. VOL.3
PANDEY, B.P.	COLLEGE BOTANY. VOL.2
PANDEY, B.P.	COLLEGE BOTANY. VOL.1
VOGEL, ARTHUR	QUANTITATIVE ORGANIC ANALYSIS: ELEMENTARY PRACTICAL ORGANIC CHEM-
BAHL, ARUN/ BAHL,	ESSENTIALS IN PHYSICAL CHEMISTRY
PRAKASH, SATYA/	ADVANCED INORGANIC CHEMISTRY VOL.1
HASSAN, MOHAM-	POPULATION GEOGRAPHY: A SYSTEMATIC EXPOSITION
BHATTA, BASUDEB	REMOTE SENSING AND GIS
SHORT, JOHN R.	AN INTORDUCTION TO POLITICAL GEOGRAPHY
FANGMEIER, DELMAR / ELLIOT,	SOIL AND WATER CONSERVATION ENGINEERING
ROGERSON, PETER A.	SPATIAL STATISTICAL METHODS FOR GEOGRAPHY
KANNAN, MONIKA /	PRACTICAL GEOGRAPHY
NAYAK, ANOOP/ JEF-	GEOGRAPHICAL THOUGHT: AN INTRODUCTION TO IDEAS IN HUMAN GEOGRAPHY
SHORT, JOHN R.	AN INTRODUCTION TO URBAN GEOGRAPHY
WAGSTAFF, SAMUEL	THE JOY OF FACTORING
LANDMAN, BRUCE/	RAMSEY THEORY ON THE INTEGERS
LOGACHEV, O.A./ SALNIKOV, A.A.	TRANSLATIONS OF MATHEMATICAL MONOGRAPHS: BOOLEAN FUNCTIONS IN CODING THEORY AND CRYPTOGRAPHY. VOL.241
PINSKY, MARK A.	PARTIAL DIFFERENTIAL EQUATIONS AND BOUNDARY-VALUE PROBLEMS WITH
CHENEY, WARD /	A COURSE IN APPROXIMATION THEORY
YOUNG, ANNE L.	MATHEMATICAL CIPHERS: FROM CAESAR TO RSA
KARLIN, ANNA / PER-	GAME THEORY, ALIVE

NEWLY ADDED AND BOOKS RECEIVED IN GRATIS DURING FEBRUARY 2023

Author	Title
STROOCK, DANIEL W.	MATHEMATICS OF PROBABILITY
HAASE, MARKUS	FUNCTIONAL ANALYSIS: AN ELEMENTARY INTRODUCTION
LINDSTROM, TOM	SPACES: AN INTRODUTION TO REAL ANALYSIS
SHAPIRO, HELENE	LINEAR ALGEBRA AND MATRICES: TOPICS FOR A SECOND COURSE
MARTIN, PETER	REGRESSION MODELS FOR CATEGORICAL AND COUNT DATA
SLATER, MEL	BAYESIAN METHODS IN STATISTICS: FROM CONCEPTS TO PRACTICE
HEINZEN, THOMAS/ GOODFRIEND, WIND	CASE STUDIES FOR TEACHING SOCIAL PSYCHOLOGY: CRITICAL THINKING AND APPLICATION
McLEOD, JOHN	DOING RESEARCH IN COUNSELLING AND PSYCHOTHERAPY
NELSON, TODD	CLASSIC AND CONTEMPORARY STUDIES IN SOCIAL PSYCHOLOGY: A TEXT READER
ABHYANKAR, SHOBHNA / OKE, AMRUTA	MAANASSHASTRA: VARTANACHE SHASTRA मानसशास्त्र : वर्तनाचे शास्त्र
CHRIS, RICHARD J. / TURNER, RHIANNON	ESSENTIAL SOCIAL PSYCHOLOGY
LEWIS, HEDWIG	DEHBOLI: VYAVASAYIKANNA MARGDARSHAN (BODY LANGUAGE: A GUIDE FOR PROFESSIONALS)देहबोली: व्यावसायिकांना मार्गदर्शन
SINGH, AGYA JIT/ KAUR, RAMNEET	PSYCHOLOGICAL SKILLS : TRAINING FOR HUMAN WELLNESS
KLOOS, BRET/ HILL, JEAN	COMMUNITY PSYCHOLOGY: LINKING INDIVIDUALS AND COMMUNITIES
PURUSHOTHAMAN, RAJGOPALAN	EMOTIONAL INTELLIGENCE: REACHING ESCAPE VELOCITY IN THE DIGITAL ERA
DiMATTEO, M. ROBIN/ MARTIN, LESLIE	HEALTH PSYCHOLOGY
EVANS, CHRIS/ CARLYLE, JO-ANNE	OUTCOME MEASURES AND EVALUATION
BOUCHER, JILL	AUTISM, SPECTRUM DISORDERS: CHARACTERISTICS, CAUSES AND PRACTICAL ISSUES
BUUNK, ABRAHAM / DIJKSTRA, PIETERNEL	APPLYING SOCIAL PSYCHOLOGY: FROM PROBLEMS TO SOLUTIONS
SRIRAM, SUJATA	COUNSELLING IN INDIA: REFLECTIONS ON THE PROCESS
PEIRCE, JONATHAN/ HIRST, REBECCA	BUILDING EXPERIMENTS IN PSYCHOPY
BRAUN, VIRGINIA/ CLARKE, VICTORIA	THEMATIC ANALYSIS: A PRACTICAL GUIDE
DeVELLIS, ROBERT/ THORPE, CAROLYN	SCALE DEVELOPMENT THEORY AND APPLICATIONS
BRETT, BETHANY MORGAN/ WHEELER, KATY	HOW TO DO QUALITATIVE INTERVIEWING
ELLIOTT, ROBERT/ GREENBERG, LESLIE	EMOTION-FOCUSED COUNSELLING IN ACTION
ADAMS, KATHRYNN	STUDENT STUDY GUIDE WITH IBM AND SPSS WORKBOOK FOR RESEARCH METHODS, STATISTICS AND APPLICATIONS

NEWLY ADDED AND BOOKS RECEIVED IN GRATIS DURING FEBRUARY 2023

Author	Title
FRESHNEY IAN R.	CULTURE OF ANIMAL CELLS
WEINBERG ROBERT A.	THE BIOLOGY OF CANCER
CELL SIGNALINGS / WEINBERG DANIAL	CST GUIDE : PATHWAYS & PROTOCOLS

News Paper Clippings : February 2023

Online newspapers and online services based on newspapers are becoming increasingly popular and useful in current digital age. These services helped libraries in reaching out users wherever they are and also save time of the users. The newspaper clippings are also known as press clippings in some libraries .
[*Ref: Gaur, Ramesh C., Chand, Mahesh, Gaur, Kavita & Yadav, Amar Singh. (2013). Online Newspaper Clippings and News Services for Libraries: Experiences in Indian Libraries. Accessed from http://library.ifla.org/240/1/153-gaur-en.pdf*]

Clipping is the cutting-out of articles from a paper publication. Newspaper clippings are often used when people have to write a report or make a presentation or for future reference.

The Modern College, Shivajinagar Library subscribes to Ten (10) English Newspapers and Eleven (11) Marathi Newspapers which are referred by the students and staff. The Library has a practice of posting notifications of important news related to Education, UGC, NAAC, Savitribai Phule Pune University on the WhatsApp Groups of Staff.

Father of Library Science, Dr. S.R.Ranganathan's Fifth Law of Library Science states that *'Library is a Growing Organism'*. It means that a library should be a continually changing institution, never static in its outlook. Books, methods, and the physical library should be updated over time. As an implication of the Fifth Law of Library Science, the Modern College Library has also updated the ways of keeping and maintaining the Newspaper Clippings. E-newspaper Clippings Service gives a global viewership/user base, no maintenance required, storage space issues will be solved and any user, anytime, at any place can have an access to the Newspaper Clippings Service. The E-Newspaper Clippings Section is divided into ***News regarding MCASC, Pune-5, Education, Work of Appreciation, Health, Research, Sports, Miscellaneous*** **.**

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

मॉडर्न महाविद्यालयाचे क्लस्टर युनिव्हर्सिटीत होणार रूपांतर

पुणे : प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या, मॉडर्न महाविद्यालयाचे क्लस्टर युनिव्हर्सिटीत रूपांतर करण्यासाठी पाऊल उचलले आहे. यासाठी महाविद्यालयाकडून राज्य सरकार आणि विद्यापीठ अनुदान मंडळाकडे (युजीसी) लवकरच प्रस्ताव पाठवणार आहे. क्लस्टर युनिव्हर्सिटीसाठी किमान दोन वर्षांचा कालावधी लागेल. परंतु, आवश्यक ती प्रक्रिया आत्तापासून सुरू करण्यात आल्याची माहिती संस्थेचे कार्याध्यक्ष प्रा. डॉ. गजानन एकबोटे यांनी पत्रकार परिषदेत दिली. संस्थेचे कार्यवाहक प्रा. श्यामकांत देशमुख, मॉडर्न कॉलेजचे (गणेशखिंड) प्राचार्य डॉ. संजय खरात, मॉडर्न विधी महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ. सुनिता आढाव यावेळी उपस्थित होते.

डॉ. एकबोटे म्हणाले, मॉडर्न महाविद्यालयामध्ये काही शाखांना स्वायत्त दर्जा तसेच अ++ श्रेणी प्राप्त झाली आहे. त्यामुळे क्लस्टर युनिव्हर्सिटीच्या दृष्टीने वाटचाल सुरू केली आहे. यासाठी लागणारी सर्व प्रक्रिया येत्या काही दिवसात सुरू करण्यात येईल. मॉडर्न विधी महाविद्यालयास स्वायत्त दर्जा मिळावा यासाठी प्रस्ताव पाठविण्यात येणार आहे. नविन शैक्षणिक धोरणाच्या अंमलबजावणीच्या दृष्टीने महाविद्यालयाने चार वर्षांचा पदवी अभ्यासक्रम सुरू करण्यासाठी तयारी सुरू केली आहे. नविन शैक्षणिक धोरणाच्या सुकाणु समितीच्या बैठकीत याबाबत मार्गदर्शन करण्यात आल्याचे डॉ. एकबोटे यांनी सांगितले.

विधी महाविद्यालयास अ श्रेणी

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या मॉडर्न विधी महाविद्यालयाने नुकतीच नॅक, बेंगळुरूची अ श्रेणी प्राप्त केली आहे. विद्यालयास ३.२४ सीजीपीए गुणांक प्राप्त झाले आहे. दोन दिवसापूर्वी ही श्रेणी प्राप्त झाली आहे. महाविद्यालयाकडून कौशल्य विकासावर आधारित कार्यक्रम घेण्यात येतात. तसेच चार विविध ठिकाणी मोफत कायदा सल्ला केंद्र चालविले जात असल्याचे प्राचार्य डॉ. संजय खरात व डॉ. सुनिता आढाव यांनी सांगितले.

Kesari 1.2.2023

सकाळ

'मॉडर्न'चे रूपांतर क्लस्टर युनिव्हर्सिटीत होणार | महाविद्यालय पाठविणार राज्य सरकारकडे प्रस्ताव

पुणे, ता. ३१ : प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या मॉडर्न महाविद्यालयाचे क्लस्टर युनिव्हर्सिटीत रूपांतर करण्यासाठी पाऊल उचलले आहे. यासाठी महाविद्यालयाकडून लवकरच राज्य सरकार आणि विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडे (यूजीसी) प्रस्ताव पाठविला जाणार आहे.

क्लस्टर युनिव्हर्सिटीसाठी किमान दोन वर्षांचा कालावधी लागेल. यासाठी आवश्यक ती प्रक्रिया सुरू केल्याची माहिती संस्थेचे कार्याध्यक्ष प्रा. डॉ. गजानन एकबोटे यांनी मंगळवारी (ता. ३१) पत्रकार परिषदेत दिली. या वेळी सहकार्यवाह सुरेश तोडकर, उपकार्यवाह प्रकाश दीक्षित, मॉडर्न कॉलेजचे (गणेशखिंड) प्राचार्य डॉ. संजय खरात, मॉडर्न विधी महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ. सुनीता आढाव आणि पदाधिकारी उपस्थित होते.

डॉ. एकबोटे म्हणाले, "मॉडर्न महाविद्यालयांच्या काही शाखांना स्वायत्त दर्जा तसेच 'अ++' श्रेणी प्राप्त झाली आहे. त्यामुळे क्लस्टर युनिव्हर्सिटीच्यादृष्टीने वाटचाल सुरू केली आहे. यासाठी लागणारी सर्व प्रक्रिया येत्या काही दिवसांत सुरू करण्यात येईल. उद्योगाभिमुख अभ्यासक्रम, कौशल्य आधारित प्रशिक्षण आणि संशोधनास प्रोत्साहन देण्यासाठी इनोव्हेशन आणि इनक्युबेशनसाठी आम्ही विशेष प्रयत्न करणार आहे." सोसायटीच्या मॉडर्न विधी महाविद्यालयाने नुकतीच नॅक, बंगळूरची 'अ' श्रेणी प्राप्त केली आहे. विद्यालयास ३.२४ सीजीपीए गुणांक प्राप्त झाले आहे. महाविद्यालयाकडून कौशल्य विकासावर आधारित कार्यक्रम घेण्यात येतात. कायद्यातील बदल आणि त्यांच्या अंमलबजावणीबाबत विद्यालयातील विद्यार्थी संशोधनदेखील करीत असल्याचे प्राचार्य डॉ. संजय खरात व डॉ. सुनीता आढाव यांनी सांगितले.

चार वर्षांच्या पदवी अभ्यासक्रमाची तयारी

- मॉडर्न विधी महाविद्यालयास स्वायत्त दर्जा मिळावा यासाठी प्रस्ताव पाठविण्यात येणार आहे. नवीन शैक्षणिक धोरणाच्या अंमलबजावणीच्यादृष्टीने महाविद्यालयाने चार वर्षांचा पदवी अभ्यासक्रम सुरू करण्यासाठी तयारी सुरू केली आहे. नवीन शैक्षणिक धोरणाच्या सुकाणू समितीच्या बैठकीत याबाबत मार्गदर्शन केल्याचे डॉ. एकबोटे यांनी सांगितले.

महाविद्यालयाने हाती घेतलेले उपक्रम

- चार वर्षांचा पदवी अभ्यासक्रम
- संशोधनास चालना देण्यासाठी संशोधन कार्यप्रणाली हा दोन क्रेडिटचा अभ्यासक्रम
- इनोव्हेशन आणि इनक्युबेशनला प्रोत्साहन देऊन विविध उद्योग-व्यवसायांच्या बरोबर समन्वय करार
- इंटरनॅशनल ट्रेडवर आधारित एक वर्षाचा नवीन अभ्यासक्रम
- आंतरराष्ट्रीय विद्यापीठांशी करार करून मिश्रित पदवीसाठी प्रयत्न

Pune, Main
01/02/2023 Page No. 3

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

'मॉडर्न क्लस्टर' विद्यापीठ स्थापणार

कार्याध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे यांची माहिती

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

'प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी'कडून आगामी काळात 'मॉडर्न क्लस्टर विद्यापीठा'ची स्थापना करण्यात येणार आहे. त्यासाठी येत्या काही दिवसांत राज्य सरकारकडे प्रस्ताव दाखल करण्यात येईल. विद्यापीठाचे शुल्क परवडणारे असेल, अशी माहिती सोसायटीचे कार्याध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे यांनी मंगळवारी दिली.

सोसायटीच्या वतीने आयोजित पत्रकार परिषदेत डॉ. एकबोटे बोलत होते. या वेळी मॉडर्न महाविद्यालय गणेशखिंडचे प्राचार्य डॉ. संजय खरात, मॉडर्न विधी महाविद्यालयाच्या प्राचार्य डॉ. सुनीता आढाव, संस्थेचे सुरेश तोडकर आणि प्रकाश दीक्षित आदी उपस्थित होते.

'नॅककडून शिवाजीनगर येथील मॉडर्न महाविद्यालयाला (ए प्लस), मॉडर्न अभियांत्रिकी महाविद्यालयाला (ए प्लस प्लस), गणेशखिंड येथील मॉडर्न महाविद्यालयाला (ए प्लस) आणि मॉडर्न विधी महाविद्यालयाला (ए) दर्जा मिळाला आहे. त्याचप्रमाणे संस्थेचे निगडी आणि वारजे येथे शैक्षणिक संकुल असून, तेथे विविध महाविद्यालये आहेत. त्यामुळे या कॉलेजांचे मिळून मॉडर्न क्लस्टर विद्यापीठ करण्याची तयारी सुरू केली आहे. त्यासाठी अंतर्गत समितीही स्थापन केली आहे. येत्या काही दिवसांत सविस्तर प्रस्ताव पाठविण्यात येईल. प्रस्तावाला मान्यता मिळाल्यास, येत्या शैक्षणिक वर्षापासून किंवा पुढील शैक्षणिक वर्षापासून मॉडर्न विद्यापीठाची स्थापना होऊ शकेल,' असे डॉ. एकबोटे यांनी स्पष्ट केले.

■ 'नवा अभ्यासक्रम लवकरच'

गणेशखिंड येथील मॉडर्न महाविद्यालयात आगामी शैक्षणिक वर्षापासून राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाच्या अनुषंगाने चार वर्षांचा पदवी अभ्यासक्रम सुरू करण्यात येणार आहे. राज्य सरकार आणि सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या मार्गदर्शक तत्त्वानुसार, चार वर्षांचा अभ्यासक्रम टप्प्याटप्प्याने सुरू करण्याचे नियोजन आहे. त्याचाच एक भाग म्हणजे मॉडर्न महाविद्यालयात हा अभ्यासक्रम सुरू केला जाणार असून, त्यासाठी अभ्यासक्रमाची पुनर्रचना करण्यात येत आहे. हे करताना तीन वर्षांचा पदवी अभ्यासक्रम सुरू राहील. विद्यार्थ्यांना दोन्ही पर्याय उपलब्ध असतील, अशी माहिती डॉ. एकबोटे यांनी दिली.

■ 'मॉडर्न विधी'ला 'ए' श्रेणी

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या मॉडर्न विधी महाविद्यालयाने नुकतीच 'नॅक'ची 'ए' श्रेणी प्राप्त केली आहे. महाविद्यालयाला ३.२४ सीजीपीए गुणांक प्राप्त झाले आहेत. दोन दिवसांपूर्वी ही श्रेणी प्राप्त झाली. महाविद्यालयाकडून कौशल्य विकासावर आधारित कार्यक्रम घेण्यात येतात. महाविद्यालयात पदवी आणि पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमांसासोबतच चार डिप्लोमा अभ्यासक्रम आहेत. त्याचप्रमाणे विद्यार्थ्यांच्या कौशल्य गुणांना वाव देण्यासाठी १२ कायदेविषयक अभ्यासक्रम सुरू आहेत. महाविद्यालयाकडून मोफत कायदा सल्ला केंद्र चालविले जात असल्याचे डॉ. खरात आणि डॉ. आढाव यांनी सांगितले.

Maharashtra Times 1.2.2023

पुढारी

मॉडर्न क्लस्टर विद्यापीठाची स्थापना होणार

राज्य सरकारकडे प्रस्ताव दाखल करणार : डॉ. एकबोटे

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीकडून येत्या काळात मॉडर्न क्लस्टर विद्यापीठाची स्थापना करण्यात येणार आहे. त्यासाठी येत्या काही दिवसांत राज्य सरकारकडे प्रस्ताव दाखल करण्यात येईल, अशी माहिती सोसायटीचे कार्याध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे यांनी मंगळवारी पत्रकार परिषदेत दिली.

यावेळी मॉडर्न महाविद्यालय गणेशखिंडचे प्राचार्य डॉ. संजय खरात, मॉडर्न विधी महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ. सुनीता आढाव, संस्थेचे सुरेश तोडकर, प्रकाश दीक्षित आदी उपस्थित होते. डॉ. एकबोटे म्हणाले, नॅककडून शिवाजीनगर येथील मॉडर्न महाविद्यालयाला (ए प्लस), मॉडर्न अभियांत्रिकी महाविद्यालयाला (ए प्लस प्लस), गणेशखिंड येथील मॉडर्न महाविद्यालयाला (ए प्लस) आणि मॉडर्न विधी महाविद्यालयाला (ए) दर्जा मिळाला आहे.

त्याचप्रमाणे संस्थेचे निगडी आणि वारजे येथे शैक्षणिक संकुल असून, तेथे विविध महाविद्यालये आहेत. त्यामुळे या कॉलेजांचे मिळून मॉडर्न क्लस्टर विद्यापीठ स्थापन करण्याची तयारी सुरू केली आहे. त्यासाठी अंतर्गत समितीही स्थापन केली आहे. येत्या काही दिवसांत सविस्तर प्रस्ताव तयार करून पाठविण्यात येईल. याला मान्यता मिळाल्यास, येत्या शैक्षणिक वर्षापासून किंवा पुढील शैक्षणिक वर्षापासून मॉडर्न क्लस्टर विद्यापीठ स्थापन होण्याचा मार्ग मोकळा होणार आहे.

चार वर्षांचा अभ्यासक्रम सुरू करणार...

गणेशखिंड येथील मॉडर्न महाविद्यालयात आगामी शैक्षणिक वर्षापासून राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाच्या अनुषंगाने चार वर्षांचा पदवी अभ्यासक्रम सुरू करण्यात येणार आहे. राज्य सरकार आणि सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या मार्गदर्शक तत्त्वानुसार चार वर्षांचा अभ्यासक्रम टप्प्याटप्प्याने सुरू करण्याचे नियोजन आहे. त्याचाच एक भाग म्हणजे मॉडर्न महाविद्यालयात हा अभ्यासक्रम सुरू केला जाणार असून, त्यासाठी अभ्यासक्रमाची पुनर्रचना करण्यात येत आहे. हे करताना तीन वर्षांचा पदवी अभ्यासक्रम सुरू राहील. विद्यार्थ्यांना दोन्ही पर्याय उपलब्ध असतील, अशी माहिती डॉ. एकबोटे यांनी दिली.

Pune Edition
Feb 1, 2023 Page No. 5
newspaper.pudhari.co.in

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

चित्रकला स्पर्धेत 'मॉडर्न'चे यश

पुणे : राज्य कला संचालनालयातर्फे २०२२मध्ये घेण्यात आलेल्या एलिमेंट्री ड्रॉइंग ग्रेड परीक्षेत गणेशखिंड रस्त्यावरील मॉडर्न हायस्कूलचा निकाल ९४.६४ टक्के लागला आहे.

अनुष्का वावरे, प्रसाद सावंत यांना 'ए' ग्रेड, राजनंदिनी अस्वले, अवनी बटवाल, कार्तिकी गायकवाड, अस्मिता जाधव, स्नेहल काळे, सई रानवडे, वेदान्त देशमुख, आकाश दहिभाते, हर्षवर्धन खंडागळे, सत्यजित उंडे या विद्यार्थ्यांना 'बी' ग्रेड मिळाली आहे. ४१ विद्यार्थी 'सी' ग्रेड मिळवून उत्तीर्ण झाले आहेत.

इंटरमिजिएट ड्रॉइंग ग्रेड परीक्षेचा निकाल शंभर टक्के लागला आहे. ईश्वरी बराटे, सिद्धी सोनवणे, प्रीती शिंदे, महेश यादव यांना 'ए' ग्रेड, शुभम उबाळे 'बी' ग्रेड मिळाली आहे. 'सी' ग्रेड मिळवून १० विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले आहेत.

मुख्याध्यापिका सुरेखा कामथे, उपमुख्याध्यापिका शारदा साबळे, कलाशिक्षक, पर्यवेक्षक शीलरतन बंगाळे यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे कार्याध्यक्ष गजानन एकबोटे, कार्यवाह श्यामकांत देशमुख यांनी विद्यार्थ्यांचे कौतुक केले.

Maharashtra Times 1.2.2023

समूह विद्यापीठामध्ये रूपांतर करण्यासाठी मॉडर्न महाविद्यालयाचे पाऊल

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या मॉडर्न महाविद्यालयाचे 'क्लस्टर युनिव्हर्सिटी'मध्ये रूपांतर करण्यासाठी पाऊल उचलले जात आहे. त्यासाठी महाविद्यालयाकडून राज्य सरकार आणि विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडे (यूजीसी) लवकरच प्रस्ताव पाठवणार आहे.

क्लस्टर युनिव्हर्सिटीमध्ये रूपांतर होण्यासासाठी किमान दोन वर्षांचा कालावधी लागेल. परंतु, त्यासाठी आवश्यक ती प्रक्रिया आतापासून सुरू करण्यात आली आहे, अशी माहिती संस्थेचे कार्याध्यक्ष प्रा. डॉ. गजानन एकबोटे यांनी पत्रकार परिषदेत दिली. गणेशखिंड रस्त्यावरील मॉडर्न महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय खरात, मॉडर्न विधी महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ. सुनीता आढाव यांच्यासह संस्थेचे पदाधिकारी या वेळी उपस्थित होते.

डॉ. एकबोटे म्हणाले, मॉडर्न महाविद्यालयांमध्ये काही शाखांना स्वायत्त दर्जा तसेच अ श्रेणी प्राप्त झाली आहे. त्यामुळे क्लस्टर युनिव्हर्सिटीच्या दृष्टीने वाटचाल सुरू केली आहे. त्यासाठी आवश्यक सर्व प्रक्रिया येत्या काही दिवसांमध्ये सुरू करण्यात येईल. मॉडर्न विधी महाविद्यालयास स्वायत्त दर्जा मिळावा यासाठी प्रस्ताव पाठविण्यात येणार आहे. नवीन शैक्षणिक धोरणाच्या अंमलबजावणीच्या दृष्टीने महाविद्यालयाने चार वर्षांचा विधी पदवी अभ्यासक्रम सुरू करण्यासाठी तयारी सुरू केली आहे. नवीन शैक्षणिक धोरणाच्या सुकाणू समितीच्या बैठकीत याबाबत मार्गदर्शन करण्यात आले आहे.

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या मॉडर्न विधी महाविद्यालयाने बेंगळुरू येथील राष्ट्रीय अधिस्वाकृती आणि मूल्यांकन परिषदेची (नॅक) अ श्रेणी प्राप्त केली आहे.

विद्यालयास ३.२४ सीजीपीए गुणांक प्राप्त झाले आहेत. महाविद्यालयाकडून कौशल्य विकासावर आधारित कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात येते. शहरात विविध ठिकाणी चार मोफत कायदा सल्ला केंद्र चालविले जात असल्याचे डॉ. संजय खरात आणि डॉ. सुनीता आढाव यांनी सांगितले.

लोकसत्ता Thu, 02 February 2023 https://epaper.loksatta.com/c/

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

सकाळ

शिक्षण

- डॉ. गजानन एकबोटे, कार्याध्यक्ष, प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी

कौशल्य विकासाला चालना देणारे आणि त्यासाठीची रचनात्मक बांधणी करणारा हा अर्थसंकल्प आहे. शैक्षणिक संस्थांच्या पूरक व्यवस्थेची क्षमतावृद्धी करणाऱ्या या अर्थसंकल्पात संशोधन, नवोन्मेष आणि नवकल्पनांनाही योग्य न्याय दिला आहे.

- अभय भुतडा, व्यवस्थापकीय संचालक, पूनावाला फिनकॉर्प

हरित विकास, युवाशक्ती आणि पायाभूत सुविधांसाठी गुंतवणूक यांसह सात स्तंभांवर भर देणारा हा अर्थसंकल्प तंत्रज्ञान व ज्ञानाधिष्ठित अर्थव्यवस्थेसाठी पाया रचणारा आहे. सरकारचा सातत्यपूर्ण पाठिंबा आणि एमएसएमईसाठी असलेली बांधिलकी कौतुकास्पद आहे.

- डॉ. पी. डी. पाटील, कुलपती, डॉ. डी. वाय. पाटील विद्यापीठ वाहतूक

अर्थसंकल्पात आरोग्य क्षेत्राशी संबंधित अनेक नवीन उपक्रमांचे आश्वासन दिले आहे. केंद्राने नव्या शैक्षणिक धोरणाला मंजुरी दिल्यानंतर राज्यात त्याची प्रभावी अंमलबजावणी व्हावी, यासाठी शिक्षण क्षेत्रावरही भर दिला आहे. वैद्यकीय शिक्षणासाठी १५७ नवीन नर्सिंग महाविद्यालये बांधण्यात येणार आहे.

Pune, Main
02/02/2023 Page No. 4

'मॉडर्न'मध्ये सुरू होणार चार वर्षांचा पदवी अभ्यासक्रम

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. ३१ - प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या गणेशखिंड येथील मॉडर्न महाविद्यालयात २०२३-२४ या शैक्षणिक वर्षापासून राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाच्या अनुषंगाने चार वर्षांचा पदवी अभ्यासक्रम सुरू करण्यात येणार आहे, अशी माहिती संस्थेचे कार्याध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे यांनी दिली.

मॉडर्न महाविद्यालयातर्फे आयोजित पत्रकार परिषदेत डॉ. एकबोटे यांनी राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाची अंमलबजावणी करण्याच्या दृष्टीने संस्थेने पाऊल उचलले असल्याचे सांगितले. यावेळी मॉडर्न महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय खरात आणि मॉडर्न विधी महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ. सुनीता आढाव उपस्थित होते.

राज्य शासन व सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार चार वर्षांचा अभ्यासक्रम टप्प्याटप्प्याने सुरू करण्याचे नियोजन आहे. त्याचाच एक भाग म्हणजे मॉडर्न महाविद्यालयात हा अभ्यासक्रम सुरू केले जाणार असून, त्यासाठी अभ्यासक्रमाची पुनर्रचना करण्यात येत आहे. तसेच तीन वर्षांचा पदवी अभ्यासक्रम सुरू राहील. विद्यार्थ्यांना दोन्ही पर्याय उपलब्ध असतील, अशी माहिती डॉ. एकबोटे यांनी दिली. संस्थेच्या मॉडर्न विधी महाविद्यालयास नॅककडून 'ए' श्रेणी प्राप्त झाली आहे. चार विविध ठिकाणी मोफत कायदा सल्ला केंद्र चालविले जात असल्याचे डॉ. सुनिता आढाव यांनी सांगितले.

विद्यापीठासाठी प्रयत्न

संस्थेची शिवाजीनगर, गणेशखिंड, निगडी, वारजे आदी भागांत महाविद्यालये आहेत. महाविद्यालयांना स्वायत्ततेचा दर्जा प्राप्त आहे. त्यामुळे आता क्लस्टर विद्यापीठाचा प्रयत्न चालू आहेत. मात्र त्यासाठी असलेल्या नियमांत लवचिकता हवी. त्याबाबत उच्च शिक्षणमंत्री चंद्रकांत पाटील यांच्याशी बोलणे झाले आहे. त्यानंतर विद्यापीठासाठी पाऊल उचलले जातील, अशी माहिती डॉ. एकबोटे यांनी दिली.

प्रभात PuneCity, 01 Feb 2023, Page:005
https://epaper.dainikprabhat.com

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

नवभारत

QUICK NEWS

परीक्षा पर चर्चा कार्यक्रम संपन्न

पुणे. पुणे महानगरपालिका नगरसेविका व महिला व बालकल्याण अध्यक्षा ज्योत्स्ना गजानन एकबोटे एवं पुणे जिला भारतीय जनता पाटी युवती मोचा आघाड़ी अध्यक्षा प्रा.डॉ.निवेदिता एकबोटे ने परिसर के 600 विद्यार्थियों ने परीक्षा पर चर्चा कार्यक्रम को देखा. प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी ने विद्यार्थियों से परीक्षा को लेकर चर्चा की. परीक्षा पर चर्चा कार्यक्रम में आयोजन शिवाजी नगर के एज्युकेशन सोसायटी के सभागृह में किया गया. 600 से अधिक विद्यार्थियों ने इस कार्यक्रम में सहभाग लिया. इस कार्यक्रम में प्राचार्य राजेंद्र झुंजारराव, संस्था के कार्यवाहक श्यामकांत देशमुख, उपकार्यवाहक चित्तरंजन कांबले, शिक्षक, मुख्याध्यापक, कर्मचारी उपस्थित थे.

Pune Edition
03-february-2023 Page No. 2
epaper.enavabharat.com

पुढारी

'एज्यूयूथ मीट'मध्ये ७० हजारांहून अधिक विद्यार्थी

▪ आर्ट ऑफ लिव्हिंग फाउंडेशनचा पुढाकार

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

आर्ट ऑफ लिव्हिंग फाउंडेशनसह विविध नामवंत शैक्षणिक संस्थांच्या पुढाकाराने एज्युयूथ मीट हा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला आहे. त्यामध्ये आतापर्यंत ७० हजारांहून अधिक विद्यार्थ्यांनी सहभाग निश्चित केला आहे. गुरुदेव श्री श्री रविशंकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली होणा-या कार्यक्रमासंदर्भात नुकत्याच झालेल्या नियोजन समितीच्या बैठकीस पालकमंत्री चंद्रकांत पाटील उपस्थित होते.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठासह विविध शिक्षण संस्थांचे प्रमुख या बैठकीत सहभागी झाले होते. बैठकीला राजेश पांडे, माजी कुलगुरू डॉ. नितीन करमळकर, आर्ट ऑफ लिव्हिंगचे राजेश शास्तारे, एज्युयूथ मीटचे प्रमुख हिमांशू नगरकर तसेच शेखर मुंदडा यांच्यासह संस्थाचालक आणि शिक्षण क्षेत्रातील मान्यवर उपस्थित होते. शनिवारी (दि. ४) सायंकाळी ६ ते ९ या वेळेत कोथरूडमधील सूर्यकांत काकडे फार्म येथे हा कार्यक्रम होणार आहे. या वेळी डॉ.भूषण पटवर्धन, विनय सहस्रबुद्धे यांसह विविध क्षेत्रांतील मान्यवर उपस्थित राहणार आहेत. नवीन शैक्षणिक धोरण व तणावमुक्त शिक्षणासंदर्भात श्री श्री रविशंकर मार्गदर्शन करणार आहेत.

आर्ट ऑफ लिव्हिंग फाउंडेशन, भारतीय सांस्कृतिक संबंध परिषद यांनी कार्यक्रमाचे आयोजन केले असून, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, सिंबायोसिस, भारती विद्यापीठ, एमआयटी, डॉ.डी.वाय.पाटील संस्था, सूर्यदत्ता, प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी, महाराष्ट्र एज्युकेशन सोसायटी, महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्था, एसपी, सीओईपी अशी महाविद्यालये, एनआरडीसीएम आणि एमआरडीसी यांसारख्या संस्था यात सहभागी होणार आहेत. मानवी मूल्ये आणि व्यसनमुक्त भारत या गोष्टींवर कार्यक्रमात भर असणार आहे.

My Pune Edition
Feb 3, 2023 Page No. 6
newspaper.pudhari.co.in

नवराष्ट्र

'एज्युयूथ मीट'साठी ७० हजार विद्यार्थ्यांचा सहभाग निश्चित

नियोजन बैठकीस पालकमंत्री चंद्रकांत पाटील यांची उपस्थिती

पुणे, नवराष्ट्र न्यूज नेटवर्क. आर्ट ऑफ लिव्हिंग फाऊंडेशनसह विविध नामवंत शैक्षणिक संस्थांच्या पुढाकाराने एज्युयूथ मीट हा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला असून त्यामध्ये आतापर्यंत ७० हजारहून अधिक विद्यार्थ्यांनी सहभाग निश्चित केला आहे. गुरुदेव श्री श्री रविशंकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली होणाऱ्या कार्यक्रमासंदर्भात नुकत्याच झालेल्या नियोजन समितीच्या बैठकीस पालकमंत्री चंद्रकांत पाटील उपस्थित होते. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठासह विविध शिक्षण संस्थांचे प्रमुख या बैठकीत सहभागी झाले होते. बैठकीला राजेश पांडे, माजी कुलगुरु डॉ. नितीन करमळकर, आर्ट ऑफ लिव्हिंगचे राजेश शास्तारे, एज्युयूथ मीटचे प्रमुख हिमांशू नगरकर तसेच शेखर मुंदडा यांच्यासह संस्थाचालक आणि शिक्षण क्षेत्रातील मान्यवर उपस्थित होते. शनिवार, दिनांक ४ फेब्रुवारी २०२३ रोजी संध्याकाळी ६ ते ९ यावेळेत कोथरुडमधील सूर्यकांत काकडे फार्म येथे हा कार्यक्रम होणार आहे. यावेळी डॉ.भूषण पटवर्धन, विनय सहस्त्रबुद्धे यांसह विविध क्षेत्रातील मान्यवर देखील उपस्थित राहणार आहेत. नव्या शैक्षणिक धोरण व तणावमुक्त शिक्षणासंदर्भात यासंदर्भात श्री श्री रविशंकर कार्यक्रमात मार्गदर्शन करणार आहेत.

गुरुदेव श्री श्री रविशंकर यांचे प्रमुख मार्गदर्शन

तरुणांचा देश अशी जगभरात भारताची ओळख असली तरी अचूक मार्गदर्शन आवश्यक आहे. अंमली पदार्थांचा विळखाही तरुणांमध्ये घट्ट होताना दिसत आहे. त्यामुळे अशा विद्यार्थ्यांचे भविष्य अंमली पदार्थमुक्त करणे, अत्यंत गरजेचे असून त्यासाठी राष्ट्रीय पातळीवरील मोहिम गुरुदेव सुरु करणार आहेत. आर्ट ऑफ लिव्हिंग फाऊंडेशन, भारतीय सांस्कृतिक संबंध परिषद यांनी कार्यक्रमाचे आयोजन केले असून सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, सिंबायोसिस, भारती विद्यापीठ, एमआयटी, डॉ.डी.वाय.पाटील संस्था, सूर्यदत्ता, प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी, एनआरडीसीएम आणि एमआरडीसी यांसारख्या संस्था यामध्ये सहभागी होणार आहेत.

Pune Edition
03 February 2023 Page No. 6
epaper.navarashtra.com

नवे शैक्षणिक धोरण क्रांतिकारक : श्री श्री रविशंकर

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. ५ - सध्या मोबाइलच्या एका क्लिकवर सगळी माहिती उपलब्ध असते. त्यामुळे रट्टे मारण्याला आता काही अर्थ नाही. विद्यार्थ्यांमधील प्रतिभेला जागृत करण्यासाठी नवीन शैक्षणिक धोरण उपयोगी ठरेल. प्रत्येक विद्यापीठ आणि शैक्षणिक संस्था आनंदाचे, नवनिर्मितीचे कॅम्पस झाले पाहिजे. नवीन शैक्षणिक धोरण हे क्रांतिकारक पाऊल आहे, असे मत आर्ट ऑफ लिव्हिंगचे संस्थापक गुरुदेव श्री श्री रविशंकर यांनी व्यक्त केले.

आर्ट ऑफ लिव्हिंग फाऊंडेशनसह विविध नामवंत शैक्षणिक संस्थांच्या पुढाकाराने एज्युयूथ मीट हा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला होता. त्यामध्ये त्यांनी तरुणाईला मार्गदर्शन केले. 'करणार नाही आणि करु देणारही नाही...' अशी शपथ घेत पुण्यातील १ लाख २३ हजारहून अधिक विद्यार्थ्यांनी व्यसनमुक्तीचा संकल्प केला.

नॅकचे अध्यक्ष डॉ. भूषण पटवर्धन, खासदार विनय सहस्त्रबुद्धे, राजेश पांडे, माजी कुलगुरू डॉ. नितीन करमळकर, आर्ट ऑफ लिव्हिंगचे राजेश शास्तारे, एज्युयूथ मीटचे प्रमुख हिमांशू नगरकर, शेखर मुंदडा यांच्यासह संस्थाचालक आणि शिक्षण क्षेत्रातील मान्यवर उपस्थित होते. हा कार्यक्रम लंडन बुक ऑफ वर्ल्ड रेकॉर्ड व एशिया बुक ऑफ रेकॉर्डमध्ये नोंद झाला.

आर्ट ऑफ लिव्हिंग फाऊंडेशन, भारतीय सांस्कृतिक संबंध परिषद यांनी कार्यक्रमाचे आयोजन केले असून, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, सिंबायोसिस, भारती विद्यापीठ, एमआयटी, डॉ.डी. वाय. पाटील संस्था, सूर्यदत्ता, प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी, महाराष्ट्र एज्युकेशन सोसायटी, महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्था, एसपी, सीओईपी अशी महाविद्यालये, एनआरडीसीएम आणि एमआरडीसी यांसारख्या संस्था सहभागी झाल्या होत्या. नवीन शैक्षणिक धोरणानुसार सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ आणि इतर शैक्षणिक संस्थांसोबत सामंजस्य करार करण्यात आले. तसेच मुरलिकांत पेटकर, यशवंत महाडीक, शिवराज राक्षे यांचा सन्मान करण्यात आला.

प्रभात PuneCity, 06 Feb 2023, Page:005
https://epaper.dainikprabhat.com

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

'नवीन शैक्षणिक धोरण हे क्रांतिकारी पाऊल'

१ लाख २३ हजारांहून अधिक विद्यार्थ्यांनी घेतली व्यसनमुक्तीची शपथ

पुणे : विद्यार्थ्यांमधील प्रतिभेला जागृत करण्यासाठी नवीन शैक्षणिक धोरण उपयोगी ठरेल. प्रत्येक विद्यापीठ आणि शैक्षणिक संस्था आनंदाचे, नवनिर्मितीचे कॅम्पस झाले पाहिजे. नवीन शैक्षिणक धोरण हे क्रांतिकारक पाऊल आहे, असे मत आर्ट ऑफ लिव्हिंगचे संस्थापक श्री श्री रविशंकर यांनी व्यक्त केले.

आर्ट ऑफ लिव्हिंग फाऊंडेशनसह विविध नामवंत शैक्षणिक संस्थांच्या पुढाकाराने एज्युयूथ मीट हा कार्यक्रम कोथरूडमधील सूर्यकांत काकडे फार्म येथे आयोजित करण्यात आला होता. त्यामध्ये श्री श्री रविशंकर यांनी तरुणाईला मार्गदर्शन केले. करणार नाही आणि करु देणारही नाही... अशी शपथ घेत पुण्यातील १ लाख २३ हजारहून अधिक विद्यार्थ्यांनी व्यसनमुक्तीचा संदेश दिला.

नॅकचे अध्यक्ष डॉ. भूषण पटवर्धन, खासदार विनय सहस्रबुद्धे, राजेश पांडे, माजी कुलगुरु डॉ. नितीन करमळकर, आर्ट ऑफ लिव्हिंगचे राजेश शास्तारे, एज्युयूथ मीटचे प्रमुख हिमांशू नगरकर, शेखर मुंदडा यांच्यासह संस्थाचालक आणि शिक्षण क्षेत्रातील तज्ज्ञ उपस्थित होते. नव्या शैक्षणिक धोरण व तणावमुक्त शिक्षणासंदर्भात यासंदर्भात श्री श्री रविशंकर यांनी विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला. लंडन बुक ऑफ वर्ल्ड रेकॉर्ड व एशिया बुक ऑफ रेकॉर्ड यावेळी झाला.

आर्ट ऑफ लिव्हिंग फाऊंडेशन, भारतीय सांस्कृतिक संबंध परिषद यांनी कार्यक्रमाचे आयोजन केले असून, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, सिंबायोसिस, भारती विद्यापीठ, एमआयटी, डॉ. डी. वाय. पाटील संस्था, सूर्यदत्ता, प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी, महाराष्ट्र एज्युकेशन सोसायटी, महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्था, एसपी, सीओईपी अशी महाविद्यालये, एनआरडीसीएम आणि एमआरडीसी यांसारख्या संस्था यामध्ये सहभागी झाल्या होत्या. मानवी मूल्ये आणि व्यसनमुक्त भारत या गोष्टींवर सदर कार्यक्रमात भर देण्यात आला.

श्री श्री रविशंकर म्हणाले, भारताला नशामुक्त तरुणाईच करू शकते. यासाठी तरुणांनी नवीन उत्साह आणि उमंग सोबत घेऊन चालायचे आहे. प्रत्येक गोष्टीतील आव्हानांचा सामना करतो तो युवा असतो. युवकांनी मानसिक स्वास्थ्याकडे लक्ष द्यायला पाहिजे. यासाठी ध्यान आणि योग करा जीवन गमावून आत्महत्या करू नका, असेही त्यांनी सांगितले. विनय सहस्रबुद्धे व डॉ. भूषण पटवर्धन यांनी आपले मनोगत यावेळी व्यक्त केले. नवीन शैक्षणिक धोरणानुसार सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ आणि इतर शैक्षणिक संस्थांसोबत ५ सामंजस्य करार करण्यात आले. तसेच पद्मश्री मुरलीकांत पेटकर यांचा विशेष सन्मान करण्यात आला. माजी सैनिक यशवंत महाडीक, महाराष्ट्र केसरी शिवराज राक्षे यांचा विशेष सन्मान करण्यात आला.

Kesari 6.2.2023

स्वायत्त महाविद्यालयांना स्वायत्तता

विद्यापीठाकडून सुधारित मार्गदर्शक सूचना प्रसिद्ध

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने सोमवारी स्वायत्त महाविद्यालयासाठी सुधारित नियमावली प्रसिद्ध केली आहे. त्यानुसार आता स्वायत्त महाविद्यालयांना नव्या अभ्यासक्रम सुरू करण्यास विद्यापीठाची परवानगी आवश्यक नसल्याचे, दोनपेक्षा अधिक अभ्यासक्रम सुरू करण्यास बंधन नसल्याचे स्पष्ट करण्यात आले आहे. तसेच अभ्यासक्रमांचे शुल्क ठरवण्याचे अधिकार महाविद्यालयांनाच देण्यात आले असून, सध्याच्या परीक्षा शुल्कात दोन वर्षांतून एकदा दहा टक्के शुल्कवाढ करता येणार आहे.

विद्यापीठाने दोन वर्षांपूर्वी स्वायत्त महाविद्यालयांसाठी मार्गदर्शक सूचना प्रसिद्ध केल्या होत्या. मात्र अभ्यासक्रम सुरू करण्यापूर्वी विद्यापीठाची मान्यता, १५ टक्के परीक्षा शुल्क विद्यापीठाला देणे, एकावेळी दोनपेक्षा अधिक अभ्यासक्रम किंवा तुकड्या सुरू करू नयेत आदी बंधने स्वायत्त महाविद्यालयांवर घालण्यात आली होती. त्यामुळे स्वायत्त महाविद्यालयांनी या मार्गदर्शक सूचनांना विरोध केला होता. त्यामुळे विद्यापीठाकडून स्वायत्त महाविद्यालयांसदर्भात समिती नियुक्त करण्यात आली. त्यानंतर आता सुधारित मार्गदर्शक सूचना प्रसिद्ध करण्यात आल्या.

विद्यापीठाने प्रसिद्ध केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार, स्वायत्त महाविद्यालयातील प्रवेशित विद्यार्थ्यांची समकक्षता विद्यापीठाकडून दिली जात होती. आता त्यासोबत स्वायत्त संस्थांसाठी ह्यक्षपीआरएनक्ष म्हणजेच परमनण्ट रजिस्ट्रेशन नंबरही दिला जाणार आहे. त्याचा उपयोग ॲकॅडेमिक बँक ऑफ क्रेडिटच्या अंमलबजावणीसाठीही होणार आहे. या पूर्वीच्या नियमावलीत अभ्यासक्रम सुरू करण्यासाठी मर्यादा होत्या. आता स्वायत्त संस्थांना एकाच वेळी एका विद्याशाखेत दोन पेक्षा अधिक अभ्यासक्रम अथवा तुकड्या सुरू करण्यास मुभा आहे. मात्र त्यासाठी भौतिक सुविधा व आवश्यक मनुष्यबळाची पूर्तता करण्याची अट आहे. स्वायत्त महाविद्यालयांनी नवीन अभ्यासक्रम सुरू करताना, त्याचा मसुदा त्या त्या शैक्षणिक वर्षाच्या ३१ मार्चपर्यंत विद्यापीठाकडे पाठविणे आवश्यक आहे. अभ्यासक्रमासह प्रवेश क्षमता, प्रश्नपत्रिका, परीक्षेचे स्वरूप, गुणांकन, श्रेयांक आदी तपशीलही द्यायचा आहे. विद्यापीठाकडून संबंधित अभ्यासक्रमांना त्या शैक्षणिक वर्षाच्या ३१ मेपर्यंत प्रमाणित करण्यात येईल. त्यासाठी अभ्यास मंडळाच्या अध्यक्षांना निमंत्रित करण्यात येईल असे नमूद करण्यात आले आहे.

> विद्यापीठाकडून स्वायत्त महाविद्यालयांच्या मार्गदर्शक सूचनांमध्ये सुधारणा करण्यात आल्या आहेत. सुधारित मार्गदर्शक स्वागतार्ह आहेत. पूर्वीच्या मार्गदर्शक सूचनांतील आक्षेप आता दूर झाले आहेत. मात्र संलग्नता शुल्क आणि पीएच.डी. प्रवेशांसंदर्भात अधिक स्पष्टता, सुधारणेला वाव आहे.
>
> - डॉ. गजानन एकबोटे, कार्याध्यक्ष, प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी

अभ्यासक्रमासाठीचे शुल्क स्वायत्त महाविद्यालयांना त्यांच्या स्तरावर ठरवण्याची मुभा आहे. तसेच शिष्यवृत्तीसाठीचे प्रस्ताव महाविद्यालयांनी शासनाकडे सादर करायचे आहेत. पीएच.डी. अभ्यासक्रमाची प्रवेश प्रक्रिया विद्यापीठाच्या नियमांनुसार करणे आवश्यक आहे. तर स्वायत्त महाविद्यालयांनी परीक्षा शुल्कातून १० टक्के रक्कम विद्यापीठाला द्यायची आहे. दोन वर्षांतून एकदा दहा टक्के परीक्षा शुल्कात वाढ करता येईल, असे स्पष्ट करण्यात आले आहे.

लोकसत्ता Tue, 07 February 2023
https://epaper.loksatta.com/c/71615618

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

नवराष्ट्र

नवा अभ्यासक्रम सुरू करण्यासाठी परवानगीची गरज नाही

स्वायत्त महाविद्यालये आता निर्बंधमुक्त !

पुणे, (वा.) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने स्वायत्त महाविद्यालयासाठी सुधारित नियमावली प्रसिद्ध केली आहे. त्यानुसार आता स्वायत्त महाविद्यालयांना नवा अभ्यासक्रम सुरू करण्यास विद्यापीठाची परवानगी आवश्यक नसल्याचे, दोनपेक्षा अधिक अभ्यासक्रम सुरू करण्यास बंधन नसल्याचे स्पष्ट करण्यात आले आहे. तसेच अभ्यासक्रमांचे शुल्क ठरवण्याचे अधिकार महाविद्यालयांनाच देण्यात आले असून, सध्याच्या परीक्षा शुल्कात दोन वर्षांतून एकदा दहा टक्के शुल्कवाढ करता येणार आहे.

आता सुधारित मार्गदर्शक सूचना प्रसिद्ध : विद्यापीठाने दोन वर्षांपूर्वी स्वायत्त महाविद्यालयांसाठी मार्गदर्शक सूचना प्रसिद्ध केल्या होत्या. मात्र अभ्यासक्रम सुरू करण्यापूर्वी विद्यापीठाची मान्यता, १५ टक्के परीक्षा शुल्क विद्यापीठाला देणे, एकावेळी दोनपेक्षा अधिक अभ्यासक्रम किंवा तुकड्या सुरू करू नयेत आदी बंधने स्वायत्त महाविद्यालयांवर घालण्यात आली होती. त्यामुळे स्वायत्त महाविद्यालयांनी या मार्गदर्शक सूचनांना विरोध केला होता. त्यामुळे विद्यापीठाकडून स्वायत्त महाविद्यालयांसदर्भात समिती नियुक्त करण्यात आली. त्यानंतर आता सुधारित मार्गदर्शक सूचना प्रसिद्ध करण्यात आल्या.

स्वायत्त संस्थांसाठी 'पीआरएन' नंबर दिला जाणार

विद्यापीठाने प्रसिद्ध केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार, स्वायत्त महाविद्यालयातील प्रवेशित विद्यार्थ्यांची समकक्षता विद्यापीठाकडून दिली जात होती. आता त्यासोबत स्वायत्त संस्थांसाठी "पीआरएन' म्हणजेच परमनण्ट रजिस्ट्रेशन नंबरही दिला जाणार आहे. त्याचा उपयोग अ‍ॅकॅडेमिक बँक ऑफ क्रेडिटच्या अंमलबजावणीसाठीही होणार आहे. या पूर्वीच्या नियमावलीत अभ्यासक्रम सुरू करण्यासाठी मर्यादा होत्या. आता स्वायत्त संस्थांना एकत्रच वेळी एका विद्याशाखेत दोन पेक्षा अधिक अभ्यासक्रम अथवा तुकड्या सुरू करण्यास मुभा आहे. मात्र त्यासाठी भौतिक सुविधा व आवश्यक मनुष्यबळाची पूर्तता करण्याची अट आहे. स्वायत्त महाविद्यालयांनी नवीन अभ्यासक्रम सुरू करताना, त्याचा मसुदा त्या त्या शैक्षणिक वर्षाच्या ३१ मार्चपर्यंत विद्यापीठाकडे पाठविणे आवश्यक आहे. अभ्यासक्रमासह प्रवेश क्षमता, प्रश्नपत्रिका, परीक्षेचे स्वरुप, गुणांकन, श्रेयांक आदी तपशीलही द्यायचा आहे. विद्यापीठाकडून संबंधित अभ्यासक्रमांना त्या शैक्षणिक वर्षाच्या ३१ मेपर्यंत प्रमाणित करण्यात येईल. त्यासाठी अभ्यास मंडळाच्या अध्यक्षांना निमंत्रित करण्यात येईल असे नमूद करण्यात आले आहे.

दोन वर्षांतून एकदा दहा टक्के परीक्षा शुल्कात वाढ

- अभ्यासक्रमासाठीचे शुल्क स्वायत्त महाविद्यालयांना त्यांच्या स्तरावर ठरवण्याची मुभा आहे. तसेच शिष्यवृत्तीसाठीचे प्रस्ताव महाविद्यालयांनी शासनाकडे सादर करायचे आहेत.
- पीएच.डी. अभ्यासक्रमाची प्रवेश प्रक्रिया विद्यापीठाच्या नियमांनुसार करणे आवश्यक आहे. तर स्वायत्त महाविद्यालयांनी परीक्षा शुल्कातून १० टक्के रक्कम विद्यापीठाला द्यायची आहे. दोन वर्षातून एकदा दहा टक्के परीक्षा शुल्कात वाढ करता येईल, असे स्पष्ट करण्यात आले आहे.
- विद्यापीठकडून स्वायत्त महाविद्यालयांच्या मार्गदर्शक सूचनांमध्ये सुधारणा करण्यात आल्या आहेत. सुधारित मार्गदर्शक स्वागतार्ह आहेत. पूर्वीच्या मार्गदर्शक सूचनांतील आक्षेप आता दूर झाले आहेत. मात्र संलग्नता शुल्क आणि पीएच.डी. प्रवेशांसंदर्भात अधिक स्पष्टता, सुधारणेला वाव आहे, असे मत प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे कार्याध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे यांनी व्यक्त केले.

Pune Edition
08 February 2023 Page No. 6
epaper.navarashtra.com

लोकमत

'लेट्स चेंज' उपक्रमातून मुली बनल्या स्वच्छतादूत

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : दोन ऑक्टोबरपासून सुरू झालेल्या राज्य शासनाच्या लेट्स चेंज या उपक्रमामध्ये पुण्यातील चार शाळांची निवड झाली असून त्यामध्ये प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या माडर्न गर्ल्स हायस्कूलचा समावेश आहे. या विद्यार्थिनींनी स्वच्छतादूत बनून या उपक्रमात लक्षवेधी काम केल्याची माहिती मुख्याध्यापक माया नाईक यांनी दिली.

शालेय शिक्षणमंत्री दीपक केसरकर यांनी लेटस चेंज स्वच्छता मॉनिटर उपक्रम राबवण्यास सुरुवात केली होती. या आगळ्यावेगळ्या अभियानात, विद्यार्थ्यांकडून साफसफाई करून घेणे किंवा स्वच्छतेबाबत जनजागृती करणे हेही अपेक्षित नव्हते, तर कोणी निष्काळजीपणे कचरा फेकताना किंवा थुंकताना दिसले तर फक्त त्या व्यक्तीला तिथल्या तिथे थांबवून केलेली चूक लक्षात आणून देण्याचे काम करायचे आहे. यासाठी त्यासाठी जास्तीत जास्त विद्यार्थ्यांना स्वच्छता मॉनिटरगिरीची सवय लागण्याच्या दृष्टीने हा प्रकल्प २४ डिसेंबरपर्यंत राबविण्यात आला. त्यासाठी प्रकल्प संचालक रोहित आर्या यांनी मार्गदर्शन केले.

महाराष्ट्रातील हजारो शाळांपैकी ४० शाळांची या उपक्रमासाठी निवड करण्यात आली. त्यामध्ये पुणे जिल्ह्यातील चार शाळांची निवड झाली आहे. यामध्ये प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे मॉडर्न गर्ल्स हायस्कूल, शिवाजीनगर या शाळेची निवड करण्यात आली. सर्वोत्तम कामगिरी करणाऱ्या निवडक विद्यार्थ्यांना स्वच्छता मॉनिटर सन्मानित करून राज्यात कुठेही कार्यरत राहण्याच्या दृष्टीने ओळखपत्र देण्यात येणार आहे. संस्थेचे कार्याध्यक्ष डॉ. एकबोटे, कार्यवाह देशमुख, सहकार्यवाह ज्योत्स्ना एकबोटे, महापालिकेच्या प्रशासकीय अधिकारी डॉ. मीनाक्षी राऊत, जिल्हा समन्वयक सुनील ताकवले, मुख्याध्यापिका माया नाईक, प्रकल्प समन्वयक पूनम सोमवंशी यांनी विद्यार्थ्यांना शुभेच्छा दिल्या.

Hello Pune
Page No. 10 Feb 11, 2023
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

पुढारी

उत्कृष्ट अभिनय... मांडणीतही वेगळेपण

'फिरोदिया'ची प्राथमिक फेरी जल्लोषात; प्रेक्षकांकडून भरभरून दाद

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

विद्यार्थ्यांच्या गर्दीने फुललेले सभागृह... तरुण कलाकारांचा उत्कृष्ट अभिनय... सादरीकरणात अन् विषयाच्या मांडणीत दिसलेले वेगळेपण... तरुणाईच्या सादरीकरणाने जिंकलेली प्रेक्षकांची मने अन् तरुणाईचा सळसळता जोश... अशा जल्लोषपूर्ण वातावरणात शनिवारी (दि. ११) फिरोदिया करंडक स्पर्धेच्या प्राथमिक फेरीला सुरुवात झाली.

तरुणाईचा जोश अन् जल्लोष पुन्हा एकदा रंगमंचावर प्रेक्षकांना पाहायला मिळाला अन् त्यांच्या सादरीकरणाला प्रेक्षकांनीही भरभरून दाद दिली. वेगळ्या धाटणीचे विषय, वेगळी मांडणी, त्याला संगीताची अन् विविध कलाविष्कारांची जोड, असे महाविद्यालयांच्या सादरीकरणात पाहायला मिळाले अन् त्याने प्रेक्षकांना आश्चर्यचकित केले. आपल्या महाविद्यालयाला चिअरअप करणाऱ्या तरुणाईच्या 'अरे आव्वाज कुणाचा' या जयघोषाने सभागृह दुमदुमून गेले.

सामाजिक-आर्थिक विकास संस्था निर्मित, स्वप्नभूमी कृत आणि एचसीएल फाउंडेशन यांच्या सहकार्याने होणाऱ्या स्पर्धेचे यंदाचे ४९ वे वर्ष असून, स्पर्धेच्या प्राथमिक फेरीचे उद्घाटन परीक्षकांच्या उपस्थितीत करण्यात आले. परीक्षक प्राजक्ता राज, देवेंद्र गायकवाड, आदित्य इंगळे, गिरीश दातार यांच्यासह सूर्यकांत कुलकर्णी उपस्थित होते. मागील वर्षीच्या विजेत्या एआयएसएसएमएस अभियांत्रिकी महाविद्यालयाच्या सादरीकरणाने प्राथमिक फेरीला सुरुवात झाली. त्यानंतर पहिल्या सत्रात डॉ. डी. वाय. पाटील कॉलेज ऑफ आर्किटेक्चर महाविद्यालय (आकुर्डी) आणि पद्मभूषण वसंतदादा पाटील इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजीच्या संघाने सादरीकरण केले. सायंकाळच्या सत्रात पिंपरी-चिंचवड कॉलेज ऑफ इंजिनिअरिंग, झील कॉलेज ऑफ इंजिनिअरिंग अँड रिसर्च आणि बृहन्महाराष्ट्र कॉलेज ऑफ कॉमर्सच्या संघांनी सादरीकरण केले. सादरीकरण करणाऱ्या संघांमधील तरुण कलाकारांमध्ये कमालीचा जोश अन् उत्साह पाहायला मिळाला. संघांचे सादरीकरण पाहण्यासाठीही पहिल्या दिवशी महाविद्यालयीन तरुणाईने गर्दी केली. कलाकारांनी स्पर्धेसाठी केलेली जोरदार तयारी सादरीकरणात पाहायला मिळाली, तर विविध प्रकारच्या कला एकाच रंगमंचावर दिसलेला आविष्कार प्रेक्षकांना थक्क करणारा ठरला. या स्पर्धेची प्राथमिक फेरी १५ फेब्रुवारीपर्यंत पुणे-सातारा रस्त्यावरील लोकशाहीर अण्णा भाऊ साठे सभागृहात सुरू आहे. दुपारी दीड आणि सायंकाळी सहा, अशा दोन सत्रांमध्ये स्पर्धेची प्राथमिक फेरी होत आहे. रविवारी (दि. १२) गोखले इन्स्टिट्यूट ऑफ पॉलिटिक्स अँड इकॉनॉमिक्स, मराठवाडा मित्रमंडळाचे शंकरराव चव्हाण विधी महाविद्यालय, पीईएस मॉडर्न कॉलेज ऑफ इंजिनिअरिंग, एआयएसएसएमएस इन्स्टिट्यूट ऑफ इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी, पिंपरी-चिंचवड कॉलेज ऑफ इंजिनिअरिंग अँड रिसर्च (रावेत) आणि सिंहगड कॉलेज ऑफ इंजिनिअरिंगचे सादरीकरण होणार आहे.

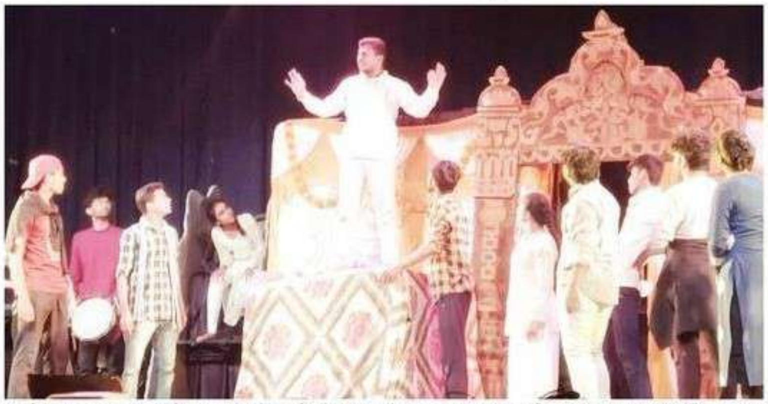

फिरोदिया करंडक स्पर्धेच्या प्राथमिक फेरीत एआयएसएसएमएस कॉलेज ऑफ इंजिनिअरिंगचा संघ सादरीकरण करताना.

My Pune Edition
Feb 12, 2023 Page No. 1
newspaper.pudhari.co.in

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

खासगी विद्यापीठांचे पुणे माहेरघर

पुणे, पिंपरी-चिंचवडला मिळणार नवी ओळख

मटा विशेष

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

खासगी विद्यापीठांची संख्या देशात झपाट्याने वाढत असताना, पुणे आणि पिंपरी-चिंचवड परिसरात पुढील शैक्षणिक वर्षापासून चारपेक्षा अधिक खासगी (स्वयंअर्थसहाय्यित) विद्यापीठे कार्यान्वित होणार आहे. त्यातच काही नामांकित शैक्षणिक संस्थांकडून खासगी विद्यापीठांचे प्रस्ताव दाखल करण्यावर चर्चा सुरू आहे. त्यामुळे आगामी काळात पुणे आणि पिंपरी-चिंचवड शहरातील खासगी विद्यापीठांची संख्या २० पेक्षा अधिक होणार असून, शहराला 'खासगी विद्यापीठांचे शहर' म्हणून नवी ओळख मिळणार आहे.

> "पुणे आणि पिंपरी-चिंचवडमध्ये आगामी दोन वर्षांत एकूण खासगी विद्यापीठांची संख्या २० पेक्षा अधिक होईल. ही विद्यापीठे आल्यामुळे, पुण्यात शैक्षणिकदृष्ट्या चांगली स्पर्धा निर्माण होती. त्याचा फायदा विद्यार्थ्यांना चांगले शिक्षण आणि रोजगार मिळण्यासाठी होईल. या विद्यापीठांमध्ये गरीबांना आणि आर्थिक दुर्बल घटकांमधील विद्यार्थ्यांना शिक्षण मिळाले पाहिजे; अन्यथा विद्यार्थी शिक्षणापासून वंचित राहू शकतात. या विद्यार्थ्यांसाठी शिक्षण संस्थांसोबत सरकारनेही पुढाकार घेतला पाहिजे. आम्हीदेखील क्लस्टर विद्यापीठ स्थापन करण्यासाठी आग्रही आहोत. या विद्यापीठाद्वारे समाजातील सर्व घटकांना शिक्षण मिळेल, याची काळजी घेण्यात येईल.
>
> – डॉ. गजानन एकबोटे, कार्याध्यक्ष, प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी

आगामी शैक्षणिक वर्षात सुरू होणारी खासगी विद्यापीठे

- जेएसपीएम विद्यापीठ
- डॉ. पी. ए. इनामदार विद्यापीठ
- पिंपरी चिंचवड विद्यापीठ
- युनिव्हर्सल एआय विद्यापीठ

राज्यात नामांकित शैक्षणिक संस्था कार्यरत असून, त्यांच्याद्वारे चालविण्यात येणाऱ्या महाविद्यालयांना 'नॅक'च्या मूल्यांकनात 'ए' श्रेणी मिळत आहे. त्याचप्रमाणे स्वायत्तता मिळत आहे. केंद्र आणि राज्यानेही तीन ते चार महाविद्यालयांचे एकत्रीकरण करून, 'क्लस्टर' विद्यापीठांना मान्यता देण्याचे धोरण स्वीकारले आहे. त्यातून राज्यात खासगी विद्यापीठे निर्माण होत आहे.

विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या माहितीनुसार राज्यात सध्या २२ खासगी विद्यापीठे असून, त्यातील सर्वाधिक १२ विद्यापीठे ही पुणे आणि पिंपरी-चिंचवड परिसरात कार्यरत आहेत. या विद्यापीठांच्या यादीत आणखी काही खासगी विद्यापीठांची भर पडणार आहेत. राज्य सरकारने गेल्या काही महिन्यात, शैक्षणिक संस्थांना विद्यापीठ स्थापन करण्यासाठी मान्यता दिली असून, ती येत्या शैक्षणिक वर्षापासून कार्यान्वित होणार आहे. त्याचप्रमाणे पुण्यातील काही संस्थांकडून खासगी विद्यापीठे स्थापन करण्याची पडताळणी सुरू आहे. त्यामुळे येत्या काही दिवसांत ही आणखी नवी विद्यापीठे पुणे आणि पिंपरी चिंचवड परिसरात सुरू होण्याची शक्यता आहे.

पुणे जिल्ह्यात अनेक प्रसिद्ध शैक्षणिक संस्था काही दशकांपासून कार्यरत आहेत. यापैकी काही शैक्षणिक संस्थांसाठी राज्य सरकारने छाननी समितीही स्थापन केली होती. या संस्थांच्या महाविद्यालयांना 'ए' श्रेणी असून, स्वायत्त म्हणून उत्तम काम करीत आहेत. या संस्थांकडून तीन ते चार विद्यापीठे आगामी दोन वर्षांत सुरू होऊ शकतात. त्यामुळे पुणे आणि पिंपरी-चिंचवड परिसरात खासगी विद्यापीठांची संख्या २० पेक्षा अधिक होईल, असे तज्ज्ञांकडून सांगण्यात येत आहे.

MaharashtraTimes 18.2.2023

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

नवभारत

मॉर्डन को एकांकी में जिले में प्रथम पुरस्कार मिला

■ पुणे, (सं.) पुणे जिला परिषद इंटर स्कूल नाट्य स्पर्धा व पु.ल. देशपांडे ट्रॉफी स्पर्धा का आयोजन किया गया था. पुरुषोत्तम ट्रॉफी स्पर्धा का आयोजन करने वाला पुणे शहर महाराष्ट्र की कला पोषक संस्था है. यह कॉलेज के विद्यार्थियों द्वारा मंच पर पेश किए गए मराठी एकांकी की स्पर्धा कराता है. इस वर्ष से माध्यमिक स्तर पर विद्यार्थियों के लिए राजा नातू करंडक नाम से यह स्पर्धा शुरू की गई है. इस स्पर्धा में मॉडर्न

हाईस्कूल, शिवाजीनगर पुणे की 5 टीमों ने भाग लिया. स्कूल ने माउली मूर्ति विठ्ठलची एकांकी पेश की. इसमें स्कूल के कलाकारों ने अपनी प्रतिभा का प्रदर्शन किया. रंगकर्मी श्याम जोशी के हाथों इनाम का वितरण किया गया. सर्वोत्तम अभिनय का पुरस्कार कृष्णकांत बहिरट, प्रशांत सुभेदार करंडक सोनाली कुलकर्णी को 252 रुपए का नकद इनाम, स्मृति चिन्ह और प्रमाणपत्र दिया गया.

Pune Edition
18-February-2023 Page No. 2
epaper.enavabharat.com

सकाळ

शहराध्यक्षपदी अभिषेक कोल्हे; कार्याध्यक्षपदी श्रद्धा पठारे

'यिन'च्या शॅडो कॅबिनेटमध्ये दोघांना संधी

YIN Ministry
Leadership Development Program

पुणे, ता. १८ : महाविद्यालयीन तरुणांमध्ये नवे नेतृत्व घडविण्यासाठी 'सकाळ' माध्यम समूहाच्या यंग इन्स्पिरेटर्स नेटवर्क (यिन) च्या माध्यमातून लीडरशिप डेव्हलपमेंट प्रोग्रॅम राबविण्यात येतो. शहरातील महाविद्यालयांत मतदानाद्वारे 'यिन' पदाधिकाऱ्यांची निवड करण्यात आली होती. यामधून राज्यस्तरावर शहराचे नेतृत्व करण्यासाठीची निवडप्रक्रिया नुकतीच पार पडली. यात यिनच्या शहराध्यक्षपदी वैकुंठ मेहता राष्ट्रीय सहकारी प्रबंधन संस्थानचा विद्यार्थी अभिषेक कोल्हे आणि शहर कार्याध्यक्षपदी मॉडर्न कॉलेज ऑफ आर्ट्स कॉमर्स अँड सायन्स, गणेशखिंड येथील विद्यार्थिनी श्रद्धा पठारे यांची निवड झाली. नवनियुक्त पदाधिकाऱ्यांना राज्यस्तरावर यिन शॅडो कॅबिनेटमध्ये मंत्रिपदाची संधी मिळणार आहे.

कार्यक्रमाला प्रादेशिक परिवहन अधिकारी डॉ. अजित शिंदि, प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या उपकार्यवाहक निवेदिता एकबोटे, 'सकाळ'चे मुख्य वार्ताहर मंगेश कोळपकर उपस्थित होते. राज्य समन्वयक अधिकारी अनिकेत मोरे यांनी कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक केले.

परीक्षक आरती पाठक म्हणाल्या, "यिनमुळे युवकांना एक सामाजिक व्यासपीठ उपलब्ध झाले आहे. युवकांचा सामाजिक उपक्रमात सहभाग वाढून त्यांच्यामध्ये सामाजिक जबाबदारीची जाणीव निर्माण होत असून, जबाबदार नागरिक घडत आहेत." तर 'यिन''च्या निवड प्रक्रियेतील सर्वच उमेदवार तयारीने आले असल्याने निवडप्रक्रिया चुरशीची झाली. निवड प्रक्रियेतील लेखी परीक्षा मुलाखत उमेदवारांची कस पाहणारी होती. त्यांना हा अनुभव पुढे निश्चितच कामी येईल', असे मत जयक्रांती महाविद्यालयाचे प्राचार्य अमोल काळे यांनी व्यक्त केले.सुशांत खोपडे, सुचित्रा मेदादकर, विशाखा बेके, दीपक शेळके यांनी परीक्षण केले, तर यिन शहर अध्यक्ष निवड प्रक्रियेचे आयोजन शंतनू पोंक्षे, आकाश पांढरे व अनुजा पाटील यांनी केले.

मॉडर्न इन्स्टिट्यूट ऑफ बिजनेस मॅनेजमेंट, शिवाजीनगर : 'यिन' शहराध्यक्ष पदाची निवडणूक पार पडली. या वेळी निवड झालेल्या प्रतिनिधींना प्रादेशिक परिवहन अधिकारी डॉ. अजित शिंदि यांनी शपथ दिली.

नेहा गवळी
शहर उपाध्यक्ष

श्रीधर खोबे
शहर सरचिटणीस

ओंकार भुजबळ
शहर प्रवक्ता

निरज घावटे
गटनेता

प्रणव मिटकल
महापौर

श्रद्धा जगताप
उपमहापौर

प्राजक्ता कुटे
सभापती

सचिन थोरात
उपसभापती

महत्त्वाकांक्षी विद्यार्थांना अचूक मार्गदर्शन मिळाल्यास त्यांच्याकडून समाजासाठी भरीव कार्य घडू शकते. विद्यार्थी व्यक्तिमत्त्व विकासाला मार्गदर्शनद्वारे आकार देण्याचे काम 'यिन'च्या माध्यमातून केले जात आहे. यामधून अशा तरुणांकडून समाजामध्ये निश्चित बदल घडवला जाईल.
- डॉ. अजित शिंदे,
प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, पुणे विभाग

'यिन' हे युवकांचे हक्काचे व्यासपीठ असून, त्यावर पदाधिकारी होण्याची मिळालेली संधी अभिमानास्पद बाब होती.
- श्रद्धा पठारे, कार्याध्यक्ष

तरुणांनी 'यिन'च्या माध्यमातून समस्यांचा अभ्यास करून त्या सोडविण्यासाठी पुढाकार घ्यावा. यासाठी विविध उपक्रम राबवावेत. 'यिन'द्वारे तरुणांमध्ये नेतृत्वगुण विकसित होऊन युवकांना नवनेतृत्व मिळेल.
- निवेदिता एकबोटे,
उपकार्यवाहक, प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी

'यिन' व्यासपीठाच्या माध्यमातून युवकांच्या सर्वांगीण विकासासाठी काम करण्याचा मानस आहे. मिळालेल्या संधीमुळे स्वतःसह इतर सदस्यांचाही विविध उपक्रमांत सहभागवाढीसाठी प्रयत्न करणार आहे.
- अभिषेक कोल्हे,
शहराध्यक्ष

Pune, Pune-Today
19/02/2023 Page No. 3

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

विविधांगी स्पर्धांमध्ये शिक्षकांचे यश

पुणे : धनंजय धडफळे आणि परिवाराने आदर्श मुख्याध्यापिका, आदर्श शिक्षिका, विद्यार्थ्यांसाठी अभिनय गीत स्पर्धा, शिक्षकांसाठी बालनाट्य स्पर्धा आणि 'पॉप-अप फाइल प्रोजेक्ट' या स्पर्धा आयोजित केल्या.

हे स्पर्धेचे सहावे वर्ष होते. पूर्व प्राथमिक विभागाच्या ८० शिक्षिका आणि १८५ विद्यार्थी स्पर्धेमध्ये सहभागी झाले होते. 'प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी'च्या नियामक मंडळाच्या सदस्य मृगजा कुलकर्णी प्रमुख पाहुण्या होत्या. स्पर्धेचे संयोजन डॉ. नीला धडफळे यांनी केले. प्राची पेंडसे, छाया दीक्षित आणि नेत्रा विद्वत यांनी स्पर्धा यशस्वी होण्यासाठी मेहनत घेतली.

'ज्ञानेश पूर्वप्राथमिक शाळे'च्या मुख्याध्यापिका वर्षा गुंजाळ यांना 'आदर्श मुख्याध्यापिका'; तर 'हुजूरपागा शिशू मंदिरा'च्या नम्रता मेहेंदळे यांना 'आदर्श शिक्षिका' या विभागात प्रथम क्रमांक मिळाला. शिक्षकांसाठीच्या बालनाट्य स्पर्धेत बारामतीच्या 'महात्मा गांधी बालक मंदिरा'ने पहिला नंबर पटकावला.

नाट्यलेखनाचे पारितोषिक याच शाळेच्या आशा बारटक्के यांना प्राप्त झाले. द्वितीय क्रमांक 'शि. प्र. मंडळी'च्या मुलींच्या शाळेला मिळाला; तर तृतीय क्रमांक 'चंद्रकांत दरोडे' शाळेला मिळाला. 'पॉप-अप फाइल प्रोजेक्ट'मध्ये 'एमव्हीएम'च्या ईशानी साठे यांना प्रथम, वंदना हिंगमिरे (मॉडर्न शिशू मंदिर) यांना द्वितीय, तर तृतीय क्रमांक श्रद्धा कुलकर्णी (ज्ञानप्रबोधिनी, निगडी) यांना मिळाला.

बाल अभिनय गीत स्पर्धेमध्ये १९ जणांना पारितोषिके मिळाली. या स्पर्धेतील सांघिक पारितोषिके एम. एस. एस. बालक मंदिर, चिंचवड येथील माटे शाळा आणि धनकवडीमधील ज्ञानेश पू. प्रा. शाळा यांना मिळाली.

Maharashtra Times 22.2.2023

News Paper Clippings Related to MCASC(Autonomous) Pune 5

पुणे

स्वायत्त महाविद्यालये आता निर्बंधमुक्त

एकावेळी सुरू करता येणार दोनपेक्षा अधिक अभ्यासक्रम

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. ६ - सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने सोमवारी स्वायत्त महाविद्यालयासाठी सुधारित नियमावली प्रसिद्ध केली आहे. नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाच्या अंमलबजावणीच्या दृष्टीने विद्यापीठाची नियमावली आहे. स्वायत्त महाविद्यालयांना दोन पेक्षा अधिक अभ्यासक्रम सुरू करण्यास कोणतेही बंधन नसल्याचे विद्यापीठाने स्पष्ट केले आहे.

स्वायत्त महाविद्यालये व मान्यताप्राप्त संस्थांच्या समस्या व अडचणी लक्षात घेऊन प्रशासनाच्या सुकरतेसाठी मार्गदर्शक नियमावली तयार करण्यात आली होती. त्यानुसार अंमलबजावणी करताना काही स्वायत्त महाविद्यालयांना अडचणी येत असल्याचे दिसून आले. या महाविद्यालयांनी काही बदल सूचविले. त्या बदलांचा कुलगुरुंनी स्वीकार करून स्वायत्त महाविद्यालयांसाठी सुधारित मार्गदर्शक तत्वे प्रसिद्ध करण्यात आली.

स्वायत्त महाविद्यालयातील प्रवेशित विद्यार्थ्यांची समकक्षता विद्यापीठाकडून दिली जात होती. आता त्यासोबत स्वायत्त संस्थांसाठी 'पीआरएन' म्हणजेच पर्मनेन्ट रजिस्ट्रेशन नंबरही दिला जाणार आहे. त्याचा उपयोग अॅकॅडेमिक बँक ऑफ क्रेडिटच्या अंमलबजावणीसाठी सुद्धा होणार आहे.

यापूर्वीच्या नियमावलीत अभ्यासक्रम सुरू करण्यासाठी मर्यादा होत्या. आता एकाच वेळी एका विद्याशाखेत दोन पेक्षा अधिक अभ्यासक्रम अथवा तुकड्या सुरू करण्यास मुभा आहे. मात्र त्यासाठी भौतिक सुविधा व आवश्यक मनुष्यबळाची पूर्तता करण्याची अट आहे. स्वायत्त महाविद्यालयांनी नवीन अभ्यासक्रम सुरू करताना, त्याचा मसुदा शैक्षणिक वर्षाच्या दि. ३१ मार्चपर्यंत विद्यापीठाकडे पाठविणे आवश्यक आहे. विद्यापीठाने संबंधित अभ्यासक्रमांना त्या शैक्षणिक वर्षाच्या ३१ मेपर्यंत मान्यता देणार असल्याचे स्पष्ट केले आहे.

शुल्क निश्चितीचे अधिकार

स्वायत्त महाविद्यालयांनी पाठ्यक्रमाचे शुल्क निश्चित करावयाचे आहे, असे नियमावलीत नमूद करण्यात आले. त्यामुळे स्वायत्त संस्थांना शुल्क ठरविताना कोणत्याही प्रकारचे बंधन राहणार नाही. मात्र विद्यापीठाच्या नियमानुसारच शुल्क निश्चित करणे आवश्यक राहणार आहे.

> “स्वायत्त महाविद्यालयाच्या सुधारित नियमावलीत सुस्पष्टता आहे. त्यामुळे नव्या शैक्षणिक धोरणाची अंमलबजावणी करणे आता सुकर होणार आहे. या नियमावलीत संस्थांच्या सर्व अडचणी विचारात घेण्यात आल्या आहेत. त्यामुळे सुधारित नियमावलीत सुसूत्रता आहे.
>
> **- प्राचार्य राजेंद्र झुंजारराव,** मॉडर्न महाविद्यालय, शिवाजीनगर

प्रभात PuneCity, 07 Feb 2023, Page:005
https://epaper.dainikprabhat.com

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

WWW.LOKSATTA.COM
पुणे, शुक्रवार, ३ फेब्रुवारी २०२३
पुणे दिनांक

शिक्षणासाठी थांबलेली तरतूद चिंताजनक

'लोकसत्ता'चे संपादक गिरीश कुबेर यांचे मत

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : नवीन शैक्षणिक धोरणाची अंमलबजावणी करण्याची वेळ येऊन ठेपलेली असताना शिक्षणासाठीची थांबलेली तरतूद चिंताजनक आहे, असे मत 'लोकसत्ता'चे संपादक गिरीश कुबेर यांनी गुरुवारी व्यक्त केले. परदेशी जाणाऱ्या भारतीय मुलांचे प्रमाण जगात सर्वाधिक आहे. या अर्थसंकल्पात केवळ आठ हजार कोटी तरतूद शिक्षणासाठी वाढवण्यात आली आहे. राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या दोन-अडीच टक्क्यांपेक्षा जास्त तरतूद शिक्षणासाठी होत नाही, असे कुबेर यांनी सांगितले.

देशाच्या अर्थव्यवस्थेचा भविष्यपट मांडणारा २०२३-२४ चा केंद्रीय अर्थसंकल्प अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी बुधवारी लोकसभेत मांडला. अर्थसंकल्पातील घोषणा आणि त्यामागील अर्थ-अनर्थांची उकल 'लोकसत्ता विश्लेषण' या कार्यक्रमातून करण्यात आली. रावेतकर प्रस्तुत आणि 'लोकमान्य मल्टिपर्पज को-ऑपरेटिव्ह सोसायटी लिमिटेड' सह-प्रायोजक असलेल्या 'अर्थसंकल्पानंतरचे विश्लेषण' कार्यक्रमात कुबेर आणि डॉ. दिलीप सातभाई यांनी मार्गदर्शन केले. त्या प्रसंगी कुबेर बोलत होते.

कुबेर म्हणाले, 'विज्ञान तंत्रज्ञानासाठी नगण्य तरतूद आहे. एक टक्के रक्कमही विज्ञान तंत्रज्ञानासाठी दिली जात नाही. चीन आणि पाकिस्तानशी संघर्ष सुरू असताना संरक्षणासाठी वाढीव तरतूद नाही. संरक्षण विभागाचा ६५ टक्के निधी वेतन-निवृत्ती वेतनावर खर्च होतो. कडू गोळी मधात घोळवून देण्याचे कौशल्य सरकारकडे आहे याची प्रचिती या अर्थसंकल्पाने आली आहे. निर्गुंतवणुकीचे लक्ष्य काय याचा तपशील अद्याप जाहीर झालेला नाही. विश्वासार्ह वाटण्याजोगी आकडेवारी आहे. अर्थसंकल्प बाह्य मार्गाने निधी उभारणी ही त्रुटी आहे. अधिभार हा त्याचाच एक भाग आहे. हा महसूल राज्यांना दिला जात नाही.'

'लोकसत्ता'च्या वतीने आयोजित 'अर्थसंकल्पानंतरचे विश्लेषण' कार्यक्रमात 'लोकसत्ता'चे संपादक गिरीश कुबेर आणि वरिष्ठ सनदी लेखापाल डॉ. दिलीप सातभाई यांनी गुरुवारी मार्गदर्शन केले. टिळक स्मारक मंदिर येथे झालेल्या या कार्यक्रमासाठी पुणेकरांनी गर्दी केली होती.

'भांडवली खर्चासाठी ३३ टक्क्यांनी केलेली वाढ ही मोठी गोष्ट असून मंदावलेल्या अर्थव्यवस्थेला गती देण्यासाठी असे उपाय आवश्यक असतात,' असे सांगून कुबेर यांनी उद्योगांकडून गुंतवणूक होत नसल्याने सरकारने स्वतःच गुंतवणूक केली याकडे लक्ष वेधले. स्वतंत्र अर्थसंकल्प असतानाही नव्हती इतकी गुंतवणूक रेल्वेमध्ये करण्याची घोषणा झाली आहे. प्रवासी वाहतुकीतून काहीही मिळत नाही. मालवाहतुकीतून मोठी उलाढाल. 'वंदे भारत'सारख्या गाड्यांचेही गणित नीट नाही. मालवाहतुकीत सर्वाधिक वाहतूक कोळशाची. हरित इंधनावर भर दिला जात असताना कोळशाचा वापर सर्वाधिक हा विरोधाभास असल्याचे कुबेर यांनी सांगितले.

ग्रामीण कारागिरांसाठी मोठी तरतूद करण्यात आली असून वित्तीय तूट न वाढण्याची काळजी सरकारने घेतली आहे. वित्तीय तूट नियंत्रणात राहणे गरजेचे आहे. पुढील दोन वर्षांत ती अडीच-तीन टक्क्यांनी कमी करण्याचा प्रयत्न केला जाणार आहे. १८ लाख कोटी रुपयांची जुळवाजुळव कशी होणार हे कळत नाही, असे सांगून कुबेर म्हणाले,की प्रत्येक अर्थसंकल्प निवडणुकीसाठी असतो. त्यामुळे हा अर्थसंकल्प निवडणुकीसाठी नाही असे म्हणता येत नाही. कर्नाटकातील 'अपर भद्रा' प्रकल्पासाठी पाच हजार कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली आहे. हा केंद्रीय प्रकल्प झाल्यास एकूण सोळा हजार कोटी रुपये दिले जातील, असे माजी मुख्यमंत्र्यांनी जाहीर केले होते. या प्रकल्पाला निवडणुकीच्या तोंडावर यश आले असे म्हणता येईल.

हरित ऊर्जा, सेंद्रिय शेती यावर देण्यात आलेला प्रचंड भर भीतीदायक आहे. एक कोटी शेतकरी सेंद्रिय खतांवर शेती करणे भयंकर आहे. श्रीलंकेत काय झाले ही पार्श्वभूमी विचारात घेतली पाहिजे. सेंद्रिय खतांवर भर दिला जात असताना रासायनिक खतांसाठीच्या अनुदानात गेल्या वर्षभरात मोठी तरतूद करण्यात आली. या अर्थसंकल्पात त्यात कपात केलेली नाही, या विरोधाभासाकडे कुबेर यांनी लक्ष वेधले.

सातभाई म्हणाले, की करदात्यांना आतापर्यंत जुनी आणि नवी करप्रणाली स्वीकारण्याचा पर्याय होता. त्यामुळे जुन्या कररचनेनुसार करकपातीचा लाभ मिळत होता. मात्र, पाश्चात्त्य राष्ट्रांप्रमाणे आपल्याकडे सामाजिक सुरक्षा व्यवस्था नसल्याने गुंतवणूक करणे शक्य असेल तरच नवी करप्रणाली फायदेशीर ठरेल. सरकारला करदात्यांना कोणत्याही सवलती द्यायच्या नाहीत. त्यामुळे आता नवी करप्रणाली सक्तीची करण्यात आली आहे. जुनी करप्रणाली हवी असल्यास त्याचा पर्याय स्वतंत्रपणे निवडावा लागेल. करदाता, ज्येष्ठ करदाता आणि अतिज्येष्ठ करदाता असे तीन प्रकार जुन्या कर प्रणालीत होते. तसे प्रकार नव्या करप्रणालीत नसले, तरी आता ७ लाख रुपयांपर्यंत उत्पन्न करमुक्त असेल. क्रयशक्ती कमी झाल्याने कराचा स्तर बदलण्यात आला. जुन्या पद्धतीनुसार दहा लाखांपर्यंत उत्पन्न असलेल्यांनी तीन लाखांपर्यंत गुंतवणूक केल्यास प्राप्तिकर नाही. १२ लाखांपर्यंत उत्पन्न असलेल्यांनी सव्वातीन लाखांपर्यंत गुंतवणूक केल्यास प्राप्तिकर नाही. १५ लाख आणि त्यापुढे उत्पन्न असलेल्यांनी चार लाखांची गुंतवणूक केल्यास प्राप्तिकर नाही. गुंतवणूक करणार असाल तरच जुनी करप्रणाली आणि गुंतवणूक करायची नसल्यास नवी करप्रणाली फायद्याची ठरणार आहे. लोकांनी जास्तीत जास्त खर्च करावा, त्यातून अधिक कर संकलन होऊन भरभराट व्हावी हा सरकारचा उद्देश आहे.

एका वर्षात एका विमा पॉलिसीचा हप्ता पाच लाखांपेक्षा जास्त असल्यास परताव्याच्या वेळी ती रक्कम करपात्र असेल. धनाढ्य लोक गैरवापर करत असल्याचे कारण सरकारने दिले आहे. मात्र, पाच लाखांपेक्षा जास्त हप्ता असलेल्या विमाधारकाचे निधन झाल्यास ती रक्कम करमुक्त असेल, याकडे लक्ष वेधून सातभाई म्हणाले,की देशातील ६० टक्के लोक शेती, शेतीपूरक उत्पन्नावर अवलंबून असून हे उत्पन्न करमुक्त आहे. शेतकऱ्यांमध्ये गरीब, श्रीमंत, अतिश्रीमंत शेतकरी असे गट करून अतिश्रीमंत शेतकऱ्यांना किमान पाच टक्के कर लागू केला पाहिजे.

श्रोत्यांच्या प्रश्नांना कुबेर आणि सातभाई यांनी उत्तरे दिली. 'रावेतकर'चे अमोल रावेतकर यांनी कुबेर यांचे आणि 'लोकमान्य'चे भालचंद्र कुंटे यांनी सातभाई यांचे स्वागत केले. भक्ती बिसुरे यांनी सूत्रसंचालन केले.

Ravetkar
प्रस्तुत
लोकसत्ता विश्लेषण
लोकमान्य

लोकसत्ता Fri, 03 February 2023
https://epaper.loksatta.com/c/71580533

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

शिक्षणाची पुन्हा उपेक्षा

■ डॉ. शरद जावडेकर

जागतिकीकरणानंतर भारताचा आर्थिक विकासाला गती आली हे खरे; परंतु ही आर्थिक वृद्धी मानवी विकास प्रतिबिंबित करू शकलेली नाही! भारतीय अर्थव्यवस्था सध्या जगात पाचव्या क्रमांकाची असून, ती जलद गतीने विकास पावणारी असल्याचे जागतिक बँकेचा अहवाल सांगतो. मात्र, पाचव्या क्रमांकाची अर्थव्यवस्था असलेला हा देश मानवी विकासाच्या क्रमवारीत जगात १३२व्या स्थानावर; तर मानवी भांडवलाच्या क्रमवारीत ११६व्या स्थानावर आहे. त्याचबरोबर आनंदी जीवनाच्या निर्देशांकात भारताचा क्रमांक १३६वा आहे. आर्थिक विकास आणि मानवी विकास यांचा मेळ भारतात बसत नाही, हे यातून स्पष्ट होते.

हा विरोधाभास असण्याचे कारण म्हणजे वाढती विषमता. दुर्दैवाने, ती दूर करण्यासाठी जितक्या गांभीर्याने प्रयत्न व्हायला हवेत, तेवढे होत नाहीत. ऑक्सफाम अहवालाने (२०२३) भारतातील धक्कादायक आर्थिक विषमतेकडे लक्ष वेधले. भारतात रस्ते, वीज आदी पायाभूत सुविधा विस्तारल्या आहेत; पण शिक्षण, आरोग्य आदी मूलभूत सेवांचा विस्तार समाधानकारक नाही. शिक्षणाच्या स्थितीबाबत दरवर्षी जाहीर होणारे 'असर'सारखा अहवाल असो, की टाइम्स हायर एज्युकेशन सर्व्हे किंवा उच्च शिक्षण पाहणी अहवाल; त्यांतून देशातील शिक्षणाच्या दुरवस्था ठळकपणे समोर येते. 'असर'चा अहवाल अलीकडेच आला असून, त्यातील निरीक्षणे धक्कादायक आहेत. चौथी-पाचवी ते आठवीपर्यंतच्या विद्यार्थ्यांना पहिली-दुसरीची गणिते करता येतात का किंवा खालच्या इयत्तेची पुस्तके वाचता येतात का हे प्रामुख्याने नोंदविणाऱ्या या अहवालानंतर दरवर्षी चर्चा होते. टाइम्स हायर एज्युकेशन सर्व्हे आला, की त्यात भारतीय संस्था कोठे यांची चर्चा होते. ही स्थिती सुधारण्यासाठी शिक्षण क्षेत्रात गुंतवणूक वाढविण्याची गरज असताना, त्याबाबत मात्र सरकारकडून फारसे बोलले जात नाही. केंद्रीय अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी सादर केलेला अर्थसंकल्प हा सरकारची हीच नीती पुढे नेणारा आहे. त्यामुळे शिक्षण क्षेत्राची उपेक्षा कायम आहे.

मोदी सरकारचे 'नवीन शिक्षण धोरण (एनईपी २०२०)' हे याबाबत बोलके आहे. 'शिक्षणाचे खासगीकरण व शिक्षणातून सरकारचा काढता पाय' हे उपाय या धोरणात सुचविण्यात आले आहेत. या पार्श्वभूमीवर २०२३-२४ च्या केंद्रीय अर्थसंकल्पाची भूमिका काय आहे ते पाहू. सीतारामन यांच्या भाषणाच्या आरंभी 'अमृतकाल व्हिजन'मध्ये युवकांवर भर देण्याचा उल्लेख केला; तसेच 'सप्तर्षी' धोरणातही युवाशक्तीचा उल्लेख केला; पण युवा शक्तीचा जिव्हाळ्याचा विषय म्हणजे 'शिक्षण' त्याची मात्र अर्थसंकल्पात प्रचंड उपेक्षा आहे. शिक्षक प्रशिक्षणाच्या कार्यक्रमात सुधारणा करणे, नॅशनल डिजिटल वाचनालय सुरू करणे, नॅशनल बुक ट्रस्टमार्फत नवी पुस्तके प्रसिद्ध करणे, पंचायत किंवा वॉर्ड स्तरावर वाचनालय सुरू करायला प्रोत्साहन देणे अशा किरकोळ घोषणा अर्थमंत्र्यांनी केल्या.

सोबतच्या तक्त्यात पाच वर्षांची शिक्षण खर्चाची आकडेवारी दाखवली आहे. २०२३-२४मध्ये शिक्षणासाठीची तरतूद १.१२ लाख कोटी रुपये असेव. गेल्या वर्षीच्या तरतुदीपेक्षा त्यात तेरा टक्क्यांनी वाढ आहे. गेल्या वर्षीही आधीच्या वर्षाच्या तुलनेत झालेली सुधारित वाढ १३ टक्केच होती. २०२३-२४ साठी शालेय शिक्षण व उच्चशिक्षण यासाठी तरतूद अनुक्रमे ६८ हजार ८०५ कोटी रुपये आणि ४४ हजार ९४ कोटी आहे. २०२२-२३ च्या तुलनेत २०२३-२४ मध्ये शालेय शिक्षण खर्चात ८ टक्क्यांनी किरकोळ वाढ झाली आहे, तर उच्चशिक्षणातील वाढही तितकीच आहे.

एकूण अर्थसंकल्पीय खर्चात शिक्षणावरचा खर्च २३-२४ मध्ये केवळ २.५ टक्के आहे. सन २०१९-२० मध्ये ही टक्केवारी ३.३७ होती. शिक्षणावरचा खर्च कमी कमी होत आहे. शिक्षण खर्चाची टक्केवारी २०२३-२४ मध्ये ०.३७ असेल तर २०१९-२० मध्ये ही टक्केवारी ०.४४ होती. युवक शक्तीचा गौरव करताना दुसरीकडे शिक्षणाची उपेक्षा करणे ढोंगीपणाचे आहे.

शालेय शिक्षणाच्या, निरनिराळ्या उपघटकांवर २०२३-२४ मध्ये केलेली वाढ नगण्य आहे. सन २०२२-२३ च्या अर्थसंकल्पात व सुधारित अर्थसंकल्पात फरक आहे. सुधारितमध्ये शालेय शिक्षणावरचा खर्च कमी केला आहे. सन २०२२-२३ ची शिक्षणासाठी तरतूद ६३ हजार ४४९ कोटी रुपये होती, तर सुधारित तरतूद ५४ हजार ५२ कोटी झाली. 'समग्र शिक्षा अभियान'साठी २०२२-२३ साठी अर्थसंकल्पीय व सुधारित तरतूद अनुक्रमे ३७ हजार ३८३ कोटी आणि ३२ हजार १५१ कोटी रुपये होती. २०२३-२४ साठी ही तरतूद ३७ हजार ४५३ कोटी रुपये असेल. पंतप्रधान पोषण आहार योजनेची २०२२-२३ ची सुधारित तरतूद १२ हजार ८०० कोटी रुपये होती; तर २०२३-२४ मध्ये ही तरतूद कमी होऊन ११ हजार ६०० कोटी होणार आहे. इतर घटकांवरचा खर्च कमी करून २०२३-२४ पासून निवडक 'पीएम श्री' शाळा सुरू होणार आहेत. त्यासाठी चार हजार कोटींची तरतूद आहे. शालेय शिक्षणाचे मूलभूत प्रश्न, शिक्षक भरती, गुणवत्ता वाढ, पायाभूत सोयी-सुधारणा आदींची दखल अंदाजपत्रकात घेतली गेली नाही.

सीतारामन यांना उच्च शिक्षणाबाबत 'एनईपी २०२०'चा विसरच पडला आहे. जागतिक दर्जाच्या संस्थांसाठी २०२२-२३ मध्ये १७०० कोटी रुपयांची तरतूद होती. सुधारित तरतूद १२०० कोटी असेल व २०२३-२४ साठी ही तरतूद १५०० कोटी आहे. डिजिटल इंडिया ई लर्निंग साठी २२-२३ मध्ये ४२१ कोटी रुपयांची तरतूद होती. सुधारित तरतूद ४१५ कोटी रुपये झाली व २०२३-२४ साठी तरतूद आहे ४२० कोटी रुपये! संशोधन व नवनिर्मितीबद्दल बरीच चर्चा होते, आर्थिक तरतुदीचे चित्र मात्र वेगळे आहे. २०२२-२३ साठी मूळ व सुधारित तरतूद अनुक्रमे २१८ कोटी व १८५ कोटी रुपये होती; २०२३-२४ साठी ही तरतूद आहे २१० कोटी रुपये! 'आयआयएम'ची तरतूद २०२२-२३ पेक्षा २०२३-२४ ला तीनशे कोटी रुपयांनी कमी करण्यात आली आहे; तर विद्यापीठ अनुदान आयोग, केंद्रीय विद्यापीठे, आयआयटी व इतर तांत्रिक शिक्षण संस्थांच्या तरतुदींमध्ये किरकोळ वाढ करण्यात आली आहे.

यंदाचा अर्थसंकल्प म्हणजे २०२४ ची लोकसभा निवडणुकीची पूर्वतयारी आहे; पण शिक्षणाच्या संदर्भात तो 'कारकुनी' स्वरूपाचा आहे. शैक्षणिक समस्यांचे व आव्हानांचे भान यात दिसत नाही. संकटांना सामोरे जाण्याची कल्पकता यात नाही. राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाचा उल्लेख यात नाही. अर्थमंत्र्यांनी शिक्षणाला अनुल्लेखाने मारले आहे.

(लेखक शिक्षणहक्क चळवळीचे ज्येष्ठ कार्यकर्ते आहेत.)

तक्ता : केंद्रीय अर्थसंकल्प २०२३-२४ व शिक्षण (रु. कोटीमध्ये)

अनु. क्र.	तपशील	२०१९-२०	२०२०-२१	२०२१-२२ (सुधारित)	२०२२-२३ (सुधारित)	२०२३-२४
१.	एकूण अंदाजपत्रकीय खर्च	२७,८४,२००	३०,४२,२३०	३७,७०,०००	४१,८७,२३२	४५,०३,०९७
२.	एकूण शिक्षणावरचा खर्च	९४,०००	९९,३११	८८,००२	९९,८८१	१,१२,८९९
२.१	शालेय शिक्षण खर्च	५६,०००	५९,८४५	५१,९७०	५९,०५२	६८,८०५
२.२	उच्चशिक्षण खर्च	३७,०००	३९,४६६	३६,०३१	४०,८२८	४४,०९४
३.	राष्ट्रीय उत्पन्न	२,००,७४,८५६	१,९८,००,९१४	२,३६,६४,६३७	२,७३,०७,७५१	३,०१,००,०००
४.	अंदाजपत्रकीय खर्चाच्या शिक्षण खर्चाची टक्केवारी	३.३७	३.२६	२.३३	२.३८	२.५०
५.	राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या शिक्षण खर्चाची टक्केवारी	०.४४	०.४४	०.३८	०.३६	०.३७

टीप : २०२३-२४ साठी नॉमिनल जीडीपी ग्रोथ रेट १०.५% गृहीत धरला आहे.

कायम निवडणुकीच्या आधीचा अर्थसंकल्प असूनही, त्यामध्ये शिक्षणाबद्दल ठोस तरतुदी नाहीत. या सरकारच्या काळात शिक्षणासाठीची तरतूद हळूहळू कमी होत गेली. आता तर अर्थमंत्र्यांनी शिक्षणाला अनुल्लेखाने मारले आहे.

Maharashtra Times 3.2.2023

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

पेपर द्यायचा, तर वेळेत या!

परीक्षेला उशिरा येणाऱ्या १०वी, १२वी विद्यार्थ्यांना प्रवेश नाही

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळातर्फे घेण्यात येणाऱ्या दहावी आणि बारावीच्या परीक्षांसाठी विद्यार्थ्यांना परीक्षा सुरू होण्याच्या अर्धा तास आधी परीक्षा कक्षात पोहोचावे लागणार आहे. अन्यथा त्यांना परीक्षेला मुकावे लागेल. यंदाच्या परीक्षांसाठी मंडळाने नियम जारी केले आहेत.

बारावीची परीक्षा २१ फेब्रुवारी ते १ मार्च २०२३ या कालावधीत, तर दहावीची परीक्षा २ ते २५ मार्च या कालावधीत होणार आहे. या पार्श्वभूमीवर परीक्षेसंदर्भातील

विद्यार्थ्यांसाठीच्या सूचना राज्य मंडळाच्या सचिव अनुराधा ओक यांनी शिक्षासूची परिपत्रकाद्वारे मुख्याध्यापकांना दिल्या आहेत. त्यानुसार विद्यार्थ्यांना सकाळच्या सत्रामध्ये १०.३० वाजेपर्यंत, तर दुपारच्या सत्रातील परीक्षेसाठी २.३० वाजेपर्यंत परीक्षा कक्षात पोहोचावे लागणार आहे. परीक्षेवेळी गैरप्रकार केल्यास संबंधित विद्यार्थ्यांची संपादणूक रद्द करणे पुढील परीक्षेस प्रतिबंध, पोलिसात गुन्हा दाखल करणे यासारखी कारवाई करण्यात येईल, असेही परिपत्रकात स्पष्ट करण्यात आले आहे.

मुख्याध्यापकांनी या सूचना विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचवाव्यात. शक्य झाल्यास प्रत्येक विद्यार्थ्याला शिक्षासूचीची प्रत उपलब्ध करून द्यावी आणि त्यांची स्वाक्षरी घेऊन ती प्रत दफ्तरी ठेवावी. विद्यार्थ्यांनी प्रवेशपत्र आणि ओळखपत्र परीक्षेच्या प्रत्येक दिवशी सोबत ठेवणे आवश्यक आहे. ओळखपत्र आणि प्रवेशपत्राची *(**पान ४ वर**)*

लोकसत्ता Fri, 03 February 2023
https://epaper.loksatta.com/c/71581229

पेपर द्यायचा, तर वेळेत या!

(पान १ वरून) मागणी केल्यावर दाखवता आले पाहिजे, असेही परिपत्रकात नमूद करण्यात आले आहे. गेल्या वर्षी करोना प्रादुर्भावामुळे राज्य मंडळाने विद्यार्थ्यांना काही सवलती दिल्या होत्या. त्यात शाळा-कनिष्ठ महाविद्यालयातच परीक्षा केंद्र, परीक्षेसाठी पंधरा मिनिटे ते अर्धा तास अतिरिक्त वेळ आदींचा समावेश होता. मात्र यंदा नियमित पद्धतीने परीक्षा होणार असल्याने या सवलती रद्द करण्यात आल्या आहेत.

लोकसत्ता Fri,
http

पुढारी

परीक्षेमध्ये गैरप्रकार केल्यास कारवाई

दहावी-बारावीच्या विद्यार्थ्यांसाठी राज्य मंडळाकडून शिक्षासूची

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळातर्फे घेण्यात येणाऱ्या दहावी आणि बारावीच्या परीक्षांमध्ये विद्यार्थ्यांनी कोणताही गैरप्रकार केला तर त्यांच्यावर कारवाईचा बडगा उगारण्यात येणार आहे. त्यासाठी राज्य मंडळाने शिक्षासूची तयार केली आहे. तसेच यंदा परीक्षेला सामोरे जाताना विद्यार्थ्यांवर अनेक बंधने राहणार असल्याचेही स्पष्ट झाले आहे.

राज्य मंडळातर्फे बारावीची परीक्षा २१ फेब्रुवारी ते १ मार्च २०२३ या कालावधीत, तर दहावीची परीक्षा २ ते २५ मार्च या कालावधीत होणार आहे.

- **केंद्रावर उशिरा आल्यास परीक्षा कक्षात प्रवेश नाही**

या पार्श्वभूमीवर परीक्षेसंदर्भातील विद्यार्थ्यांसाठीच्या सूचना राज्य मंडळाच्या सचिव अनुराधा ओक यांनी शिक्षासूची परिपत्रकाद्वारे मुख्याध्यापकांना दिल्या आहेत. त्यानुसार सकाळच्या सत्रात साडेदहा आणि दुपारच्या सत्रात अडीच वाजल्यानंतर परीक्षाकक्षात विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिला जाणार नाही. परीक्षेवेळी गैरप्रकार केल्यास संबंधित विद्यार्थ्यांची संपादणूक रद्द करणे, पुढील परीक्षेसाठी प्रतिबंध करणे आणि पोलिसात गुन्हा दाखल करण्याची करणे अशी कारवाई करण्यात येईल. यासह अन्य सूचना विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचवण्याबाबत स्पष्ट करण्यात आले आहे.

शक्य झाल्यास प्रत्येक विद्यार्थ्याला शिक्षासूचीची प्रत उपलब्ध करून द्यावी. विद्यार्थ्यांची स्वाक्षरी घेऊन ती प्रत दप्तरी ठेवावी. विद्यार्थ्यांनी परीक्षेच्या प्रत्येक दिवशी आपले प्रवेशपत्र आणि ओळखपत्र सोबत ठेवणे आवश्यक आहे. ओळखपत्र आणि प्रवेशपत्राची मागणी केल्यावर ते दाखविले पाहिजे, असे नमूद करण्यात आले आहे.

गेल्या वर्षी कोरोनाच्या प्रादुर्भावामुळे राज्य मंडळाने विद्यार्थ्यांना काही सवलती दिल्या होत्या. त्यात शाळा-कनिष्ठ महाविद्यालयातच परीक्षा केंद्र, परीक्षेसाठी पंधरा मिनिटे ते अर्धा तास अतिरिक्त वेळ आदींचा समावेश होता. मात्र, यंदा नियमित पद्धतीने परीक्षा होणार असल्याने या सवलती रद्द करण्यात आल्या आहेत. त्याचबरोबर विद्यार्थ्याने कोणती चूक केल्यानंतर त्यासाठी कोणती शास्ती लावावी यासंदर्भातील यादीच मुख्याध्यापकांना पाठविण्यात आलेली आहे.

Pune Edition
Feb 3, 2023 Page No. 1
newspaper.pudhari.co.in

परदेशी विद्यापीठांबाबत सूचनांसाठी मुदतवाढ

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : परदेशी विद्यापीठांना देशात केंद्र किंवा संकुल सुरू करण्यास परवानगी देण्याबाबत विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या नियमावलीवर हरकती, सूचना नोंदवण्यास दुसऱ्यांदा, २० फेब्रुवारीपर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली आहे.

यूजीसीचे सचिव प्रा. रजनीश जैन यांनी या संदर्भातील परिपत्रक जारी केले. परदेशातील विद्यापीठांना भारतात केंद्र सुरू करण्याबाबतच्या नियमावलीचा मसुदा यूजीसीकडून ५ जानेवारीला जाहीर करण्यात आला. त्याबरोबरच या नियमावलीवर हरकती-सूचना मागवण्यात आल्या. याला मुदतवाढ देण्याची मागणी झाली होती. ugcforeigncollaboration@gmail. com या संकेतस्थळावर हरकती, सूचना सादर करता येतील.

लोकसत्ता Fri, 03
https:/,

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

आराखड्यासाठी फेब्रुवारीअखेरपर्यंत मुदत

चार वर्षांची पदवी जूनपासून, अभ्यासक्रमाचा मात्र पत्ताच नाही!

चिन्मय पाटणकर, लोकसत्ता

> विद्यापीठांमध्ये विद्या परिषद आणि अभ्यास मंडळ स्थापनेची प्रक्रिया सुरू आहे. राष्ट्रीय शिक्षण धोरणातील तरतुदीनुसार चार वर्षांच्या पदवी अभ्यासक्रमाची अंमलबजावणी करण्यासाठी आधी अभ्यासक्रम तयार झाला पाहिजे. अभ्यासक्रम आराखडा तयार करण्यासाठी फेब्रुवारीअखेरपर्यंत मुदत देण्यात आली आहे. अभ्यासक्रम तयार करण्यासाठी विद्या परिषद आणि अभ्यास मंडळांनी 'यूजीसी'च्या मार्गदर्शक सूचनांचा अवलंब केला पाहिजे. मात्र, जूनपासून नवा अभ्यासक्रम अमलात आणण्यासाठी युद्ध पातळीवर काम करण्याची गरज आहे.
> - डॉ. नितीन करमळकर, अध्यक्ष, शैक्षणिक धोरण अंमलबजावणी सुकाणू समिती

पुणे : राष्ट्रीय शिक्षण धोरण २०२० नुसार चार वर्षांचा पदवी अभ्यासक्रम जूनपासून सुरू करण्याचे राज्य शासनाने जाहीर केले आहे. मात्र, नव्या रचनेनुसार पदवीसाठीच्या अभ्यासक्रमाचा आराखडाही अद्याप तयार नसून, आता या अभ्यासक्रमासाठी युद्धपातळीवर काम करावे लागणार आहे.

राष्ट्रीय शिक्षण धोरण २०२० मध्ये उच्च शिक्षणात बदल करण्यात आले आहेत. प्रचलित तीन वर्षांचा पदवी अभ्यासक्रम आता चार वर्षांचा करण्यात आला आहे. तसेच मल्टिपल एंट्री, मल्टिपल एक्झिटचा पर्यायही विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून देण्यात आला आहे. राज्य शासनाच्या निर्णयानुसार, चार वर्षांचा पदवी अभ्यासक्रम जूनपासून लागू करण्यासाठी सध्याचा अभ्यासक्रम बदलावा लागणार आहे. सध्या अस्तित्वात असलेल्या अभ्यासक्रमात आणखी एका वर्षाची भर असे त्याचे स्वरूप नाही. धोरणात व्यक्त केलेल्या अपेक्षेनुसार उद्योगस्नेही, संशोधनाला चालना देणारा, रोजगारक्षम असलेला संपूर्ण नवा अभ्यासक्रम तयार होणे आवश्यक आहे. शैक्षणिक वर्ष सुरू होण्यास जेमतेम पाच ते सहा महिने बाकी असताना अद्याप चार वर्षांचा पदवी अभ्यासक्रम तयार झालेला नाही.

राज्यातील विद्यापीठांच्या अधिकार मंडळांच्या निवडणुकांची प्रक्रिया काही दिवसांपूर्वीच पूर्ण झाली आहे. त्यामुळे विद्यापीठांमध्ये अद्याप विद्या परिषद, अभ्यास मंडळे अस्तित्वात आलेली नाहीत. आता चार वर्षांचा पदवी अभ्यासक्रम जूनपासून सुरू करण्यासाठी युद्धपातळीवर काम करून अभ्यासक्रमाचा आराखडा तयार करण्याची आवश्यकता निर्माण झाली आहे.

epaper.loksatta.com

लोकसत्ता Fri, 03 February 2023
https://epaper.loksatta.com/c/71581233

शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे विद्यापीठात 'काम बंद' आंदोलन

परीक्षा विभागाच्या कामकाजावर बहिष्कार

आजच्या परीक्षा पुढे ढकलल्या

कर्मचाऱ्यांच्या आंदोलनाचा फटका सत्र परीक्षांना बसला असून, आंदोलनामुळे गुरुवारी परीक्षेचे कामकाज झाले नाही. त्यामुळे आज, शुक्रवारी (३ फेब्रुवारी) होणाऱ्या सर्व परीक्षांचे फेरनियोजन (सुधारित वेळापत्रक) करण्यात येणार असून, या दिवशीच्या परीक्षा पुढे ढकलण्यात आल्या आहेत. परीक्षेच्या फेर नियोजनाबाबतची माहिती विद्यापीठाच्या वेबसाइटवर प्रसिद्ध करण्यात येईल, अशा सूचना परीक्षा आणि मूल्यमापन मंडळाने दिल्या आहेत. याबाबतची माहिती प्राचार्यांनी विद्यार्थ्यांना द्यावी, अशी सूचना मंडळाने केली आहे.

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी विविध मागण्यांसाठी आजपासून 'काम बंद' आंदोलनाला सुरुवात केली आहे. त्याचाच पहिला टप्पा म्हणून कर्मचाऱ्यांनी गुरुवारी लाक्षणिक आंदोलन करून परीक्षा विभागाच्या कामकाजावर बहिष्कार घालण्यात आला. त्यामुळे विद्यापीठातील परीक्षेशी संबंधित कामकाज ठप्प राहिले.

विद्यापीठ शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सातवा वेतन आयोग लागू करावी, रिक्त असलेली पदे भरण्यास मान्यता द्यावी आणि जुनी पेन्शन योजना लागू करावी, यांसह विविध मागण्यांसाठी कर्मचाऱ्यांनी आंदोलनाला सुरुवात केली आहे. पुणे विद्यापीठातील कर्मचाऱ्यांनी यापूर्वीही आंदोलन करून राज्य सरकारचे लक्ष वेधले होते. मात्र, राज्य सरकारने कोणतीही मागणी मान्य केली नाही. त्यामुळे विद्यापीठातील कर्मचाऱ्यांनी गेल्या आठवड्यात टप्प्याटप्प्यानुसार आंदोलन करण्याचा इशारा दिला होता. याबाबत राज्य सरकारकडून कोणतीच दखल न घेतल्याने आजपासून कर्मचाऱ्यांनी आंदोलनास सुरुवात केली.

आंदोलनाचा भाग म्हणून विद्यापीठाच्या परीक्षा विभागाचे कामकाज आजपासून बंद ठेवण्याचा निर्णय कर्मचाऱ्यांनी घेतला आहे. त्यानंतर १४ ते १६ फेब्रुवारीपर्यंत निदर्शने, काळ्या फिती लावून काम केले जाईल. त्यानंतरही काहीच दखल न घेतल्यास २० फेब्रुवारीपासून बेमुदत काम बंद आंदोलन करण्यात येणार आहे, अशी माहिती सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ शिक्षकेतर कृती समितीच्या वतीने देण्यात आली.

Maharashtra Times 3.2.2023

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

Teachers will read out exam rules to HSC, SSC students

TIMES NEWS NETWORK

Pune: School teachers will have to read out the offences and punishments of board exam malpractices to students before the practical exam to make students aware of the consequences of committing the offences.

This is for the first time that the Maharashtra State Board of Secondary and Higher Secondary Education has circulated a compilation of 32 offences during exams and liable punishments to curb exam malpractices.

Schools have also been told to circulate a copy of the offences to every student so that they don't indulge in cheating during exams. A statement issued by the board also added that students must report to the written examinations 30 minutes before the scheduled time.

Chairman of the state board Sharad Gosavi said, "Currently, the Std XII practical exams are going on. We have told school teachers to read out all the points with respect to malpractices to the students. Also, before the written exams begin, at least once the schools must read out the points so that each and every student is aware of the consequences."

The answer sheets that students receive during written board exams have rules and regulations with respect to the conduct of the exam printed on the back side of the cover page.

Apart from this, the state board has also told schools to send a signed receipt from students that they have read the rules with respect to malpractices and their consequences.

If possible, schools have also been told to give a copy of the 32 points to every student. A report by the school on actions taken with respect to awareness among students should be sent to respective divisions of the board, Gosavi said.

The statement added that students should report at 10.30am for the 11am paper and at 2.30pm for the 3pm paper in the second session. Students reporting to the examination hall after the assigned time will not be allowed inside the class.

Pic for representational purposes

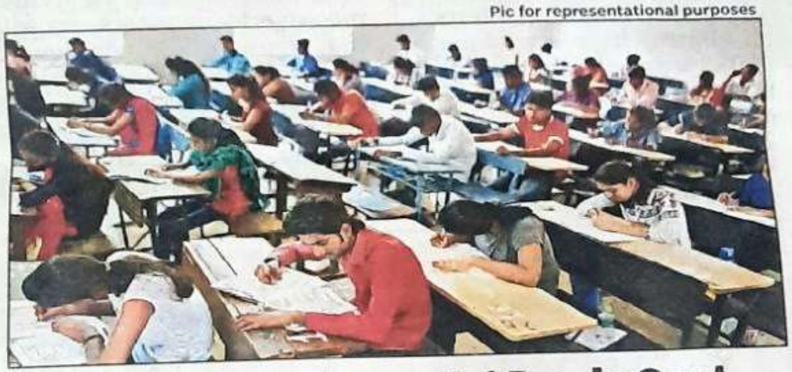

Celebrate Grandparents' Day in Sept, state government directs schools

Mumbai: With children of most working parents spending a major part of their time with their grandparents, the state government wants schools to honour them. In a notification issued on Thursday, the state government directed schools to celebrate Grandparents' Day, which falls on the first or second Sunday of September.

This year it falls on September 10. As it is a Sunday, schools can celebrate it on any working day in the week. Grandparents can be invited to schools where children can entertain them and even organise games, like musical chairs, for them. Skits, dance and music programmes can be organised and children can be made aware about the role of grandparents in their growing years. TNN

The Times of India 3.2.2023

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

नवभारत

लाइब्रेरियन व शारीरिक शिक्षा निदेशक के पदों पर भर्ती पेंडिंग

पुणे, नवभारत न्यूज नेटव. सहायता प्राप्त सीनियर कॉलेज के अति महत्वपूर्ण एवं एकाकी संकाय में लाइब्रेरियन एवं शारीरिक शिक्षा निदेशक के पदों पर भर्ती प्रक्रिया में देरी हुई है. इस संबंध में उच्च शिक्षा मंत्री ने घोषणा की थी कि नागपुर में आयोजित शीतकालीन सत्र में जनवरी माह में निर्णय लिया जाएगा. लेकिन जनवरी बीत जाने के बाद भी अभी तक भर्ती शुरू नहीं होने से पात्र लोग बैचेन है. 3 नवंबर 2018 को गठबंधन सरकार के सहायता प्राप्त सीनियर कॉलेजों में विभिन्न पदों पर भर्ती का शासनादेश जारी किया गया था. लेकिन कोविड संक्रमण की वजह से इस

सरकार का आश्वासन अधर में

लाइब्रेरियन और शारीरिक शिक्षा निदेशक के पदों पर भर्ती को लेकर जून 2022 में तत्कालीन उच्च शिक्षा मंत्री उदय सामंत और तत्कालीन वित्त मंत्री अजीत पवार के बीच बैठक हुई थी. इसमें लाइब्रेरियन व शारीरिक शिक्षा निदेशक के पदों पर भर्ती को हरी झंडी दिखाई गई थी, लेकिन इन दोनों पदों पर भर्ती के लिए सरकार के फैसले से पहले ही सरकार बदल गई और फिर से इन दोनों पदों पर भर्ती के फैसले को टाल दिया गया है.

भर्ती पर सरकार का आश्वासन अधर में रोक लगा दी गई.

Pune Edition
03-february-2023 Page No. 5
epaper.enavabharat.com

पुढारी

सव्वा लाख विद्यार्थी शिष्यवृत्तीला मुकले

महाविद्यालयांनी वेळेत अर्ज दाखल न केल्याने प्रश्न

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती योजनेंतर्गत अनुसूचित जाती, जमाती प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी महाडीबीटीच्या संकेतस्थळावर शिष्यवृत्तीचे ऑनलाइन अर्ज भरण्याची सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. मात्र, ऑनलाइन अर्ज करूनही राज्यातील १ लाख २३ हजार विद्यार्थ्यांचे शिष्यवृत्तीचे अर्ज महाविद्यालयांनी प्रलंबित ठेवल्याची बाब समोर आली आहे. विशेष म्हणजे, समाजकल्याण विभागाने वारंवार सूचित करूनही महाविद्यालयांनी याकडे काणाडोळा केल्याने समाजकल्याण विभागाकडून आता कारवाईचा बडगा उगारला आहे.

याबाबत समाजकल्याण विभागाचे सचिव सुमंत भांगे व आयुक्त डॉ. प्रशांत नारनवरे यांनी आढावा घेतला असून, ज्या महाविद्यालयाकडे मोठ्या प्रमाणावर अर्ज प्रलंबित आहेत, त्यांना जिल्हाधिकाऱ्यांमार्फत नोटीस देऊन महाविद्याल्याची मान्यता रद्द करण्याचा प्रस्ताव शासनास सादर करण्याचे निर्देश दिले आहेत.

समाजकल्याण विभागाकडून होणार कारवाई

अनुसूचित जाती व नवबौद्ध प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी केंद्र व राज्य शासनाकडून संयुक्तपणे भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती प्रदान केली जाते. महाडीबीटी संकेतस्थळावर शिष्यवृत्तीचे नवीन अर्ज भरण्यासाठी अनुसूचित जाती प्रवर्गासाठी वेळोवेळी मुदतवाढ देण्यात आली आहे. सन २०२२-२३ मध्ये अनुसूचित जाती व नवबौद्ध संवर्गाची आतापर्यंत राज्यातून २ लाख ९० हजार अर्जांची ऑनलाइन नोंदणी झाली आहे. त्यापैकी समाजकल्याण विभागाकडे प्राप्त झालेले १ लाख ४२ हजार अर्ज मंजूर करण्यात आले, तर १ लाख २३ हजार अर्ज महाविद्यालयांकडेच प्रलंबित असल्याने त्यावर समाजकल्याण विभागास कार्यवाही करता आली नाही. तसेच २० हजार अर्ज हे विद्यार्थिस्तरावर प्रलंबित आहेत. त्यांनी महविद्यालयाकडे अर्ज सादर केले नाहीत, असेही तपासणीत दिसून आले आहे.

> अनुसूचित जाती प्रवर्गातील विद्यार्थी शिष्यवृत्तीपासून वंचित राहिल्यास संबंधित महाविद्यालयावर जबाबदारी निश्चित करण्यात येऊन कार्यवाही करण्यासाठी शासनाकडे प्रस्तावित करण्यात येईल. यासंदर्भात कठोर पावले उचलली जातील.
>
> **डॉ. प्रशांत नारनवरे,** आयुक्त, समाजकल्याण विभाग

विशेष म्हणजे, सन २०२१-२२ मध्ये तब्बल ४ लाख २३ हजार विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात आली होती. त्यापैकी ३० जानेवारी २०२३ अखेर फक्त २ लाख ९० हजार अर्जांची म्हणजेच ६९ टक्के अर्जांचीच ऑनलाइन नोंदणी झाली आहे. त्यामुळे लाखो विद्यार्थ्यांनी अद्याप भारत सरकार शिष्यवृत्तीसाठी नोंदणीच केली नसल्याचीही बाब समोर आली असून, नोंदणी केलेल्यांपैकी १ लाख २३ हजार अर्ज देखील महाविद्यालयाकडेच प्रलंबित आहेत. त्यामध्ये पुणे जिल्ह्यात सर्वाधिक १४ हजार अर्ज, औरंगाबाद व नागपूर जिल्हा १० हजार, नाशिक जिल्हा ७ हजार, अहमदनगर, नांदेड, अमरावती ६ हजार, अकोला, ठाणे, चंद्रपूर, बीड या जिल्ह्यांतील महाविद्यालयांकडे ४ हजारांहून अधिक अर्ज प्रलंबित आहेत.

महाविद्यालयांच्या चुकांमुळे विद्यार्थ्यांनी अर्ज वेळेत सादर केले नाहीत, तर शिष्यवृत्तीला मुकावे लागणार आहे. विद्यार्थ्यांनी अर्ज भरावेत, यासाठी महाविद्यालयस्तरावर जनजागृती करण्याचे निर्देश विभागातील सर्व सहायक आयुक्त यांना दिले आहेत. तसेच, जास्तीत जास्त विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहाचण्यासाठी समाज माध्यमांचाही वापर करण्याचे निर्देश दिले आहेत. २०२२-२३ या वर्षात महाविद्यालयांमध्ये प्रवेश घेतेलेले व शिष्यवृत्तीचा लाभ घेऊ इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी त्यांचे अर्ज तत्काळ ऑनलाइन सादर करावेत, असे आवाहन समाजकल्याण विभागाकडून करण्यात आले आहे.

Pune Edition
Feb 4, 2023 Page No. 4
newspaper.pudhari.co.in

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

₹100-cr caution money scam unearthed in Maha

Refundable deposits of students lying with govt, aided & unaided colleges used cash without approval

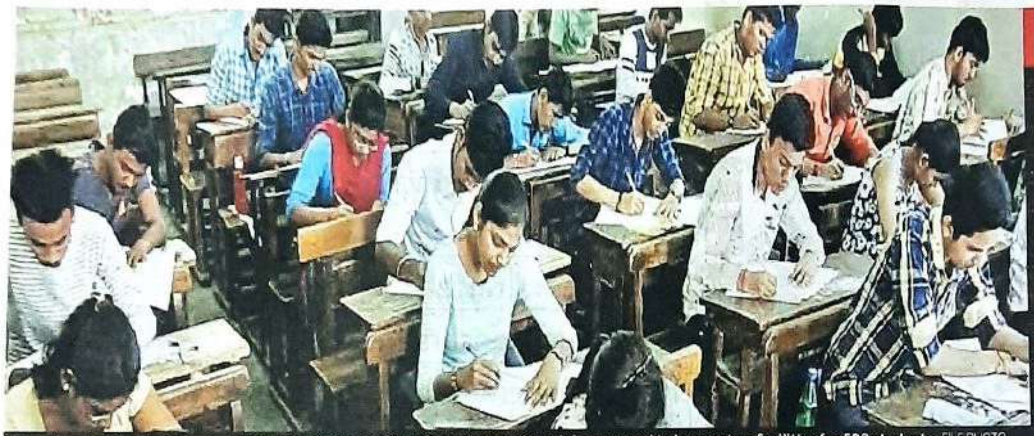

Deposits given by students to colleges, if not claimed, lie with the institutions. It is supposed to be spent on facilities for EBC students. FILE PHOTO

UNCLAIMED FUNDS SPENT BY GOVT & AIDED COLLEGES (IN RS)

- Pune division: 8,80,56,000
- Mumbai division: 15,32,71,627
- Kolhapur division: 5,85,34,560
- Solapur division: 66,96,817
- Aurangabad division: 53,83,301
- Amravati division: 5,27,015
- Jalgaon division: 4,84,30,704
- Nanded division: NA
- Panvel division: 8,44,59,820
- Nagpur division: 70,30,058
- Total: 45,23,89,902

(Source: Directorate of higher education joint division-wise)

| Yashpal Sonkamble
yashpal@punemirror.com
TWEET @YashPune_Mirror

A Right To Information (RTI) query has revealed the possible involvement of government, aided and unaided colleges across the state in a scam estimated to be over Rs 100 crore. The fraud relates to the refundable caution money taken from students at the time of admission.

In the reply to the RTI query filed by a student leader, only details have been provided pertaining to the 28 government and 1,171 aided colleges by the director of higher education (DHE). The reply stated that over Rs 45 crore unclaimed refundable caution money has been spent by most aided, government colleges without taking the permission of the joint director of state higher education department.

It was learnt that the caution money deposits held by 1,936 private unaided colleges, data on which is not available with the DHE, has been illegally used by these private unaided institutions. Also, the caution money with the 28 government and 1,171 aided colleges amounting to Rs 45.23 cr has been spent on unnecessary work without the approval of the DHE joint directors. Now, student organisations have demanded that the money should be either refunded to the students or 30 percent of the funds should be spent on the students belonging to the economically backward classes (EBC), which has been mandated under the government rules.

> **I will issue a circular to all colleges to ensure that the caution money is refunded to the students. We will soon take a policy decision in this regard.**
>
> –Shailendra Devlankar, edu director

Amar Ekaad, president, Care of People Safety (COPS) student union, said, "Under the RTI application, we got details about only 28 government and 1,171 aided colleges' caution money. We have demanded details of private unaided colleges in the interest of students. It is clear that the private unaided college managements have least regard for state higher education minister Chandrakant Patil's letter, which has instructed them to utilise the funds only for the legitimate purpose. The proposal for spending 30 percent of the total balance deposit on the EBC students, in the case of the said colleges, has not been submitted by the DHE to the higher education minister's office. On the other hand, the directorate of technical education (DTE) has submitted a proposal in this regard to the minister's office for approval."

Alok Kanojia, a student representative, said, "When a student leaves the college after completing a 3-year degree course, the caution money is expected to be refunded to them immediately. Sometimes, the amount is not claimed, which must be allocated to facilities such as hostel, mess fees and educational material - notebooks, books, and stationery - for the needy EBC students. Also, these funds can also be made available for medical facilities or the earn-and-learn scheme."

Director of higher and technical education Shailendra Devlankar said, "I will issue a circular to all colleges to ensure that the caution money is refunded to the students. We will soon take a policy decision on non-utilisation of the unclaimed amount for the welfare of poor students by the colleges. We will submit a draft proposal to the state government and take action once it is approved."

Pune Mirror 4.2.2022

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

Growth of Indian languages receives budgetary impetus

Fareeha Iftikhar
fareeha.iftikha@htdigital.in

NEW DELHI: In a push to promote indigenous languages and Indian Knowledge Systems (IKS) among the youth, finance minister Niramala Sitharaman in the Union Budget 2023-24 set aside ₹300.7 crore for national institutions for the promotion of Indian languages. The amount is an increase of 20% from 2022-23, and doubles the fund for the IKS scheme.

The Narendra Modi government has taken several steps to promote regional languages in educational institutions, including the introduction of technical and professional courses in these languages.

According to the Budget document, grants to institutes for promotion of Indian languages have increased to ₹300.7 crore in 2023-34 from ₹250 crore in 2022-23 and nearly 70% more than ₹176.5 crore in 2021-22.

These institutions include Central Sanskrit University, Kendriya Hindi Sansthan, National Council for Promotion of Urdu Language, National Council for Promotion of Sindhi Language, Central Institute of Classical Tamil, and National Initiative for Quality Higher Education in Indian Languages.

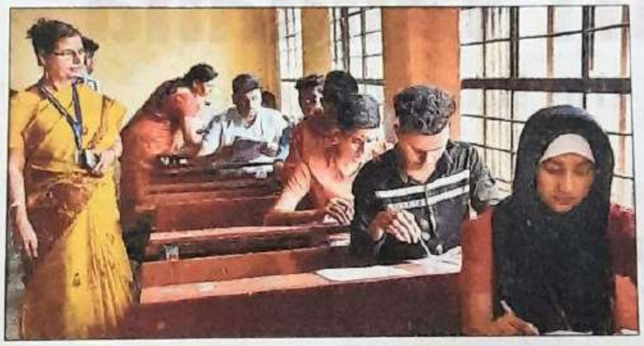

The Union Budget 2023-24 has set aside ₹300.7 crore for national institutions for the promotion of Indian languages. HT ARCHIVE

For the Central Institute of Indian Languages, Mysore, which works for the promotion of all Indian languages including Kannada, Telugu, Malayalam and Odia, the fund allocation has increased to ₹53.61 crore in 2023-24 from ₹43.50 crore in the revised estimate in 2022-23.

The allocation for the IKS scheme has also increased to ₹20 crore from ₹10 crore (budget estimate) in 2022-23. Under the scheme, the elements of knowledge from ancient India and its contributions to modern India are being incorporated in the curriculum at both the school and university levels.

In 2020, the government established an IKS division as an innovation cell at the All India Council for Technical Education (AICTE) to promote interdisciplinary research on aspects of indigenous knowledge. University Grants Commission (UGC) chairperson M Jagadesh Kumar said the Budget allocation has been done in line with the National Education Policy (NEP) 2020 which lays emphasis on imparting education in Indian languages and promoting the IKS among the youth.

"UGC has formed an apex committee to work with Indian authors to prepare textbooks at undergraduate and postgraduate levels in different Indian languages and disciplines. These books will be available in digital format and can be made accessible to the students on the national digital library announced in the budget," he said. "Besides, the budget allocates ₹300 crore to some institutes for promoting Indian languages, which is 20% higher than last year's allocation. It will further supplement our efforts in promoting Indian languages."

Kumar said that additional allocation to IKS will also boost the government's efforts of integrating the ancient Indian knowledge into our regular curricula. "For implementation of IKS, resource materials are required, and we need trained teachers to teach the Indian knowledge system," he said. "Recently, UGC has issued guidelines for training teachers in IKS. UGC will scale up its efforts in the coming months."

Besides, for the directorate of Hindi, the allocation has increased to ₹39.47 crore in 2023-24 from ₹36 crore in the current fiscal. The directorate, which has four regional centres, works with the objective of propagation and development of Hindi as a link language.

Hindustan Times 4.2.2023

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

पदव्युत्तर अभ्यासक्रमही आता ऑनलाइन

येत्या शैक्षणिक वर्षापासून पुणे विद्यापीठ करणार अंमलबजावणी

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. ५ - विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार, येत्या शैक्षणिक वर्षापासून पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या २० टक्के अभ्यासक्रम मूक अथवा स्वयम या ऑनलाइन माध्यमातून पूर्ण करण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी देण्याचा निर्णय सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने घेतला आहे. पदवीच्या विद्यार्थ्यांना २० टक्के ऑनलाइन पद्धतीने अभ्यासक्रम पूर्ण करण्यासाठी पुढील शैक्षणिक वर्षापासून मान्यता देण्यात आली आहे.

'यूजीसी'च्या नियमावलीनुसार मॅसिव्ह ओपन ऑनलाइन कोर्स (मूक) अथवा स्वयम किंवा तत्सम ऑनलाइन अभ्यासक्रम विद्यापीठ व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना लागू करण्यासाठी डॉ. सजीव सोनवणे यांची समिती नेमण्यात आली होती. या समितीच्या शिफारशींची अंमलबजावणी व त्यासंदर्भात रूपरेषा ठरविण्यासाठी डॉ. एम. जी. चासकर यांच्या समितीने अहवाल सादर केला होता. त्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

विद्यापीठ शैक्षणिक विभागातील सर्व अभ्यासक्रम व संलग्न महाविद्यालये तथा मान्यताप्राप्त संस्थांमधील पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांना २०२३-२४ या शैक्षणिक वर्षापासून ऑनलाइन अभ्यासक्रम पूर्ण करण्याची मुभा देण्यात आली आहे. मात्र पदवी अभ्यासक्रमांसाठी ऑनलाइन पद्धतीची अंमलबजावणी २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षापासून लागू होणार आहे. हा ऑनलाइन अभ्यासक्रम हे केवळ वैकल्पिक अथवा जादा क्रेडिटसाठी करण्यास परवानगी राहणार आहे, असेही विद्यापीठाने स्पष्ट केले आहे.

विद्यापीठाकडून नियमावली

ऑनलाइन अभ्यासक्रमांसाठी प्रत्येक विद्यापीठातील विभाग व महाविद्यालयात समन्वयक म्हणून नेमणूक करावे लागेल. समन्वयकाने विषय निवडण्यापूर्वी विद्यार्थ्यांना संपूर्ण माहिती देणे आवश्यक आहे. तसेच शंकाचे निरसन करावे. विद्यार्थ्यांनी जे विषय निवडले आहेत, त्याची माहिती नियोजन, परीक्षा व पदव्युत्तर प्रवेश विभागाला कळवावीत. ऑनलाइन अभ्यासक्रम घेतल्यानंतर परीक्षा विभागाला त्याच्या निकालाच्या संगणक प्रणालीतध्ये योग्य ते बदल करावा. तसेच या विद्यार्थ्यांना शुल्कामध्ये सवलत देण्याचा विचार करावा, अशी नियमावली विद्यापीठाने प्रसिद्ध केली आहे.

ऑनलाइन अभ्यासक्रम निवडण्यासाठी पर्याय

- मूक अथवा स्वयम अभ्यासक्रम
- यूजीसीने मान्यता दिलेले अभ्यासक्रम
- आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील मूक अभ्यासक्रम
- पुणे विद्यापीठाने मान्यता दिलेले अभ्यासक्रम

प्रभात PuneCity, 06 Feb 2023, Page:005
https://epaper.dainikprabhat.com

सकाळ

चार वर्षांच्या पदवीसाठी विद्यापीठ सज्ज

'मल्टिपल एंट्री-मल्टिपल एक्झिट'चा पर्यायही उपलब्ध

पुणे, ता. ५ : बारावी उत्तीर्ण झाल्यानंतर विद्यार्थ्यांना आता थेट चार वर्षांच्या पदवी अभ्यासक्रमाला प्रवेश मिळू शकणार आहे. विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या (यूजीसी) सूचनेनुसार चार वर्षांचा पदवी अभ्यासक्रम राबविण्यासाठी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ सज्ज झाले असून त्यादृष्टीने पावले उचलली जात आहेत. येत्या शैक्षणिक वर्षात (२०२३-२४) जास्तीत जास्त विद्यार्थ्यांना या पदवी अभ्यासक्रमात सामावून घेण्याच्या दृष्टीने विद्यापीठाचे प्रयत्न सुरू आहेत.

येत्या शैक्षणिक वर्षापासून बारावीनंतर पदवी अभ्यासक्रमाला प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना चार वर्षांच्या पदवी अभ्यासक्रमाला प्रवेश देण्यासाठीची तयारी सुरू असल्याची माहिती विद्यापीठाचे प्रभारी कुलगुरू डॉ. कारभारी काळे यांनी दिली.

विद्यार्थ्यांना काही कारणाने शिक्षण अर्धवट सोडून पुन्हा काही काळाने शिक्षण घेण्याची मल्टिपल एंट्री-मल्टिपल एक्झिट'चा पर्यायही उपलब्ध असणार आहे. शिक्षण घेत असताना आतापर्यंत तुम्ही शिक्षण अर्धवट सोडले तर, तुम्हाला पदवी मिळत नव्हती. तुमचे शिक्षण हे बारावी उत्तीर्ण एवढेच असायचे. परंतु आता तुम्ही पदवी शिक्षण घेताना पहिल्या वर्षानंतर शिक्षण सोडले तर तुम्हाला सर्टिफिकेट मिळेल, दोन वर्षांनी शिक्षण सोडले तर पदविका मिळेल आणि तीन वर्षांचा अभ्यासक्रम झाला की त्याला पदवी मिळेल, चार वर्षांचा अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर त्याला ऑनर किंवा संशोधन पदवी मिळेल, असे डॉ. काळे यांनी स्पष्ट केले.

डॉ. काळे म्हणाले, "चार वर्षांचा अभ्यासक्रम पूर्ण करताना एखाद्या विद्यार्थ्यांचा क्रेडिट स्कोअर हा जास्त असेल, तर त्या विद्यार्थ्याला संशोधनात पुढे शिक्षण घेता येईल. समजा, एखाद्या विद्यार्थ्याने अभ्यासक्रम सर्वसाधारण क्रेडिट स्कोअर मिळवित पूर्ण केल्यास, त्याला आणखी एक वर्षांचा पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम करत पुढे संशोधनासाठी पूरक शिक्षण घेता येईल."

विद्यापीठाने उचललेली पावले

- तीन वर्षांचा अभ्यासक्रम चार वर्षांचा करण्यात येणार
- येत्या शैक्षणिक वर्षापासून जास्तीत जास्त विद्यार्थ्यांना या अभ्यासक्रमात प्रवेश देण्याचा मानस
- येत्या दोन-तीन महिन्यांत या अभ्यासक्रमाच्या निर्मितीचे काम करण्यात येईल
- अभ्यास मंडळ नियुक्त करून अभ्यासक्रम निर्मितीची प्रक्रिया राबवणार
- चार वर्षांच्या पदवी अभ्यासक्रमावर टप्प्या-टप्प्याने काम करणार

Pune, Main
06/02/2023 Page No. 5

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

पुढारी

नव्या शैक्षणिक धोरणात मराठी ज्ञानभाषा होणार

उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचा विश्वास

वर्धा : पुढारी वृत्तसेवा

मराठी ज्ञानभाषा होण्याच्या दृष्टीने आपण प्रयत्न करू शकलो नाही. नव्या पिढीचा ओढा मराठीकडे कमी झाला आहे. पण पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी आणलेल्या नव्या शैक्षणिक धोरणात वैद्यकीय, तंत्र आणि सर्व प्रकारचे शिक्षण मराठीतून देऊ शकणार आहोत. त्यामुळे ज्ञान व्यवहारात मराठीचा समावेश होईल आणि ती ज्ञानभाषा होईल. मराठीबाबतची चिंता आता दूर होईल, असा विश्वास उपमुख्यमंत्री फडणवीस यांनी रविवारी (दि. ५) व्यक्त केला.

वर्धा येथील महात्मा गांधी साहित्य नगरीत सुरू असलेल्या ९६ व्या अ. भा. मराठी साहित्य संमेलनाच्या अखेरच्या दिवशी शुभारंभाच्या सत्रात फडणवीस बोलत होते. व्यासपीठावर खा. रामदास तडस, खा. डॉ. अनिल बोंडे, आ. पंकज भोयर, आ. समीर कुणावार, आ. समीर मेघे, माजी आ. सागर मेघे, विदर्भ साहित्य संघाचे अध्यक्ष व संमेलनाचे कार्याध्यक्ष प्रदीप दाते, अ. भा. मराठी साहित्य महामंडळाचे अध्यक्ष उषा तांबे, डॉ. उज्ज्वला मेहेंदळे आदी मान्यवर उपस्थित होते. फडणवीस म्हणाले, मराठीमध्ये साहित्य संमेलनाची उज्ज्वल अशी परंपरा आहे. मराठीमध्ये वेगवेगळ्या प्रकारचे, विविध विचारांची साहित्य संमेलने उत्साहात पार पडतात. संमेलने ही उणिवांवर बोट ठेवण्यासाठी नव्हे तर जाणीवा समृद्ध करणारे असते. याप्रसंगी विदर्भ साहित्य संघाच्या शताब्दी महोत्सवानिमित्त आयोजित ९६ व्या साहित्य संमेलनाची स्मरणिका 'वरदा'चे प्रकाशन त्यांच्या हस्ते केले. प्रास्ताविक प्रदीप दाते यांनी केले, तर संचालन रेणुका देशकर यांनी केले.

विदर्भ साहित्य संघाला १० कोटी

विदर्भ साहित्य संघाने मराठी साहित्य आणि साहित्यिकांचे संवर्धन करण्याचे कार्य स्वातंत्र्यपूर्व काळापासून केले आहे. शताब्दी वर्षानिमित्त शासनाकडून १० कोटींचा निधी देणार असल्याची घोषणा उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी यावेळी केली.

Pune Edition
Feb 6, 2023 Page No. 6
newspaper.pudhari.co.in

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

उच्च शिक्षण अहवाल काय सांगतो?

■ श्रीधर लोणी

देशात उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्या प्रथमच चार कोटींवर गेली असून, त्यामध्ये मुलग्यांची संख्या २.१२ कोटी (५१.३%) आणि मुलींची संख्या २.०१ कोटी (४८.०७%) आहे. ही आकडेवारी २०२०-२१ या शैक्षणिक वर्षातील असून, देशपातळीवरील अहवालाद्वारे ती समोर आली आहे. देशातील उच्च शिक्षण संस्थांकडून माहिती घेऊन दर वर्षी 'ऑल इंडिया सर्व्हे ऑफ हायर एज्युकेशन' (एआयएसएचई) हा अहवाल केंद्रीय शिक्षण मंत्रालयाकडून जाहीर केला जातो. या अहवालातून समाजाच्या विविध घटकांच्या शैक्षणिक स्थितीचे; तसेच उच्च शिक्षणातील स्त्री-पुरुष प्रमाणाचे आणि विविध राज्यांतील शैक्षणिक प्रगतीचे विश्लेषण याद्वारे करता येते.

■ देशात विद्यापीठे किती?

देशात ११११३ विद्यापीठे, ४३,७९६ महाविद्यालये, ११,२९६ एकल संस्था आहेत. २०१९-२० या वर्षाच्या तुलनेत २०२०-२१ मध्ये विद्यापीठांची संख्या ७०ने वाढली आहे. १११३पैकी ६५७ विद्यापीठे सरकारी आहेत. त्यांपैकी २३५ केंद्राच्या आणि ४२२ राज्यांच्या आहेत. दहा खासगी विद्यापीठे अभिमत असून, त्यांना सरकारी अनुदान मिळते. ४४६ विद्यापीठे खासगी आहेत. महिला विद्यापीठांची संख्या १७ आहे, तर मुक्त विद्यापीठांची संख्या १६ आहे. ६१५ विद्यापीठे बहुविद्याशाखीत आहेत. तंत्रज्ञान विद्यापीठांची संख्या १८८, कृषी विद्यापीठांची संख्या ६३, वैद्यकीय विद्यापीठांची संख्या ७१, विधी विद्यापीठांची संख्या २६ आहे. संस्कृत भाषेसाठी १९ विद्यापीठे आहेत.

■ देशात महाविद्यालये किती?

२०२०-२१ या वर्षात आधीच्या वर्षाच्या तुलनेत १४५३ महाविद्यालयांची भर पडून त्यांची संख्या ४३ हजार ७९६ वर गेली. १८ ते २३ वर्षे या उच्च शिक्षण घेण्यायोग्य वयोगटातील एक लाख लोकसंख्येमागे देशात ३१ महाविद्यालये आहेत. २०१४-१५मध्ये हे प्रमाण २७ होते. एकूण महाविद्यालयांपैकी २१.४% सरकारी, १३.६% खासगी अनुदानित आणि ६५% खासगी महाविद्यालये आहेत. ४३% विद्यापीठे आणि ६१.४% महाविद्यालये ग्रामीण भागात आहेत.

अवलोकन

■ विद्यार्थ्यांची संख्या किती?

२०२०-२१ या शैक्षणिक वर्षात ४ कोटी १३ लाख ८० हजार ७१३ विद्यार्थी होते. उच्च शिक्षण घेणाऱ्या मुलींची संख्या वाढत असली, तरी मुलगे आणि मुली यांचे प्रमाण अद्याप सारखे झालेले नाही. मुलग्यांचे प्रमाण ५१.३%, तर मुलींचे प्रमाण ४८.०७% आहे. २०१९-२० या वर्षाच्या तुलनेत विद्यार्थिसंख्येत ७.४ टक्क्यांनी वाढ झाली. त्या आधीच्या वर्षी हे प्रमाण ३% होते. २०१४-१५ या वर्षाच्या तुलनेत विद्यार्थिसंख्येतील वाढ २०.९% आहे. ४.१३ कोटी विद्यार्थ्यांत १४.२% अनुसूचित जातीचे, ५.८% अनुसूचित जमातीचे, तर ३५.८% इतर मागासवर्गीय आहेत. या तिन्ही प्रवर्गातील विद्यार्थिसंख्येतील वाढ २०१४-१५च्या तुलनेत अनुक्रमे २७.९६%, ४७% आणि ३१.६७% आहे. या वयोगटाच्या २०११च्या एकूण लोकसंख्येच्या तुलनेत २०२०-२१मध्ये उच्च शिक्षण घेणाऱ्यांचे प्रमाण (जीईआर) २७.३ होते. या आधीच्या वर्षीच्या प्रमाणाच्या (२५.६) तुलनेत त्यात १.७ने वाढ झाली असून, ती आतापर्यंतची सर्वांत मोठी वाढ आहे. मुलगे आणि मुली यांच्यासाठी ते अनुक्रमे २६.७ आणि २७.९ होते.

सरकारी विद्यापीठांचे प्रमाण ५१.१% असले, तरी त्यांत ७३.१% विद्यार्थी शिकतात. खासगी विद्यापीठे ४०% असली, तरी तिथे एकूण विद्यार्थ्यांपैकी २६.३% विद्यार्थी आहेत. खासगी विद्यापीठांचे शुल्क वसामान्यांना परवडणारे नसल्याने तेथील विद्यार्थ्यांचे प्रमाण कमी आहे. कला शाखेतील विद्यार्थिसंख्या सर्वाधिक (३३.५%) असून, त्याखालोखाल विज्ञान (१५.५%), वाणिज्य (१३.९%), अभियांत्रिकी (११.९%) आहेत.

■ महाराष्ट्राचे स्थान काय?

विद्यार्थी संख्येनुसार महाराष्ट्र दुसऱ्या स्थानावर आहे. (१०.९८% विद्यार्थी). उत्तर प्रदेश (१६.०७%) प्रथम स्थानी आहे. बेंगळुरूमध्ये सर्वाधिक म्हणजे १०५८ शिक्षणसंस्था आहेत. जयपूर (६७१) दुसऱ्या स्थानावर, तर पुणे (४८८) तिसऱ्या स्थानावर आहे. ३१८ संस्था असलेले नागपूर आठव्या स्थानी आहे.

Shridhar.loni@timesgroup.com

Maharashtra Times 6.2.2023

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

स्वायत्त महाविद्यालये बंधनातून मुक्त

नव्या कोर्ससाठी विद्यापीठाच्या परवानगीची गरज नाही

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्न स्वायत्त महाविद्यालयांना यापुढे नवा अभ्यासक्रम सुरू करण्यास विद्यापीठाची परवानगी घ्यावी लागणार नाही. दोनपेक्षा अधिक अभ्यासक्रम सुरू करण्यास बंधन राहणार नाही, असे विद्यापीठ प्रशासनाने स्वायत्त महाविद्यालयांसाठी नियामावली प्रसिद्ध करून स्पष्ट केले आहे.

शुल्क वाढणार?

अभ्यासक्रमांचे शुल्क ठरवण्याचे अधिकार महाविद्यालयांनाच देण्यात आले असून, सध्याच्या परीक्षा शुल्कात दोन वर्षांतून एकदा दहा टक्के शुल्कवाढ करता येणार आहे. त्यामुळे आगामी काळात स्वायत्त महाविद्यालयांच्या शुल्कात वाढ होण्याची शक्यता आहे. ही वाढ अवाजवी असल्यास, त्याचा मोठा आर्थिक फटका विद्यार्थ्यांना बसणार असल्याचे चित्र आहे. शिष्यवृत्तीसाठीचे प्रस्ताव महाविद्यालयांनी सादर करायचे आहेत. पीएचडी अभ्यासक्रमाची प्रवेश प्रक्रिया विद्यापीठाच्या नियमांनुसार करणे आवश्यक राहणार आहे. स्वायत्त महाविद्यालयांनी परीक्षा शुल्कातून १० टक्के रक्कम विद्यापीठाला द्यायची आहे, असेही नियमावलीत नमूद आहे.

■ तक्रारीनंतर समितीची नियुक्ती

पुणे विद्यापीठाने दोन वर्षांपूर्वी स्वायत्त महाविद्यालयांसाठी मार्गदर्शक सूचना प्रसिद्ध केल्या होत्या. मात्र, या सूचना नसून, बंधन स्वायत्त महाविद्यालयांवर घातल्याची तक्रार सातत्याने प्राध्यापक आणि प्राचार्यांकडून करण्यात येत होती. अभ्यासक्रम सुरू करण्यापूर्वी विद्यापीठाची मान्यता, १५ टक्के परीक्षा शुल्क विद्यापीठाला देणे, एका वेळी दोनपेक्षा अधिक अभ्यासक्रम किंवा तुकड्या सुरू करू नयेत, अशी बंधने स्वायत्त महाविद्यालयांवर घालण्यात आली होती. या मुद्द्यांना भरपूर विरोध झाल्यानंतर, विद्यापीठाकडून स्वायत्त महाविद्यालयांसदर्भात समिती नियुक्त करण्यात आली. त्यानंतर आता सुधारित मार्गदर्शक सूचना प्रसिद्ध करण्यात आल्या आहेत.

■ दोनपेक्षा अधिक तुकड्यांना मुभा

स्वायत्त महाविद्यालयातील प्रवेशित विद्यार्थ्यांची समकक्षता विद्यापीठाकडून दिली जात होती. आता स्वायत्त महाविद्यालयांसाठी 'परमनंट रजिस्ट्रेशन नंबर'ही (पीआरएन) दिला जाणार आहे. त्याचा उपयोग 'ॲकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिट'च्या अंमलबजावणीसाठी करता येईल. स्वायत्त महाविद्यालयांना एकाच वेळी एका विद्याशाखेत दोनपेक्षा अधिक अभ्यासक्रम किंवा तुकड्या सुरू करण्यास मुभा राहणार आहे.

■ ३१ मार्चपर्यंत मसुदा हवा

स्वायत्त महाविद्यालयांनी नवीन अभ्यासक्रम सुरू करताना, त्याचा मसुदा संबंधित शैक्षणिक वर्षाच्या ३१ मार्चपर्यंत विद्यापीठाकडे पाठविणे आवश्यक आहे. विद्यापीठाकडून संबंधित अभ्यासक्रमांना त्या शैक्षणिक वर्षाच्या ३१ मेपर्यंत प्रमाणित करण्यात येणार असून, त्यासाठी अभ्यास मंडळाच्या अध्यक्षांना निमंत्रित करण्यात येईल.

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

शिक्षण क्षेत्राला हवे भक्कम अर्थबळ

समाजाच्या सर्व स्तरांपर्यंत गुणवत्तापूर्ण शैक्षणिक सुविधा पोहोचल्याशिवाय विकासाची गाडी गतिमान होणार नाही. भारताकडे उपलब्ध असलेल्या मानवी भांडवलाचा पुरेपूर वापर करण्यासाठी नवीन शैक्षणिक धोरणात तरतूदही आहे. मात्र, निधीची उपलब्धता हा कळीचा मुद्दा आहे.

▸ डॉ. अशोक कुडले

देशाचा औद्योगिक, कृषी आणि एकूणच आर्थिक विकास भांडवल व अद्ययावत तंत्रज्ञानाबरोबरच कामगारांच्या दर्जावर (कार्यक्षमता व उत्पादकता) अवलंबून असतो. कामगारांची उत्पादकता व कार्यक्षमता प्रामुख्याने त्यांना मिळणाऱ्या शिक्षणावर अवलंबून असते. याला 'मानवी भांडवल' म्हणजेच 'लोकांनी प्राप्त केलेले ज्ञान आणि हे ज्ञान परिणामकारकपणे वापरण्याची लोकांची क्षमता' असे म्हणता येईल. देशाच्या मूलभूत विकासासाठी 'शिक्षण' अत्यंत महत्त्वाचा घटक आहे. सुशिक्षित व प्रशिक्षित मनुष्यबळ देशाच्या आर्थिक विकासाचा वेग वाढविण्यासाठी बहुमूल्य योगदान देऊ शकते.

भारताच्या राष्ट्रीय सर्वेक्षण अहवालानुसार साक्षरता दर ७७.७ टक्के आहे, जो १९५१मध्ये केवळ १८.३ टक्के होता. ही आकडेवारी भारताने गेल्या बहात्तर वर्षांत शिक्षणक्षेत्रामध्ये केलेली नेत्रदीपक प्रगती दर्शवते. तथापि, लोकसंख्येच्या प्रमाणात पाहिल्यास १९५१मध्ये २९.१६ कोटी लोकसंख्या निरक्षर होती; आज ३१ कोटींपेक्षा अधिक लोक निरक्षर आहेत. म्हणजेच साक्षरता दर वाढला तरी वाढलेल्या लोकसंख्येत निरक्षरांची संख्या फारच मोठी आहे. या विशाल जनसमुदायाला साक्षर करण्याचे शिवधनुष्य पेलायचे आहे. शिक्षणक्षेत्र सर्वसाधारणपणे प्राथमिक, माध्यमिक, महाविद्यालयीन आणि विद्यापीठीय स्तरांवर विभागलेले आहे. प्रत्येक स्तरावर काही ना काही समस्या, आव्हाने आहेत. जसे इमारत, जागा, शैक्षणिक साहित्य इत्यादी मूलभूत सुविधांचा अभाव. भारतीय भाषांकडे दुर्लक्ष, व्यापक ज्ञानाधारित व कौशल्याधारित शिक्षणाचा अभाव जाणवतो. औद्योगिक व सेवा क्षेत्राला अपेक्षित कौशल्य शिक्षण व शैक्षणिक संस्थांमध्ये दिले जाणारे शिक्षण यात तफावत जाणवते. सर्वसामान्यांसाठी महाग झालेले शिक्षण, आर्थिक निधीची कमतरता इत्यादी.

उच्च शिक्षणाला निधीची गरज

केंद्र सरकारने मोफत शिक्षण हक्क कायदा-२००९ अन्वये सहा ते चौदा वयोगटातील मुलांसाठी प्राथमिक शिक्षण सक्तीचे व मोफत केले असले तरी मूलभूत सुविधांच्या अभावाबरोबरच अपुरा शिक्षकवर्ग व कार्यरत शिक्षकांच्या तुटपुंज्या वेतनामुळे शिक्षकी पेशा स्वीकारण्यातील तरुण पिढीचा निरुत्साह यामुळे हे उद्दिष्ट साध्य करण्यात अडचणी येत आहेत. कारण प्रमुख समस्या आहे ती आर्थिक पाठबळाची. 'युनिसेफ' आणि 'यूडीआयएसई'च्या आकडेवारीनुसार २०२२मध्ये देशातील शाळांची एकूण संख्या १५.९ लाख आहे. यात १०.३२लाख सरकारी अनुदानित असून, उर्वरित खासगी अनुदानित व विनाअनुदानित शाळा आहेत. यापैकी जवळपास साडेबारा लाख ग्रामीण, तर अडीच लाख शाळा शहरांमध्ये आहेत. देशातील एकूण शिक्षक ९७ लाख आहेत. तथापि, 'युनेस्को'च्या अहवालानुसार २०२०मध्ये भारतात शिक्षकांच्या अकरा लाखपेक्षा अधिक जागा रिक्त होत्या. यात महाराष्ट्रातील चौऱ्याहत्तर हजार जागांचा समावेश आहे. ग्रामीण भागात शिक्षकांचा मोठा तुटवडा आहे. देशात एक लाखापेक्षा अधिक एकशिक्षकी शाळा असून यातील ८९ टक्के ग्रामीण भागात आहेत. अरुणाचल प्रदेश, तेलंगण, झारखंड, उत्तराखंड, आंध्र प्रदेश, मध्य प्रदेश, राजस्थान आणि गोवा या राज्यांमध्ये याचे प्रमाण सर्वाधिक आहे. देशातील शिक्षक-विद्यार्थी सरासरी प्रमाण समाधानकारक असले तरी 'युनेस्को'चा 'स्टेट ऑफ द एज्युकेशन रिपोर्ट फॉर इंडिया २०२०'या अहवालानुसार भारतातील सरकारी व खासगी शाळांतील ४२ टक्के शिक्षक कामाच्या कराराविना आणि सरासरी दहा हजार रुपये मासिक वेतनावर काम करतात. खासगी शाळांमध्ये हे प्रमाण ६७टक्के आहे. शहरांपेक्षा ग्रामीण भागातील ही समस्या तीव्र आहे.

उच्च शिक्षणाची स्थिती याहून वेगळी नाही. केंद्रीय शिक्षण मंत्रालयाच्या अहवालानुसार देशातील केंद्रीय विद्यापीठे, आयआयटी आणि आयआयएममध्ये अकरा हजारावर शिक्षकांच्या (सहाय्यक प्राध्यापक, सहयोगी प्राध्यापक व प्राध्यापक) जागा रिक्त आहेत. विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या (यूजीसी) अहवालानुसार देशात एक हजार ७० विद्यापीठे आहेत. तर स्टॅटिस्टा आकडेवारीनुसार महाविद्यालये आणि संस्थांची संख्या अनुक्रमे ४२ व ११ हजारापेक्षा अधिक आहे. केंद्रीय विद्यापीठांतील शिक्षकांच्या जागांची उपरोक्त स्थिती पाहता उर्वरित विद्यापीठे व महाविद्यालयांमध्ये या संदर्भात काय अवस्था असेल याची कल्पना येऊ शकते. शिक्षकांच्या मोठ्या प्रमाणातील कमतरतेमुळे शिक्षणाचा दर्जा खालावतो आहे. त्यामुळे भारतात शिक्षण क्षेत्रात मोठ्या प्रमाणात गुंतवणूक गरजेची आहे.

शिक्षणातील गुंतवणुकीचे वास्तव

शिक्षण क्षेत्रामध्ये चीनने केलेल्या मोठ्या प्रमाणातील गुंतवणुकीने चीनच्या राष्ट्रीय विकासाचा पाया घातला गेला. १९५०मध्ये चीनमध्ये बालवाडी, शाळांची संख्या जेमतेम होती. चिनी सरकारने ग्रामीण भागातील शाळांना आर्थिक सहाय्याबरोबरच गरीब विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीसह मोठी आर्थिक मदत दिली. सात दशकांमध्ये देशभर ग्रामीण आणि आर्थिक दुर्बल लोकांच्या शिक्षणावर भर दिल्याने चीनचा साक्षरता दर ९९.८३ टक्क्यांवर पोहोचला. तीन ट्रिलीयन डॉलरची अर्थव्यवस्था असलेल्या भारताचा २०२२-२३ आर्थिक वर्षासाठीच्या केंद्रीय अर्थसंकल्पात सुमारे एक लाख कोटी रुपयांची तरतूद शालेय व उच्च शिक्षणासाठी केंद्र सरकारने केली आहे. तथापि, अमेरिकेने शालेय शिक्षणावर ७६४ आणि उच्च शिक्षणावर ६५१ अब्ज डॉलर तर चीनने ८३१ अब्ज डॉलर शिक्षणावर खर्च केले आहेत. भारताची लोकसंख्या अमेरिकेच्या जवळपास पाचपट आहे, मात्र शिक्षण क्षेत्रातील गुंतवणूक अमेरिकेच्या केवळ सात आणि चीनच्या अकरा टक्के आहे. या भरीव गुंतवणुकीमुळे शालेय व उच्च शिक्षणाची पाळेमुळे या दोन्ही देशांमध्ये खोलवर रुजली आहेत. त्याचे प्रतिबिंब राष्ट्रीय विकासामध्ये उमटत आहे. भारतामध्ये शिक्षणाचा प्रसार खेडोपाडी व दुर्गम भागातील सर्व सामाजिक स्तरांमध्ये होण्यासाठी मोठ्या प्रमाणात आर्थिक गुंतवणुकीची आवश्यकता आहे. नव्या राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणांतर्गत शिक्षण क्षेत्रासाठी निर्धारित उद्दिष्टे, जसे- सर्वांना शिक्षण, शैक्षणिक समानता, दर्जा, सर्वसामान्यांना परवडणारे दर्जेदार शिक्षण आणि शैक्षणिक जबाबदारी गाठण्यासाठी आणि त्यायोगे मेक इन इंडिया, डिजीटल इंडिया, आत्मनिर्भर भारत, जागतिक उत्पादक, निर्यातोन्मुख व्यापार, वेगवान अर्थव्यवस्था यांसारखी उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी सध्याची गुंतवणूक तुटपुंजी आहे. यात मोठी वाढ आवश्यक आहे.

(लेखक सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात अर्थशास्त्राचे अभ्यासक आहेत.)

Sakaal 7.2.2023

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

लोकमत

विद्यार्थ्यांच्या शिल्लक अनामत रकमेचा हिशेब द्या

सहसंचालकांचे अकृषी विद्यापीठांच्या कुलसचिवांना आदेश

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : प्रवेशावेळी विद्यार्थ्यांकडून घेतलेल्या तसेच शिल्लक अनामत रक्कमेचा हिशेब विनाअनुदानित महाविद्यालयांना द्यावा लागणार आहे. राज्यातील अकृषी विद्यापीठांच्या कुलसचिवांनी संलग्नविना अनुदानित महाविद्यालयाकडे असलेल्या शिल्लक अनामत रकमेची माहिती पुढील दोन आठवड्यांत उच्चशिक्षण संचनालयाकडे सादर करावी, असे आदेश सहसंचालक डॉ. प्रकाश बच्छाव यांनी दिले आहेत.

ईबीसी विद्यार्थ्यांसाठी रक्कम खर्च करा

राज्यातील अनेक महाविद्यालयांनी शिल्लक अनामत रक्कमेचा तपशील वेतन देयक सादर करताना केला नाही. या अनामत रकमेतील भ्रष्टाचार रोखणे तसेच अनामत रक्कमेच्या ३० टक्के रक्कम इबीसी विद्यार्थ्यांसाठी खर्च करण्याबाबतचे परिपत्रक काढावे आणि त्याची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करावी.

\- अमर एकाड, कॉप्स विद्यार्थी संघटना

राज्यात तीन हजार विनाअनुदानित महाविद्यालय

राज्यात २८ शासकीय, १ हजार १७८ अनुदानित तर तब्बल ३ हजार १४० विनाअनुदानित महाविद्यालये आहेत. त्यातील ३ हजार १४० विनाअनुदानित महाविद्यालयांसाठी हा आदेश लागू असणार आहे.

उच्चशिक्षण विभागाच्या कार्यकक्षेतील विद्यापीठांशी संलग्न कला, विज्ञान, वाणिज्य विधी व शिक्षणशास्त्र या अभ्यासक्रमांशी संबंधित महाविद्यालये प्रवेश घेताना विद्यार्थ्यांकडून अनामत रक्कम घेतात. उच्चशिक्षण विभागातील शासकीय व अनुदानित महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांची ४५ कोटी अनामत रक्कम पडून आहे. तसेच उच्चशिक्षण विभागाच्या सहसंचालकांच्या परवानगीविनाच काही महाविद्यालयांनी शिल्लक अनामत रक्कम परस्पर खर्च केल्याचे उघडकीस आले होते. राज्यातील विनाअनुदानित महाविद्यालयातील शिल्लक अनामत रक्कम व त्याचा विनियोग कसा करावा? याबाबत शासनाने निर्णय घ्यावा मागणी कॉप्स विद्यार्थी संघटनेने केली होती.

दरम्यान, कुलसचिवांनी संलग्न अशासकीय विनाअनुदानित, कायम विनाअनुदानित महाविद्यालयांकडे शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ अखेरपर्यंत शिल्लक असलेल्या अनामत रकमेची माहिती संकलित करून दि. २० फेब्रुवारी पर्यंत उच्चशिक्षण संचनालयाच्या ईमेलवर सादर करावी, असे सादर करण्यास सांगितले आहे.

Hello Pune
Page No. 2 Feb 07, 2023
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

सकाळ

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठातर्फे सुधारित नियमावली

स्वायत्त महाविद्यालयांसाठी 'पीआरएन' तयार होणार

पुणे, ता. ७ : स्वायत्त महाविद्यालयांसाठी 'पर्मनन्ट रजिस्ट्रेशन नंबर' म्हणजेच 'पीआरएन' क्रमांक हा पात्रता क्रमांकासोबत सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाकडून तयार करण्यात येईल. त्याचा उपयोग स्वायत्त महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना ॲकॅडमिक बॅंक ऑफ क्रेडिटसाठी होऊ शकणार आहे. विद्यापीठाने स्वायत्त महाविद्यालयासाठी प्रसिद्ध केलेल्या सुधारित नियमावलीत हे स्पष्ट केले आहे.

स्वायत्त महाविद्यालये आणि मान्यताप्राप्त संस्थांच्या समस्या व अडचणी लक्षात घेऊन प्रशासनाच्या सुकरतेसाठी मार्गदर्शक नियमावली तयार करण्यात आली होती. त्यानुसार अंमलबजावणी करताना काही स्वायत्त महाविद्यालयांना अडचणी येत असल्याचे दिसून आले.

दरम्यान, संबंधित महाविद्यालयांनी काही बदल सुचविले. या बदलांचा कुलगुरूंनी स्वीकार करून स्वायत्त महाविद्यालयांसाठी सुधारित मार्गदर्शक तत्त्वे प्रसिद्ध केल्याचे विद्यापीठाचे कुलसचिव डॉ. प्रफुल्ल पवार यांनी परिपत्रकाद्वारे सांगितले.

नव्या अभ्यासक्रमाबाबत...

- ✓ महाविद्यालयांनी नव्या अभ्यासक्रमांचा मसुदा ३१ मार्चपर्यंत विद्यापीठाकडे पाठवणे
- ✓ विद्यापीठाने अभ्यासक्रम ३१ मेपर्यंत प्रमाणित करून महाविद्यालयांना कळवणे
- ✓ नव्या अभ्यासक्रमाचे प्रस्ताव संबंधित अभ्यास मंडळाच्या सभेमध्ये ठेवले जातील
- ✓ महाविद्यालय अभ्यास मंडळाच्या अध्यक्षांना विशेष निमंत्रित म्हणून आमंत्रित केले जाईल

परिपत्रकात काय नमूद?

स्वायत्त महाविद्यालयांना एकाच विद्याशाखेत दोनपेक्षा अधिक अभ्यासक्रम किंवा तुकड्या करण्यावर कोणतेही बंधन नाही, परंतु भौतिक सुविधा व आवश्यक मानव संसाधन यांची पूर्तता पाहून या महाविद्यालयांनी नवीन अभ्यासक्रम, तुकड्या सुरू कराव्यात, असे विद्यापीठाने परिपत्रकात नमूद केले आहे.

'स्वायत्त'साठीची मार्गदर्शक तत्त्वे

- पीएच.डी.ची प्रवेश प्रक्रिया विद्यापीठाच्या नियमावलीनुसार
- महाविद्यालयांनी परीक्षा शुल्कामधून १० टक्के रक्कम विद्यापीठाला द्यावी
- परीक्षा शुल्कात दोन वर्षांतून एकदा १० टक्के वाढीची परवानगी

"स्वायत्त महाविद्यालयांसाठी सुधारित नियमावली विद्यापीठाने जाहीर केली असली, तरीही त्यात फारसे बदल करण्यात आलेले नाहीत. त्यात केवळ स्वायत्त महाविद्यालयांना 'पीआरएन' देण्यात येणार असल्याचा महत्त्वपूर्ण बदल केला आहे. त्यामुळे भविष्यात विद्यार्थ्यांना 'पीआरएन'चा उपयोग ॲकॅडमिक बॅंक ऑफ क्रेडिटसाठी होणार आहे.

- डॉ. गोविंद कुलकर्णी,
संचालक, पिंपरी-चिंचवड कॉलेज ऑफ इंजिनिअरिंग

Pune, Main
08/02/2023 Page No. 2

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

सकाळ

दोन वर्षांपासून विषय प्रलंबित; शासकीय, अनुदानित महाविद्यालयांमधील स्थिती

तासिका तत्त्वावरील अध्यापक मानधनाविना

पुणे, ता. ७ : शासकीय व अनुदानित महाविद्यालयांमध्ये तासिका तत्त्वावर काम करणाऱ्या आम्हा अध्यापकांचे मानधन दोन वर्षांपासून प्रलंबित आहे. त्यामुळे आर्थिक कोंडी झाली असून, प्रलंबित मानधन केव्हा मिळेल याकडे डोळे लागले आहेत. आमच्यापैकी अनेकांनी प्रतीक्षेला कंटाळून रामराम केला आहे, असे अनेक अध्यापक सांगतात.

उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या आधिपत्याखाली या महाविद्यालयातील विविध पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांसाठी तासिका तत्त्वावरील अध्यापकांची नियुक्ती केली आहे. पूर्वी त्यांना तीन किंवा चार महिन्यांनी मानधन मिळत होते. आता २०२२ पासून वर्षभर मानधन न मिळालेले नाही. लाखो रुपयांचे मानधन शासनाकडे थकीत आहे. मानधनावरच कुटुंब किंवा पुढील शिक्षण सुरू राहील, अशी स्थिती अनेकांची आहे. उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या अखत्यारितील उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या आधिपत्याखाली पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांसाठी सैद्धांतिक, प्रात्यक्षिक आदी कामांसाठी संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये तासिका तत्त्वावरील अध्यापकांचे मानधनाचे दर निश्चित केले आहेत. या मानधनात शासन निर्णयान्वये आता वाढ केलेली आहे.

अभ्यासाचा प्रकार सैद्धान्तिक प्रतितास दर	प्रात्यक्षिक दर
कला, वाणिज्य, विज्ञान (पदवी)	६२५/२५०
कला, वाणिज्य, विज्ञान (पदव्युत्तर)	७५०/३००
शिक्षणशास्त्र आणि शारीरिक शिक्षण (पदवी/पदव्युत्तर व्यावसायिक अभ्यासक्रम)	७५०/३००
विधी (पदवी/ पदव्युत्तर व्यावसायिक अभ्यासक्रम)	७५०/३००

“ मानधन गेल्या दोन वर्षांपासून अदा करण्यात आले नाही. तरी तासिका तत्त्वावरील अध्यापकांचे प्रलंबित मानधन तत्काळ अदा करण्याची मागणी आम्ही करत आहोत.
- **अमर एकाड,** अध्यक्ष, कॉप्स विद्यार्थी संघटना

“ मी चार वर्षांपासून मानधनावर काम करत आहे. गेले वर्षभर मला आणि माझ्या सहकाऱ्यांना मानधन मिळालेले नाही. सुमारे एक लाखाहून अधिक रक्कम आम्हाला अद्याप मिळाली नाही.
- **भारती काळे,** अध्यापक

“ अशासकीय अनुदानित महाविद्यालये, अकृषिक विद्यापीठे, अभिमत विद्यापीठांतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे २०२२-२३मधील थकीत वेतन अनुदान प्रस्ताव सादर करण्याच्या महाविद्यालयांना सूचना दिल्या आहेत. थकीत वेतनाची छाननी केल्यावर वितरण करण्यात येईल.
- **शैलेंद्र देवळाणकर,**
प्रभारी शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण

Pune, Pune-Today
08/02/2023 Page No. 4

पदव्युत्तर कोर्स २० टक्के ऑनलाइन

पुणे विद्यापीठाचा निर्णय

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या विद्यार्थ्यांना २० टक्के अभ्यासक्रम ऑनलाइन माध्यमातून पूर्ण करण्याची मुभा मिळणार आहे. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने पुढील शैक्षणिक वर्षापासून ही मुभा देण्याचा निर्णय घेतला आहे.

या ऑनलाइन अभ्यासक्रमाच्या माध्यमातून वैकल्पिक किंवा अधिक श्रेयांकासाठीचे शिक्षण पूर्ण करता येणार आहेत. पदवी अभ्यासक्रमांना हा निर्णय २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षापासून लागू करण्यात येईल, असेही विद्यापीठाने स्पष्ट केले आहे.

विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या (यूजीसी) मार्गदर्शक सूचनांनुसार मूक्स किंवा स्वयम ऑनलाइन अभ्यासक्रम विद्यापीठातील शैक्षणिक विभाग आणि महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना लागू करण्यासाठी प्र-कुलगुरू डॉ. संजीव सोनवणे यांची समिती नेमली होती. या समितीच्या शिफारशींची अंमलबजावणी व त्यासंदर्भातील रूपरेषा ठरवण्यासाठी डॉ. मनोहर चासकर यांच्या समितीने सादर केलेल्या अहवालाला मान्यता देण्यात आली. पुणे विद्यापीठाच्या शैक्षणिक विभाग, संलग्न महाविद्यालये आणि मान्यताप्राप्त संस्थांमधील पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांना २०२३-२४ या शैक्षणिक वर्षापासून ऑनलाइन अभ्यासक्रम पूर्ण करण्याची मुभा देण्यात आली आहे.

‘ऑनलाइन’ची कार्यप्रणाली

- ऑनलाइन अभ्यासक्रमांसाठी गुणवत्तेवर आधारित मान्यता देण्यासाठीची यंत्रणा विषय आणि विद्याशाखानिहाय स्थापन करावी लागेल.
- अभ्यासक्रमांची माहिती देण्यासाठी प्रवेश प्रक्रियेनंतर १० दिवसांत कार्यशाळा घ्यावी.
- विद्यापीठातील विभाग आणि महाविद्यालयात समन्वयकाची नेमणूक करावी.
- विद्यार्थ्यांनी विषय निवडण्यापूर्वी समन्वयकाने विद्यार्थ्यांना संपूर्ण माहिती देणे आवश्यक आहे.
- विद्यार्थ्याने निवडलेल्या विषयांची माहिती, नियोजन, परीक्षा आणि पदव्युत्तर प्रवेश विभागाला कळवावीत.

चौकट

ऑनलाइन अभ्यासक्रमाचे शिक्षण घेतल्यानंतर परीक्षा विभागाला त्यांच्या निकालाच्या संगणक प्रणालीमध्ये योग्य ते बदल करावे लागणार आहे. या विद्यार्थ्यांना श्रेयांकवर आधारित शुल्क पद्धतीमध्ये सवलत देण्याचा विचार करावा, असे नमूद करण्यात आले आहे. कोणता विषय कोणत्या विषयाशी समकक्ष आहे, याबाबतचा अभ्यास मंडळाने निर्णय घ्यावा, असेही विद्यापीठाच्या नियमावलीत सांगितले आहे.

Maharashtra Times 8.2.2023

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

पुढारी

स्वायत्त महाविद्यालये बंधमुक्त

विद्यापीठाच्या परवानगीशिवाय अभ्यासक्रम सुरू करता येणार

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने स्वायत्त महाविद्यालयांसाठी सुधारित नियमावली प्रसिद्ध केली आहे. त्यानुसार आता स्वायत्त महाविद्यालयांना नवा अभ्यासक्रम सुरू करण्यास विद्यापीठाची परवानगी आवश्यक नसल्याचे, दोनपेक्षा अधिक अभ्यासक्रम सुरू करण्यास बंधन नसल्याचे स्पष्ट करण्यात आले आहे. तसेच, अभ्यासक्रमांचे शुल्क ठरविण्याचे अधिकार महाविद्यालयांनाच देण्यात आले असून, सध्याच्या परीक्षा शुल्कात दोन वर्षांतून एकदा दहा टक्के शुल्कवाढ करता येणार आहे.

विद्यापीठाने दोन वर्षांपूर्वी स्वायत्त महाविद्यालयांसाठी मार्गदर्शक सूचना प्रसिद्ध केल्या होत्या. मात्र, अभ्यासक्रम सुरू करण्यापूर्वी विद्यापीठाची मान्यता, १५ टक्के परीक्षा शुल्क विद्यापीठाला देणे, एकावेळी दोनपेक्षा अधिक अभ्यासक्रम किंवा तुकड्या सुरू करू नयेत आदी बंधने स्वायत्त महाविद्यालयांवर घालण्यात आली होती. त्यामुळे स्वायत्त महाविद्यालयांनी या मार्गदर्शक सूचनांना विरोध केला होता. त्यामुळे विद्यापीठाकडून स्वायत्त महाविद्यालयांसंदर्भात समिती नियुक्त करण्यात आली.

अभ्यासक्रमांचे शुल्क ठरविण्याचे अधिकार महाविद्यालयांनाच

त्यानंतर आता सुधारित मार्गदर्शक सूचना प्रसिद्ध करण्यात आल्या आहेत.

विद्यापीठाने प्रसिद्ध केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार स्वायत्त महाविद्यालयातील प्रवेशित विद्यार्थ्यांची समकक्षता विद्यापीठाकडून दिली जात होती. आता त्यासोबत स्वायत्त संस्थांसाठी पीआरएन म्हणजेच परमनंट रजिस्ट्रेशन नंबरही दिला जाणार आहे. त्याचा उपयोग ॲकॅडेमिक बँक ऑफ क्रेडिटच्या अंमलबजावणीसाठी होणार आहे. यापूर्वीच्या नियमावलीत अभ्यासक्रम सुरू करण्यासाठी मर्यादा होत्या. आता स्वायत्त संस्थांना एकाच वेळी एका विद्याशाखेत दोनपेक्षा अधिक अभ्यासक्रम अथवा तुकड्या सुरू करण्यास मुभा आहे. मात्र, त्यासाठी भौतिक सुविधा व आवश्यक मनुष्यबळाची पूर्तता करण्याची अट आहे. स्वायत्त महाविद्यालयांनी नवीन अभ्यासक्रम सुरू करताना त्याचा मसुदा त्या त्या शैक्षणिक वर्षाच्या ३१ मार्चपर्यंत विद्यापीठाकडे पाठविणे आवश्यक आहे. अभ्यासक्रमासह प्रवेशक्षमता, प्रश्नपत्रिका, परीक्षेचे स्वरूप, गुणांकन, श्रेयांक आदी तपशीलही द्यायचे आहे. विद्यापीठाकडून संबंधित अभ्यासक्रमांना त्या शैक्षणिक वर्षाच्या ३१ मेपर्यंत प्रमाणित करण्यात येईल. त्यासाठी अभ्यास मंडळाच्या अध्यक्षांना निमंत्रित करण्यात येईल, असे नमूद करण्यात आले आहे.

अभ्यासक्रमासाठीचे शुल्क स्वायत्त महाविद्यालयांना त्यांच्या स्तरावर ठरविण्याची मुभा आहे. तसेच, शिष्यवृत्तीसाठीचे प्रस्ताव महाविद्यालयांनी शासनाकडे सादर करायचे आहेत. पीएच. डी अभ्यासक्रमाची प्रवेश प्रक्रिया विद्यापीठाच्या नियमांनुसार करणे आवश्यक आहे. स्वायत्त महाविद्यालयांनी परीक्षा शुल्कातून १० टक्के रक्कम विद्यापीठाला द्यायची आहे. दोन वर्षांतून एकदा दहा टक्के परीक्षा शुल्कात वाढ करता येईल, असे देखील स्पष्ट करण्यात आले आहे.

My Pune Edition
Feb 8, 2023 Page No. 4
newspaper.pudhari.co.in

Colleges must send report on unclaimed deposits by Feb 20

SwatiShindeGole
@timesgroup.com

Pune: The higher and technical education department has directed all senior colleges in Maharashtra to send a report of the unclaimed deposit amount paid by students at the time of admission by February 20.

TOI had reported that Rs 45 crore of deposit money was lying with aided senior colleges in Maharashtra. Following this report, the education department has acted and over 3,000 unaided colleges will have to send their status of the amounts with them.

Joint director of the higher and technical education department Prakash Bacchav issued an order on February 6 which stated: "All commerce, science, arts, law and other colleges affiliated to the universities are approved by the state government to collect deposit money at the time of admission. But later, either students forget to take their refund or colleges do not voluntarily give back the money. As a result, colleges are sitting on huge amounts of such unclaimed deposits. All such colleges have to submit a report of unclaimed money up to the academic year 2021-22 to the education department by February 20."

Aided colleges keep ₹45 crore in unclaimed deposit refunds

A refundable deposit collected from students at the time of admission in aided senior colleges has accumulated or remained unclaimed to the tune of Rs 45 crore, a Right to Information query by Care for Public Safety, a students' union in the city revealed.

The deposit ranges from Rs 5,000 and above per student. There are 28 government colleges, 1,178 aided colleges, 3,140 unaided colleges.

The Times of India 8.2.2023

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

सकाळ

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठातर्फे सुधारित नियमावली

स्वायत्त महाविद्यालयांसाठी 'पीआरएन' तयार होणार

पुणे, ता. ७ : स्वायत्त महाविद्यालयांसाठी 'पर्मनन्ट रजिस्ट्रेशन नंबर' म्हणजेच 'पीआरएन' क्रमांक हा पात्रता क्रमांकासोबत सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाकडून तयार करण्यात येईल. त्याचा उपयोग स्वायत्त महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना ॲकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिटसाठी होऊ शकणार आहे. विद्यापीठाने स्वायत्त महाविद्यालयासाठी प्रसिद्ध केलेल्या सुधारित नियमावलीत हे स्पष्ट केले आहे.

स्वायत्त महाविद्यालये आणि मान्यताप्राप्त संस्थांच्या समस्या व अडचणी लक्षात घेऊन प्रशासनाच्या सुकरतेसाठी मार्गदर्शक नियमावली तयार करण्यात आली होती. त्यानुसार अंमलबजावणी करताना काही स्वायत्त महाविद्यालयांना अडचणी येत असल्याचे दिसून आले.

दरम्यान, संबंधित महाविद्यालयांनी काही बदल सुचविले. या बदलांचा कुलगुरूंनी स्वीकार करून स्वायत्त महाविद्यालयांसाठी सुधारित मार्गदर्शक तत्त्वे प्रसिद्ध केल्याचे विद्यापीठाचे कुलसचिव डॉ. प्रफुल्ल पवार यांनी परिपत्रकाद्वारे सांगितले.

'स्वायत्त'साठीची मार्गदर्शक तत्त्वे

- पीएच.डी.ची प्रवेश प्रक्रिया विद्यापीठाच्या नियमावलीनुसार
- महाविद्यालयांनी परीक्षा शुल्कामधून १० टक्के रक्कम विद्यापीठाला द्यावी
- परीक्षा शुल्कात दोन वर्षातून एकदा १० टक्के वाढीची परवानगी

नव्या अभ्यासक्रमाबाबत...

- ✓ महाविद्यालयांनी नव्या अभ्यासक्रमांचा मसुदा ३१ मार्चपर्यंत विद्यापीठाकडे पाठवणे
- ✓ विद्यापीठाने अभ्यासक्रम ३१ मेपर्यंत प्रमाणित करून महाविद्यालयांना कळवणे
- ✓ नव्या अभ्यासक्रमाचे प्रस्ताव संबंधित अभ्यास मंडळाच्या सभेमध्ये ठेवले जातील
- ✓ महाविद्यालय अभ्यास मंडळाच्या अध्यक्षांना विशेष निमंत्रित म्हणून आमंत्रित केले जाईल

परिपत्रकात काय नमूद?

स्वायत्त महाविद्यालयांना एकाच विद्याशाखेत दोनपेक्षा अधिक अभ्यासक्रम किंवा तुकड्या करण्यावर कोणतेही बंधन नाही, परंतु भौतिक सुविधा व आवश्यक मानव संसाधन यांची पूर्तता पाहून या महाविद्यालयांनी नवीन अभ्यासक्रम, तुकड्या सुरू कराव्यात, असे विद्यापीठाने परिपत्रकात नमूद केले आहे.

"स्वायत्त महाविद्यालयांसाठी सुधारित नियमावली विद्यापीठाने जाहीर केली असली, तरीही त्यात फारसे बदल करण्यात आलेले नाहीत. त्यात केवळ स्वायत्त महाविद्यालयांना 'पीआरएन' देण्यात येणार असल्याचा महत्त्वपूर्ण बदल केला आहे. त्यामुळे भविष्यात विद्यार्थ्यांना 'पीआरएन'चा उपयोग ॲकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिटसाठी होणार आहे.

- डॉ. गोविंद कुलकर्णी,
संचालक, पिंपरी-चिंचवड कॉलेज ऑफ इंजिनिअरिंग

Pune, Main
08/02/2023 Page No. 2

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

दहावी, बारावी परीक्षा

गैरप्रकार रोखण्यासाठी २३८ सूचना

अंमलबजावणीबाबत लवकरच चर्चा

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : राज्य मंडळातर्फे होणाऱ्या दहावी आणि बारावीच्या परीक्षेदरम्यान गैरप्रकारांना आळा घालण्यासाठी पालक, शिक्षक, विद्यार्थ्यांकडून विविध २३८ सूचना सुचवण्यात आल्या आहेत. या सूचनांच्या अंमलबजावणीबाबत कार्यकारी परिषदेत चर्चा करून निर्णय घेतला जाणार आहे.

राज्य मंडळातर्फे बारावीची परीक्षा २१ फेब्रुवारी ते १ मार्च २०२३ या कालावधीत, तर दहावीची परीक्षा २ ते २५ मार्च या कालावधीत होणार आहे. या दोन्ही परीक्षांदरम्यान विद्यार्थ्यांकडून होणारे गैरप्रकार रोखणे राज्य मंडळासाठी आव्हानात्मक असते. मात्र, हे गैरप्रकार रोखण्यासाठी राज्य मंडळाच्या मार्गदर्शनाखाली नऊ विभागीय केंद्रे आपापल्या स्तरावर उपाययोजना आणि उपक्रम राबवतात. या प्रयत्नांमध्ये एकसूत्रता आणण्यासाठी राज्य मंडळाने कृती कार्यक्रम तयार करण्याचे ठरवले. विद्यार्थी, पालक आणि शिक्षकांकडून सूचना मागवण्यात आल्या. त्यानुसार राज्य मंडळाकडे २३८ सूचना विविध घटकांकडून देण्यात आल्या आहेत.

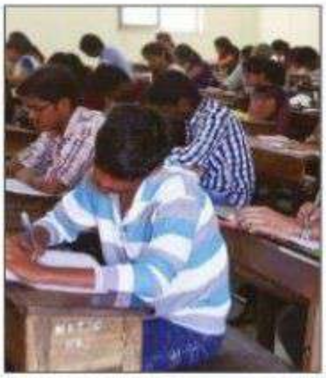

राज्य मंडळाचे अध्यक्ष शरद गोसावी म्हणाले, की राज्यभरातून २३८ सूचना मंडळाला प्राप्त झाल्या आहेत. त्यात परीक्षा केंद्रावर सीसीटीव्ही लावणे, मोबाइलद्वारे चित्रीकरण करणे अशा तांत्रिक उपायांसह प्रत्येक विद्यार्थ्याला वेगळी प्रश्नपत्रिका, विद्यार्थ्यांचे समुपदेशन, गैरप्रकार केल्यास विद्यार्थ्याला होणारी शिक्षा या बाबत जागृती आदींचा समावेश आहे. प्राप्त सूचनांपैकी काहींची अंमलबजावणी मंडळाने पूर्वीच केली आहे. तर गैरप्रकार केल्यास विद्यार्थ्यांवर होणाऱ्या कारवाईची 'शिक्षा सूची' तयार करून ती विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचवण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत.

अन्य सूचनांच्या अनुषंगाने मंडळाच्या कार्यकारी परिषदेत चर्चा करून पुढील निर्णय घेण्यात येणार आहे.

एमपीएससीच्या तीन परीक्षांचा सुधारित अभ्यासक्रम २०२३ पासून लागू

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगातर्फे (एमपीएससी) अभियांत्रिकी सेवा मुख्य परीक्षा, वनसेवा मुख्य परीक्षा, कृषी सेवा मुख्य परीक्षा या तीन परीक्षांसाठी वर्णनात्मक स्वरुपाचा नवीन अभ्यासक्रम प्रसिद्ध करण्यात आला आहे. हा अभ्यासक्रम २०२३ मध्ये आयोजित परीक्षांपासून लागू केला जाणार आहे.

एमपीएससीने प्रसिद्धिपत्रकाद्वारे ही माहिती दिली. महाराष्ट्र नागरी सेवा संयुक्त परीक्षेअंतर्गत अभियांत्रिकी सेवा मुख्य परीक्षा, वनसेवा मुख्य परीक्षा, कृषी सेवा मुख्य परीक्षा या परीक्षा घेतल्या जातात. या परीक्षांसाठीचे सुधारित अभ्यासक्रम एमपीएससीने प्रसिद्ध केला आहे. त्यात अभियांत्रिकी सेवा मुख्य परीक्षेसाठीचा अभ्यासक्रम आणि वनसेवा मुख्य परीक्षेचा अभ्यासक्रम २४ जानेवारीला, तर कृषी सेवा मुख्य परीक्षेचा अभ्यासक्रम १ फेब्रुवारीला प्रसिद्ध करण्यात आला आहे. या अभ्यासक्रमांची अंमलबजावणी २०२३ मध्ये होणाऱ्या परीक्षांपासून करण्यात येणार असल्याचे स्पष्ट करण्यात आले.

लोकसत्ता Thu, 09 February 2023
https://epaper.loksatta.com/c/71633929

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

आता पर्यावरण शिक्षण पदवी स्तरावर

'यूजीसी'कडून अभ्यासक्रमाचा मसुदा; २२ फेब्रुवारीपर्यंत हरकती नोंदविण्याचे आवाहन

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : देशातील उच्च शिक्षण संस्थांमध्ये पदवी स्तरावर आता पर्यावरण शिक्षण अभ्यासक्रम राबवण्यात येणार आहे. पर्यावरणाचे जतन आणि संसाधनाचे संवर्धन करण्यासाठी १७ शाश्वत विकास उद्दिष्टे अधोरेखित करणाऱ्या अभ्यासक्रमाचा मसुदा विद्यापीठ अनुदान आयोगाने (यूजीसी) प्रसिद्ध केला असून, या अभ्यासक्रमावर २२ फेब्रुवारीपर्यंत हरकती सूचना नोंदवता येतील.

राष्ट्रीय शिक्षण धोरण २०२० मध्ये पर्यावरण शिक्षण हा अभ्यासक्रमाचा अविभाज्य घटक करण्याची, पर्यावरण संवर्धन, शाश्वत विकासाविषयी जागृती आणि संवेदनशीलता निर्माण करण्याची तरतूद करण्यात आली आहे. त्या अनुषंगाने यूजीसीकडून अभ्यासक्रमाचा मसुदा तयार करण्यात आला आहे. मानव आणि पर्यावरण, नैसर्गिक साधन संपत्ती आणि शाश्वत विकास, पर्यावरणीय प्रश्न : स्थानिक, प्रादेशिक आणि जागतिक, जैवविविधता आणि परिसंस्थेचे संवर्धन, प्रदूषण आणि आरोग्य, हवामान बदल : परिणाम, रुपांतर आणि प्रतिकार, पर्यावरण व्यवस्थापन, पर्यावरणविषयक करार आणि कायदे अशा घटकांचा या अभ्यासक्रमात समावेश आहे.

एकूण चार श्रेयांकांसाठी हा अभ्यासक्रम राबवला जाईल. वर्गातील १५ तासांसाठी एक श्रेयांक या प्रमाणे अभ्यासक्रमाची रचना असेल. त्यात समाजात जाऊन काम करणे, क्षेत्र भेटी, प्रयोगशाळेतील काम असा प्रात्यक्षिकाचे स्वरूप असेल. तीस तासांच्या प्रात्यक्षिकासाठी एक श्रेयांक दिला जाईल. प्रस्तावित श्रेयांक आणि श्रेयांक वितरणाबाबत उच्च शिक्षण संस्था त्यांच्या स्तरावर निर्णय घेऊ शकतात. सहा ते आठ सत्रांमध्ये श्रेयांक वितरण करता येऊ शकेल. जेणेकरून विद्यार्थ्यांचे किमान श्रेयांक पूर्ण होऊ शकतील, असे यूजीसीने नमूद केले आहे.

या पूर्वीही अभ्यासक्रम...

सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्देशानुसार यूजीसीने २००३ मध्ये पर्यावरणीय अभ्यास या विषयाची सक्तीने अंमलबजावणी करण्यासाठी अभ्यासक्रम प्रसिद्ध केला होता. त्यानंतर २०१७ मध्ये श्रेयांक निवड पद्धतीसाठी पर्यावरणीय अभ्यासाअंतर्गत क्षमतावृद्धी अनिवार्य अभ्यासक्रम आठ घटकांचे प्रारुप तयार केले होते. त्यानंतर आता सर्व विद्याशाखांतील विद्यार्थ्यांसाठी अभ्यासक्रम तयार केल्याचे नमूद करण्यात आले आहे.

लोकसत्ता Thu, 09 February 2023
https://epaper.loksatta.com/c/71634396

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे आजपासून अमृत महोत्सवी वर्ष

वर्षभरात विविध कार्यक्रमांचे नियोजन

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावर ख्याती मिळवलेल्या सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे अमृत महोत्सवी वर्ष (७५ वे) शुक्रवारपासून सुरू होत आहे. विविध कार्यक्रम वर्षभर अमृत महोत्सवी वर्ष साजरे केले जाणार आहे.

'ऑक्सफर्ड ऑफ द ईस्ट' अशी ओळख असलेल्या तत्कालीन पुणे विद्यापीठाची स्थापना १० फेब्रुवारी १९४९ रोजी झाली होती. त्यामुळे विद्यापीठ स्थापनेला १० फेब्रुवारी रोजी ७४ वर्षे पूर्ण होत आहेत. बॅरिस्टर मुकुंद जयकर पुणे विद्यापीठाचे पहिले कुलगुरू होते. मराठी भाषेचा प्रचार प्रसार करण्याच्या उद्देशाने या विद्यापीठाची स्थापना करण्यात आली होती. २०१४मध्ये पुणे विद्यापीठाला सावित्रीबाई फुले यांचे नाव देण्यात आले. गेल्या ७४ वर्षांत विद्यापीठाने राज्य, राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय पातळीवर नाममुद्रा उमटवली आहे.

विद्यापीठाचा वर्धापन दिन आणि अमृत महोत्सवी वर्ष प्रारंभ कार्यक्रम शुक्रवार (१० फेब्रुवारी) संध्याकाळी चार वाजता होणार आहे. या कार्यक्रमाला केंद्र सरकारच्या नीती आयोगाच्या उपसमितीचे सदस्य भिकूजी इदाते हे उपस्थित राहणार आहेत. तसेत कुलगुरू डॉ. कारभारी काळे, प्र.कुलगुरू डॉ. संजीव सोनवणे आणि कुलसचिव डॉ. प्रफुल्ल पवार उपस्थित राहणार आहेत.

> अमृत महोत्सवी वर्षात विविध विषयांवर शैक्षणिक परिषदा, माजी कर्मचाऱ्यांचे संमेलन आदी कार्यक्रम होतील. खास अमृत महोत्सवी वर्षासाठी विद्यापीठाच्या आर्थिक अंदाजपत्रकात विशेष तरतूद प्रस्तावित करण्यात आली आहे. अमृत महोत्सव वर्षासाठी विशेष समिती स्थापन करून अन्य कार्यक्रमांची आखणी पुढील काही दिवसांत केली जाईल. या वर्षात नगर, नाशिक केंद्रांच्या विकासाचा विचार केला जाईल. ७५ वर्षानंतरचा विचार करता देशाला आयात कराव्या लागणाऱ्या वस्तूंचे संशोधन विकास करण्यासारखे प्रकल्प हाती घेतले जातील. मराठी भाषा भवनाचे काम अमृत महोत्सवी वर्षात पूर्ण करण्यात येईल.
>
> - डॉ. संजीव सोनवणे,
> प्र.कुलगुरू, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

लोकसत्ता Fri, 10 February 2023
https://epaper.loksatta.com/c/71644703

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

ओळख शिक्षण धोरणाची

प्रा. रवींद्र कुलकर्णी

उच्च आणि व्यावसायिक शिक्षणासाठीचे श्रेयांक

सगळेजण नेहमीसारखे एकत्र झाल्यावर प्रा. रमेश यांनी राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० अनुसार येऊ घातलेल्या तीन/चार वर्षांच्या बहुविद्याशाखीय पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांची रचना त्यासाठीची पात्रता, त्याचे विविध प्रकार, आवश्यक श्रेयांक, अभ्यासक्रमातील आगमन-निर्गमानाचे वेगवेगळे नियम आणि कालावधी याबद्दल माहिती देण्यास प्रारंभ केला. राष्ट्रीय श्रेयांक आराखड्याप्रमाणे (National Credit Framework) शालेय शिक्षणासाठी स्तर एक ते चार आहे. बारावीचे शिक्षण संपेपर्यंत विद्यार्थ्याला मिळणाऱ्या श्रेयांकाचा स्तर ४ असेल. तर उच्च शिक्षणासाठी हा स्तर ४.५ ते ८ असा असेल. पदवी पातळीवर हा स्तर ४.५, ५.०, ५.५, ६.० आणि पदव्युत्तर पातळीवर हा स्तर ६.०, ६.५, ७.० आणि पीएच.डी.साठी हा स्तर ८.० असेल. व्यावसायिक शिक्षण आणि प्रशिक्षणासाठी व्यावसायिक शिक्षण आणि तंत्रज्ञान याचा स्तर १ ते ८ असा आहे. (स्तर १ ही यास्वरूपाच्या शिक्षणाची क्षमता आणि जटीलतेच्या दृष्टिकोनातून सर्वात खालची पातळी आहे तर ८ ही पातळी अभ्यासक्रमाची क्षमता आणि जटीलतेच्या दृष्टिकोनातून सर्वोच्च पातळी आहे.) मुलांनो, मी तुम्हाला एक तक्ता दाखवतो. या तक्त्यात दिल्याप्रमाणे उच्च आणि व्यावसायिक शिक्षण/ कौशल्य यासाठी दिले जाणारे श्रेयांक, त्याचे विविध स्तर आणि शिक्षण पूर्ण करण्यासाठी आवश्यक सत्रांची संख्या आहे.

आगमन-निर्गमन पर्यायांसह चार वर्षीय बहुविद्याशाखीय पदवी अभ्यासक्रमांसाठी पात्रता प्रकार आणि श्रेयांकांची आवश्यकता दाखवणारा तक्ता सोबत आहे.

सरांनी मुलांना पुढे समजावून सांगितले, ''समजा एखाद्या विद्यार्थ्याने स्तर ४.५ आणि ५ अनुक्रमे ४० व ८० श्रेयांक पूर्ण केले तर तो भविष्यात ज्या मुख्य विषयामध्ये पदवी मिळवू पाहणार आहे त्या विषयातील पदवीपूर्व प्रमाणपत्र आणि पदवीपूर्व पदविका त्याला मिळेल. त्याला जर एक वर्षानंतर किंवा दोन वर्षानंतर अध्ययनामधून निर्गमन करावयाचे असेल तर त्याला प्रमाणपत्र किंवा पदविकेसाठी आवश्यक असे किमान ४० किवा ८० श्रेयांक यशस्वीरित्या मिळाल्यावर निर्गमन करता येईल.'' यावर शिरीषने विचारले, ''सर, समजा एखाद्या विद्यार्थ्याला याच स्तरावर निर्गमन करायचे असेल तर त्याला काही अतिरिक्त आवश्यकता पूर्ण करावी लागेल का? प्रमाणपत्र अथवा पदविका मिळवलेल्या विद्यार्थ्यांची रोजगार क्षमता कशी निश्चित/ वर्धीत करता येईल?''

स्तर	पात्रता	किमान आवश्यक श्रेयांक	वर्ष आणि सत्र
४.५	पदवीपूर्व प्रमाणपत्र (UG Certificate)	४०	१ वर्ष, २ सत्रे
५	पदवीपूर्व पदविका (UG Diploma)	८०	२ वर्षे, ४ सत्रे
५.५	बॅचलर पदवी	१२०	३ वर्षे, ६ सत्रे
६.०	बॅचलर पदवी ऑनर्स	१६०	४ वर्षे, ८ सत्रे
६.०	बॅचलर पदवी संशोधनासह ऑनर्स	१६०	४ वर्षे, ८ सत्रे
६.०	बॅचलर पदवी- अभियांत्रिकी आणि तंत्रज्ञान	१६०	४ वर्षे, ८ सत्रे

रमेश सर उत्तरले, ''४० श्रेयांक मिळवल्यानंतर पहिल्या वर्षाच्या ४.५ स्तरला शैक्षणिक अभ्यासक्रमातून बाहेर पडणाऱ्या विद्यार्थ्यांना संबंधित विषयातील पदवीपूर्व प्रमाणपत्र दिले जाईल; पण त्यासाठी त्याला उन्हाळ्याच्या कालावधीत त्याच्या भविष्यातील नोकरीतील आवश्यक प्रावीण्य-आधारित व्यावसायिक अभ्यासक्रमामध्ये किंवा शिक्षुता (Internship) मध्ये, त्याने सत्र I आणि II मध्ये निवडलेल्या कौशल्याधारित अभ्यासक्रमातील ६ श्रेयांकांबरोबर, ४ श्रेयांक मिळवावे लागतील. निर्गमन करणाऱ्या विद्यार्थ्यांची रोजगार क्षमता व कौशल्ये सुसज्ज करण्यासाठी या अटी घातल्या आहेत. पदवी देणाऱ्या शैक्षणिक संस्थांना या ४ श्रेयांकांसाठी कार्याधारित व्यावसायिक अभ्यासक्रम किंवा शिक्षुता याची यंत्रणा व त्याद्वारे रोजगार नियुक्तीचीही यंत्रणा (Placement Cell) निर्माण करावी लागेल. याचप्रकारे शैक्षणिक अभ्यासक्रमातील द्वितीय वर्ष स्तर ५.० मधून निर्गमन करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना संबंधित विषयामध्ये पदवीपूर्व पदविका प्रदान केली जाईल. परंतु त्यासाठी त्यांना प्रथम किंवा दुसऱ्या वर्षाच्या उन्हाळी सुट्टीत त्याने निवडलेल्या कौशल्याधारित अभ्यासक्रमामध्ये अतिरिक्त ४ श्रेयांकांची जोड द्यावी लागेल. आता, आपण मुख्य विषय वाणिज्य हा निवडून चार वर्षांचा बहुविद्याशाखीय अभ्यासक्रम निवडू इच्छिणाऱ्या शिरीषचे उदाहरण घेऊ. त्याला जर पहिल्या किंवा दुसऱ्या वर्षानंतर अध्ययनातून निर्गमन करायचे असेल तर त्याला टॅली/ ई-कॉमर्स/ लॉजिस्टीक/ वेअर हाऊस मॅनेजमेंट/ जीएसटी अशा विषयांवर आधारित व्यावसायिक अभ्यासक्रम निवडावे लागतील किंवा संबंधित लॉजिस्टीक संस्था, बँक किंवा वित्तीय संस्थांमध्ये चार आठवड्यांची शिक्षुता करावी लागेल.''

आनंदने लगेच विचारले, ''शिरीषने नोकरी केल्यानंतर आणि व्यावसायिक अनुभव घेतल्यानंतर पुन्हा अध्ययनाकडे येण्याची योजना आखली तर त्याला तशी परवानगी आहे का? आणि पुनःप्रवेशासाठी जास्तीत जास्त अनुज्ञेय अंतर किती आहे?'' सर म्हणाले, ''शिरीषने कोणत्याही स्तरावर बाहेर पडण्याचा पर्याय निवडला असता त्याला तीन वर्षांच्या आत पदवी कार्यक्रमात पुन्हा येता येईल आणि चार वर्षांच्या बहुविद्याशाखीय अभ्यासक्रमाचे उर्वरित स्तर निर्धारित कमाल सात वर्षांच्या कालावधीत पूर्ण करण्याची परवानगी आहे.''

अमरला अजूनही काही प्रश्न पडले होते पण रमेश सर म्हणाले, ''ते पुढच्या वेळी पाहू.''

लोकसत्ता Fri, 10 February 2023
https://epaper.loksatta.com/c/71644829

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

{ COLLEGES CAN SET FEES }

Autonomous colleges can now start courses without varsity nod

Dheeraj Bengrut

dheeraj.bengrut@htlive.com

PUNE: According to the revised regulations for autonomous colleges and educational institutions released by the Savitribai Phule Pune University (SPPU), autonomous colleges no longer need university permission to start new courses, and there is no obligation not to start more than two courses at the same time either. Additionally, the authority to decide the course fees will be with the colleges hereon and the current examination fee can be increased by 10% once in two years.

According to the earlier guidelines, the equivalence of admitted students in autonomous colleges was being provided by the university. As per the revised regulations however, in addition to the equivalence being provided by the university, a permanent registration number (PRN) will also be given to the autonomous organisations. This PRN will be used for implementation of the academic bank of credit whereas the earlier guidelines had limitations for starting the course.

SPPU pro-vice chancellor professor Sanjeev Sonawane said, "Now, autonomous institutes are allowed to start more than two courses or modules in one faculty at the same time. However, there is a condition to meet the physical facilities and required manpower. Autonomous colleges, while starting a new course, must send its draft to the university by March 31 of that academic year. Along with the syllabus, details such as eligibility, marks etc. are also to be given. The courses will be made academic by the university."

"Autonomous colleges are allowed to decide the fee for the course at their level. Also, the colleges must submit proposals for scholarships to the government," Sonawane said. The PhD admission process must be carried out as per the university rules. Autonomous colleges must pay 10% of the examination fee to the university.

Two years ago, the SPPU had released guidelines for autonomous colleges. However, restrictions had been imposed on autonomous colleges such as approval of the university before starting courses, payment of 15% examination fee to the university, and not starting more than two courses or units at the same time. Hence, autonomous colleges opposed these guidelines after which a committee regarding autonomous colleges was appointed by the university.

Hindustan Times 10.2.2023

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

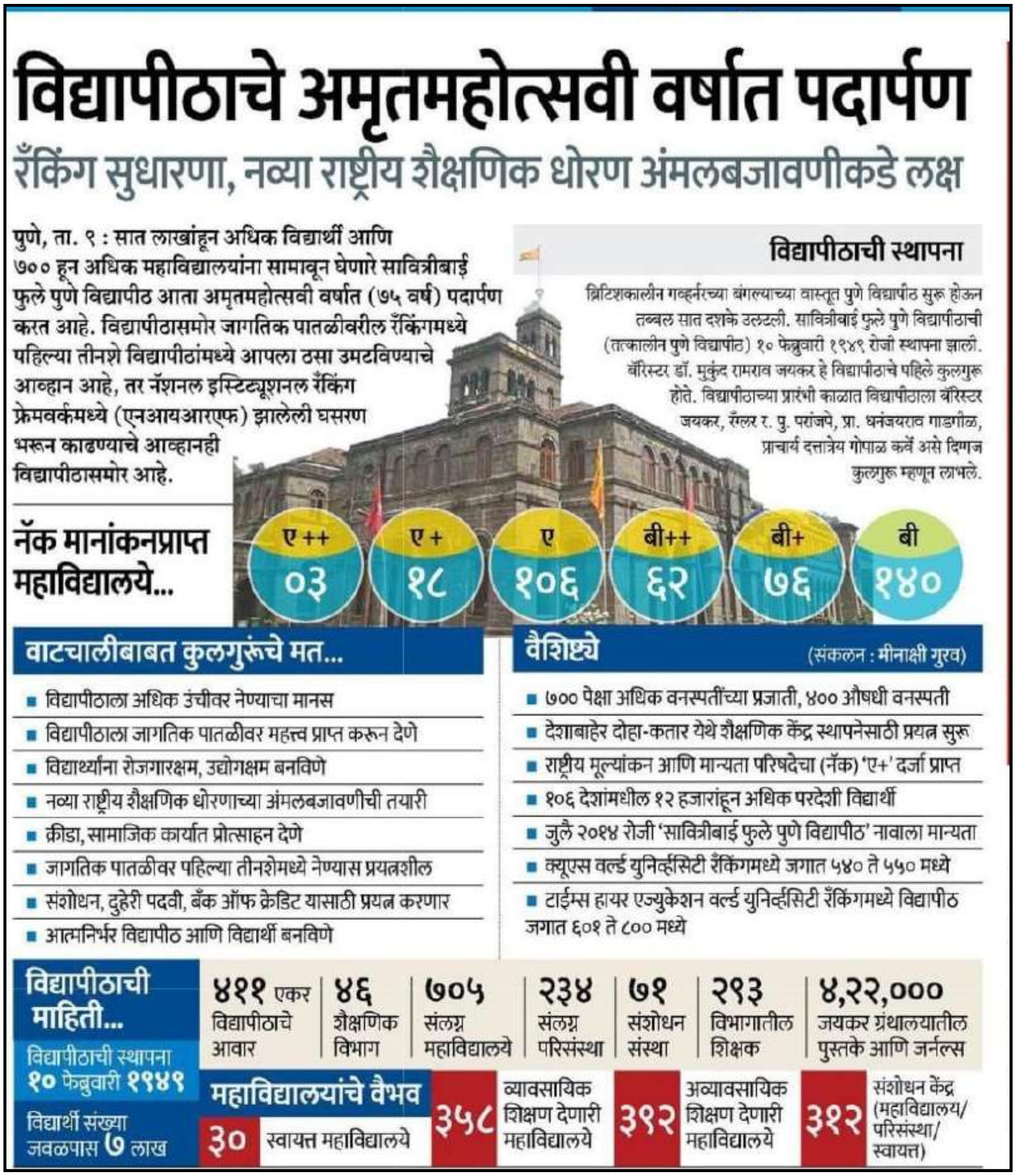

विद्यापीठाचे अमृतमहोत्सवी वर्षात पदार्पण

रँकिंग सुधारणा, नव्या राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण अंमलबजावणीकडे लक्ष

पुणे, ता. ९ : सात लाखांहून अधिक विद्यार्थी आणि ७०० हून अधिक महाविद्यालयांना सामावून घेणारे सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ आता अमृतमहोत्सवी वर्षात (७५ वर्ष) पदार्पण करत आहे. विद्यापीठासमोर जागतिक पातळीवरील रँकिंगमध्ये पहिल्या तीनशे विद्यापीठांमध्ये आपला ठसा उमटविण्याचे आव्हान आहे, तर नॅशनल इस्टिट्यूशनल रँकिंग फ्रेमवर्कमध्ये (एनआयआरएफ) झालेली घसरण भरून काढण्याचे आव्हानही विद्यापीठासमोर आहे.

विद्यापीठाची स्थापना

ब्रिटिशकालीन गव्हर्नरच्या बंगल्याच्या वास्तूत पुणे विद्यापीठ सुरू होऊन तब्बल सात दशके उलटली. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाची (तत्कालीन पुणे विद्यापीठ) १० फेब्रुवारी १९४९ रोजी स्थापना झाली. बॅरिस्टर डॉ. मुकुंद रामराव जयकर हे विद्यापीठाचे पहिले कुलगुरू होते. विद्यापीठाच्या प्रारंभी काळात विद्यापीठाला बॅरिस्टर जयकर, रँग्लर र. पु. परांजपे, प्रा. धनंजयराव गाडगीळ, प्राचार्य दत्तात्रेय गोपाळ कर्वे असे दिग्गज कुलगुरू म्हणून लाभले.

नॅक मानांकनप्राप्त महाविद्यालये...

ए++	ए+	ए	बी++	बी+	बी
०३	१८	१०६	६२	७६	१४०

वाटचालीबाबत कुलगुरूंचे मत...

- विद्यापीठाला अधिक उंचीवर नेण्याचा मानस
- विद्यापीठाला जागतिक पातळीवर महत्त्व प्राप्त करून देणे
- विद्यार्थ्यांना रोजगारक्षम, उद्योगक्षम बनविणे
- नव्या राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाच्या अंमलबजावणीची तयारी
- क्रीडा, सामाजिक कार्यात प्रोत्साहन देणे
- जागतिक पातळीवर पहिल्या तीनशेमध्ये नेण्यास प्रयत्नशील
- संशोधन, दुहेरी पदवी, बँक ऑफ क्रेडिट यासाठी प्रयत्न करणार
- आत्मनिर्भर विद्यापीठ आणि विद्यार्थी बनविणे

वैशिष्ट्ये

(संकलन : मीनाक्षी गुरव)

- ७०० पेक्षा अधिक वनस्पतींच्या प्रजाती, ४०० औषधी वनस्पती
- देशाबाहेर दोहा-कतार येथे शैक्षणिक केंद्र स्थापनेसाठी प्रयत्न सुरू
- राष्ट्रीय मूल्यांकन आणि मान्यता परिषदेचा (नॅक) 'ए+' दर्जा प्राप्त
- १०६ देशांमधील १२ हजारांहून अधिक परदेशी विद्यार्थी
- जुलै २०१४ रोजी 'सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ' नावाला मान्यता
- क्यूएस वर्ल्ड युनिर्व्हसिटी रँकिंगमध्ये जगात ५४० ते ५५० मध्ये
- टाईम्स हायर एज्युकेशन वर्ल्ड युनिर्व्हसिटी रँकिंगमध्ये विद्यापीठ जगात ६०१ ते ८०० मध्ये

विद्यापीठाची माहिती...

विद्यापीठाची स्थापना १० फेब्रुवारी १९४९

विद्यार्थी संख्या जवळपास ७ लाख

४११ एकर	४६	७०५	२३४	७१	२९३	४,२२,०००
विद्यापीठाचे आवार	शैक्षणिक विभाग	संलग्न महाविद्यालये	संलग्न परिसंस्था	संशोधन संस्था	विभागातील शिक्षक	जयकर ग्रंथालयातील पुस्तके आणि जर्नल्स

महाविद्यालयांचे वैभव

३०	३५८	३९२	३१२
स्वायत्त महाविद्यालये	व्यावसायिक शिक्षण देणारी महाविद्यालये	अव्यावसायिक शिक्षण देणारी महाविद्यालये	संशोधन केंद्र (महाविद्यालय/ परिसंस्था/ स्वायत्त)

Sakal, Pune, 10/02/2023

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

प्रश्नपत्रिका वाहतुकीवर 'जीपीएस'द्वारे लक्ष

दहावी-बारावीच्या परीक्षेदरम्यान केंद्रांवर भरारी आणि बैठी पथके

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : राज्यात दहावी-बारावीच्या परीक्षेदरम्यान गैरप्रकार रोखण्यासाठी राज्य मंडळाकडून प्रश्नपत्रिकांच्या वाहतुकीवर जीपीएस प्रणालीद्वारे लक्ष ठेवले जाणार आहे. त्यासासाठी राज्य मंडळाने मुख्य परीक्षा केंद्रावर प्रश्नपत्रिका पोहोच करण्यासाठी आणि आणण्यासाठी नियुक्त केलेल्या सहायक परिरक्षकाने (रनर) प्रवासादरम्यान जीपीएस प्रणाली सुरू ठेवणे आवश्यक केले असून, परीक्षा केंद्रांवर भरारी पथके आणि बैठी पथकेही नेमली जाणार आहेत. राज्य मंडळाच्या सचिव अनुराधा ओक यांनी प्रसिद्धिपत्रकाद्वारे ही माहिती दिली.

> "राज्य मंडळ सर्व उच्चस्तरीय अधिकाऱ्यांसमवेत काटेकोरपणे दहावी-बारावीच्या परीक्षा पार पाडण्यासाठी प्रयत्नशील आहे. तसेच सर्व घटकांकडून सहकार्य अपेक्षित आहे.
> - शरद गोसावी, अध्यक्ष, राज्य मंडळ

दहावी बारावीच्या परीक्षा कॉपीमुक्त वातावरणात होण्याच्या अनुषंगाने राज्य मंडळाची बैठक झाली. मुख्यमंत्री, उपमुख्यमंत्री यांच्या स्वीय सचिवांसह पोलीस महासंचालक, ग्रामविकास विभागाचे अतिरिक्त मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण विभागाचे प्रधान सचिव, शिक्षण आयुक्त, राज्य मंडळाचे अध्यक्ष, विभागीय आयुक्त, जिल्हाधिकारी, पोलीस आयुक्त, पोलीस अधीक्षक, विभागीय मंडळ अध्यक्ष, विभागीय शिक्षण उपसंचालक, शिक्षणाधिकारी या बैठकीला उपस्थित होते.

परीक्षेदरम्यान गैरप्रकार होऊ नयेत या दृष्टीने शिक्षण विभागाकडून परीक्षा केंद्रावर नेमल्या जाणाऱ्या भरारी पथकांशिवाय जिल्हाधिकारी, पोलीस आयुक्त, मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांच्या समन्वयातून भरारी पथके आणि बैठी पथके नियुक्त केली जाणार आहेत. तसेच मुख्य परीक्षा केंद्रावर प्रश्नपत्रिका पोहोच करण्यासाठी आणि आणण्यासाठी नियुक्त केलेल्या सहायक परिरक्षकाने (रनर) प्रवासादरम्यान जीपीएस प्रणाली सुरू ठेवणे आवश्यक केले आहे, असे ओक यांनी स्पष्ट केले.

लोकसत्ता Sat, 11 February 2023
https://epaper.loksatta.com/c/71651920

दहावी-बारावीचे पेपर दहा मिनिटांआधी देण्याची सुविधा बंद

आता परीक्षेच्या वेळेवरच प्रश्नपत्रिका

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाने दहावी आणि बारावीच्या परीक्षेत होणारे गैरप्रकार रोखण्यासाठी मोठा निर्णय घेतला आहे. विद्यार्थ्यांना परीक्षेच्या निर्धारित वेळेच्या दहा मिनिटांआधी प्रश्नपत्रिका देण्याची सुविधा यंदाच्या परीक्षेपासून रद्द करण्यात येणार आहे. राज्य मंडळाच्या सचिव अनुराधा ओक यांनी प्रसिद्धिपत्रकाद्वारे ही माहिती दिली.

दहावी-बारावीच्या परीक्षेतील गैरप्रकार रोखण्यासाठी राज्य मंडळ आणि विभागीय मंडळांतर्फे उपाययोजना करण्यात येतात. यंदा राज्य मंडळाने अभिनव प्रयोग करत लोकसहभागातून गैरप्रकार रोखण्यासाठीचा कृतिआराखडा तयार करण्याचा निर्णय घेतला. त्यासाठी पालक, शिक्षक आदी घटकांकडून सूचनाही मागवण्यात आल्या होत्या. त्यानुसार राज्य मंडळाकडे २३८ सूचना प्राप्त झाल्या. त्यानंतर आता राज्य मंडळाने परीक्षेच्या निर्धारित वेळेपूर्वी दहा मिनिटे प्रश्नपत्रिका देण्याची सुविधा यंदाच्या परीक्षेपासून रद्द करण्याचा निर्णय घेतला.

अर्धा तास आधी उपस्थिती आवश्यक

राज्य मंडळाने दहावी आणि बारावीच्या सर्व विद्यार्थ्यांना परीक्षेसाठी परीक्षेच्या वेळेपूर्वी अर्धा तास परीक्षा केंद्रावर पोहोचण्याच्या सूचना यापूर्वीच दिल्या आहेत. याबाबत प्रवेशपत्रावरही नमूद करण्यात आले आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्यांनी सकाळच्या सत्रात साडेदहा वाजता आणि दुपारच्या सत्रात अडीच वाजता परीक्षा केंद्रावर उपस्थित राहणे आवश्यक असल्याचे स्पष्ट करण्यात आले आहे.

दहावी-बारावीच्या परीक्षेवेळी विद्यार्थ्यांना प्रश्नपत्रिकेचे नीट आकलन होण्यासाठी परीक्षेच्या निर्धारित वेळेपूर्वी दहा मिनिटे प्रश्नपत्रिका देण्याची पद्धत गेली काही वर्षे वापरण्यात येत होती. मात्र, परीक्षा सुरू होण्यापूर्वी प्रश्नपत्रिका समाजमाध्यमांमध्ये पसरण्याचे प्रकार निदर्शनास आले आहेत. तसेच पेपरफुटीच्याही चर्चा होतात. दहावी-बारावीच्या परीक्षा हा विद्यार्थ्यांच्या जीवनातील महत्त्वपूर्ण टप्पा असल्याने पालक आणि समाजघटकांचे या परीक्षांकडे लक्ष असते. पेपरफुटीच्या अफवांमुळे राज्य मंडळाची समाजातील प्रतिमा मलीन होते. त्यामुळे असे प्रकार रोखण्यासाठी, निकोप आणि भयमुक्त वातावरणात परीक्षा होण्यासाठी परीक्षेच्या निर्धारित वेळेपूर्वी दहा मिनिटे प्रश्नपत्रिका देण्याची सुविधा बंद करण्यात आली आहे. त्यामुळे सकाळच्या सत्रात अकरा वाजता, तर दुपारच्या सत्रात तीन वाजता परीक्षा दालनात प्रश्नपत्रिकेचे वाटप सुरू होणार असल्याचे ओक यांनी नमूद केले.

लोकसत्ता Sat, 11 February 2023
https://epaper.loksatta.com/c/71651928

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे कुलगुरूपद रिक्त

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे अमृतमहोत्सवी वर्ष सुरू झाले आहे. मात्र विद्यापीठाच्या अमृत काळात कुलगुरू पद रिक्त असल्याने अतिरिक्त कार्यभारावर विद्यापीठाचे कामकाज करावे लागत आहे.

डॉ. नितीन करमळकर यांचा कुलगुरू पदाचा कार्यकाळ १८ मे २०२२ रोजी संपला. त्यानंतर रिक्त झालेल्या कुलगुरू पदाचा अतिरिक्त कार्यभार डॉ. कारभारी काळे यांच्याकडे सोपवण्यात आला. त्यानंतर राज्य शासनाकडून कुलगुरू निवडीसाठी तीन सदस्यांची समिती नेमण्यात आली. या समितीने कुलगुरू पदाच्या निवडीसाठीची प्रक्रिया सुरू करून जाहिरातही प्रसिद्ध करण्यात आली. मात्र राज्य शासनाने विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या (यूजीसी) मार्गदर्शक सूचनांनुसार कुलगुरू निवड प्रक्रिया राबवण्याचा निर्णय घेतला. शासन नियुक्त समितीमध्ये यूजीसीचा प्रतिनिधी नसल्याने ती समिती स्थगित करून कुलगुरू निवडही स्थगित करण्यात आली. काही दिवसांपूर्वी नवी समिती नियुक्त करण्यात आली. अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेचे (एआयसीटीई) माजी अध्यक्ष डॉ. अनिल सहस्रबुद्धे यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीमध्ये 'आयआयटी कानपूर'चे संचालक डॉ अभय करंदीकर, जलसंपदा विभागाचे अतिरिक्त मुख्य सचिव दीपक कपूर; कर्नाटक राज्य महिला विद्यापीठाच्या माजी कुलगुरू डॉ. मीना चंदावरकर (यूजीसी प्रतिनिधी) यांचा समावेश आहे. या समितीतर्फे आता कुलगुरू निवडीची प्रक्रिया राबवली जाणार आहे.

या पार्श्वभूमीवर विद्यापीठाचे अमृतमहोत्सवी वर्ष शुक्रवारी सुरू झाले. त्यात विद्यापीठाला पूर्णवेळ कुलगुरू नसल्याने प्रभारी कार्यभारावरच विद्यापीठाचे कामकाज करावे लागत आहे.

लोकसत्ता Sat, 11 February 2023 https://epaper.loksatta.com/c/71

१०-१२ वी परीक्षांवर बहिष्काराचा इशारा

शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या प्रलंबित मागण्यांसाठी सोमवारी मोर्चा

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या मागण्यांकडे राज्य सरकारने दुर्लक्ष केल्यामुळे राज्यातील कर्मचाऱ्यांनी दहावी आणि बारावीच्या परीक्षांच्या कामकाजावर बहिष्कार टाकण्याचे जाहीर केले आहे. त्यामुळे परीक्षेच्या कामकाजावर परिणाम होण्याची शक्यता आहे. शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या मागण्या पूर्ण न केल्यास परीक्षा काळात अनिश्चित काळासाठी संप पुकारण्यात येईल, असा इशारा महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक शाळा शिक्षकेतर संघटनांच्या महामंडळाने दिला. तसेच प्रलंबित मागण्यांकडे लक्ष वेधण्यासाठी आणि संपाची पुढील दिशा ठरवण्यासाठी येत्या सोमवारी (१३ फेब्रुवारी) शनिवारवाडा ते शिक्षण आयुक्त कार्यालयापर्यंत मोर्चा काढण्यात येणार आहे.

महामंडळाचे सरकार्यवाह शिवाजी खांडेकर यांनी ही माहिती दिली. यावेळी पुणे जिल्हाध्यक्ष प्रसन्न कोतुळकर, कार्याध्यक्ष विनोद गोरे आदी या वेळी उपस्थित होते. राज्यातील शाळांमध्ये शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची भरती २००५ पासून बंद आहे. त्यामुळे आता शाळांमध्ये बोटावर मोजण्याइतके शिक्षकेतर कर्मचारी राहिले आहेत. अशा परिस्थितीत शाळांमधील रिक्त पदे आकृतिबंधानुसार भरण्यासाठी सरकारने तत्काळ निर्णय प्रसिद्ध करण्याची आवश्यकता आहे. सरकारी कर्मचाऱ्यांना आश्वासित प्रगती योजनेचा लाभ मिळत असतांना, शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना जाणीवपूर्वक १०, २०, ३० (सेवा वर्षे) योजनेचा लाभ मिळत नसल्याचे चित्र आहे. जुनी पेन्शन योजना लागू होत नसल्याने नुकत्याच झालेल्या निवडणुकीत सत्ताधारी पक्षांच्या उमेदवारांना हार पत्करावी लागली. यापुढेही ही योजना लागू होणार नसल्यास निवडणुकीत मतांच्या माध्यमातून कर्मचारी आपली शक्ती दाखवतील. आतापर्यंत केवळ आश्वासने देऊन प्रत्यक्षात निर्णय घेण्यात आले नाही. त्यामुळे मागण्या पूर्ण न झाल्यास परीक्षा कालावधीत कोणतेही काम न करण्याचा इशारा खांडेकर यांनी दिला.

लोकसत्ता Sat, 11 February 2023 https://epaper.loksatta.com/c/71651937

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

Several Steps In Place For Fair SSC, HSC Exams

Practice of giving question papers 10 mins early stops

SwatiShindeGole
@timesgroup.com

Pune: The Maharashtra State Board of Secondary and Higher Secondary Education will stop the practice of distributing question papers for the board exams 10 minutes before the scheduled time from this year.

Following past instances of cases where question papers went viral before the official time of the exam led the state board to take decision on stopping early distribution.

The state board had been distributing question papers early to students appearing for secondary school certificate (SSC, Std X) and higher secondary certificate (HSC, Std XII) board exams so that students can understand the paper and the questions before they started writing.

Secretary of the state board Anuradha Oak said, "There were rumours and some cases when question papers were found on smartphones as soon as exams began. The papers went viral in some cases in the past. Since both these exams are very important in any student's life, rumours about paper leak create several doubts among students and their parents. Also, the image of the state board is also maligned to an extent due to these incidents."

The decision was taken on Friday to curb such incidents and conduct free and fair examinations.

"We reflected upon this rule of issuing question papers 10 minutes in advance and felt that it should be stopped immediately in this technologically-advanced world. Our aim is to conduct the exams in all fairness, and in an environment that is free from malpractices," added Oak.

Rule of reporting to the exam hall 30 minutes before the scheduled time would stay. So, for the morning paper at 11am, students will have to reach the exam hall maximum by 10.30am and for second session exam at 3pm, students will have to report by 2.30pm.

The same has also been put up in the instructions in the exam hall ticket.

ALL SET FOR EXAMINATIONS

- A meeting with chief secretary of state was conducted on Friday to review preparations of the exam and efforts made by districts for a copy-free exams
- The meeting was **attended by police commissioners, education officials, divisional commissioners**, district collectors among **other officials attended this meeting**
- The state board said that a team of flying squads was appointed by district collectors and it was ready to conduct the exam smoothly

Edu board to monitor 'runners' through GPS

Mohammed.Akhef@timesgroup.com

Aurangabad: The state board has decided to monitor the live location of 'runners', who take sealed question papers and answer sheets from the respective assistant custodians to the tive examination centres, through the mobile-based GPS system for the HSC exams starting from February 21.

Board's secretary Anuradha Oak told **TOI**, "There are approximately 3,000 examination centres for the HSC exams. To ensure that question papers reach the examination centres on time and to keep a check on any sabotage, we have decided to track the live location of the runners."

Assistant custodians will alert the custodian and higher-ups if he or she finds anything amiss. "The runners will post live locations in the group formed. For any deviation in time, those monitoring will come into action," said Oak.

The Times of India 11.2.2023

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

पुढारी

शैक्षणिक धोरणात बदल करून मातृभाषेतून शिक्षण देणार

पंतप्रधान मोदी : अल जमीया-तुस-सफीया अरेबिक शैक्षणिक संस्थेच्या इमारतीचे लोकार्पण

मुंबई : युवा पिढीला पुढे नेणारी धोरणे शासनाकडून राबवली जात आहेत. कोणत्याही समाज घटकातील विद्यार्थी शिक्षणात मागे पडू नये यासाठी शिक्षण धोरणात बदल करून मातृभाषेतून शिक्षणाला महत्त्व दिले जात आहे, असे प्रतिपादन पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी केले.

अंधेरी मरोळ येथील अल जमीया-तुस-सफीया अरेबिक शैक्षणिक संस्थेच्या उद्घाटनप्रसंगी ते बोलत होते. पंतप्रधान मोदी म्हणाले की, दाऊदी बोहरा समाजाच्या चार पिढ्यांसोबत माझा संवाद आहे. कोणताही समाज वेळेनुसार कसा बदलतो करतो यावरच त्या समाजाचा विकास अवलबंबून असतो. दाऊदी बोहरा समाजही काळाप्रमाणे बदलत आहे. काळाप्रमाणे नावीन्यपूर्ण शिक्षणाची वाट धरत आहे. ही गोष्ट आनंदाची आहे. दाऊदी बोहरा समाज बांधव जगाच्या कुठल्याही देशात असले तरी देशाप्रती त्यांचे प्रेम आणि योगदान खूप आहे आणि भविष्यातही राहील. शिक्षण क्षेत्रात दाऊदी बोहरा समाजाचे खूप मोठे योगदान आहे. शिक्षणाविषयी स्वप्न पाहिल्यानंतर ते प्रयत्न करून पूर्ण करण्याची क्षमता या समाजामध्ये आहे. अल जमीया-तुस-सफीया अरेबिक शिक्षण संस्थेत महिलांच्या शिक्षणासाठी प्रयत्न करण्यात येत आहे ही चांगली गोष्ट आहे. यापुढेही महिलांचा विकास, आधुनिक शिक्षण महिलांना देण्यासाठी ही संस्था आपले योगदान देईल, अशी मला आशा आहे.

मुंबई : पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आणि अल जमीया-तुस-सफीयाचे कुलगुरू डॉ. सय्यदन मुफद्दल सैफउद्दीन हस्तांदोलन करताना. याप्रसंगी मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, विधानसभेचे अध्यक्ष ॲड. राहुल नार्वेकर, उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, उच्च व तंत्र शिक्षणमंत्री चंद्रकांत पाटील, मुंबई शहरचे पालकमंत्री दीपक केसरकर, पालकमंत्री मंगलप्रभात लोढा, दाऊदी बोहरा समाजाचे शहजादा अलिअसगर कलीम ऊद्दीन, शहजादा कियद जोहर इज्जुद्दीन आदी उपस्थित होते.

Pune Edition
Feb 11, 2023 Page No. 7
newspaper.pudhari.co.in

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

सामना

प्रश्नपत्रिकेचे वाचन, अवलोकन, वेळेचे नियोजन कसे करणार?

दहावी, बारावी परीक्षेत दहा मिनिटांचा वाढीव वेळ द्या!

मुख्याध्यापकांची बोर्डाकडे मागणी

मुंबई, दि. १२ (प्रतिनिधी) – दहावी, बारावीची परीक्षा कॉपीमुक्त वातावरणात पार पाडण्यासाठी प्रश्नपत्रिका परीक्षेपूर्वी दहा मिनिटे अगोदर देण्याचा निर्णय यंदापासून रद्द करण्यात आला आहे. या दहा मिनिटांत विद्यार्थी प्रश्नपत्रिकेचे नीट वाचन करून पेपर कसा सोडवायचा याविषयी विचार करत होते. मात्र, आता विद्यार्थ्यांना प्रश्नपत्रिकेचे वाचन, अवलोकन तसेच प्रश्न सोडविण्यासाठी वेळेचे नियोजन कसे करावे? असा प्रश्न पडला आहे. त्यामुळे दहावी, बारावी परीक्षेसाठी विद्यार्थ्यांना दहा मिनिटांचा वेळ वाढवून द्या, जेणेकरून विद्यार्थी प्रश्नपत्रिकेचे वाचन करू शकतील अशी मागणी होत आहे,

राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या गेल्या काही परीक्षांपासून प्रश्नपत्रिका मोबाइलद्वारे सोशल मीडियावर व्हायरल होण्याचे गैरप्रकार वाढले आहेत. यंदा या प्रकारांना आळा घालण्यासाठी शिक्षण मंडळाने विद्यार्थ्यांना वाचनासाठी परीक्षेच्या आधी प्रश्नपत्रिका न देण्याचा निर्णय घेतला. त्यामुळे विद्यार्थ्यांच्या मनात गोंधळाची अवस्था निर्माण झाली आहे. आतापर्यंत विद्यार्थ्यांना परीक्षेच्या नियमित वेळेआधी १० मिनिटे प्रश्नपत्रिका वाचनासाठी आणि उत्तरे कशी लिहायची याच्या नियोजनासाठी देण्यात येत होती, परंतु या वर्षी तसे न करता परीक्षेच्या वेळेतच म्हणजे सकाळ सत्रात सकाळी ११ वाजता आणि दुपार सत्रात दुपारी ३ वाजता प्रश्नपत्रिका विद्यार्थ्यांना मिळणार आहे. परीक्षेच्या वेळेतच प्रश्नपत्रिका हातात आल्यावर सुरुवातीची दहा मिनिटे तिचे वाचन करण्यात निघून जाणार आहेत. त्यामुळे पेपर सोडविण्याआधीच दहा मिनिटे कमी होणार आहेत.

एकीकडे कोरोना काळात ऑनलाइन शिक्षण सुरू असल्याने आधीच विद्यार्थ्यांच्या लेखनावर परिणाम झाला आहे. गेल्या वर्षीच्या बोर्डाच्या परीक्षेत विद्यार्थ्यांना पेपर सोडविण्यासाठी वेळ वाढवून देण्यात आला होता. तसेच अभ्यासक्रमही कमी करण्यात आला होता. यंदा मात्र प्रचलित वेळेतच संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित परीक्षा होणार असल्याने विद्यार्थ्यांचा पेपर वेळेत पूर्ण होईल का? असा प्रश्न उपस्थित होत आहे.

> बोर्डाच्या परीक्षेत पेपरफुटीच्या भीतीमुळे विद्यार्थ्यांना प्रश्नपत्रिका वाचनासाठी मिळणारी दहा मिनिटे कमी करणे म्हणजे विद्यार्थ्यांना वेठीस धरण्यासारखे आहे. बोर्डाने पेपर फुटीला आळा घालण्यासाठी अधिक कडक सुरक्षा व्यवस्था तयार करणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांच्या हाती प्रश्नपत्रिका आल्यानंतर नीट वाचून, समजून, उमजून व वेळेचे नियोजन करून उत्तरे लिहिण्यास वेळ दिला पाहिजे.
>
> ▮ पांडुरंग केंगार, सचिव,
> बृहन्मुंबई माध्यमिक व उच्च माध्यमिक मुख्याध्यापक संघटना

Pune Edition
Feb 13, 2023 Page No. 2
Powered by : eReleGo.com

लोकमत

कॉपी रोखण्यासाठी तहसीलदारांचे भरारी पथक

जिल्हाधिकारी डॉ. राजेश देशमुख यांचे निर्देश

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाकडून आयोजित करण्यात येणाऱ्या आगामी बारावी व दहावी परीक्षांमधील गैरप्रकारांना आळा घालण्यासाठी जिल्ह्यात कॉपीमुक्त अभियानाची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्याचे निर्देश जिल्हाधिकारी डॉ. राजेश देशमुख यांनी दिले. कॉपीमुक्त परीक्षेसाठी व गैरप्रकारास प्रतिबंध करण्यासाठी जिल्ह्यामध्ये भरारी पथके नेमण्यात यावेत, तसेच त्यांना कोणत्याही परीक्षा केंद्रास आकस्मिक भेटी देऊन तपासणी करण्याच्या सूचना द्याव्यात. यासोबत तहसीलदार व गटविकास अधिकारी यांची तालुकास्तर अतिरिक्त भरारी पथके कार्यान्वित करावीत, असे आदेशही त्यांनी दिले आहेत.

परीक्षांमधील गैरप्रकार रोखण्यासाठी स्थापित केलेल्या जिल्हास्तरीय दक्षता समितीच्या जिल्हाधिकारी कार्यालयात आयोजित बैठकीत ते बोलत होते. यावेळी निवासी उपजिल्हाधिकारी हिम्मत खराडे, माध्यमिक शिक्षणाधिकारी सुनंदा वाखारे उपस्थित होते. देशमुख म्हणाले, "आवश्यकतेप्रमाणे परीक्षा कामकाजाचे व्हिडीओ चित्रीकरण करावे. आवश्यकतेप्रमाणे पोलिस बंदोबस्त तैनात करावा. प्रवेश करण्यापूर्वी प्रत्येक विद्यार्थ्याची कसून तपासणी करावी. केंद्राच्या परिसरात अनधिकृत व्यक्तींना प्रवेश देऊ नये. परीक्षा केंद्रांचे अतिसंवेदनशील, संवेदनशील सर्वसाधारण असे वर्गीकरण करावे."

१९१ परीक्षा केंद्रे

बारावीची परीक्षा २१ फेब्रुवारी ते २१ मार्च या कालावधीत तर दहावीची परीक्षा २ मार्च ते २५ मार्च या कालावधीत आयोजित करण्यात येणार आहे. जिल्ह्यात बारावीसाठी ८८८ शाळांमधील १ लाख ३१ हजार ३१५ विद्यार्थी १९१ परीक्षा केंद्रावर परीक्षा देणार आहेत. तर दहावीसाठी १ हजार ६९४ शाळांमधील १ लाख ३४ हजार ३३० विद्यार्थी २८० परीक्षा देणार आहेत. यामध्ये शहरी भागातील २३३ तर ग्रामीण भागातील २३८ अशी एकूण ४७१ परीक्षा केंद्रे आहेत.

Pune Main
Page No. 2 Feb 16, 2023
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

सकाळ

विद्यापीठे, महाविद्यालयांचे अपयश : हिवाळी परीक्षा मार्चपर्यंत लांबणार

शैक्षणिक वेळापत्रक विस्कळीतच

▸ सम्राट कदम : सकाळ वृत्तसेवा

पुणे, ता. १५ : कोरोनानंतर वर्ष उलटून गेले तरी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे शैक्षणिक वेळापत्रक 'अप्रगत' स्थितीत असून, मागील वर्षीप्रमाणे यंदाही हिवाळी सत्राच्या अर्थात ऑक्टोबर-नोव्हेंबर महिन्यांतील परीक्षा मार्चपर्यंत लांबल्या आहेत. शैक्षणिक वेळापत्रक पूर्ववत करण्यासाठी परीक्षा विभागासह विद्यापीठ, महाविद्यालये आणि विद्यार्थी संघटना अपयशी ठरल्या आहेत.

कोरोनामुळे २०१९ ते २०२२ पर्यंतचे शैक्षणिक वेळापत्रक कोलमडले होते. तब्बल तीन ते चार महिन्यांच्या पडलेला फरक एक वर्षानंतरही विद्यापीठाला मिटविता आलेला नाही. यामुळे सर्वसामान्य विद्यार्थ्यांचे थेट नुकसान होत आहे. शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ चे ऑक्टोबर-नोव्हेंबरमध्ये होणाऱ्या हिवाळी सत्र परीक्षा मार्च २०२३ पर्यंत लांबल्या आहेत. पर्यायाने उन्हाळी सत्राच्या परीक्षांतही हाच कित्ता गिरविला जाण्याची शक्यता आहे. विद्यापीठ प्रशासनातील समन्वयाचा अभाव, महाविद्यालये आणि विद्यार्थी संघटनांची बोटचेपी भूमिकांमुळे यंदाही सर्वसामान्य विद्यार्थी भरडला जाण्याची दाट शक्यता आहे. उशिरा लागणारे निकाल पुढील प्रवेश प्रक्रियेवर दूरगामी परिणाम करणार असून, अनेक विद्यार्थ्यांच्या संधी हुकण्याची शक्यता आहे. तेव्हा वेळीच जागे होत सर्वच घटकांनी एकत्रित प्रयत्न करणे गरजेचे आहे.

आकडे बोलतात

७०५ विद्यापीठाशी संलग्न महाविद्यालये

६,५०,००० (अंदाजे) परीक्षा देणारे विद्यार्थी

२२४ अभ्यासक्रमांची संख्या

५,००० (सुमारे) प्रश्नपत्रिकांची संख्या

परीक्षेनंतर ३० ते ४५ दिवसांत निकाल लागणे अपेक्षित

पेपर तपासणी कधी होते : संबंधित विषयाचा पेपर झाल्यानंतर तिसऱ्या दिवसापासून

हिवाळी सत्र परीक्षांचे वेळापत्रक

(ऑक्टोबर-नोव्हेंबर)

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२
मार्च-एप्रिल २०२२

शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३
फेब्रुवारी-मार्च २०२३

परीक्षा लांबण्याची कारणे

- प्रत्येक पेपरला दोन दिवस गॅप देण्याची भूमिका
- परीक्षा विभागासह महाविद्यालयांमध्ये मनुष्यबळाचा अभाव
- पेपर तपासणीसाठी अपुरे मनुष्यबळ
- शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या संपाचाही परीक्षेवर विपरीत परिणाम
- काही महाविद्यालयांकडून अंतर्गत गुण वेळेवर भरले जात नाहीत

काय झाला परिणाम?

- कोरोनानंतरही एक वर्षानि शैक्षणिक दर्जा सुमार राहणार
- अभ्यासक्रमांच्या सम सत्रांचा (उन्हाळी) शिकविण्याचा कालावधी कमी होईल
- कमी वेळेत जास्त अभ्यासक्रम शिकविण्याचे प्राध्यापकांसमोर आव्हान
- प्रात्यक्षिके, महाविद्यालयांतील विविध उपक्रम, सांस्कृतिक कार्यक्रमांना फटका बसणार
- पुढील सत्राच्या परीक्षा लांबण्याची शक्यता, परिणामी पुढील वर्षाच्या प्रवेशाला फटका

" विद्यापीठाच्या अधिकार मंडळांकडे इच्छाशक्तीचा अभाव असल्यामुळे शैक्षणिक वेळापत्रक वर्षभरानंतरही पूर्ववत झाले नाही. ऑगस्ट महिन्यात सुरू झालेले प्रथम वर्षाची हिवाळी परीक्षा पाच ते सहा महिन्यांच्या प्रतीक्षेनंतर होत आहे. विद्यापीठ प्रशासनाच्या गैरव्यवस्थापनाचा थेट फटका विद्यार्थ्यांसह प्राध्यापकांनाही बसत आहे.

- डॉ. के. एल. गिरमकर, अध्यक्ष, एसफुक्टो

" परीक्षा विभाग प्रशासन म्हणून सर्व सकारात्मक सूचनांचे नेहमीच स्वागत करते. शैक्षणिक वेळापत्रक पूर्ववत करण्यासाठी महाविद्यालयाच्या प्रशासनासह प्राध्यापक आणि विद्यार्थ्यांचेही सहकार्य आवश्यक आहे. प्रशासकीय पातळीवर आवश्यक त्या सर्व उपाययोजना आम्ही करत आहोत.

- डॉ. महेश काकडे,
संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ

" सातत्याने कोणत्या ना कोणत्या कारणांमुळे परीक्षा पुढे ढकलल्या जातात. त्यामुळे निकाल उशिरा लागतात आणि नवीन ठिकाणी प्रवेश घेण्यासाठी विद्यार्थ्यांना अडचणी येतात. गेल्या वर्षभरात परदेशात शिक्षण घेण्यासाठी जाणाऱ्या विद्यार्थ्यांना वेळेवर निकाल आणि पदवी प्रमाणपत्रे मिळाली नसल्यामुळे प्रवेश रद्द करावे लागले आहेत. परीक्षा विभाग आणि विद्यापीठ प्रशासनाने शैक्षणिक वेळापत्रकाची योग्य ती अंमलबजावणी करण्यासाठी आग्रही राहिले पाहिजे.

- राहुल ससाणे,
सदस्य, विद्यापीठ विद्यार्थी संघर्ष कृती समिती

Pune, Pune-Today
16/02/2023 Page No. 1

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

लोकमत

१०वी, १२वी परीक्षेत दहा मिनिटे जास्त

शिक्षण मंडळ : विद्यार्थ्यांचे हित लक्षात घेत महत्त्वाचा निर्णय

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : दहावी आणि बारावीच्या विद्यार्थ्यांना परीक्षा सुरू होण्याच्या निर्धारित वेळेच्या दहा मिनिटांपूर्वी प्रश्नपत्रिका वाचण्यासाठी देण्याची पद्धत बंद केली. मात्र, परीक्षेच्या वेळेत दहा मिनिटांनी वाढ करण्याचा निर्णय बुधवारी मंडळाने घेतला. पालक, विद्यार्थ्यांनी केलेली मागणी आणि विद्यार्थ्यांचे हित लक्षात घेत, हा निर्णय घेतला असल्याचे महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाने म्हटले आहे.

परीक्षा सुरू असताना मोबाइल, तसेच समाजमाध्यमांवर प्रश्नपत्रिका प्रसारित झाल्याचे काही प्रकार निदर्शनास आले होते. त्या

विद्यार्थ्यांनी काय करावे?

विद्यार्थ्यांनी परीक्षेच्या निर्धारित वेळेपूर्वी किमान अर्धा तास आधी परीक्षा केंद्रावर पोहोचावे. सकाळच्या सत्रात साडेदहा आणि दुपारच्या सत्रात अडीच वाजता उपस्थित राहावे. त्यानंतर, परीक्षा दालनात सकाळी ११, तसेच दुपारी ३ वाजता प्रश्नपत्रिकांचे वितरण व लेखनास प्रारंभ होणार आहे.

पार्श्वभूमीवर पेपरफुटींच्या अफवांना प्रतिबंध घालणे, तसेच भयमुक्त आणि कॉपीमुक्त वातावरणात परीक्षा सुरळीतपणे पार पडाव्यात, यासाठी परीक्षेच्या निर्धारित वेळेपूर्वी दहा मिनिटे अगोदर प्रश्नपत्रिका वितरित करण्याची सुविधा बंद करण्याचा निर्णय १० फेब्रुवारी रोजी घेतला होता. विद्यार्थी आणि पालकांमध्ये या निर्णयाविरोधात नाराजीचा सूर दिसत होता. त्यामुळे मंडळाने पुन्हा प्रसिद्धीपत्रक काढले आणि परीक्षेच्या एकूण वेळेत दहा मिनिटे वाढवून देण्याचा निर्णय घेतला.

Pune Main
Page No. 3 Feb 16, 2023
Powered by: erelego.com

सकाळ

बोर्डाच्या परीक्षेसाठी जादा १० मिनिटे

पुणे, ता. १५ : इयत्ता दहावी आणि बारावीच्या विद्यार्थ्यांना बोर्ड परीक्षेसाठी दहा मिनिटे वाढवून दिली आहेत. महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाने यासंबंधीचे परिपत्रक प्रसिद्ध केले आहे.

प्रश्नपत्रिका मोबाईलवरून फुटण्याच्या अफवा आणि कॉपीच्या घटनांमुळे प्रश्नपत्रिका दहा मिनिटे आधी देण्याची पद्धत बंद केली होती. मात्र पालकांच्या आग्रहास्तव आणि विद्यार्थ्यांसाठी परीक्षा दालनात दहा मिनिटे अगोदर वाटप करण्याऐवजी नंतर दहा मिनिटे वेळ वाढवून देणार असल्याचे बोर्डाने स्पष्ट केले आहे. सकाळच्या सत्रात ११ वाजता आणि दुपारच्या सत्रात तीन वाजता प्रश्नपत्रिका वितरित करणार आहेत. आधीच्या वेळापत्रकात निर्धारित केलेल्या वेळेपेक्षा १० मिनिटे उशिराने उत्तरपत्रिका संकलित करणार आहेत.

Pune, Main
16/02/2023 Page No. 1

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

पुढारी

शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचा सरकारला अल्टिमेटम

मागण्या मान्य न झाल्यास मार्चपासून दहावी-बारावीच्या परीक्षांवर बहिष्कार

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

महाराष्ट्र राज्य शिक्षकेतर महामंडळाच्या वतीने सरकारकडे तब्बल २२ मागण्यांसाठी नुकताच शनिवारवाडा ते सेंट्रल बिल्डिंग, असा महाआक्रोश मोर्चा काढला. या मागण्यांवर निर्णय घेण्यासाठी सरकारला फेब्रुवारीअखेरपर्यंत मुदत देण्यात येणार आहे. मागण्या मान्य न झाल्यास २ मार्चपासून सुरू होणाऱ्या दहावीच्या आणि सुरू असलेल्या बारावीच्या परीक्षांवर बहिष्कार घालण्यात येणार असल्याची माहिती संघटनेच्या वतीने देण्यात आली आहे.

महाराष्ट्र राज्य शिक्षकेतर महामंडळाचे सरकार्यवाह शिवाजी खांडेकर म्हणाले की, राज्य मंडळाने दहावी-बारावीच्या परीक्षांबाबत तपशीलवार चर्चा करण्यासाठी राज्य मंडळ व शिक्षकेतर महामंडळाचे पदाधिकारी यांची संयुक्त सहविचार सभा शुक्रवारी राज्य मंडळात दुपारी अडीच वाजता आयोजित करण्यात आली आहे. या सहविचार सभेत आम्ही आमच्या मागण्या मांडणार आहोत. आमच्या मागण्या फेब्रुवारी महिना संपेपर्यंत मान्य झाल्या नाहीत, तर शिक्षकेतर कर्मचारी मार्च महिन्यापासून दहावी-बारावी परीक्षांचे काम करणार नाहीत. त्यामुळे परीक्षेत अडचणी आल्यास त्याची सर्व जबाबदारी राज्य शासनाची राहील.

प्रात्यक्षिक परीक्षांवर परिणाम नाही

राज्यात २१ फेब्रुवारीपासून बारावीची परीक्षा सुरू होणार आहे. तसेच, सध्या प्रात्यक्षिक परीक्षा सुरू आहेत. संघटनेने मागण्यांवर विचार करण्यासाठी सरकारला वेळ दिला आहे. कामकाज सुरळीत सुरू राहणार असल्यामुळे प्रात्यक्षिक परीक्षांवर कोणताही परिणाम होणार नसल्याचे खांडेकर यांनी स्पष्ट केले.

२००५ पासून शाळांमधील शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची भरती बंद आहे. कर्मचारीसंख्या दिवसेंदिवस कमी होत आहे. एकीकडे ७५ हजार पदे भरण्याचा आनंदोत्सव चालू असताना शिक्षक व शिक्षकेतर पदांची पदे भरण्याबाबत शासनाला विसर पडलेला आहे. शासकीय कर्मचाऱ्यांप्रमाणे बक्षी समितीने खंड १ मध्ये शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांसाठी मंजूर केलेल्या १०/२०/३० च्या लाभाची योजना शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना लागू करावी. शिक्षकेतर आकृतिबंधाबाबत नियुक्त केलेल्या समितीने सादर केलेला अहवाल जसाचा तसा मंजूर करून चतुर्थ श्रेणी कर्मचारी भरतीसह सर्व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या भरतीस त्वरित परवानगी द्यावी.

माध्यमिक शाळेतील सर्व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना जुनी पेन्शन योजना लागू करावी. राज्यातील शिक्षकेतरांच्या शिक्षणसेवक मानधनाद्वारे वाढ करावी. शिक्षकेतरांच्या अनुकंपा तत्त्वावरील नियुक्त्यांना तत्काळ मान्यता द्यावी, अशा २२ मागण्या केल्या आहेत. त्यातील प्रमुख पाच ते सहा मागण्या मान्य झाल्या नाहीत, तर संघटना परीक्षांवर बहिष्कार टाकून आक्रमक आंदोलन करण्यासाठी रस्त्यावर उतरणार आहे.

Pune Edition
Feb 16, 2023 Page No. 5
newspaper.pudhari.co.in

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

पुढारी

राज्य मंडळाच्या स्वायत्ततेवर घाला!

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळामार्फत घेण्यात येणाऱ्या दहावी-बारावीच्या परीक्षेत प्रश्नपत्रिका वाचण्यासाठी दिलेली दहा मिनिटे रद्द करण्याचा निर्णय राज्य मंडळाने घेतला होता. मात्र, राज्य शासनाकडून दबाव टाकण्यात आल्याने राज्य मंडळाला दहावी-बारावीच्या परीक्षांसाठी दहा मिनिटे वाढवून द्यावी लागली आहेत. या निर्णयामुळे राज्य मंडळाच्या स्वायत्ततेवर राज्य सरकारकडून घाला घातला जात असल्याचे बोलले जात आहे.

राज्य मंडळातर्फे बारावीची परीक्षा २१ फेब्रुवारी ते २१ मार्च या कालावधीत, तर दहावीची परीक्षा २ ते २५ मार्च या कालावधीत होत आहे. या परीक्षांदरम्यान गैरप्रकार होऊ नयेत या दृष्टीने राज्य मंडळाने काही उपाययोजना करण्याचा निर्णय घेतला. त्या अनुषंगाने राज्याचे मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या बैठकीत परीक्षेच्या निर्धारित वेळेपूर्वी दहा मिनिटे प्रश्नपत्रिकांचे वितरण करण्याची सुविधा स्थगित करण्याचा निर्णय घेण्यात आला होता. त्यानुसार मंडळाकडून संबंधित निर्णय जाहीर करण्यात आला. मात्र, या निर्णयानंतर नाराजीचा सूर व्यक्त होऊ लागला.

परीक्षेच्या निर्धारित वेळेपूर्वी प्रश्नपत्रिकांचे वितरण करण्याचा निर्णय विनोद तावडे शिक्षणमंत्री असतानाच्या काळात घेण्यात आला होता. तर परीक्षेच्या निर्धारित वेळेपूर्वी दहा मिनिटे प्रश्नपत्रिकांचे वितरण करण्याची सुविधा स्थगित करण्याचा निर्णयही आता भाजप सत्तेत असतानाच झाला. त्यामुळे विद्यार्थी आणि पालकांकडून राज्य शासनाकडे दाद मागण्यात आल्याने शासनाकडून वेळ वाढवून देण्याची सूचना राज्य मंडळाला करण्यात आली. आता दहा मिनिटे वाढवून देण्याच्या निर्णयामुळे पुन्हा एकदा राज्य मंडळाच्या स्वायत्ततेचा प्रश्न ऐरणीवर आला आहे.

Pune Edition
Feb 16, 2023 Page No. 5
newspaper.pudhari.co.in

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

सकाळ

राष्ट्रीय शिक्षण धोरणाची अंमलबजावणी जूनपासून : शैलेंद्र देवळाणकर

पुणे, ता. १६ : ''विद्यार्थी केंद्रीभूत मानणाऱ्या नव्या राष्ट्रीय शिक्षण धोरणाची अंमलबजावणी येत्या जूनपासून होणारच, त्यापासून कोणालाही कसलीही सवलत मिळणार नाही,'' याचा पुनरुच्चार राज्याचे उच्च शिक्षण संचालक डॉ. शैलेंद्र देवळाणकर यांनी येथे केला.

मराठवाडा मित्र मंडळाच्या वाणिज्य महाविद्यालयाने 'नवीन शैक्षणिक धोरणांतर्गत शैक्षणिक संस्था व उद्योग यांच्यामधील सहयोग' या विषयावर आयोजित केलेल्या चर्चासत्रात डॉ. देवळाणकर बोलत होते. कायनेटिक कम्युनिकेशनचे संचालक डॉ. दीपक शिकारपूर, संस्थेचे कार्याध्यक्ष प्राचार्य बी. जी. जाधव, प्रा. तेज निवळीकर आणि महाविद्यालयाचे प्राचार्य देविदास गोल्हार उपस्थित होते.

महाराष्ट्रातील सर्व कृषक आणि अकृषक विद्यापीठ यांच्यामध्ये शैक्षणिक पातळीवर काही घटकांत समानता आणण्यात येणार आहे असे डॉ. देवळाणकर म्हणाले. 'रूसा'चे राज्य प्रकल्प संचालक डॉ. विनायक निपुण यांनी दृकश्राव्य माध्यमातून संवाद साधला. प्राचार्य डॉ. गोल्हार यांनी प्रास्ताविक केले. समन्वयक डॉ. अश्विनी कुलकर्णी यांनी आभार मानले.

... तर अनुदान स्थगित होणार

महाराष्ट्रातील ज्या महाविद्यालयांनी एकदाही नॅकची मान्यता मिळवलेली नाही, त्यांना ३१ मार्च ही अंतिम मुदत दिली आहे. राज्यात अजून ७० महाविद्यालयांनी नॅकची मान्यता मिळवलेली नाही. त्यांनी जर ३१ मार्चपर्यंत मान्यता मिळवली नाही, तर त्यांची विद्यापीठ संलग्नता रद्द करण्यात येईल, तसेच या महाविद्यालयांचे अनुदानही स्थगित करण्यात येईल. त्याचबरोबर राज्यातील सर्व महाविद्यालयांचा स्थाननिश्चिती नकाशा तयार करण्यात येत असल्याचे डॉ. देवळाणकर यांनी सांगितले.

Pune, Pune-Today
17/02/2023 Page No. 3

सकाळ

शिक्षकांचा पेपर तपासणीवर बहिष्काराचा इशारा

पुणे, ता. १६ : राज्यातील कनिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या दीर्घकाळ प्रलंबित समस्यांच्या निराकरणासाठी वारंवार पत्रे देऊन, आंदोलने करूनही राज्य सरकारने दखल घेतलेली नाही. त्यामुळे कनिष्ठ महाविद्यालयातील शिक्षक महासंघाला बारावीच्या उत्तरपत्रिका तपासणीवर बहिष्कार टाकावा लागत आहे. यंदाच्या बारावीच्या उत्तरपत्रिका शिक्षक तपासणार नाहीत, अशी भूमिका महाराष्ट्र राज्य कनिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षक महासंघाने घेतली आहे.

राज्यात १ नोव्हेंबर २००५ पूर्वी विना अनुदानित, तसेच अंशतः अनुदानावरील नियुक्त शिक्षकांना जुनी पेन्शन योजना लागू करावी, शासकीय कर्मचाऱ्यांसाठी असणारी आश्वासित प्रगती योजना लागू करावी, शिक्षकांची रिक्त पदे त्वरित भरावी, निवृत्तीचे वय ६० वर्षे करावे, कनिष्ठ महाविद्यालयीन उपप्राचार्यांना पदोन्नतीची वेतनवाढ देण्यात यावी, आयटी विषय अनुदानित करावा आणि कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या विद्यार्थी पटसंख्येचे निकष शाळा संहितेनुसार असावेत, तसेच एम.फिल., एम.एड., पीएच.डी.धारक कनिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षकांना उच्च शिक्षणातील शिक्षकांप्रमाणे वेतनवाढ लागू करावी, अशा मागण्यांसाठी महासंघातर्फे राज्य सरकारकडे सातत्याने पाठपुरावा करण्यात येत आहे. याआधी कनिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षक महासंघाने आंदोलन केले. यापूर्वीही महासंघाने चर्चा करून समस्यांचे निराकरण करावे, यासाठी राज्य सरकारला वारंवार विनंतीपत्रे दिली आहेत. सरकारने काही मागण्या मान्य करूनही अद्याप त्याबाबत आदेश काढलेला नाही. त्यामुळे महासंघाला बारावीच्या उत्तरपत्रिका तपासणीवर बहिष्कार टाकावा लागत आहे, असे महासंघाचे समन्वयक प्रा. मुकुंद आंदळकर यांनी सांगितले.

Pune, Main
17/02/2023 Page No. 3

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

महाविद्यालयांच्या संख्येत महाराष्ट्र दुसरा

अखिल भारतीय उच्चशिक्षण सर्वेक्षणातील माहिती

लोकसत्ता खास प्रतिनिधी

नागपूर : उच्च शिक्षण देणाऱ्या महाविद्यालयांच्या संख्येत महाराष्ट्र देशात दुसऱ्या क्रमांकावर आहे. केंद्रीय शिक्षण मंत्रालयाद्वारा प्रकाशित अखिल भारतीय उच्चशिक्षण सर्वेक्षणात (एआयएसएसई) ही माहिती पुढे आली आहे.

सर्वेक्षणातील माहितीनुसार, उत्तर प्रदेशमध्ये ८,११४ तर महाराष्ट्रात ४,५३२ महाविद्यालये आहेत. राज्यात प्रतिलाख लोकसंख्येच्या प्रमाणात ३४ महाविद्यालये आहेत. तंत्रनिकेतन महाविद्यालयांच्या संख्येतही राज्य आघाडीवर आहे. राज्यात ७३४ तंत्रनिकेतन महाविद्यालये आहेत आणि २ लाख ४१ हजार विद्यार्थी तेथे शिक्षण घेतात. सर्वाधिक दोन लाख ४९ हजार विद्यार्थ्यांसह कर्नाटक प्रथम स्थानावर आहे.

२०११ पासून शिक्षण मंत्रालय उच्च शिक्षणाचे अखिल भारतीय सर्वेक्षण करीत आहे. या सर्वेक्षणात विद्यार्थ्यांची नाव नोंदणी, शिक्षकांचा 'डेटा', पायाभूत सुविधांची माहिती, आर्थिक माहिती यांसारख्या विविध बाबींची सविस्तर माहिती गोळा करण्यात येते. 'एआयएसएचई'ने २०२०-२१ मध्ये प्रथमच 'ऑनलाइन' माहिती संकलित करून अहवाल तयार केला आहे. या अहवालानुसार उच्च शिक्षणामध्ये महाराष्ट्राची स्थिती दर्जेदार असल्याचे दिसून येते. तांत्रिक शिक्षणामध्ये राज्य प्रगतीवर आहे. सर्वेक्षणानुसार, १८४ जिल्ह्यांत महाविद्यालयांची संख्या प्रत्येकी २० ते ५० दरम्यान आहे. १४५ जिल्ह्यांत ही संख्या ५१ ते १०० दरम्यान सांगण्यात आली. बहुतांश महाविद्यालयांमध्ये पदवी अभ्यासक्रम शिकवला जातो. २.९ टक्के महाविद्यालयांमध्ये पीएच.डी. करण्याची सोय आहे.

पुणे चौथ्या तर, नागपूर आठव्या स्थानावर...

देशातील सर्वात जास्त महाविद्यालयांच्या यादीत नागपूर पहिल्या दहामध्ये आले आहे. ३१८ महाविद्यालयांसह देशात नागपूर आठव्या स्थानावर तर ४८८ महाविद्यालयांसह पुणे चौथ्या क्रमांकावर आहे. देशात सर्वाधिक १ हजार ५८ महाविद्यालये बंगळूरुमध्ये आहेत. यानंतर जयपूर (६७१), हैदराबाद (४८८), पुणे (४६६), प्रयागराज (३७४), रंगरेड्डी (३४५), भोपाळ (३५७), नागपूर (३१८), गाझीयापूर (३१६), सिकर(३०८), यांचा समावेश आहे.

दूरस्थ शिक्षणप्रणालीत आघाडी

देशातील विद्यापीठातील एकूण विद्यार्थी संख्येपैकी निम्मे विद्यार्थी दूरशिक्षण घेणारे आहेत. यामध्ये महाराष्ट्र आघाडीवर असून राज्यातील १७.७ टक्के विद्यार्थी दूरशिक्षण घेतात. यानंतर दिल्ली (१४.२३ टक्के), तमिळनाडू (९.६ टक्के) यांचा क्रमांक लागतो.

लोकसत्ता Fri, 17 February 2023
https://epaper.loksatta.com/c/71704314

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

पुढील वर्षीपासून पुणे विद्यापीठात छत्रपती शिवाजी महाराजांवर नवा अभ्यासक्रम

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या अमृतमहोत्सवी वर्षानिमित्त पुढील वर्षीपासून 'छत्रपती शिवाजी महाराज कर्तृत्व, विचार आणि व्यवहार' हा नवीन अभ्यासक्रम विद्यापीठात सुरू करण्याची घोषणा विद्यापीठाचे प्र-कुलगुरू डॉ. संजीव सोनवणे यांनी रविवारी केली.

छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या जयंतीनिमित्त विद्यापीठातर्फे आयोजित कार्यक्रमात इतिहासाचे ज्येष्ठ अभ्यासक पांडुरंग बलकवडे यांचे व्याख्यान झाले. त्यावेळी डॉ. सोनवणे यांनी नव्या अभ्यासक्रमाची घोषणा केली. कुलसचिव डॉ. प्रफुल्ल पवार, व्यवस्थापन परिषद सदस्य डॉ. रवींद्र शिंगणापूरकर, अधिष्ठाता डॉ. विजय खरे, दीपक माने, आजीवन अध्ययन व विकास केंद्राचे संचालक व अर्थशास्त्र विभागाचे प्रमुख डॉ. विलास आढाव, जयकर ज्ञानस्त्रोत केंद्राच्या संचालिका डॉ. अपर्णा राजेंद्र, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे संचालक डॉ. प्रभाकर देसाई, विद्यार्थी विकास मंडळाचे संचालक डॉ. संतोष परचुरे या वेळी उपस्थित होते. ढोल ताशा पथक, लेझीम यांच्यासह पारंपरिक वेषातील शिवभक्तांच्या उपस्थितीत शिवजयंती मिरवणूक काढण्यात आली.

व्याख्यानात बलकवडे म्हणाले, की कृषी क्रांतीच्या माध्यमातून अर्थक्रांती आणि त्यातून समाजक्रांती करत छत्रपती शिवाजी महाराजांनी नवा राष्ट्रवाद निर्माण केला. शिवाजी महाराजांनी लोककल्याणकारी रयतेचे राज्य निर्माण केले. उद्याच्या सशक्त हिंदुस्तानासाठी त्यांनी दहशतमुक्त, भ्रष्टाचारमुक्त, विज्ञानवादी राज्य निर्माण केले. अन्याय करणारा कितीही शक्तिशाली असला तरी त्याच्याशी संघर्ष करणे हे आपले आद्य कर्तव्य त्यांनी मानले. त्यांनी अठरापगड जातींमधील मावळ्यांच्या साथीने स्वराज्य निर्माण केले.

लोकसत्ता Mon, 20 February 2023
https://epaper.loksatta.com/c/71

कार्यशाळा घ्या, पैसे आम्ही देऊ

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाची अंमलबजावणी

पुणे विद्यापीठाच्या महाविद्यालयांना सूचना

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. १९ - राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाची प्रभावी अंमलबजावणी करण्यासाठी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने संलग्नित महाविद्यालयांना निधी उपलब्ध करून देण्यासाठी पुढाकार घेतला आहे. त्या अनुषंगाने कार्यशाळा घेण्यासाठी विद्यापीठाने महाविद्यालयांना प्रोत्साहित करण्याचे धोरण स्वीकारले आहे. त्यासाठी पुन्हा एकदा मुदतवाढ देत महाविद्यालयांना दिलासा देण्यात आला आहे.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाची 'गुणवत्ता सुधार योजना' ही महाविद्यालयांच्या पायाभूत सुविधांसाठी कार्यान्वित आहे. त्याच योजनेंतर्गत राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाची अंमलबजावणी करण्यासाठी विद्यापीठाशी संलग्न महाविद्यालयांना निधी उपलब्ध करून देण्याची तरतूद केली आहे. या प्रकारचा निधी उपलब्ध करून देणारे सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ हे एकमेव ठरले आहे. मागील वर्षीदेखील विद्यापीठाकडून दोन कोटींहून अधिक निधीचे वितरण करण्यात आल आहे.

> “ राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण हे केवळ विद्यापीठ व वर्तुळाभोवती मर्यादित न राहता व्यापक स्वरूपात, ग्रामीण भागातही त्याची तेवढीच अंमलबजावणी होणे आवश्यक आहे. महाविद्यालयांनी या संधीचा लाभ घेत नव्या धोरणाची योग्य अंमलबजावणी करावी.
>
> **– डॉ. संजीव सोनवणे,** प्र– कुलगुरू

शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ साठी ज्या महाविद्यालयांनी प्रस्ताव सादर केले आहेत, त्यापैकी १६४ महाविद्यालये या योजनेसाठी पात्र ठरली आहे. असून त्यामध्ये राष्ट्रीय स्तरावरील कार्यशाळा आयोजित करण्यासाठी पुणे शहर येथील ४९, पुणे ग्रामीण येथील १६, नाशिक येथून १९, नगर येथून १५, दादर हवेली येथील १ अशा शंभर महाविद्यालयांचा समावेश आहे. यांच्यासाठी प्रत्येकी एक लाख रुपयांचे अनुदान देण्यात येणार आहे. राज्यस्तरीय कार्यशाळेसाठी पुणे शहर येथील २७, पुणे ग्रामीण येथील १७, नाशिक येथील १२ व नगर येथील ८ असे एकूण ६४ महाविद्यालयांचे अर्ज पात्र ठरले आहेत.

प्रभात PuneCity, 20 Feb 2023, Page:007
https://epaper.dainikprabhat.com

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

पुढारी

पुणे

री २०२३

तापमान 34°C पुणे | 36°C चिंचवड | आजचा अंदाज: आकाश निरभ्र राहील.

परराज्यातील विद्यापीठांच्या पदव्यांना पिंपरी-चिंचवडमध्ये बंदी, पुण्यात संधी !

दोन महापालिकांचे परस्परविरोधी निर्णय

पुढारी वॉच

पांडुरंग सांडभोर
पुढारी प्रतिनिधी

पुणे : परराज्यातील विद्यापीठांच्या पदव्यांच्या आधारे पदोन्नती घेणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना पिंपरी-चिंचवड महापालिकेने दरवाजे बंद केले आहेत. पुणे महापालिकेने मात्र अद्याप याबाबत ठोस निर्णय घेतलेला नाही. नियमबाह्य पदव्यांच्या आधारे अभियंते होण्याची स्वप्ने बघणाऱ्यांना पिंपरी-चिंचवडने चाप लावला असला, तरी पुणे महापालिकेने मात्र संधी कायम ठेवलेली आहे. दोन्ही महापालिकांनी घेतलेल्या परस्परविरोधी निर्णयाबद्दल आश्चर्य व्यक्त केले जात आहे.

महापालिकेच्या सेवा प्रवेश नियमावलीनुसार वर्ग तीन व चारमधील पात्र कर्मचाऱ्यांना कनिष्ठ अभियंतापदावर पदोन्नती देण्याची तरतूद आहे. या नियमाच्या आधारे गेल्या पाच ते सात वर्षांत पुणे महापालिकेत रखवालदार, बिगारी, शिपाई, क्लार्क, आरोग्य निरीक्षक अशा कर्मचाऱ्यांना कनिष्ठ अभियंता होण्याची संधी मिळाली आहे. मात्र, ही पदोन्नती मिळविताना अनेक कर्मचाऱ्यांनी परराज्यातील म्हणजेच राजस्थान, केरळ, कर्नाटक, आसाम या राज्यांतील विद्यापीठांच्या पदव्या घेतल्या आहेत. या सर्व कर्मचाऱ्यांनी बहिस्थ पध्दतीने शिक्षण घेऊन या पदव्या मिळविलेल्या आहेत. विशेष म्हणजे विद्यापीठ अनुदान आयोग (यूजीसी) आणि अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद (एआयसीटीई) आदेशानुसार अभियांत्रिकीसह, वैद्यकीय, कृषी, हॉटेल मॅनेजमेंट आदींच्या दुरस्थ शिक्षणाला परवानगी नाही. तसेच संबंधित विद्यापीठांना इतर राज्यांतील विद्यार्थ्यांना अशा पदव्या देण्याचे अधिकार नाहीत.

याबाबत यूजीसी आणि एआयसीटीईने वेळोवेळी आदेश काढून या पदव्या नियमबाह्य असल्याचे स्पष्ट केले आहे. असे असताना या परराज्यातील विद्यापीठांकडून बोगस पदव्यांची खैरात वाटप सुरू आहे आणि त्याआधारे राज्यातील महापालिकांमध्ये पदोन्नती प्रक्रिया देण्याचे काम सुरू आहेत. आता पिंपरी-चिंचवड महापालिकेने यापुढे पदोन्नतीसाठी परराज्यातील पदवी आणि पदविका ग्राह्य धरली जाणार नसल्याचे स्पष्ट लेखी आदेश काढले आहेत.

"परराज्यातील पदव्यांबाबत अद्याप निर्णय झालेला नाही. पिंपरी-चिंचवड महापालिकेने काढलेल्या आदेशाबाबत माहिती घेऊन कार्यवाही करण्यात येईल.
-सचिन इथापे,
उपायुक्त, सेवकवर्ग विभाग.

पिंपरी-चिंचवड महापालिकेचा काय आहे आदेश

राज्याबाहेरील विद्यापीठामार्फत दुरस्थ तंत्रशिक्षण अभ्यासक्रमाच्या माध्यमातून धारण केलेली पदवी/पदविका विधी ग्राह्य आहे की नाही याबाबत शासनाच्या विविध प्राधिकरणामार्फत आलेले आदेश आणि सूचना यांचा एकत्रित अभ्यासानुसार राज्याबाहेरील मान्यता नसलेल्या विद्यापीठ व शैक्षणिक संस्थेची पदवी किंवा पदविका ग्राह्य धरली जाणार नाही, असे लेखी आदेश आयुक्त शेखर सिंह यांनी काढले आहेत.

पुणे महापालिकेतील निर्णयाचे घोंगडे भिजतच

पुणे महापालिकेने डिसेंबर २०२१ मध्ये ४१ जागांसाठी पदोन्नती प्रक्रिया राबविली. त्यात १८ कर्मचाऱ्यांनी परराज्यातील विद्यापीठांच्या पदवी आणि पदविका प्रमाणपत्र सादर केले. मात्र, पदव्यांना 'आप'सह काही राजकीय पक्षांनी विरोध केल्याने ही प्रक्रिया थांबविण्यात आली. अद्याप त्यावर काहीच निर्णय घेण्यात आलेला नाही. जर पिंपरी-चिंचवड महापालिकेने याबाबत आता स्पष्ट भूमिका घेऊन परराज्यातील पदव्यांना बंदी घालण्याचा निर्णय घेतला असेल, तर पुणे महापालिकेने यासंबंधीच्या निर्णयाचे घोंगडे भिजत का ठेवले आहे, असा प्रश्न उपस्थित झाला आहे.

My Pune Edition
Feb 20, 2023 Page No. 1
newspaper.pudhari.co.in

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

पुढारी

परीक्षार्थींचा टक्का वाढला

पाच वर्षांतील सर्वाधिक विद्यार्थी नोंदणी, आजपासून बारावीची परीक्षा

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळातर्फे (राज्य मंडळ) आजपासून (दि. २१) राज्यात बारावीची परीक्षा सुरू होणार आहे. परीक्षेसाठी यंदा गेल्या पाच वर्षांतील सर्वाधिक विद्यार्थी नोंदणी झाली असून, ३ हजार १९५ मुख्य केंद्रांवर १४ लाख ५७ हजार २९३ विद्यार्थी परीक्षा देणार आहेत. परीक्षेच्या तयारीबाबत राज्य मंडळाचे अध्यक्ष शरद गोसावी यांनी पत्रकार परिषदेत ही माहिती दिली. मंडळाच्या सचिव अनुराधा ओक, माणिक बांगर यांच्यासह अन्य पदाधिकारी या वेळी उपस्थित होते.

सदाशिव पेठेतील भावे स्कूलमध्ये सोमवारी बाकावर नंबर टाकताना शिक्षक.

राज्यात २१ फेब्रुवारी ते २१ मार्च या कालावधीत बारावीची परीक्षा होत आहे. १० हजार ३८८ कनिष्ठ महाविद्यालयांमधून परीक्षेसाठी नोंदणी झालेल्या विद्यार्थ्यांमध्ये ७ लाख ९२ हजार ७८० मुले, ६ लाख ६४ हजार ४४१ मुली आहेत. विद्यार्थ्यांवर परीक्षेचा मानसिक ताण येऊ नये, यासाठी दहा समुपदेशकांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. तसेच, राज्य मंडळ आणि विभागीय मंडळात नियंत्रण कक्षाद्वारे हेल्पलाइनची सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आली आहे.

गोसावी म्हणाले की, कोरोनाकाळात दिलेल्या सवलती यंदा रद्द केल्या आहेत. त्यामुळे प्रचलित पद्धतीने परीक्षा घेतली जाईल. कॉपीमुक्त अभियान राबविण्यासाठी यंदा पहिल्यांदाच उच्चस्तरीय बैठक झाली. परीक्षेच्या निर्धारित वेळेपूर्वी विद्यार्थ्यांना प्रश्नपत्रिका आकलनासाठी दहा मिनिटे देण्याऐवजी परीक्षेच्या शेवटी दहा मिनिटे दिली जातील. केंद्रीय माध्यमिक शिक्षण मंडळाकडून (सीबीएसई) विद्यार्थ्यांना वीस मिनिटे आधी दिली जातात. त्यामुळे पालक-विद्यार्थ्यांची मागणी लक्षात घेऊन निर्धारित वेळेनंतर दहा मिनिटे वाढवून देण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. गैरप्रकार रोखण्यासाठी राबविल्या जाणाऱ्या कृती कार्यक्रमासाठी विविध घटकांकडून २३८ सूचना प्राप्त झाल्या. त्यातील काही सूचनांची अंमलबजावणी करण्यात आली आहे.

गैरप्रकार रोखण्यासाठी उपाययोजना

- विभागीय मंडळ, जिल्हाधिकारी स्तरावरून प्रत्येक परीक्षा केंद्रावर भरारी आणि बैठे पथक
- परीक्षा केंद्राच्या १०० मीटर परिसरातील झेरॉक्स सेंटर बंद ठेवणार
- जीपीएसद्वारे सहायक परिरक्षकाकडील प्रश्नपत्रिकांच्या वाहतुकीवर लक्ष. प्रश्नपत्रिका वितरणापर्यंत मोबाईलद्वारे चित्रीकरण.
- नव्या केंद्रांवर सीसीटीव्ही बंधनकारक.

...२१ मार्चनंतर प्रात्यक्षिक परीक्षा

उच्च शिक्षण शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचा संप असला, तरी बारावीच्या विद्यार्थ्यांची प्रात्यक्षिक परीक्षा पूर्ण झाली आहे. मात्र, विद्यार्थ्यांच्या प्रात्यक्षिक परीक्षा झाल्या नसल्यास त्या २१ मार्चला लेखी परीक्षा संपल्यावर घेतल्या जातील, असे गोसावी यांनी स्पष्ट केले आहे.

संपाचा परीक्षेवर परिणाम नाही

शिक्षक आणि शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचा संप, परीक्षा कामकाजावर बहिष्काराच्या इशाऱ्याबाबत गोसावी म्हणाले की, संघटनांशी चर्चा केली आहे. त्यांच्या मागण्यांतील काही मुद्दे धोरणात्मक असल्याने त्याबाबत शिक्षणमंत्र्यांकडून निर्णय घेतला जाईल. शिक्षणमंत्र्यांसोबतच्या चर्चेतून तोडगा निघेल, अशी अपेक्षा आहे. त्यामुळे या संपाचा परीक्षेवर परिणाम होणार नाही.

शाखा	नोंदणी झालेले विद्यार्थी
विज्ञान	६ लाख ६० हजार ७८०
कला	४ लाख ४ हजार ७६१
वाणिज्य	३ लाख ४५ हजार ५३२
व्होकेशनल	४२ हजार ९५९
टेक्निकल सायन्स	३ हजार २६१
एकूण	१४ लाख ५७ हजार २९३ विद्यार्थी

Pune Edition
Feb 21, 2023 Page No. 3
newspaper.pudhari.co.in

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

पुढारी

बारावीची परीक्षा आजपासून

पुणे : राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळातर्फे मंगळवार (दि. २१)पासून बारावीची परीक्षा सुरू होणार आहे. परीक्षेच्या निर्धारित वेळेपूर्वी किमान अर्धा तास अगोदर केंद्रावर पोहोचण्याच्या सूचना परीक्षार्थींना देण्यात आल्याचे मंडळाच्या सूत्रांनी स्पष्ट केले.

परीक्षेसाठी एकूण तीन हजार १९५ केंद्रांची व्यवस्था करण्यात आली आहे. कृती आराखड्याद्वारे यंदा परीक्षेतील गैरप्रकार रोखण्यासाठी प्रयत्न केले जाणार आहेत. बारावीची परीक्षा २१ फेब्रुवारी ते २१ मार्च या कालावधीत सर्वसाधारण, द्विलक्षी विषय आणि उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रम यांची परीक्षा होईल.

(सविस्तर वृत्त पान ३ वर)

Pune Edition
Feb 21, 2023 Page No. 1
newspaper.pudhari.co.in

लोकमत

इंग्रजीच्या पेपरात प्रश्नांऐवजी उत्तरे!

बारावी परीक्षा : बोर्डाची लक्तरे वेशीवर

लोकमत न्यूज नेटवर्क

मुंबई/पुणे : बारावी परीक्षेच्या पहिल्याच दिवशी राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाचा गोंधळ समोर आला असून, इंग्रजीच्या पेपरमधील तीन प्रश्नांमध्ये चक्क उत्तरच (मॉडेल अँन्सर) छापून आले.

प्रश्नपत्रिकेतील त्रुटीबाबत संयुक्त सभेच्या अहवालानुसार विद्यार्थ्यांना योग्य तो न्याय देण्यात येईल, असे राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या सचिव अनुराधा ओक यांनी स्पष्ट केले आहे. त्यामुळे या चुकांचे सहा गुण परीक्षार्थीला मिळण्याची शक्यता आहे.

पेपर व्हॉट्सअॅपवर : वाशिम जिल्ह्यात मालेगाव तालुक्यातील शिरपूर जैन येथे २२ मिनिटांतच इंग्रजीच्या पेपरची १२ ते १५ छायाचित्रे मोबाइलवर व्हायरल झाली. यवतमाळ जिल्ह्यातील मुकुटबन (ता. झरी) येथील महाविद्यालयातील केंद्रावरूनही पेपर व्हायरल झाला असून पोलिसांनी केंद्रप्रमुखासह तिघांविरुद्ध गुन्हे दाखल केले.

विषयतज्ज्ञांची बैठकच नाही...

मुलांना पेपर सोपविण्यापूर्वी त्यात चुका नाहीत ना, यासाठी बोर्डाच्या विषयतज्ज्ञांची विशेष बैठक होत असते. यात पेपरमधील छपाईदोष व चुकांबाबत पडताळणी होते. यावेळी मात्र शिक्षकांचे बहिष्कार आंदोलन सुरू असल्याने अशी विषयतज्ज्ञांची बैठक होऊ शकली नाही.

झाले काय?

- ८० गुणांच्या इंग्रजीच्या कृतिपत्रिकेत प्रश्न क्रमांक ३ मध्ये कवितेवर आधारित १४ गुणांचे प्रश्न विचारले जातात.
- मात्र प्रश्नपत्रिकेत ए-३, ए-४, ए-५ या तीन कृतींमध्ये दोन प्रश्न छापण्यात आलेले नाहीत, तर प्रश्नाऐवजी उत्तर छापण्यात आले. त्यामुळे विद्यार्थी संभ्रमात पडले.
- मंडळाने तयार केलेल्या नमुना उत्तरपत्रिकेतील ए-३, ए-४, ए-५ ही उत्तरे सूचनांसह जशीच्या तशीच कृतिपत्रिकेत छापून आली आहेत.

Pune Main
Page No. 3 Feb 22, 2023
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

लोकमत

पहिलाच इंग्रजीचा पेपर गेला सोप्पा, पण वेळ पुरला नाही...

परीक्षा सभागृहातून बाहेर पडताच मुलांच्या चेहऱ्यावर झळकला आनंद ; पालकही झाले चिंतामुक्त

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : दहावीच्या परीक्षा झाल्या नसल्याने आयुष्यात पहिल्यांदाच बोर्डाची परीक्षा दिली. पहिलाच पेपर इंग्रजीचा असल्याने मनात धाकधूक होती. परीक्षा सुरू झाल्यानंतर परीक्षेची भीती दूर झाली आणि मग बिनधास्त प्रश्नपत्रिका सोडवीत उत्तरे लिहिली. मात्र, वेळ पुरला नाही, असेही यावेळी परीक्षा देऊन कॉलेजबाहेर पडलेल्या विद्यार्थ्यांनी सांगितले. विद्यार्थ्यांच्या चेहऱ्यावर झळकलेला आनंद पाहून महाविद्यालयांबाहेर त्यांची प्रतीक्षा करणारे पालकही चिंतामुक्त झाल्याचे चित्र पाहावयास मिळाले.

राज्य मंडळाच्या बारावीच्या परीक्षा मंगळवारपासून (दि. २१) सुरू झाल्या आहेत. दरम्यान, पहिल्याच दिवशी इंग्रजीचा पेपर होता. यामुळे काहींना तो सोपा तर काही जणांना कठीण गेल्याच्या संमिश्र प्रतिक्रीया विद्यार्थ्यांनी दिल्या आहेत. यावर्षी बारावीची परीक्षा देणारे विद्यार्थी पहिल्यांदा बोर्डाच्या लेखी परीक्षेला सामोरे जात होते.

विद्यार्थ्यांसह त्यांना केंद्रावर सोडायला आलेल्या पालकांच्या चेहऱ्यावरही तणाव दिसत होता. परीक्षा झाल्यानंतर निर्धारित वेळेत उत्तरपत्रिका लिहिताना त्यांची दमछाक झाली असल्याचे अनेकांनी सांगितले. दरम्यान, बारावीच्या परीक्षेसाठी शहरातील महाविद्यालयांकडून जय्यत तयारी करण्यात आली होती. परीक्षेदरम्यान शहरात कोठेही गैरप्रकार घडला नाही. सर्वत्र शांततेत परीक्षा पार पडल्या.

इंग्रजीचा पहिला पेपर सुटल्यानंतर विद्यार्थ्यांसह पालकांनी समाधान व्यक्त केले.

पालकांच्या चेहऱ्यावर खुलले हास्य

पहिला पेपर असल्याने पालकांनीही परीक्षा केंद्रावर मोठ्या प्रमाणात गर्दी केली होती. साधारण दोन वर्षांनंतर मुले शंभर टक्के अभ्यासक्रमासह परीक्षा देत आहेत. त्यामुळे मुलांसोबत त्यांचे पालकही तणावात दिसून आले. अनेकजण परीक्षा संपेपर्यंत केंद्राबाहेर उभे होते. मात्र, परीक्षा झाल्यानंतर मुलांसह त्यांच्या चेहऱ्यावर हास्य खुलले.

वाहतूककोंडीमुळे परीक्षा केंद्र गाठताना पळापळ

बारावी परीक्षेच्या पहिल्याच दिवशी विद्यार्थ्यांसह पालकांना शहरातील विविध भागात रस्त्यांवरील वाहतूककोंडीला सामोरे जावे लागले. वाहतूककोंडीची पूर्वकल्पना असल्याने अनेकजण दोन तासांपूर्वी घरातून निघाले होते. पुणे विद्यापीठ चौक, नळस्टॉप चौक, सिंहगड रस्ता, डेक्कन परिसर तसेच परीक्षा केंद्राजवळील रस्त्यांवर मोठ्या प्रमाणात वाहतूक कोंडी झाली होती. त्यामुळे अनेकांनी परीक्षा केंद्रापासून दूर अंतरावर वाहन उभे करून पायी जात परीक्षा केंद्र गाठले.

आज पहिला पेपर, तोही इंग्रजीचा असल्याने

सकाळपासून थोडा ताणावात होतो. मात्र, चांगली तयारी करून आल्याने पेपर सोपा गेला. आता बारावीच्या परीक्षेचा अर्धा ताण संपल्यासारखे वाटत आहे.

- रणजित शिंदे

दोन - तीन वर्षांनंतर आज बोर्डाची परीक्षा झाली. यामुळे

आज कॉलेजमधील वातावराण थोडे वेगळेच जाणवले. मी अभ्यास चांगला केलेला असल्यामुळे मला हा पेपर चांगला गेला आहे.

- नियती गजमल

पेपर सुरू होईपर्यंत प्रश्नपत्रिका कशी असेल? काय प्रश्न

असतील? याची उत्सुकता होती. मात्र, पेपर खूप सोपा होता. मला उत्तरे लिहिण्यासाठी वेळ कमी पडला. मात्र, तरीही मला चांगले मार्क पडतील.

- शाहिस्ता शेख

पहिल्यांदा बोर्डाच्या परीक्षेला सामोरा गेलो. उत्तरपत्रिका

लिहिण्यासाठी वेळ लागला. परीक्षेच्या दृष्टीने मागील सहा महिन्यांपासून अभ्यास केला. पूर्वतयारी म्हणून प्रश्नपत्रिका सोडविल्या त्याचा आज फायदा झाला.

- ध्रुव पाटील

Pune Main
Page No. 2 Feb 22, 2023
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

सकाळ

बारावीच्या पहिल्याच पेपरमध्ये चूक

राज्य मंडळाचा ढिसाळ कारभार; विद्यार्थ्यांना मिळणार सहा गुण

पुणे, ता. २१ : राज्यात बारावीच्या बोर्डाच्या परीक्षेला मंगळवारपासून (ता. २१) सुरुवात झाली. मात्र, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या ढिसाळ कारभारामुळे पहिल्याच दिवशी इंग्रजीच्या प्रश्नपत्रिकेत चूक आढळली. या चुकीबद्दल विद्यार्थ्यांना सहा गुण द्यावे लागणार आहेत.

बारावीच्या विद्यार्थ्यांचा मंगळवारी इंग्रजीचा (०१) पहिला पेपर होता. या पेपरमध्ये कवितेवर आधारित तिसऱ्या क्रमांकाच्या प्रश्नात ए-३ आणि ए-५ क्रमांकाचे प्रश्न राज्य

पान ८ वर >>

> प्रथमदर्शनी प्रश्नपत्रिकेत छपाईची चूक झाल्याचे निदर्शनास आले आहे. त्यामुळे संबंधित प्रश्न सोडविण्याचा प्रयत्न केलेल्या विद्यार्थ्यांनाच संबंधित प्रश्नांचे गुण दिले जातील. प्रश्नपत्रिकेत दोन प्रश्न छापलेले नाहीत, तर एका प्रश्नाऐवजी उत्तरच छापले आहे. याबाबत परीक्षेच्या मुख्य नियामकांचा अहवाल घेण्यात येईल. त्यात चूक निदर्शनास आल्यानंतर संबंधित प्रश्न सोडविण्याचा प्रयत्न केलेल्या विद्यार्थ्यांना गुण दिले जाणार आहेत.
>
> **- शरद गोसावी,** अध्यक्ष,
> महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ

Pune, Main
22/02/2023 Page No. 1

सकाळ

बारावीच्या पहिल्याच पेपरमध्ये चूक

>> पान १ वरून

मंडळाकडून छापण्यातच न आल्याचा प्रकार समोर आला. तर याच प्रश्नात ए-४ क्रमांकाचा प्रश्न विचारण्याऐवजी त्याठिकाणी उत्तर छापण्यात आले. त्यामुळे परीक्षेदरम्यान विद्यार्थ्यांमध्ये गोंधळाचे वातावरण निर्माण झाले. हे तिन्ही प्रश्न प्रत्येकी दोन गुणांचे असून, एकूण सहा गुणांच्या प्रश्नांत परीक्षेच्या पहिल्याच दिवशी चूक आढळून आली.

याबाबत राज्य मंडळास विचारणा केली असता, प्रश्नपत्रिकेच्या छपाईत चूक झाल्याचे स्पष्टीकरण त्यांनी दिले आहे. यावर राज्य मंडळाचे अध्यक्ष शरद गोसावी म्हणाले, ''प्रश्नपत्रिकेत छपाईची चूक झाल्याचे खरे आहे. याबाबत निर्णय घेण्याचा अधिकार राज्य मंडळाला नाही, तर परीक्षेच्या नियामकांकडून याबाबत अहवाल मागविण्यात येईल. त्यांच्या अहवालात प्रश्नपत्रिकेत चूक झाल्याचे निदर्शनास आल्यानंतर संबंधित प्रश्न सोडविण्याचा प्रयत्न करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना सहा गुण दिले जातील.''

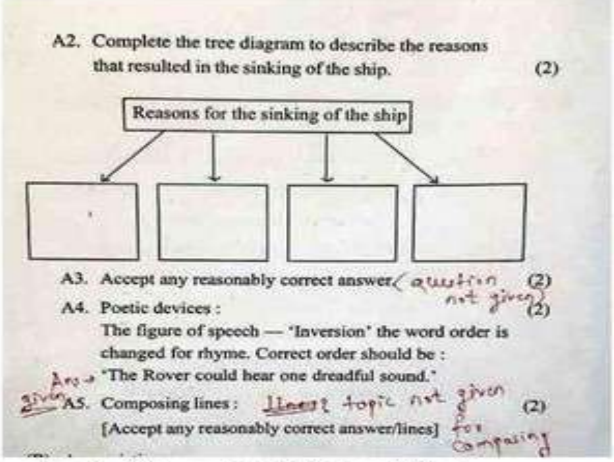

बारावीच्या इंग्रजी विषयाच्या प्रश्नपत्रिकेत आढळलेली चूक.

याशिवाय बारावीच्या पहिल्याच दिवशी झालेल्या इंग्रजीच्या प्रश्नपत्रिकेत आणखी एक चूक झाल्याचे शिक्षकांचे म्हणणे आहे. प्रश्नपत्रिकेत तीन क्रमांकाच्या 'बी' प्रश्नांमध्ये कवितेचे 'अॅप्रीसिएशन' करण्यास सांगणारा चार गुणांचा प्रश्न विचारला आहे. हे 'अॅप्रीसिएशन' कशाच्या आधारे करायचे, यासंदर्भात प्रश्नांमध्येच मुद्दे देणे अपेक्षित होते. परंतु, हे मुद्दे प्रश्नपत्रिकेत दिलेले नाही, असे इंग्रजीच्या शिक्षकांचे म्हणणे आहे. मात्र, याबाबत राज्य मंडळाने अद्याप कोणताही खुलासा केलेला नाही. परीक्षेच्या नियामकांच्या अहवालानंतर याबाबतही चित्र स्पष्ट होण्याची चिन्हे आहेत.

प्रचलित पद्धतीप्रमाणे इंग्रजी विषयाची संयुक्त सभा विषयतज्ज्ञ, सर्व विभागीय मंडळाचे प्रमुख नियामक यांच्या समवेत आयोजित केली होती. परंतु, शिक्षकांच्या धोरणात्मक मागण्यांबाबत बहिष्कार असल्यामुळे ही सभा होऊ न शकल्याचे स्पष्टीकरण राज्य मंडळाने दिले आहे. ''इंग्रजी विषयाच्या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांमध्ये निदर्शनास आलेल्या त्रुटीबाबत मुख्य नियामकांची संयुक्त सभा पुन:श्च आयोजित करण्यात येणार आहे. प्रश्नपत्रिकेतील त्रुटीबाबत संयुक्त सभेच्या अहवालानुसार विद्यार्थ्यांना योग्य तो न्याय देण्यात येईल,'' असे राज्य मंडळाच्या सचिव अनुराधा ओक यांनी प्रकटनाद्वारे स्पष्ट केले आहे.

Pune, Main
22/02/2023 Page No. 8

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

बारावीची परीक्षा 'शिस्तीत' सुरू

साखर, पेढे, गुलाबपुष्प देऊन विद्यार्थ्यांचे शिक्षकांकडून स्वागत

पुणे, दि. २१ - महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाकडून घेण्यात येणाऱ्या बारावीच्या परीक्षेला मंगळवार (दि.२१) पासून सुरूवात झाली. परीक्षेसाठी विद्यार्थ्यांना देण्यात आलेल्या काही सवलती यंदाच्या परीक्षेत रद्द करण्यात आल्या. कॉपीमुक्तीच्या पार्श्वभूमीवरील नियमावलीनुसार आता परीक्षा 'शिस्तीत' सुरू झाली आहे.

बारावीच्या परीक्षेसाठी राज्यातील नऊ विभागीय मंडळातून एकूण १४ लाख ५७ हजार २९३ विद्यार्थ्यांनी नोंदणी केली आहे. यात ७ लाख ९२ हजार ७८० मुले, तर ६ लाख ६४ हजार ४४१ मुलींचा समावेश आहे. ३ हजार १९५ परीक्षा केंद्रांवर परीक्षेला सुरुवात झाली आहे. करोनाच्या प्रादुर्भावाच्या कालावधीत झालेल्या परीक्षेसाठी विद्यार्थ्यांना काही सवलती देण्यात आल्या होत्या. यंदाच्या परीक्षेत या सर्व सवलती रद्द करण्यात आल्या. नियमीतपणे होणाऱ्या परीक्षेप्रमाणेच नियमावलीनुसार आता परीक्षा सुरू झाली आहे. पहिला इंग्रजी विषयाचा पेपर सोपा असल्याची प्रतिक्रिया विद्यार्थ्यांनी व्यक्त केली.

एस.पी. कॉलेज : बारावी परीक्षेचा पहिला पेपर इंग्रजी विषयाचा असल्याने परिक्षा सुरू होण्यापूर्वी विद्यार्थिनी नोट्स पाहताना.

प्रभात PuneCity, 22 Feb 2023, Page:013
https://epaper.dainikprabhat.com

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

उत्तरपत्रिका तपासणीवर बहिष्कार

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

राज्यातील कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या शिक्षकांच्या मागण्या जैसे-थे असल्याने, त्यांनी बारावी परीक्षेच्या उत्तरपत्रिका तपासणीवर बहिष्कार टाकला आहे. त्यानुसार परीक्षेच्या पहिल्याच दिवशी इंग्रजीच्या उत्तरपत्रिका तापसणीवर मुख्य नियामकांनी (मॉडरेटर) बहिष्कार घातला असून, यापुढील विषयांच्या उत्तरपत्रिकांही न तपासण्याची भूमिका महाराष्ट्र राज्य कनिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षक महासंघाच्या शिक्षकांनी मांडली. अशाने बारावीचा निकाल रखडण्याची शक्यता आहे.

महाराष्ट्र राज्य कनिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षक महासंघाच्या शिक्षकांनी मागण्यांचे निवेदन राज्य मंडळाच्या सचिव अनुराधा ओक यांना मंगळवारी दिले.

मागण्या काय?

- १ नोव्हेंबर २००५ पूर्वी विना; तसेच अंशतः अनुदानावरील शिक्षकांना जुनी पेन्शन योजना लागू करावी.
- १ नोव्हेंबर २००५ नंतर नियुक्त झालेल्या शिक्षकांना जुनी पेन्शन योजना द्यावी.
- वाढीव पदांना रुजू दिनांकापासून मंजुरी द्यावी आणि आयटी विषय अनुदानित करावा.

संयुक्त सभेवर बहिष्कार

महासंघाच्या पुणे विभागाच्या वतीने शिक्षकांनी उत्तरपत्रिकांच्या तपासणीवर बहिष्कार टाकण्याचे आंदोलन मंगळवारी केले आहे. त्यानुसार इंग्रजी विषयाच्या मुख्य नियामकांची सभा रद्द करण्यात आली आहे. मागण्या पूर्ण होईपर्यंत उत्तरपत्रिका तपासण्यात येणार नाही; तसेच संयुक्त सभेवरही बहिष्कार घालण्याचे धोरण स्वीकारण्यात आले आहे. त्यामुळे यापुढील सभाही होणार नसल्याचे शिक्षकांनी सांगितले.

आज होणार बैठक

या वेळी शिक्षकांनी आपल्या मागण्यांचे निवेदन राज्य मंडळाच्या सचिव अनुराधा ओक यांना दिले. महासंघाचे पदाधिकारी संतोष फाजगे, अविनाश तळेकर, एम. एस. शहापुरे, तुकाराम साळुंखे, राहुल गोलांदे आदी उपस्थित होते. प्रलंबित मागण्या सोडविण्याबाबत शालेय शिक्षणमंत्री दीपक केसरकर यांची शिक्षकांसोबत आज, बुधवारी बैठक होणार आहे. यात तोडगा निघण्याची शक्यता आहे.

Maharashtra Times 22.2.2023

"On February 19, a resi- deputy conservator of forest, death. Later in the evening, sic examination.

Colleges keen to award degrees may have to 'delink' from jr sections

Yogita Rao@timesgroup.com

NEP SCRIPTS A SEPARATION

What National Education Policy says about delinking junior and senior sections

Curricular and pedagogical structure and curricular framework for school education will be guided by a 5+3+3+4 design, consisting of

- foundational stage (in two parts, that is, 3 years of anganwadi/pre-school + 2 years in primary school in grades 1-2, for ages 3-8)
- preparatory stage (grades 3-5, covering ages 8-11)
- middle stage (grades 6-8, covering ages 11-14)
- secondary stage (grades 9-12 in two phases covering ages 14-18)

Autonomous degree-granting College (AC) will refer to a large multidisciplinary institution of higher learning

- that grants undergraduate degrees
- is primarily focused on undergraduate teaching though not restricted to that
- it would generally be smaller than a

Mumbai: Admissions to degree courses will be based on merit or preferably on the Common University Entrance Test (CUET) in colleges seeking to confer degrees, in line with the National Education Policy (NEP).

To attain this status, degree-awarding colleges need not de-link from junior colleges under their roof but consider having a merit-based quota for in-house students, said University Grants Commission chairman M Jagadesh Kumar speaking to TOI. The junior college will be part of the school education structure. He said the state government can decide to reserve a certain number of seats for in-house class XII students based on the CUET merit list. "UGC will not recommend any percentage for such in-house admissions," he said. Leading autonomous colleges in Mumbai are aspiring to become degree-awarding institutions. SVKM's Mithibai College has already initiated the delinking process.

"Grades 11th and 12th are an integral part of school education and the qualifications will continue to be awarded per their affiliation with national or state-level boards. The undergraduate-level programmes are part of higher education and the universities award the degrees. However, the delineation of physical infrastructure is entirely optional," said Kumar. While the NEP mandates an autonomous degree-granting college to primarily focus on undergraduate education, Kumar said the policy states it need not be restricted to it. "In the earlier system, the 10+2 structure included grades 11 and 12 as higher secondary, pre-university or junior college, but in NEP 2020, restructuring of school education was done starting from age three and will be guided by the 5+3+3+4 design, where the last four years of schooling includes grades 9 to 12. But the described stages are purely curricular and pedagogical, designed to optimise learning based on cognitive development, but parallel changes to physical infrastructure will not be required. The management can offer grades 9&10 along with grades 11&12, but it is not mandatory," said Kumar. Delinking will make the junior and senior section independent entities; whether in-house admissions after class XII will continue will be decided by the state. Direct in-house admissions to traditional courses such as BA, BCom and BSc gives in-house students an edge in leading colleges.

An official said the department is planning a meeting with the autonomous colleges soon to discuss the policy.

The Times of India 22.2.2023

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

{ HSC EXAMS } STATE BOARD SAYS NO INJUSTICE WILL BE DONE WITH STUDENTS

3 errors in English exam; board to consult experts

The error was in the poetry section. In one question, answers were given. Two included instruction meant for examiners

Dheeraj Bengrut

dheeraj.bengrut@htlive.com

PUNE: The Higher Secondary Certificate (HSC) examinations commenced on Tuesday with much fanfare, however, an error was recorded in the first paper, as the state board erroneously printed the synoptic answers in place of three sub-questions. Despite the error in three questions, state board says no injustice will be done with students.

The error was noticed in the poetry section of the English paper, which was held from 11 am to 2 pm. In Question 3, students were unable to decipher sub-questions no. A3, A4, and A5. In one question, answers were given. Two other questions included instruction meant for examiners while assessing the answer sheet. These questions were allotted two marks each, totalling six marks.

Speaking to HT, Anuradha Oak, secretary of the state board said, "I have come to know about the error. A joint meeting of the Board of Studies in English and chief moderators of all divisions was to take place today, but they couldn't meet. Once the experts meet, the board will come to know about the issue exactly and will take a decision accordingly. However, I assure that no injustice will be done to students and they should not worry about it."

In a statement issued on Monday, the state board said, "On February 21, three errors were found in the English paper of Class 12 students. A meeting of the board members will be held and decision will be taken."

In the absence of any clarification, many students did not solve the questions. Parents have demanded that students be granted full marks.

Pranjali Mhetre a student said, "While going through the question paper, we were surprised to see answers written instead of questions in the poetry section. Many students at our exam centre asked authorities for clarifications, but they were unable to address our issues. Some students did not solve the questions."

Archana Kalantri a parent whose daughter is appearing for HSC exams said, "It is surprising that the board made such an error. Lakhs of students got confused, and every single mark matters in the board exams. So, loosing six marks will be a major problem for students.State board either should give 6 marks to all those students who have attempted the question or find a better solution on this issue."

Class 12 exams began on Tuesday. Students seen writing the paper at SP College. RAHUL RAUT/HT PHOTO

Colleges welcome students with flowers, sweets on first day

Dheeraj Bengrut

dheeraj.bengrut@htlive.com

PUNE: The Higher Secondary Certificate (HSC) or Class 12 exams began in the city on Tuesday. This will be the first HSC exams to be held with full syllabus after Covid-19. Last year's exams were held with only 75% syllabus.

At several junior colleges in the city, students were welcomed with flowers, sweets as college administration cheered and wished them luck.

At all prominent colleges in the city, students were seen reaching well before time for the 11 am paper. Students were also given 10 minutes extra.

Ravindrasinh Pardeshi, principal of Fergusson College said, "We had made all necessary arrangements at our college for students coming for the HSC board exams. As it was the first day, the staff welcomed the students. All classroom and bench arrangements were made day prior, and only students were allowed at the examination centre."

Kavita Jain, a Class 12 student said, "We had English paper on Tuesday and it was quite easy. However, since we haven't had writing practice for the past two years, we struggled to complete the paper on time. We were also given ten extra minutes at the end of the paper."

A total of 14,57,293 students will be appearing for Higher Secondary Certificate (HSC) or Class 12 exams at 10,388 centres in the state.

Hindustan Times 22.2.2023

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

कनिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षकांचे बहिष्कार आंदोलन सुरूच

पुणे : विविध प्रलंबित मागण्यांसाठी बारावीच्या उत्तरपत्रिका तपासणीवर बहिष्कार घातलेल्या महाराष्ट्र राज्य कनिष्ठ महाविद्यालय शिक्षक महासंघाच्या पदाधिकाऱ्यांशी शालेय शिक्षणमंत्री दीपक केसरकर यांनी बुधवारी बैठक घेतली. या बैठकीचे इतिवृत्त मिळाल्यानंतरच महासंघाच्या कार्यकारिणीच्या बैठकीत पुढील निर्णय घेतला जाणार असून, तोपर्यंत बहिष्कार कायम ठेवला जाणार आहे.

वाढीव पदांना रूजू दिनांकापासून मंजुरी द्यावी, आयटी हा विषय अनुदानित करावा, १ नोव्हेंबर २००५पूर्वी विना तसेच अंशतः अनुदानित शिक्षकांना जुनी पेन्शन योजना लागू करावी आणि सेवानिवृत्तांना तातडीने लाभ द्यावा, १ नोव्हेंबर २००५ नंतर नियुक्त शिक्षकांना जुनी पेन्शन योजना लागू करावी, १०,२०,३० वर्षांची आश्वासित प्रगती योजना शिक्षकांना त्वरित लागू करावी, निवडश्रेणीसाठीची २० टक्क्यांची अट रद्द करावी, शिक्षकांची रिक्त पदे तातडीने भरावीत, निवृत्तीचे वय साठ वर्षे करावे आदी मागण्या संघटनेने केल्या आहेत. या मागण्यांसाठी बारावीच्या उत्तरपत्रिका तपासणीवर बहिष्कार घालण्यात आला आहे. या बहिष्कारामुळे इंग्रजी विषयाच्या प्रश्नपत्रिकेतील चुकांबाबत राज्य मंडळ, मुख्य नियामकांची बैठक होऊ शकली नाही. त्यामुळे चुकांसाठीचे गुण देण्याचा निर्णय झालेला नाही.

या पार्श्वभूमीवर शालेय शिक्षणमंत्री दीपक केसरकर यांनी महासंघाच्या पदाधिकाऱ्यांसह बैठक घेऊन मागण्यांबाबत चर्चा करत बहिष्कार मागे घेण्याचे आवाहन केले. महासंघाचे सरचिटणीस प्रा. संतोष फाजगे आणि समन्वयक प्रा. मुकुंद आंदळकर म्हणाले, की बैठकीत मागण्यांबाबत सकारात्मक चर्चा झाली. मात्र या बैठकीचे इतिवृत्त मिळाल्यावर महासंघाच्या कार्यकारिणीची बैठक होईल. त्या बैठकीत बहिष्कार सुरू ठेवायचा की मागे घ्यायचा या बाबत निर्णय घेतला जाईल. त्यामुळे सध्या बहिष्कार कायम राहणार आहे.

लोकसत्ता Thu, 23 February 2023 https://epaper.loksatta.com/c/

लोकमत

शिक्षण मंडळाचा बारावी परीक्षेत चुकांचा पाढा

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : राज्य शिक्षण मंडळाच्या इंग्रजी प्रश्नपत्रिकेत याही वर्षी चुका झाल्याचे समोर आल्यानंतर सर्व स्तरांतून संताप व्यक्त केला जात आहे. इंग्रजी प्रश्नपत्रिकेत गेल्या वर्षी सात, तर या वर्षी तीन चुका झाल्याचे निदर्शनास आले. राज्य मंडळाच्या विविध विभागीय मंडळांचे तज्ज्ञ शिक्षक मिळून एक अचूक प्रश्नपत्रिका तयार करू शकत नाहीत का, असा सवाल पालक उपस्थित करीत असून, राज्य शिक्षण मंडळ लाखो विद्यार्थ्यांच्या भवितव्याशी खेळत असल्याचा संताप व्यक्त केला आहे.

दहावीची परीक्षा न दिल्यामुळे विद्यार्थी पहिल्यांदाच बोर्डाच्या परीक्षेला सामोरे जात होते. पहिलाच पेपर इंग्रजीचा असल्याने विद्यार्थी तणावात होते. त्यामध्ये प्रश्न विचारण्यातच चुका केल्याने अनेकजण संभ्रमात पडले. प्रश्न समजून घेण्यात अनेकांचा वेळ गेला. प्रश्न न समजल्याने असंख्य विद्यार्थ्यांनी हा प्रश्नच सोडून दिला. त्यामुळे विद्यार्थ्यांचे ६ गुणांचे नुकसान होणार आहे. इंग्रजी विषयाच्या प्रश्न क्रमांक-3 अंतर्गत ए-३, ए-४ व ए-५ या प्रश्नांऐवजी 'मॉडेल अॅन्सर'मधील ए-३ व ए-५ यात शिक्षकांना देण्यात येणाऱ्या सूचना व ए-४ कृतीमध्ये मॉडेल अॅन्सरचे उत्तर छापण्यात आले. दरम्यान, विद्यार्थ्यांना योग्य तो न्याय देण्यात येईल, असे मंडळाने जाहीर केले आहे.

ही अधिकाऱ्यांची चूक : मनविसे

प्रश्नपत्रिकेत झालेल्या चुका छपाई विभागाची नसून, अधिकाऱ्यांच्या निष्काळजीपणामुळे झाली आहे. प्रश्नपत्रिकांचे प्रुफ तपासणीकडे अधिकाऱ्यांनीही लक्ष दिले पाहिजे, त्यामुळे दोषी अधिकाऱ्यावर कारवाई करावी आणि सर्व विद्यार्थ्यांना सरसकट सहा गुण द्यावेत अशी मागणी महाराष्ट्र नवनिर्माण विद्यार्थी सेनेतर्फे करण्यात आली. सचिव अनुराधा ओक यांची भेट घेऊन मागणीचे निवेदन दिले. या वेळी राज्य संघटक प्रशांत कनोजिया, सचिव आशिष साबळे, सदस्य रुपेश घोलप, सारंग सराफ, पुणे शहराध्यक्ष अमोल शिंदे, उपाध्यक्ष विक्रांत भिलारे, अॅड. सचिन ननावरे, सागर कुलकर्णी, केतन डोंगरे, आशुतोष माने, नीलेश जोरी उपस्थित होते.

इंग्रजी विषयासाठी विषयतज्ज्ञ व सर्व विभागीय मंडळाचे प्रमुख नियामक यांची संयुक्त बैठक आयोजित केली होती; पण शिक्षकांच्या बहिष्कारामुळे ती होऊ शकली नाही. इंग्रजी प्रश्नपत्रिकेतील त्रुटीबाबत मुख्य नियमकांची संयुक्त सभा आयोजित केली आहे. त्या संयुक्त सभेच्या अहवालानुसार विद्यार्थ्यांना योग्य तो न्याय देण्यात येईल.

\- **अनुराधा ओक**, सचिव, शिक्षण मंडळ

हिंदीच्या पेपरमध्येही चुका

लोकमत न्यूज नेटवर्क

मुंबई : इंग्रजीच्या प्रश्नपत्रिकेत प्रश्नाची उत्तरेच छापून आल्याचा प्रकार ताजा असतानाच, बारावी परीक्षेच्या दुसऱ्या दिवशी बुधवारी हिंदीच्या प्रश्नपत्रिकेतही घोळ झाल्याचे उघडकीस आले.

राज्य शिक्षण मंडळाकडून या संदर्भात रात्री उशिरापर्यंत कोणतेही स्पष्टीकरण देण्यात आले नव्हते. मंडळाने किमान या प्रश्नांचे गुणदान कसे करणार, याची माहिती द्यावी, अशी मागणी पालक करीत आहेत.

नेमका घोळ काय?

- हिंदीच्या प्रश्नपत्रिकेत प्रश्न क्रमांक दोनमध्ये चार शब्दांचे विरुद्धार्थी शब्द लिहायचे होते. मात्र, या शब्दांचे क्रमांक १,२,१,२ असे देण्यात आले. ते १,२,३,४ असे असायला हवे होते.
- तर चार समानार्थी शब्द लिहिण्यासाठी दिलेल्या चारही शब्दांना १,१,१,१ असे क्रमांक देण्यात आले आहेत. हे १,२,३,४ असे असायला हवे होते.
- परीक्षेमध्ये विद्यार्थ्यांना प्रश्न क्रमांक लिहून उत्तरे लिहिणे अपेक्षित असताना, प्रश्न क्रमांकातच घोळ झाल्यावर गुणदान कशाचे आणि कसे होणार, असा प्रश्न उपस्थित झाला आहे.
- दरम्यान, हिंदीच्या पेपरवेळी राज्यात आठ गैरप्रकार समोर आले आहेत. त्यातील ४ औरंगाबाद, १ पुणे, तर ३ नागपूर येथील आहेत.

Pune Main
Page No. 2 Feb 23, 2023
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

लोकमत

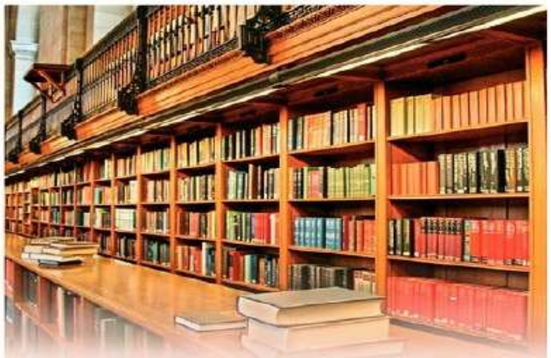

नवीन शैक्षणिक धोरणात ग्रंथालयांची उपेक्षा

ग्रंथालय हा महाविद्यालयाचा आत्मा आहे, असे म्हटले जाते. परंतु नवीन शैक्षणिक धोरणामध्ये ग्रंथालयांनी आपली भूमिका बदलणे गरजेचे आहे का?, यावर खूपच कमी प्रमाणात चर्चा झाली आहे. तरीही ग्रंथालय शास्त्रातील सर्व घटकांनी पुढे विचार करणे गरजेचे आहे, ते म्हणजे ग्रंथालयांचा या नवीन शैक्षणिक धोरणात महत्त्वाचा वाटा कसा असणार? ग्रंथालयाचे महत्त्व वाढविण्यासाठी का प्रयत्न करता येतील? ग्रंथालयामध्ये असणाऱ्या पुस्तक साठ्याचा कशाप्रकारे विकास करता येईल याचा विचार नवीन धोरणात व्हायला हवा.

देशात किमान शिक्षणाचा टक्का वाढत असला तरी गुणवत्तेच्या बाबतीत काही प्रमाणात प्रश्नचिन्ह आहेत. विद्यार्थी नाव नोंदणीमध्ये प्राथमिक आणि माध्यमिक शिक्षणाच्या तुलनेत उच्च शिक्षणाचे प्रमाण २०१८ मध्ये २६.३ टक्के होते, नव्या शैक्षणिक धोरणात ते २०३५ साली किमान ५० टक्क्यांपर्यंत वाढविण्याचे उद्दिष्ट आहे. १९८६च्या शैक्षणिक धोरणातील अनेक मुद्दे मागील ३४ वर्षांत पूर्ण न होऊ शकल्याने त्यांचे पुनरावलोकन करून ज्या बाबी अपूर्ण आहेत, त्यात काही सुधारणा करण्याच्या संधी आहेत.

महिलांच्या शिक्षणासाठी विशेष प्रयत्न, पूर्व प्राथमिक शिक्षणाकडे विशेष लक्ष, व्यावसायिक शिक्षणाची आवश्यकता या मुद्द्यांचाही विचार नवीन शैक्षणिक धोरणात केलेले आहे.

शिक्षणात तयार झालेली गरीब-श्रीमंत ही विषमता दूर करण्याचा विचार नवीन शैक्षणिक धोरणात आहे. म्हणून सरकारी आणि खासगी शाळेमध्ये शिक्षणात समानता आणायची भूमिका मांडण्यात आली आहे. तसेच खासगी शाळांना अनियंत्रित फी वाढविण्यापासून रोखण्याची शिफारस नवीन शैक्षणिक धोरणात केलेली आहे. शिक्षणाचा आकृतिबंध बदलण्यात आला आहे. हे धोरण बालवाडी, अंगणवाडीपासून ते उच्च शिक्षणामध्ये लागू असणार आहे. पूर्व प्राथमिक शिक्षणाचा समावेश आता औपचारिक शिक्षणात केला आहे.

बालकांची जडणघडण हाच काळ महत्त्वाचा असतो, प्राथमिक स्तरावर भाषा, विज्ञान, वाचन, लेखन, गणित ते पायाभूत कौशल्ये विकासावर या नवीन धोरणात केलेला विचार हा भारताचे भविष्य घडविणार आहे. पाचवीपर्यंत दिले जाणारे शिक्षण हे मातृभाषेतून दिले जाणार असले तरीही ज्ञान भाषेतून शिक्षणाची सुविधा देऊन पूर्व प्राथमिक शिक्षण आंतराष्ट्रीय दर्जाचे करण्याचा प्रयत्न केला आहे. शिक्षणाचे ५ ३ ३ ४ हे नवे सूत्र १०वी आणि १२वी बोर्डाचे महत्त्व कमी करणारे आहे. मुळात १०वी आणि १२वीचे शिक्षण हे शालेय शिक्षण अंगभूत शिक्षण म्हणून कौशल्य विकासात करण्याच्या दृष्टिकोनातून देणारे शिक्षण नव्या शैक्षणिक धोराणामुळे शक्य होणार आहे.

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२०बाबत कस्तुरीरंगन समितीचा अहवाल स्वीकारून भारताने भविष्यकालीन योजना जाहीर केली आहे. १९६६ मध्ये कोठारी आयोगाने शिक्षणावर एकूण राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या (जीडीपी) किमान ६ टक्के खर्च व्हावा, अशी शिफारस केली होती. परंतु, त्याची अंमलबजावणी अद्याप होऊ शकली नाही. नवीन शैक्षणिक धोरणामध्ये शिक्षणावर ६ टक्के खर्च व्हावा, असे आवर्जून म्हटले आहे. मागील ३८ वर्षांत शिक्षणाची सुमार गुणवत्ता, पदवीधारकांच्या हाती कौशल्ये नसणे, शिक्षणामध्ये गळतीचे प्रमाण, योग्य मूल्यमापनाची प्रक्रिया नसणे, या सर्वच बाबींचा नवीन शैक्षणिक धोरण आणताना विचार केला आहे.

यावर स्पष्टता हवी

ग्रंथालयामध्ये वापरल्या जाणारे विविध सॉफ्टवेअरस, ऑनलाइन उपलब्ध असणारे संसाधने, कॉपी राइट, ग्रंथालयात देण्यात येणाऱ्या वेगवेगळ्या सेवामध्येही नावीन्यपूर्ण बदल करणे, ग्रंथालयांची बदलती भूमिका, नवीन शैक्षणिक धोरणामध्ये ग्रंथपालांची किंवा ग्रंथालय शास्त्रातील सर्व घटकांची नेमकी भूमिका काय असणार आहे हा संभ्रम दूर होण्यासाठी नवीन शैक्षणिक धोरणात ग्रंथालयाविषयी किंवा ग्रंथालय शास्त्राविषयी धोरणात्मक सखोल चर्चा होणे गरजेचे आहे. हे आणि अजून बरेचसे प्रश्न या नवीन शैक्षणिक धोरणाच्या उंबरठ्यावर आ वासून उभे आहेत त्या सर्वांची सखोलपणे चर्चा होणे गरजेचे आहे.

प्रा. भगवान गावित
ग्रंथपाल, नसरापूर

Hello Pune
Page No. 7 Feb 23, 2023
Powered by: erelego.com

Library a key parameter for NAAC rating

Kevin.Mendonsa
@timesgroup.com

Mangaluru: A peer team from the National Assessment and Accreditation Council (NAAC), which recently visited several colleges in the state, stressed the importance of a library as a key component in one's academic journey, be it students or faculty members.

NAAC, for the past eight years, has been stressing on library as one of the important parameters to assess an institution for its ratings.

PS Yadapadithaya, vice-chancellor, Mangalore University, and chairman of one of the NAAC peer teams, said: "NAAC aims to create a 'pull effect', whereby students follow teachers, when they visit the library. There is a need for repurposing libraries, particularly in relation to e-resources," he said.

A college principal said though e-resources are available in the public domain, NAAC wants students to visit libraries for their academic work. "NAAC is particular about maintaining data on students visiting the library," he said.

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

सकाळ

शैक्षणिक धोरणासाठी स्वतंत्र संहिता विकसित

सात घटकांचा समावेश : एकूण ४०७ अध्यादेशांचा अभ्यास

पुणे, ता. २३ : राज्यात नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करता यावी, या उद्देशाने राज्य सरकारने राज्य शैक्षणिक संहिता विकसित केली आहे. ही संहिता विकसित करण्यासाठी एक समिती नियुक्त करण्यात आली होती. या समितीने राज्यातील शिक्षणविषयक ४०७ अध्यादेशांचा अभ्यास करून या अभ्यासाच्या माध्यमातून शैक्षणिक धोरणाच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी एक सप्तसूत्री (विविध सात घटक) केली आहे. या सप्तसूत्रीत ४२ कार्यघटक (टास्क) निश्चित करण्यात आले आहेत. या सप्तसूत्रीत शाळा नियमन, शाळा संचलन, शिक्षक, विद्यार्थी, अभ्यासक्रम मूल्यमापन आणि एमआयएस (मॅनेजमेंट इन्फॉर्मेशन सिस्टिम) या प्रमुख सात घटकांचा समावेश करण्यात आला आहे.

महाराष्ट्रात नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाची प्रभावी अंमलबजावणी करण्यासाठीचे राज्याचे स्वतंत्र धोरण असावे, या उद्देशाने राज्य सरकारने पुणे जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी आयुष प्रसाद यांच्या अध्यक्षतेखाली राज्य अभ्यासक्रम आराखडा समन्वय समिती स्थापन केली होती.

या समितीने धोरण अंमलबजावणीचे घटक आणि उपघटक निश्चित करण्यासाठी राज्याच्या शिक्षण विभागाने मागील ५७ वर्षांत प्रसिद्ध केलेल्या विविध ४०७ अध्यादेशांचा अभ्यास करून ही राज्य शैक्षणिक संहिता विकसित केली आहे.

केंद्र सरकारने २०२० मध्ये देशाचे नवीन शैक्षणिक धोरण मंजूर केले आहे. देशातील सर्व राज्यांवर या नवीन शैक्षणिक धोरणाची अंमलबजावणी करण्याचे बंधन आहे. त्यामुळे राज्य सरकारने ही अभ्यासक्रम आराखडा समन्वय समिती स्थापन केली होती. या समन्वय समितीने आणखी एका अभ्यासगटाची स्थापना केली होती. या समितीने व या अभ्यासगटाने १९६५ ते २०२२ या ५७ वर्षांत शिक्षण विभागाने प्रसिद्ध केलेल्या सर्व अध्यादेशांचा अभ्यास करून याबाबतचा अहवाल २४ जुलै २०२२ ला शिक्षण आयुक्त सूरज मांढरे यांच्याकडे सादर केला होता.

'शिक्षण'च्या अध्यादेशांची वर्गवारी

४०७ अभ्यासगटाने अभ्यास केलेल्या अध्यादेशांची संख्या	**२६१** एकूणपैकी नवीन शैक्षणिक धोरणांशी पूर्णपणे सुसंगत अध्यादेश	**०२** भाष्य करता येणार नसलेले अध्यादेश
३० नवीन शैक्षणिक धोरणाशी पूर्णपणे असहमत अध्यादेश	**११४** नव्या राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाशी अंशतः सहमत असलेले	

Pune, Main
24/02/2023 Page No. 5

लोकमत

शाळा, कॉलेज वाटपाच्या खिरापती कधी थांबणार?

पुण्यात अकरावीच्या तीस हजार जागा रिक्त

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : शहरात विविध शाळा, महाविद्यालयांमध्ये गतवर्षी अकरावीच्या सुमारे तीस हजार जागा रिक्त राहिल्या. अकरावीसह अभियांत्रिकी शाखेच्या अभ्यासक्रमासाठी मोठ्या प्रमाणात जागा रिक्त राहत असतानाच राज्य सरकारकडून सर्रासपणे शाळा-महाविद्यालये वाटपाच्या खिरापती सुरू आहेत.

शिक्षणासाठी पुणे हे विद्यार्थ्यांचे आवडते शहर आहे. शिक्षणासाठी दरवर्षी पुण्यात राज्यासह देशभरातून लाखो विद्यार्थी येतात. अकरावीसाठी १ लाख १२ हजार ३० विद्यार्थी प्रवेश क्षमता आहे. मात्र, सन २०२२ मध्ये १ लाख ९५१ अर्ज आले होते. तसेच सर्व प्रवेशफेरी अखेर ८४ हजार ८५१ जणांनी प्रवेश घेतला होता. सुमारे तीस हजार जागा रिक्त राहिल्या होत्या.

पहिल्या तीन फेऱ्यांअखेर तब्बल ३५ ते ४० हजार जागा रिक्त राहिल्या होत्या तसेच मागील काही वर्षांनंतरही सर्वाधिक संख्या असल्याचे दिसून आले होते. अनुत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांना परीक्षा देण्याची संधी दिली जाते, त्यात उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांनी अखेरच्या विशेष प्रक्रियेव्दारे प्रवेश घेतला त्याद्वारे काही हजार जागा भरल्या जातात.

विद्यार्थ्यांचा ओढा विशिष्ट महाविद्यालयांकडेच

शहरातील काही नावाजलेल्या शाळा, महाविद्यालयात प्रवेश मिळावा यासाठी पालकांसह विद्यार्थी आग्रही असतात. त्यामुळे इतर शैक्षणिक संस्थांमधील महाविद्यालयात विद्यार्थी प्रवेश घेत नाहीत आणि जागा रिक्त राहत असल्याचे दिसून येते.

अकरावीच्या २७ हजार जागा रिक्त

पुणे शहरात ३१९ शाळा-महाविद्यालये असून, गतवर्षी शहरात अकरावीच्या तीस हजारपेक्षा जास्त जागा रिक्त राहिल्याचे निदर्शनास आले होते.

अभ्यासक्रम कसा पूर्ण करायचा

पुण्यात गतवर्षी अनेक शाळांमध्ये मोठ्या प्रमाणात जागा रिक्त राहिल्या होत्या. प्रवेशप्रक्रिया लांबली होती. त्यात मोजके विद्यार्थी आणि एक दोन महिन्यांत अभ्यासक्रम कसा पूर्ण करायचा यामुळे शिक्षकांच्या चिंतेत भर पडली होती.

Hello Pune
Page No. 4 Feb 24, 2023
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

सकाळ

संरक्षण सेवा परीक्षेसाठी विद्यापीठात प्रशिक्षण वर्ग

पुणे, ता. २४ : स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शनाच्या धर्तीवर यंदाच्या वर्षीपासून सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात संयुक्त संरक्षण सेवा (सीडीएस) परीक्षेसाठी प्रशिक्षण वर्ग सुरू करण्यात येणार आहे, अशी माहिती विद्यापीठाच्या स्पर्धा परीक्षा केंद्राचे संचालक व माजी पोलिस महासंचालक जयंत उमराणीकर यांनी दिली.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात नागरी सेवा परीक्षांसाठी (एमपीएससी, यूपीएससी) स्पर्धा परीक्षा केंद्र स्थापन केले आहे. या केंद्राच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना नागरी सेवा परीक्षांसाठी मार्गदर्शन करण्यात येते. याच धर्तीवर आता केंद्रात संयुक्त संरक्षण सेवा परीक्षेसाठी प्रशिक्षण वर्ग घेण्यात येणार आहेत.

विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. कारभारी काळे यांच्या मार्गदर्शनाखाली तज्ज्ञांच्या मदतीने या प्रशिक्षण वर्गासाठी आठ महिन्यांचा अभ्यासक्रम तयार करण्यात आला आहे. यात प्रवेश परीक्षेसाठी प्रशिक्षण आणि स्टाफ सिलेक्शन बोर्ड स्क्रिनिंगसाठी शारीरिक व मानसिक प्रशिक्षण देण्यात येणार आहे. यासाठी ५० विद्यार्थी क्षमता असून यासाठी माफक शुल्क आकारण्यात येणार असल्याचेही उमराणीकर यांनी सांगितले.

या प्रशिक्षण वर्गात नियमित मार्गदर्शनपर वर्ग, अभ्यासिका, ग्रंथालय, मुलाखतीसाठी आवश्यक मार्गदर्शन आदींचा समावेश असेल. तसेच उमराणीकर यांच्यासह कॅप्टन प्रा. चंद्रशेखर चितळे (निवृत्त), कर्नल एस. हसबनीस (निवृत्त) व लष्करी अधिकाऱ्यांचे मार्गदर्शन विद्यार्थ्यांना मिळणार आहे.

> विद्यापीठाने काही महिन्यांपूर्वी विद्यापीठात एनसीसी सुरू केले असून या विद्यार्थ्यांना सीडीएस प्रशिक्षणाचा फायदा होईल. येत्या एप्रिल महिन्यापासून हे प्रशिक्षण वर्ग सुरू करण्याचे नियोजन आहे.
> **- डॉ. संजीव सोनवणे,**
> प्र- कुलगुरू, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

Pune, Pune-Today
25/02/2023 Page No. 1

प्रश्नपत्रिकांतील चुकांबाबत कारवाई?

राज्य मंडळाच्या निर्णयाकडे लक्ष

पुणे : राज्य मंडळाकडून घेण्यात येत असलेल्या बारावीच्या परीक्षेत इंग्रजी आणि हिंदी विषयांच्या प्रश्नपत्रिकांमध्ये चुका झाल्याचे दिसून आले आहे. त्यामुळे या चुकांबाबत राज्य मंडळाकडून संबंधितांवर काय कारवाई केली जाणार हा प्रश्न असून, राज्य मंडळाच्या निर्णयाकडे लक्ष लागले आहे.

इंग्रजी विषयाच्या प्रश्नपत्रिकेत तीन प्रश्नांमध्ये चूक झाल्याचे समोर आले. त्यात प्रश्नपत्रिकेतील ए ३ आणि ए ५ या प्रश्नांसाठी केवळ सूचना नमूद केलेल्या होत्या, तर ए ४ या प्रश्नात प्रश्नाऐवजी थेट उत्तरच देण्यात आले होते. तर हिंदीच्या प्रश्नपत्रिकेत विरुद्धार्थी आणि समानार्थी शब्दांसाठीचे अनुक्रमांकर चुकले होते. प्रश्न क्रमांक दोनमध्ये विरुद्धार्थी शब्दांसाठी १,२,१,२ असे देण्यात आले होते. समानार्थी शब्दांसाठी १,१,१,१ असे क्रमांक देण्यात आले होते.

प्रश्नपत्रिकांतील चुकांसंदर्भातील कारवाईबाबत राज्य मंडळाचे अध्यक्ष शरद गोसावी म्हणाले, की मुख्य नियामकांच्या अहवालानंतर कारवाईबाबतचा निर्णय घेतला जाईल. मात्र सकृतदर्शनी या चुका मुद्रणाच्या स्तरावर झाल्याचे दिसते. त्यामुळे मुद्रकाला दंड केला जाऊ शकतो. प्रश्नपत्रिकांचे मुद्रण करणारा मुद्रक बऱ्याच वर्षांपासून काम करत आहे. त्यामुळे प्रश्नपत्रिकांची गोपनीयता राखली गेली आहे. पुढील काही दिवसांत या बाबत निर्णय घेण्यात येईल. विद्यार्थ्यांच्या गुणांबाबत अन्याय होणार नाही याची दक्षता घेतली जाईल.

लोकसत्ता Sat, 25 February 2023 https://epaper.loksatta.com/c,

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

पुढारी

संलग्न महाविद्यालयांवर बडगा !

प्राध्यापक आणि शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना मागता येणार दाद

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्न महाविद्यालयांबाबत आता तक्रार प्राप्त झाल्यास विद्यापीठस्तरावर अशा तक्रारींची चौकशी करून संबंधित महाविद्यालयांची मान्यता काढणे किंवा शिस्तभंगविषयक कारवाई केली जाणार आहे. त्यामुळे महाविद्यालयांवर कारवाई करण्यास टाळटाळ करणारे विद्यापीठ प्रशासन आता कारवाईचा बडगा उगारणार असल्याचे स्पष्ट झाले आहे.

विद्यापीठाचे कुलसचिव डॉ.प्रफुल्ल पवार यांनी जाहीर केलेल्या परिपत्रकानुसार, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्न व स्वायत्त महाविद्यालये/ मान्यताप्राप्त परिसंस्थांमधील अध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांच्या विविध तक्रारी प्राप्त होतात. यामध्ये साधारणत: वेतन न मिळणे, वेतन कमी मिळणे, सेवापुस्तक, वेतन चिठ्ठी न मिळणे, वरिष्ठांकडून त्रास, नोकरीतून काढून टाकणे इत्यादी व्यक्तिगत स्वरूपाच्या तक्रारी असतात. अध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांचे आणि त्यांचे संबंधित व्यवस्थापन यांच्यामधील सेवासंबंधीची गाऱ्हाणी किंवा तक्रारींच्या निवारणासाठी महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मध्ये तरतूद करण्यात आली आहे. त्यामुळे विद्यापीठाशी संलग्न महाविद्यालये/ मान्यताप्राप्त परिसंस्थातील अध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना आता संबंधित प्राधिकरणाकडे दाद मागता येणार आहे.

संलग्न महाविद्यालय किंवा मान्यताप्राप्त परिसंस्था यामध्ये प्रशासकीय विद्याविषयक अथवा वित्तीय कामकाजासंबंधी अनियमितता किंवा विवाद असेल व त्यामुळे तेथे कार्यरत असलेल्या अध्यापकवर्गाच्या व अध्यापकेतर कर्मचारीवर्गाच्या हितास बाधा येत असेल, तर अशा सामाईक स्वरूपाच्या तक्रारी विद्यापीठास प्राप्त झाल्यास, विद्यापीठस्तरावर अशा तक्रारींची चौकशी करून महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील कलम १२० नुसार संलग्नीकरण अथवा मान्यता काढून घेण्याची किंवा सन २०१९ चा एकरूप परिनियम क्र.१ नुसार संबंधित कसूरदार संलग्न महाविद्यालये, मान्यताप्राप्त परिसंस्था यांच्यावर शास्तीभंगविषयक कारवाई केली जाणार आहे. त्याचबरोबर प्राध्यापक आणि शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना विविध प्राधिकरणांकडे त्यांच्या तक्रारींसाठी आता दाद मागता येणार आहे.

कुणाकडे मागता येणार दाद

१) विद्यापीठाशी संलग्न व स्वायत्त महाविद्यालयांचे आणि मान्यताप्राप्त संस्थांचे अध्यापक व इतर कर्मचारी आणि संबंधित व्यवस्थापन यांच्यामधील विवादांसाठी विद्यापीठ व महाविद्यालय न्यायाधिकरणाकडे दाद मागता येणार आहे.

२) विद्यापीठाशी संलग्न व स्वायत्त महाविद्यालयांचे आणि मान्यताप्राप्त संस्थाचे अध्यापक व इतर कर्मचारी यांच्या राज्य शासन व त्यांचे अधिकारी यांच्या विरुध्दच्या तक्रारी व्यतिरिक्त इतर सर्व प्रकारच्या तक्रारींसाठी तक्रार निवारण समितीकडे दाद मागावी लागणार आहे.

३)व्यावसायिक अभ्यासक्रम चालविणारी महाविद्यालये मान्यताप्राप्त परिसंस्थांतील अध्यापक व इतर कर्मचारी यांच्या तक्रारींसाठी एआयसीटीई अन्वये गठित संबंधित महाविद्यालय पातळीवरील समितीकडे दाद मागता येणार आहे.

My Pune Edition
Feb 25, 2023 Page No. 4
newspaper.pudhari.co.in

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

लोकमत

विज्ञान दिनानिमित्त आज विद्यापीठात 'ओपन डे'

व्याख्याने, विज्ञान प्रदर्शन, स्पर्धांचे आयोजन

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : देशभरात २८ फेब्रुवारी हा 'राष्ट्रीय विज्ञान दिन' म्हणून साजरा केला जातो. यानिमित्त सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात विविध विभागांमार्फत विज्ञान विषयक स्पर्धा, व्याख्याने, विज्ञान प्रदर्शन आदी कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले आहे. हे सर्व कार्यक्रम सर्वसामान्य नागरिकांना खुले आहेत.

रसायनशास्त्र विभागात सकाळी १० ते ४ या वेळेत विज्ञान उपयोगी उपकरणांचे प्रदर्शन आहे. तर 'इंटर डिसीप्लिनरी स्कूल ऑफ सायन्सेस' येथे विज्ञान विषयक काम करणाऱ्या संशोधक महिलांची व्याख्यानमाला आयोजित केली आहे. दुपारी ३ वाजता मृगनयनी कोटेचा यांचे व्याख्यान होईल. तसेच काही विद्यार्थी त्यांचे प्रयोगही सादर करणार आहेत, असे रसायनशास्त्र विभागाचे प्रमुख डॉ. अविनाश कुंभार यांनी सांगितले.

- विद्यापीठातील 'सायन्स पार्क' मध्येही विज्ञान दिवसानिमित्त सकाळी ११ ते ५ या वेळेत 'ओपन डे' असणार आहे. महाराष्ट्र ज्ञान महामंडळ मर्यादितचे संचालक विवेक सावंत यांच्या उपस्थितीत वक्तृत्व स्पर्धेचे बक्षीस वितरण करण्यात येणार आहे.

भौतिकशास्त्र विभागात सकाळी ९ ते सायं. ५ या वेळेत वैज्ञानिक प्रयोग, स्पर्धा, व्याख्यान आणि वैज्ञानिक खेळ असे कार्यक्रम होणार आहेत. तसेच 'नासा'तील निवृत्त वैज्ञानिक डॉ. रवी मार्गसहायम यांचे विशेष व्याख्यान होणार आहे असे विभागप्रमुख डॉ. संदेश जाडकर यांनी सांगितले.

Pune Main
Page No. 2 Feb 28, 2023
Powered by: erelego.com

विद्यापीठाकडून महाविद्यालयांवर कारवाई

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्न महाविद्यालयांबाबत आता तक्रार दाखल झाल्यास विद्यापीठ स्तरावर तक्रारींची चौकशी करून संबंधित महाविद्यालयांची मान्यता रद्द करणे, शिस्तभंगाची कारवाई केली जाणार आहे. तसेच शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना विविध संबंधित प्राधिकरणांकडे दाद मागता येणार आहे.

विद्यापीठाचे कुलसचिव डॉ. प्रफुल्ल पवार यांनी या संदर्भातील परिपत्रक प्रसिद्ध केले आहे. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्न आणि स्वायत्त महाविद्यालये, संस्थांतील शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांकडून विविध तक्रारी दाखल होतात. त्यात वेतन न मिळणे, वेतन कमी मिळणे, सेवापुस्तक, वरिष्ठांकडून त्रास दिला जाणे, नोकरीतून काढून टाकणे आदी स्वरुपाच्या तक्रारींचा समावेश असतो. शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी, संबंधित व्यवस्थापन यांच्यातील सेवेसंबंधीची गाऱ्हाणी किंवा तक्रारींच्या निवारणासाठी महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ कायद्यात तरतूद आहे. त्यामुळे विद्यापीठाशी संलग्न महाविद्यालये, संस्थांतील शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना संबंधित प्राधिकरणाकडे दाद मागता येईल.

विद्यापीठाशी संलग्न महाविद्यालये, स्वायत्त महाविद्यालय आणि मान्यताप्राप्त संस्थांचे अध्यापक, इतर कर्मचारी आणि संबंधित व्यवस्थापन यांच्यामधील विवादांसाठी विद्यापीठ व महाविद्यालय न्यायाधिकरणाकडे, राज्य शासन आणि त्यांचे अधिकाऱ्या विरोधातील व्यतिरिक्त इतर सर्व प्रकारच्या तक्रारींसाठी तक्रार निवारण समितीकडे, व्यावसायिक अभ्यासक्रम चालवणाऱ्या महाविद्यालये मान्यता प्राप्त परिसंस्थांतील अध्यापक आणि व इतर कर्मचारी यांच्या तक्रारींसाठी एआयसिटीई अन्वये गठित संबंधित महाविद्यालय पातळीवरील समितीकडे दाद मागता येणार आहे.

संलग्न महाविद्यालय किंवा मान्यताप्राप्त परिसंस्था यामध्ये प्रशासकीय विद्याविषयक अथवा वित्तीय कामकाजासंबंधी अनियमितता किंवा विवाद असेल व त्यामुळे तेथे कार्यरत असलेल्या अध्यापक वर्गाच्या व अध्यापकेतर कर्मचारी वर्गाच्या हितास बाधा येत असेल तर अशा सामाईक स्वरूपाच्या तक्रारी विद्यापीठास प्राप्त झाल्यास, विद्यापीठ स्तरावर अशा तक्रारींची चौकशी करून विद्यापीठ कायद्यातील तरतुदीनुसार संबंधित संलग्न महाविद्यालये, मान्यताप्राप्त परिसंस्था यांच्यावर कारवाई केली जाईल.

ताबा नोटीस

लोकसत्ता Tue, 28 February 2023
https://epaper.loksatta.com/c/71800192

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

लोकमत

डीम्ड युनिव्हर्सिटीसाठीही स्कॉलरशिप

उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाचा दिलासा, विद्यापीठांना सूचना

सीमा महांगडे
लोकमत न्यूज नेटवर्क

मुंबई : डीम्ड युनिव्हर्सिटीमध्ये विविध व्यावसायिक अभ्यासक्रमांचे शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना राज्याची प्रचलित राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज स्कॉलरशिप मिळू शकणार आहे. या संदर्भातील शासन निर्णय उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाकडून जाहीर करण्यात आला असून, त्यासंदर्भात काय आणि कशी कार्यवाही करावी, याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत. आतापर्यंत राज्य सरकार निधीचा अभाव असल्याचे कारण पुढे करत अभिमत विद्यापीठातील विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती नाकारत होते.

अभिमत विद्यापीठांना सूचना

- युजीसीच्या अभिमत विद्यापीठांच्या नियमावलीप्रमाणे अभिमत विद्यापीठांनी त्यांचे अभ्यासक्रम, शिक्षण शुल्क व प्रवेशित विद्यार्थी यांची माहिती राज्य शासनाच्या विभागांना देणे बंधनकारक आहे.
- अभिमत विद्यापीठांनी त्यांच्या विविध अभ्यासक्रमांच्या प्रवेश प्रक्रियेची माहिती संबंधित संचालनालयांना देणे बंधनकारक.
- अभिमत विद्यापीठांनी त्यांच्या अखत्यारितील महाविद्यालये, संस्था, शुल्क, माहितीपुस्तिका हे सारे संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करणे आवश्यक.
- अभिमत विद्यापीठांनी त्यांचे निधी, लेखापरीक्षण, वार्षिक अहवाल याचा लेखाजोखा तयार ठेवून अँटीरॅगिंग इ बाबत व्यवस्था कक्ष ही स्थापित करावा.

राज्यात २१ अभिमत विद्यापीठे आहेत. या विद्यापीठांमध्ये व्यावसायिक शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना या निर्णयाने मोठा दिलासा मिळणार आहे. आतापर्यंत शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्ती योजना राज्यातील अभिमत विद्यापीठात शिकणाऱ्यांना ला[...] नव्हती. याविरोधात मुंबई उच्च न्यायालयात जनहित याचिका दाखल करण्यात आली होती.

Pune Main
Page No. 5 Feb 28, 2023
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

परदेशी विद्यापीठे भारताच्या दारात

■ ॲड. विलास पाटणे

अमेरिकेतील एमआयटी, स्टॅनफर्ड, हार्वर्ड तर इंग्लंडमधील केंब्रिज, ऑक्सफर्ड अशी विद्यापीठे भारताच्या उंबरठ्यावर आहेत. मग भारतातील विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणासाठी परदेशात जाण्याची गरज पडणार नाही. परदेशातील विद्यापीठे भारतात आपल्या संस्था इथे सुरू करणार आहेत. या विद्यापीठांना सुरुवातीला दहा वर्षांसाठी मान्यता देण्यात येणार असल्याची माहिती यूजीसीचे अध्यक्ष एम. जगदीश कुमार यांनी दिली. परदेशी विद्यापीठांची दारे आपल्या मुलांना खुली होण्याच्या दृष्टीने हे मोठे पाऊल पडते आहे. यूजीसीने याबाबत नियमावलीचा अंतरिम मसुदा जाहीर केला आहे. देशाच्या शैक्षणिक क्षेत्रावर या निर्णयाचा दूरगामी परिणाम होणार आहे. भारतीय विद्यापीठे जगातल्या पहिल्या पाचशे विद्यापीठांमध्ये नाहीत, ही वस्तुस्थिती आहे. जगाच्या तुलनेत उच्च शिक्षणाच्या विकासात आपण अविकसित आहोत. या परदेशी विद्यापीठांना शुल्क ठरवण्याचे स्वातंत्र्य असेल. त्यांची प्रवेश पद्धती तेच निश्चित करतील. मिळणाऱ्या उत्पन्नाचा भाग भारतातच खर्च करण्याचे बंधन वगळले जाईल, ही या नव्या मसुद्याची काही वैशिष्ट्ये आहेत.

मसुद्यामधील ठळक मुद्दे

- जागतिक क्रमवारीत पहिल्या पाचशेमध्ये स्थान असलेली विद्यापीठे भारतात शाखा उघडण्यास पात्र आहेत.
- कुणाला परवानगी द्यायची हे यूजीसीच्या स्थायी समितीचे सदस्य ठरवतील.
- प्रथम दहा वर्षांसाठी परवानगी, नवव्या वर्षानंतर पुन्हा अर्ज करावा लागेल.
- प्रत्यक्ष भारतात येऊन शिकवण्याचे बंधन असेल. ऑनलाइन अभ्यासक्रम चालणार नाहीत.
- भारतातल्या संकुलात परदेशी शिक्षक नेमण्यास अनुमती असेल.
- या विद्यापीठांना भारतातून मिळणारे उत्पन्न भारतातच खर्च करण्याचे बंधन नसेल. फक्त या पैशांचे व्यवहार 'फेमा' कायद्यात बसतात का, यावर देखरेख व दंडाचा अधिकार राहील.
- परदेशी विद्यापीठांमध्ये आरक्षण व्यवस्था लागू नसेल. शिवाय, अध्यापकांची निवड करण्याचे स्वातंत्र्य असेल. विद्यापीठांचा अभ्यासक्रम भारताच्या धोरणांशी सुसंगत असावा, अशी अपेक्षा आहे. फीचे स्वातंत्र्य असले तरी शुल्कधोरण ठरवताना न्याय आणि पारदर्शकता यांचे भान राखावे लागेल.

जगातील किमान ८५ देशांमध्ये आज भारतातील सुमारे १८ लाख विद्यार्थी शिकत आहेत. यंदा तब्बल साडेचार लाख विद्यार्थी उच्च शिक्षणासाठी विदेशात गेले. जवळपास चार ते पाच हजार कोटींची वार्षिक उलाढाल या शैक्षणिक स्थलांतरामुळे गमवावी लागते. परदेशी विद्यापीठे देशातच आली तर विद्यार्थ्यांचा हा खर्चही वाचेल. भारतात पायाभूत सोयी उभ्या केल्यानंतर प्रत्यक्ष अध्यापनासाठीचा वेळ लक्षात घेतला तर या वर्षी विद्यापीठांनी अर्ज केला तरी प्रत्यक्ष सन २०२५ पासून प्रवेश सुरू होण्याची शक्यता आहे. विद्यापीठांना त्यांच्या देशातील व भारतातील विद्यापीठातील पदवी समकक्ष ठेवावी लागेल.

परदेशांतील नामांकित विद्यापीठे आता भारतात येत आहेत. त्यासाठीची, प्रक्रिया पुरी होते आहे. या विद्यापीठांवर अनेक अटी असतील. मात्र, त्यांच्या येण्याने भारतातील उच्च शिक्षणाचे चित्र पुरते बदलून जाणार आहे. भारतीय विद्यार्थी, परदेशी विद्यापीठे आणि भारतातील विद्यापीठे या नव्या घडामोडीला कसा प्रतिसाद देतात, हे पाहावे लागेल...

परदेशी विद्यापीठांना मुक्तद्वार दिल्यास देशातील उच्च शिक्षण आणि संस्थांवर विपरीत परिणाम होईल, अशी भीती काही शिक्षणतज्ज्ञांना वाटते. यूजीसीच्या मसुद्याबाबत विद्यापीठ महासंघाचे डॉ. माणिकराव साळुंके म्हणतात, 'परदेशी विद्यापीठांना भारतात मिळणाऱ्या सुविधा देशातील आघाडीच्या विद्यापीठांना दिल्या पाहिजेत; अन्यथा विद्यापीठांमध्ये दरी निर्माण होईल.' 'ज्यांना आर्थिकदृष्ट्या परवडते तेच विद्यार्थी परदेशी शिक्षणासाठी जातात. त्यामुळे गुणवत्तापूर्ण आणि किफायतशीर शिक्षण देणाऱ्या देशातील विद्यापीठांना काळजीचे कारण नाही. तसेच, शिक्षण आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे करणे आवश्यक आहे,' असे माजी कुलगुरू डॉ. पंडित विद्यासागर यांनी म्हटले आहे. देशातील विद्यापीठांना नियमांमध्ये बांधून ठेवायचे आणि परदेशी विद्यापीठांना मोकळीक द्यायची, हा विरोधाभास मसुद्यात आहे, असे 'नॅक'चे कार्यकारी अध्यक्ष डॉ. भूषण पटवर्धन यांनी म्हटले आहे.

परदेशी विद्यार्थ्यांनाही ही विद्यापीठे प्रवेश देऊ शकतील. परदेशातील विद्यापीठांमध्ये गुणवत्तेने पात्र ठरणाऱ्या मात्र अवाढव्य खर्च पेलू न शकणाऱ्या विद्यार्थ्यांना यामुळे निश्चित दिलासा मिळू शकेल. मात्र, त्याच वेळी विद्यापीठाच्या मूळ संकुलाप्रमाणेच शिक्षण भारतीय संकुलातही मिळू शकेल का, हा प्रश्न अनुत्तरित आहे. खरे पाहता, हार्वर्ड, ऑक्सफर्ड, केम्ब्रिज आदींच्या अमेरिका, इंग्लंड येथील विद्यापीठांतील शिक्षणाचा दर्जा आणि भारतातील त्यांच्या उपशाखांचा दर्जा एकच हवा. परंतु आयोग नियमावलीत 'मूळ संकुलाप्रमाणेच दर्जा राखला जावा' असे मोघमपणे नमूद करतो.

भारतासह आशियातील देशांतील विद्यार्थ्यांचे ग्राहक म्हणून मूल्य लक्षात घेऊन परदेशी विद्यापीठे भारतात पाऊल टाकण्याचा नक्कीच विचार करतील. आवश्यक पायाभूत सुविधांची निर्मितीही करतील. मात्र, अध्यापक वर्गाचे काय? त्या विद्यापीठांतील अध्यापक वर्ग देशीच असेल काय? भारत आणि इतर विकसित देशांतील शैक्षणिक वातावरणात तसेच येथील मानसिकतेतही मूलभूत फरक आहेत. परदेशात अनेक नोबेल पारितोषिक प्राप्त संशोधक हे तेथील विद्यापीठात सन्मान आणि स्वेच्छेने अध्यापक म्हणून काम करतात. भारतात प्राध्यापक संशोधन करत नाहीत. संशोधक अध्यापन करत नाहीत. भारतातील बहुतेक विद्यापीठांत पीएच.डी.चे प्रमाणपत्र सर्वोत्तम पात्रतेचा दाखला मानला जातो. आपल्या विद्यापीठांना नव्या कल्पना सुचत नाहीत; तसेच प्रयोगशीलता नसते. अशा वेळी 'नॅक'चा भूलभुलय्या चालूच राहतो.

या नव्या प्रवाहाकडे पाहताना काही संदर्भ दुर्लक्षिण्याजोगे नाहीत. एकीकडे विद्यापीठांचा शैक्षणिक दर्जा, पायाभूत सुविधा, संशोधनासाठी पोषक वातावरण यांचा विचार करून भारतातील विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीसाठी परदेशी विद्यापीठांना गालिचे घालायचे आणि दुसरीकडे भारतातील विद्यापीठांचे प्रश्न प्रलंबित ठेवण्यात काही अर्थ नाही. अर्थात, भारतातील विद्यापीठे या स्पर्धेतच नाहीत. उत्कृष्टतेबरोबर परदेशी विद्यापिठांनी इथल्या मातीतील संकल्पना राबविल्या पाहिजेत. इथले प्रश्न समजून घेतले पाहिजेत. प्रामाणिक असतील तेच टिकतील. मुख्य म्हणजे पालकांना एक चांगला पर्याय उपलब्ध राहील. येत्या काळात सर्वाधिक मनुष्यबळ असणाऱ्या भारतात शिक्षणाचा बाजारपेठ म्हणून विचार करणे हे योग्य असले तरी केवळ बाजारपेठेचा विचार करणे सयुक्तिक होणार नाही. जागतिक 'प्रतिभा स्पर्धात्मकता निर्देशांकात' १३३ देशांत आपला क्रमांक १०१वा लागतो. असे असले तरी शिक्षणव्यवस्था अधिक सक्षम करण्याला पर्याय नाही हे आपण लक्षात घ्यावे लागेल. अर्थात, किफायतशीर खर्चात दर्जेदार शिक्षण देणारा देश अशी प्रतिमा सुखावणारी स्वागतार्ह आहे, हे निश्चित.

(लेखक शिक्षणव्यवस्थेचे अभ्यासक आहेत.)

Maharashtra Times 28.2.2023

News Paper Clippings During February 2023

Section: Education

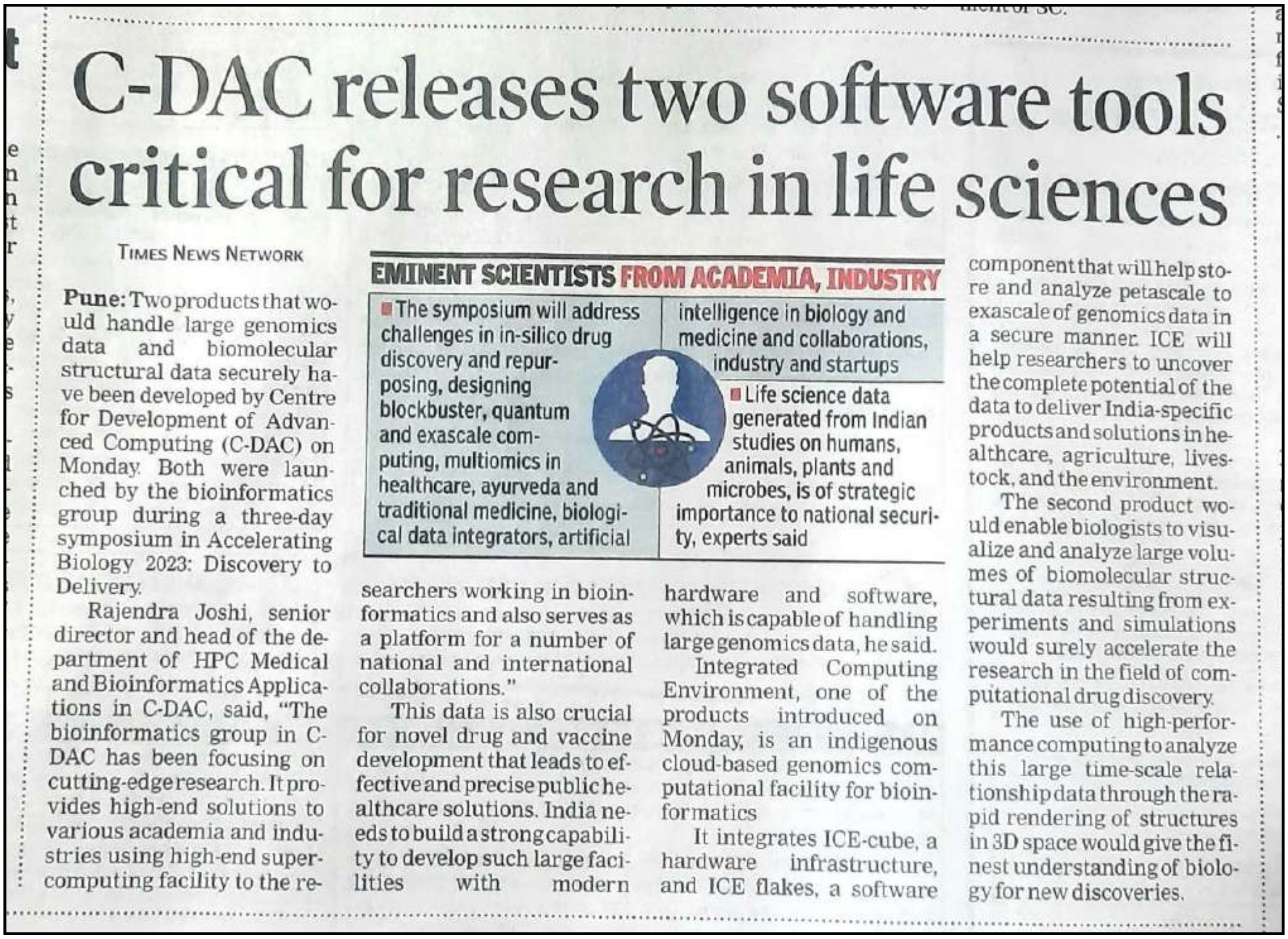

C-DAC releases two software tools critical for research in life sciences

TIMES NEWS NETWORK

Pune: Two products that would handle large genomics data and biomolecular structural data securely have been developed by Centre for Development of Advanced Computing (C-DAC) on Monday. Both were launched by the bioinformatics group during a three-day symposium in Accelerating Biology 2023: Discovery to Delivery.

Rajendra Joshi, senior director and head of the department of HPC Medical and Bioinformatics Applications in C-DAC, said, "The bioinformatics group in C-DAC has been focusing on cutting-edge research. It provides high-end solutions to various academia and industries using high-end supercomputing facility to the researchers working in bioinformatics and also serves as a platform for a number of national and international collaborations."

This data is also crucial for novel drug and vaccine development that leads to effective and precise public healthcare solutions. India needs to build a strong capability to develop such large facilities with modern hardware and software, which is capable of handling large genomics data, he said.

Integrated Computing Environment, one of the products introduced on Monday, is an indigenous cloud-based genomics computational facility for bioinformatics.

It integrates ICE-cube, a hardware infrastructure, and ICE flakes, a software component that will help store and analyze petascale to exascale of genomics data in a secure manner. ICE will help researchers to uncover the complete potential of the data to deliver India-specific products and solutions in healthcare, agriculture, livestock, and the environment.

The second product would enable biologists to visualize and analyze large volumes of biomolecular structural data resulting from experiments and simulations would surely accelerate the research in the field of computational drug discovery.

The use of high-performance computing to analyze this large time-scale relationship data through the rapid rendering of structures in 3D space would give the finest understanding of biology for new discoveries.

EMINENT SCIENTISTS FROM ACADEMIA, INDUSTRY

- The symposium will address challenges in in-silico drug discovery and repurposing, designing blockbuster, quantum and exascale computing, multiomics in healthcare, ayurveda and traditional medicine, biological data integrators, artificial intelligence in biology and medicine and collaborations, industry and startups
- Life science data generated from Indian studies on humans, animals, plants and microbes, is of strategic importance to national security, experts said

The Times of India 28.2.2023

News Paper Clippings During February 2023

Section: Miscellaneous

ग्रंथालये कुतूहल जागे ठेवतात

लेखक अच्युत गोडबोले यांचे मत

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

'शिक्षण घेत राहणे आणि कुतूहल जागृत ठेवणे, ही माणसाच्या जिवंतपणाची लक्षणे आहेत. कुतूहल जागे ठेवण्याचे काम ग्रंथालये करीत आहेत. यातून नागरिकांत वाचनसंस्कृती जोपासली जात आहे,' असे मत प्रसिद्ध लेखक अच्युत गोडबोले यांनी मंगळवारी व्यक्त केले.

पुणे नगर वाचन मंदिराच्या १७५व्या वर्धापनदिनानिमित्त देण्यात आलेल्या विविध पुरस्कारांचे वितरण गोडबोले यांच्या हस्ते करण्यात आले. त्या वेळी ते बोलत होते. संस्थेच्या कार्यालयात झालेल्या या कार्यक्रमाला अध्यक्ष मधुमिलिंद मेहेंदळे, कार्यवाह सुवर्णा जोगळेकर उपस्थित होते. जीवन इंगळे यांना 'कै. आर. एल. नगरकर प्रतिष्ठान' पुरस्कृत डॉ. श्री. व्यं. केतकर पुरस्कार', डॉ. मिलिंद भोई यांना 'ॲड. शरद तपस्वी पुरस्कार' आणि मुकुंद दातार यांना 'कवी ह. स. गोखले पुरस्कार' प्रदान करण्यात आला.

'साहित्य या कलेची व्याप्ती एवढी मोठी आहे की, आपल्याला इतिहास आणि भूगोल या एकाच कलेच्या माध्यमातून अनुभवता येतात. अलीकडे तंत्रज्ञानामुळे माध्यमे बदलत आहेत. सध्या डिजिटल पद्धतीने पुस्तके वाचली जात आहेत. मात्र, येत्या काळात पुन्हा एकदा हातात पुस्तक घेऊन वाचण्याचे प्रमाण वाढेल. माझी पसंती कागदी पुस्तकांना असेल,' असे गोडबोले म्हणाले.

'वाचन चळवळीमुळे सकारात्मक येते. व्यक्तीमध्ये सकारात्मक फरक पडतो, हे मी अनुभवले आहे. वाईटातील चांगुलपणा शोधण्याचे काम आपण केले पाहिजे. हे वाढविण्याचे काम वाचन संस्कृतीतून होत आहे,' मत भोई यांनी व्यक्त केले. इंगळे आणि दातार यांनीही मनोगत व्यक्त केले. कार्यवाह सुवर्णा जोगळेकर यांनी प्रास्ताविक केले. संगीता पुराणिक यांनी सूत्रसंचालन केले, तर डॉ. गायत्री सावंत यांनी उपस्थितांचे आभार मानले.

Maharashtra Times 8.2.2023

News Paper Clippings During February 2023

Section: Miscellaneous

पुढारी

दीड हजार शाळांमध्ये डिजिटल लायब्ररी !

शाळांना टॅबदेखील मिळणार, विद्यार्थी वाचणार ई-पुस्तके

पुढारी विशेष

गणेश खळदकर
पुढारी प्रतिनिधी

पुणे : राज्यातील १ हजार ५२५ शासकीय तसेच स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांमध्ये आता डिजिटल लायब्ररी तयार करण्यात येणार आहे. त्याचबरोबर शाळांना मोठ्या प्रमाणात टॅबदेखील देण्यात येणार आहेत. त्यामुळे विद्यार्थी आता पाठ्यपुस्तकांबरोबरच ई-पुस्तके वाचणार आहेत. यासाठी तब्बल २५ कोटी ६२ लाख रुपये खर्च करण्यात येणार असल्याचे समग्र शिक्षा महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषदेचे राज्य प्रकल्प संचालक कैलास पगारे यांनी स्पष्ट केले आहे.

पगारे यांनी राज्यातील सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी आणि महानगरपालिकांच्या आयुक्तांना दिलेल्या निर्देशानुसार, मुलांच्या वाचनात भर पडण्यासाठी व त्यांना विविध विषयांची पूरक वाचनाची ई-पुस्तके उपलब्ध करून देऊन त्यांच्या शैक्षणिक संपादणूक पातळी वृद्धिंगत होण्याच्या दृष्टीने डिजिटल लायब्ररी हा उपक्रम राबविण्यास सुरुवात झाली आहे. त्याची प्रायोगिक तत्त्वावर दोन शाळांमध्ये अंमलबजावणीही करण्यात आली आहे. मुलांच्या शैक्षणिक गुणवत्तेत वाढ होऊन वर्गातील शैक्षणिक वातावरण अधिक उत्साही राहील आणि विद्यार्थी सतत क्रियाशील राहतील यासाठी शाळांमध्ये डिजिटल लायब्ररी स्थापित करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

विद्यार्थ्यांचा वयोगट व विविध विषयांतील अध्ययन निष्पतीचा विचार करून डिजिटल लायब्ररी विकसित करण्याच्या प्रस्तावास केंद्र शासनाने मान्यता दिली. जेणेकरून विद्यार्थ्यांच्या विविध भाषा विषयांतील दृढीकरण व समज दृढ होईल. तसेच त्याचे उपयोजना आणि कौशल्यात रूपांतर करण्यास उपयुक्त ठरेल.

राज्यातील निवडक १ हजार ५२५ शाळांना डिजिटल लायब्ररी उपलब्ध देण्याचे निश्चित करण्यात आले. त्यामध्ये १०० पेक्षा कमी पटसंख्या असणाऱ्या १ हजार २५५ शाळांमध्ये १० टॅबसह आणि १०० पेक्षा जास्त पटसंख्या असणाऱ्या २७० शाळांमध्ये २० टॅबसह डिजिटल लायब्ररी उपलब्ध करण्यासाठी पुरवठाधारकाची निवड करण्यात आली आहे. या पुरवठाधारकांमार्फत शाळांमध्ये डिजिटल लायब्ररी स्थापित करण्यात येणार आहे.

शैक्षणिक गुणांकनात वृध्दी होण्यासाठी मदतगार

डिजिटल लायब्ररीचे हार्डवेअर व सॉफ्टवेअरच्या शाळेतील प्रभावी वापरामुळे केंद्र शासनाच्या पीजीआय इंडेक्समधील राज्याच्या शैक्षणिक गुणांकनात वृध्दी होण्यासाठी मदत होणार आहे. तसेच विद्यार्थ्यांच्या विविध विषयांतील प्रभुत्व आणि संपादणूक पातळीत वाढ करण्यासाठी तसेच आगामी राष्ट्रीय शैक्षणिक संपादणूक सर्वेक्षण आणि विद्यार्थ्यांच्या अन्य विविध स्पर्धा परीक्षांकरिता व अभ्यासक्रमातील अपेक्षित असणारी अध्ययन निष्पत्ती मुले सहजतेने साध्य करतील, असेदेखील पगारे यांनी स्पष्ट केले.

Pune Edition
Feb 20, 2023 Page No. 5
newspaper.pudhari.co.in

News Paper Clippings During February 2023

Section: Miscellaneous

महाराष्ट्र साहित्य परिषदेचे संशोधक घडविणारे संदर्भ ग्रंथालय

महाराष्ट्र टाइम्स
माझे पुणे
विश्व ग्रंथालयांचे

Chintamani.Patki
@timesgroup.com
Tweet : @ChintamaniPMT

वा. गो. आपटे संदर्भ ग्रंथालयाचा इतिहास

महाराष्ट्र साहित्य परिषदेच्या घटनेचा पहिला मसुदा वा. गो. आपटे यांनी लिहिला. ते परिषदेचे पहिले चिटणीस होते. त्यांनी दहा वर्षे चिटणीसपद भूषविले. वा. गो. आपटे यांच्या नावाचा 'वा. गो. आपटे इस्टेट ट्रस्ट' सदाशिव पेठेत होता. मसापचे तत्कालीन कार्याध्यक्ष श्री. म. माटे यांनी ट्रस्टच्या विश्वस्तांशी संपर्क साधून १९४९मध्ये दहा हजार रुपयांची देणगी मिळवली. ट्रस्टच्या अटीनुसार आपटे यांच्या स्मरणार्थ संदर्भ ग्रंथालय उभारण्यात आले. मे १९५१मध्ये वा. गो. आपटे संदर्भ ग्रंथालयाची प्रतिष्ठापना झाली. या ग्रंथालयातून दुर्मीळ आणि संदर्भात्मक ग्रंथ सोडून अन्य कोणतेही पुस्तक सभासद घरी वाचण्यासाठी नेऊ शकतात.

महाराष्ट्र साहित्य परिषदेचे संदर्भ ग्रंथालय.

आज उद्घाटन

महाराष्ट्र साहित्य परिषदेतील नूतनीकरण झालेल्या ऐतिहासिक माधवराव पटवर्धन सभागृहाचे, कार्यालयाचे व ग्रंथालयाचे उद्घाटन आज, मंगळवारी सकाळी ११ वाजता सरस्वती सन्मान समितीचे प्रमुख डॉ. सुरेश ऋतुपर्ण यांच्या हस्ते होणार आहे. हा कार्यक्रम एस. एम. जोशी सभागृहात होणार आहे.

पुणे : महाराष्ट्र साहित्य परिषदेचे (मसाप) वैभव असलेले वा. गो. आपटे संदर्भ ग्रंथालय मराठी साहित्यिक, संशोधक आणि अभ्यासकांच्या दृष्टीने आकर्षणाचा केंद्रबिंदू राहिले आहे. या ग्रंथालयाचे नूतनीकरण करण्यात आले असून, अनेक दुर्मीळ ग्रंथांचे डिजिटायझेशन करण्यात आले आहे.

एक लाख ग्रंथसंख्या असलेल्या या ग्रंथालयाचे लवकरच संगणकीकरण करण्यात येईल. अभ्यास किंवा संशोधनकार्यात महत्त्वाचा संदर्भ हवा असेल, तर आपटे ग्रंथालयाच्या बैठकीत तो मिळतोच मिळतो. अनेक पीएचडीधारकांना या ग्रंथालयाने संशोधकांचा मान दिला आहे.

शतकोत्तर दशकपूर्तीचा टप्पा पार केलेल्या आणि 'महाराष्ट्रातील आद्य साहित्य संस्था' असा नावलौकिक असलेल्या 'मसाप'च्या वा. गो. आपटे संदर्भ ग्रंथालयात १८०० सालापासूनच्या दुर्मीळ ग्रंथांचा समावेश आहे. एक लाख मौलिक संदर्भग्रंथांनी समृद्ध असलेल्या या ग्रंथालयात साहित्यप्रेमी वाचकांबरोबरच स्पर्धा परीक्षांचा अभ्यास करणाऱ्या विद्यार्थ्यांचा नेहमीच राबता असतो. दुबईस्थित उद्योजक विनोद जाधव यांच्या देणगीतून ग्रंथालयाचे नूतनीकरण करण्यात आले आहे. विद्यार्थ्यांसाठी कल्याणराव जाधव अभ्यासिका सुरू करण्यात आली आहे. आधुनिक आसन व्यवस्था आणि वातानुकूलित व्यवस्थेबरोबरच ग्रंथालयाचे लवकरच संगणकीकरण करण्यात येणार आहे. पुस्तकांची संपूर्ण माहिती संगणकावर मिळणार असल्याने हवे ते पुस्तक शोधणे सोयीचे होणार आहे, अशी माहिती परिषदेचे कार्याध्यक्ष प्रा. मिलिंद जोशी यांनी दिली.

एक लाख ग्रंथांपैकी दुर्मीळ ग्रंथांच्या डिजिटायझेशनचे काम भांडारकर प्राच्यविद्या संशोधन मंदिराच्या सहकार्याने सुरू आहे. पहिल्या टप्प्यात पाचशे ग्रंथांचे डिजिटायझेशन पूर्ण झाले आहे. हे ग्रंथ वाचकांच्या मागणीनुसार ई-मेलद्वारे उपलब्ध करून देण्यात येणार आहेत. साहित्य परिषदेच्या सुमारे २० हजार सभासदांना ग्रंथालयाची सेवा मिळते. वाचक, पीएचडीचे विद्यार्थी, संशोधक, अभ्यासक, स्पर्धा परीक्षांचे विद्यार्थी यांना नाममात्र दरात ग्रंथालयाची सेवा उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे, असे ग्रंथालय विभागाचे कार्यवाह वि. दा. पिंगळे यांनी सांगितले.

Maharashtra Times 21.02.2023

News Paper Clippings During February 2023

Section: Miscellaneous

लोकमत

दृष्टिक्षेप

जगात सर्वाधिक बोलल्या जाणाऱ्या भाषा

१ इंग्रजी — English

२ चायनीज — 漢 汉

३ हिंदी — हिंदी

४ स्पॅनिश

५ फ्रेंच — Je parle français

६ अरेबिक — العربية

७ बंगाली — বাংলা

८ रशियन — А Б В Г Д Е Ё Ж З И Й К Л М Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч

९ पोर्तुगीज

१० उर्दू — اُردُو

इंग्रजी पहिल्या क्रमांकावर, तर हिंदी तिसरी !

संदर्भ : एथनोलॉग आणि वर्ल्ड इंडेक्स

आज जागतिक मातृभाषा दिवस आहे. जागतिकीकरणानंतर जगभरात इंग्रजीचे वर्चस्व वाढून स्थानिक भाषांना ज्या ज्या देशात अधिक घरघर लागली, त्यात भारताचा क्रमांक बराच वरचा आहे. पण, आपण आपल्या स्थानिक भाषणाची हेळसांड केल्याची खंतही आता समाजात मोठ्या प्रमाणात मूळ धरू लागली आहे, हेही काही कमी नव्हे! जगात सर्वाधिक बोलली जाणारी भाषा अर्थातच इंग्रजी असली, तरी हिंदीचा तिसरा क्रमांक आहे, हेही महत्त्वाचेच !

Pune Main
Page No. 6 Feb 21, 2023
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During February 2023

Section: Miscellaneous

चॅटजीपीटी आणि नैतिकता

■ शुभदा नगरकर

कृत्रिम बुद्धिमत्तेचा वापर करून 'चॅटजीपीटी' हा रोबो (यंत्रमानव) ओपनएआय या अमेरिकी कंपनीने गेल्या नोव्हेंबरच्या अखेरीस बाजारात आणला आणि पाच दिवसांत त्याचे कोट्यावधी चाहते झाले. चॅटजीपीटी दीर्घ भाषा प्रारूप म्हणजेच लार्ज लँग्वेज मॉड्युलवर (एलएलएम) आधारित काम करतो. कृत्रिम बुद्धिमत्ता ही काही नवीन बाब नाही. माहिती तंत्रज्ञानामुळे आपण अनेक बाबतींत त्याची अनुभूती घेत आहोतच. इंटरनेटवरून शॉपिंग करणे, गुगल मॅपवरून ईप्सित स्थळी जाणे, ऑटो कार, गेमिंग, घर साफ करणारा रोबो, हृदयाचे ठोके सांगणारे घड्याळ ही सारे कृत्रिम बुद्धिमत्तेची उदाहरणे. आता हा चॅटजीपीटी काय करतो, असा प्रश्न पडेल. तो तुम्हाला हवे ते लिहून देणारा आणि तुमच्या प्रत्येक प्रश्नाला उत्तर देणारा रोबो आहे. कोणत्याही विषयावर निबंध लिहिणे, कविता करणे, संगणक प्रणालीतील चुका शोधणे व दुरुस्त करणे, आपला डाएट प्लॅन करणे, मुलांचा गृहपाठ करून घेणे, नोट्स काढणे असे बरेच काही तो करून देऊ शकतो.

कृत्रिम बुद्धिमत्तेचा वापर करून चॅटजीपीटी नावाप्रमाणे तो तुमच्याशी चॅट म्हणजे संवाद साधत असतो. यात मानवाला जशी भाषा येते तशीच चॅटजीपीटीला कृत्रिमरीत्या शिकवलेली असते. मिशेल या अमेरिकी संगणक संशोधक सांगतात, संगणकाची डेटावर प्रक्रिया करण्याची व तो साठवून ठेवण्याची अफाट शक्ती यात आहे. त्यामुळेच मशिन लर्निंग अल्गोरिदमचा वापर करून संगणकात माणसाच्या मेंदूसारखे काम करणारे न्यूरल नेटवर्क तयार करून माणसाशी माणसाला समजेल अशा भाषेत संवाद करता येऊ शकतो, यावर बरेच संशोधन चालू आहे. यामध्ये संगणकात मोठ्या प्रमाणात शब्द साठवून त्या प्रत्येक शब्दाला प्रशिक्षण दिलेले असते आणि त्या सूचनांप्रमाणेच संगणक काम करीत असतो.

चॅटजीपीटी मदत रिसर्च पेपर लिहिण्यासाठी करून घेणे योग्य की अयोग्य, त्यातील नैतिकता, वाङ्मयचौर्य आणि सत्यता यावर सध्या चर्चा सुरू आहे. संशोधन म्हणजेच नवीन शोध लावणे. आधी झालेल्या संशोधनावर नवीन प्रयोग करणे त्यातून नवीन संशोधन करणे जे समाजाच्या उपयोगी पडेल आणि पुढील पिढ्या वाचून नव्याने ज्ञानात भर टाकतील. यात नैतिकता व प्रामाणिकपणा हे दोन कळीचे मुद्दे आहेत; परंतु चॅटजीपीटी संपूर्ण रिसर्च पेपरच लिहून देत असेल आणि आपल्याला हवा तसा (?) तर मग कदाचित गंभीर समस्या निर्माण होतील. उच्च शिक्षण संस्था व संशोधन करणाऱ्या संस्थांमध्ये रिसर्च पेपर्स लिहणे संशोधकांना वेगवेगळ्या कारणसाठी अनिवार्य केले आहेत. त्यामुळे बनावट रिसर्च जर्नल्स अस्तित्वात आली आहेत. आता चॅटजीपीटीमुळे रिसर्च पेपरच्या प्रकाशनांवर विपरीत परिणाम होतील.

गुगलच्या पुढे एक पाऊल असे जीपीटीबाबत बोलले जाते आहे; परंतु गुगल ज्या माहितीस्रोतांतून माहिती देतो त्याचे संदर्भसुद्धा देतो. पण चॅटजीपीटी मात्र सर्व स्रोतांमधून माहिती गोळा करून एकत्र करून संदर्भांशिवाय देतो. चॅटजीपीटीला मी एक रिसर्च पेपर लिहून मागितला तर त्याने नकार दिला; परंतु त्याऐवजी पेपरचा पूर्ण आराखडा त्याने करून दिला. मी पुन्हा पुन्हा विचारून संदर्भ मागितले तर त्याने कमालच केली. अशी काही पुस्तके व जर्नल्समधील पेपर शोधून दिले ज्यात मी विचारलेला शब्द शीर्षकांमध्ये आढळला. मग गुगलवर सर्च केले असता लक्षात आले की याने काल्पनिक संदर्भ तयार केलेले आहेत. सेल्युलर अँड मॉलेक्युलर बायोइंजिनीअरिंग या जर्नलच्या फेब्रुवारीच्या अंकात मायकेल किंग यांनी संपादकीय म्हणून चॅटजीपीटीबरोबर केलेला संवादच प्रसिद्ध केला आहे. त्यांनी विचारलेल्या प्रश्नांना ढोबळ उत्तरे त्याने दिली आहेत. सगळ्यात महत्त्वाचे त्याने दिलेले संदर्भ अस्तित्वात नाहीतच! हे अत्यंत धोकादायक आहे. मूळ संदर्भ व त्यातील विश्वासार्हता याला रिसर्च पेपरमध्ये अनन्य मोल आहे. त्यामुळे हे सिद्ध होते की याचा वापर किती अयोग्य आहे. संशोधनात प्रकाशित साहित्याचा सखोल अभ्यास करून (साहित्य इलेक्ट्रॉनिक अथवा ग्रंथालयातील छापील स्वरूपात असेल), प्रयोगशाळेत प्रयोग करून जमा केलेल्या माहितीचे विश्लेषण करून, त्यावर चिंतन, मनन करून संशोधक त्याचे संशोधन प्रसिद्ध करतो. यामध्ये चॅटजीपीटीची क्षमता अत्यंत तोकडी पडते. काही संशोधकांनी कमालच केली आहे. चॅटजीपीटीला त्यांच्या रिसर्च पेपरमध्ये चक्क लेखकच बनवले आहे! हाइम झोनी व त्यांच्या सहकाऱ्यांनी 'जर्नल ऑफ मेडिकल एथिक्स'च्या अंकात अशा कृत्रिम लेखकाबद्दल काळजी व्यक्त केली आहे. त्यातील खरेपणा, नैतिकता व वाङ्मयचौर्य हे कसोशीने तपासले पाहिजे. प्रकाशक संशोधन प्रसिद्ध करण्याच्या नियमावलीत बदल करून त्यामध्ये कृत्रिम लेखक असलेले पेपर्स प्रसिद्ध करण्यास नाकारले आहे. मात्र, जर काही प्रकाशकांनी असे पेपर्स प्रसिद्ध केले आणि त्यात काही चुकीचे मानवाला हानिकारक छापले गेल्यास त्याची जबाबदारी नक्कीच चॅटजीपीटी घेणार नाही; कारण तो कृत्रिम आहे. खरे तर याची जबाबदारी प्रत्येक लेखकाची असते. चॅटजीपीटीचा मालक ही जबाबदारी घेणार का? याची नोंद घेणे अत्यंत महत्त्वाचे आहे.

> चॅटजीपीटी मानवाची जागा कधीच घेऊ शकणार नाही. महत्त्वाचे म्हणजे या चॅटजीपीटीकडून कसे व काय लिहून घ्यायचे यासाठी तरी अभ्यास करावाच लागेल. आपण काय व कोणत्या शब्दात याला विचारतो त्यावर त्याचे भविष्य अवलंबून आहे.

बनावट रिसर्च जर्नल्समध्ये शोधनिबंध प्रसिद्ध करणाऱ्यांना तर ही पर्वणीच ठरेल; कारण त्यांना लिहिण्याचे कष्ट (?) पडणारच नाहीत. ही जर्नल्स पैशांच्या बदल्यात काहीही प्रसिद्ध करतात. अशा शोधनिबंधांमध्ये व्याकरणाच्या अनेक चुका असतात व त्यावरून पेपरचा दर्जा लक्षात येतो; परंतु चॅटजीपीटीच्या मदतीने तयार केलेल्या पेपरमध्ये व्याकरणाच्या चुका कमी असतील आणि संदर्भ चुकीचे असतील तर अशा बनावट जर्नल्सना ओळखणे म्हणजे नवीनच आव्हान उभे राहील. याबाबत संशोधकांमध्ये जागरूकता आणावी लागेल. चॅटजीपीटीचा गैरवापर टाळण्यासाठी अमेरिकेतील प्रिन्स्टन विद्यापीठातील २२ वर्षीय एडवर्ड तिआन याने 'जीपीटीझीरो' हा प्रोग्राम तयार केला आहे, ज्यामुळे मशिनद्वारे तयार केलेले मजकूर ओळखता येतो. तिआनच्या मते चॅटजीपीटी एक उत्तम अद्ययावत तंत्रज्ञान आहे; परंतु हे 'पँडोरा बॉक्स'सारखे आहे म्हणूनच त्याचा वापर अतिशय सावधतेने केला पाहिजे.

शेवटचा मुद्दा हा, की संशोधन निबंध, कविता, निबंध, ब्लॉग किंवा पत्रकारिता असो त्यामध्ये भाषेला एक नजाकत असते. प्रत्येकाच्या भावना, अनुभव, निरीक्षण, अभ्यास त्यातून दिसून येतो. प्रत्येक लेखनाची एक शैली असते आणि ती चॅटजीपीटीला कशी समजणार? त्यामुळे चॅटजीपीटी मानवाची जागा कधीच घेऊ शकणार नाही. महत्त्वाचे म्हणजे या चॅटजीपीटीकडून कसे व काय लिहून घ्यायचे यासाठी तरी अभ्यास करावाच लागेल. आपण काय व कोणत्या शब्दात याला विचारतो त्यावर त्याचे भविष्य अवलंबून आहे. त्याला किती मोठे करायचे हे आपणच ठरवायचे आहे.

(लेखिका सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या 'सेंटर फॉर पब्लिकेशन एथिक्स' विभागाच्या समन्वयक आहेत.)

Maharashtra Times 23.2.2023

News Paper Clippings During February 2023

Section: Miscellaneous

पुढारी

पुढारी ANCHOR

ग्रंथालयांच्या सदस्यसंख्येत १५ टक्क्यांनी घट

सुवर्णा चव्हाण
पुढारी प्रतिनिधी

पुणे : सोशल मीडियामुळे सहज उपलब्ध होणारे ई-बुक आणि ऑडिओ बुक, कोरोनामुळे दोन वर्षे बंद असलेली ग्रंथालये अन् आर्थिक निधीची कमतरता, अशा विविध कारणांमुळे राज्यभरातील ग्रंथालयांतील वाचकांच्या सदस्यसंख्येत १५ टक्क्यांनी घट झाली आहे. त्यामुळे सदस्यसंख्या टिकविण्याचे मोठे आव्हान सार्वजनिक ग्रंथालयांसमोर उभे राहिले आहे.

कोरोनामुळे दोन वर्षे ग्रंथालये बंद असल्याचा परिणाम

पुणे, मुंबई, नागपूर, सोलापूर, कोल्हापूर, नाशिक, सातारा आदी जिल्ह्यांमधील अनेक ग्रंथालयांच्या सदस्यसंख्येत मोठी घट झाली आहे. सदस्यसंख्येत घट होण्यात कोरोना महामारी हे मोठे कारण असून, सदस्यसंख्या वाढविण्यासाठी ग्रंथालयांकडून घरपोच पुस्तकसेवेसह वाचनकट्टा, व्याख्याने, पुस्तक मेळावे आयोजित केले जात आहेत.

पुणे असो वा मुंबई, प्रत्येक जिल्ह्यातील शहरी असो वा ग्रामीण भागातील ग्रंथालयांच्या सदस्यसंख्येत फरक पडला असून, काही ग्रंथालयांची सदस्यसंख्या ५० हजारांवरून थेट २५ हजार अशी निम्म्यावर पोहचली आहे. सदस्यसंख्या टिकविण्यासाठी आता ग्रंथालयांकडून घरपोच पुस्तकसेवाही सुरू करण्यात आली. परंतु, राज्यभरातील काही ग्रंथालयांना आर्थिक निधीअभावी असे उपक्रम राबविण्यासाठी अडचणी येत आहेत.

सोमवारी (दि. २७) साजऱ्या होणाऱ्या मराठी भाषा गौरव दिनानिमित्त दै. 'पुढारी'ने याविषयीचा आढावा घेतला. याविषयी पुणे मराठी ग्रंथालयाचे अध्यक्ष धनंजय बर्वे म्हणाले की, सध्या ग्रंथालयाचे ६ हजार ४०० सदस्य आहेत. पण, आम्ही सदस्यसंख्या वाढविण्यासाठी अनेक उपक्रम राबवीत आहोत. घरपोच पुस्तकसेवेसह आम्ही सदस्यसंख्या टिकविण्यासाठी जनजागृती करीत आहोत. त्वष्टा कासार समाज संस्था वाचनमंदिराचे आमोद वडके म्हणाले की, आमच्या ग्रंथालयात ७० हजारांहून अधिक पुस्तके आहेत. कोरोनाच्या आधी निश्चितच ग्रंथालयाची ४० हजार हून अधिक सदस्यसंख्या होती. पण, आता सदस्यसंख्या २५ हजारांवर पोहचली आहे. आता हळूहळू सदस्यसंख्येत वाढ होत आहेत.

" पुणे, मुंबई, नागपूर, कोल्हापूर, अमरावती, नाशिक आदी जिल्ह्यांमध्ये ग्रंथालयातील सदस्यसंख्या अधिक आहे. पण, ग्रंथालये दोन वर्षे बंद होती. त्याचा परिणाम सदस्यसंख्येवर निश्चितच झाला आहे. राज्यभरातील ग्रंथालयातील सदस्यसंख्येत १५ टक्क्यांनी घट झाली आहे. महाराष्ट्रात साडेबारा हजार नोंदणीकृत सार्वजनिक ग्रंथालये आहेत. त्यांना पुरेसे अनुदान मिळत नाही. अनुदानात वाढ केली पाहिजे.

- **डॉ. गजानन कोटेवार,** अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य ग्रंथालय संघ

सदस्यसंख्या कमी होण्याची कारणे

- ग्रामीण भागातील ग्रंथालये आर्थिक अडचणीत
- ग्रंथालये आर्थिकदृष्ट्या सक्षम नाहीत

ग्रंथालयांचे उपक्रम

- घरपोच पुस्तकसेवा
- वाचन कट्टे आणि वाचक मेळावे
- माहिती मोबाईलवर
- संकेतस्थळावर पुस्तकांची माहिती उपलब्ध

My Pune Edition
Feb 27, 2023 Page No. 1
newspaper.pudhari.co.in

News Paper Clippings During February 2023

Section: Miscellaneous

नवभारत

हॉबी

कोरोना में दो वर्ष तक लाइब्रेरीज बंद रहने का दुष्परिणाम

लाइब्रेरी कल्चर को जिंदा रखना बनी चुनौती

पुस्तकालय के लद गए दिन

पुणे. नवभारत न्यूज नेटवर्क. सोशल मीडिया के जरिए सहज उपलब्ध होने वाले ई बुक और ऑडियो बुक, कोरोना की वजह से दो वर्ष बंद रही लाइब्रेरी और फंड के अभाव जैसे विभिन्न कारणों की वजह से राज्य सहित पुणे के लाइब्रेरी में पाठकों की संख्या में 15 फीसदी की कमी आई है. ऐसे में पाठकों की संख्या को बनाए रखने सार्वजनिक लाइब्रेरी के समक्ष एक बड़ी चुनौती बन गई है. पुणे, मुंबई, नागपुर, सोलापुर, कोल्हापुर, नासिक, सातारा आदि जिलों में लाइब्रेरी के पाठकों की संख्या में भारी कमी आई है. पाठकों कर संख्या कम होने के पीछे कोरोना एक बड़ी वजह रही है. पाठकों की संख्या बढ़ाने के लिए लाइब्रेरी की तरफ से पुस्तक घर पहुंचाने के साथ वाचनकट्टा, व्याख्यान, पुस्तक मेलावा आयोजित किया जा रहा है.

ग्रंथालयों में पाठकों की संख्या 15 फीसदी तक घटी

हम पाठकों की संख्या बढ़ाने के लिए कई उपक्रम चलाए जा रहे है. घर तक पुस्तक पहुंचाने के साथ पाठकों की संख्या को बनाए रखने के लिए हम कई उपक्रम चला रहे है. त्वष्टा कासार समाज संस्था वाचन मंदिर के आमोद बडके ने बताया कि हमारे ग्रंथालय में 70 हजार से अधिक पुस्तकें है.

संख्या 40 हजार से 25 तक पहुंच गई है

कोरोना से पहले पाठकों की संख्या 40 हजार से अधिक थी. लेकिन अब पाठकों की संख्या 25 हजार तक पहुंच गई है. अब धीरे धीरे पाठकों की संख्या में बढ़ोतरी हो रही है.

पुणे हो या मुंबई, शहरी हो या ग्रामीण हर जगह के लाइब्रेरी के पाठकों की संख्या में अंतर आया है. कुछ लाइब्रेरी में पाठकों की संख्या 50 हजार से सीधे 25 हजार पर पहुंच गया है. राज्य की कुछ लाइब्रेरी फंड के अभाव में घर तक पुस्तक पहुंचाने के उपक्रम में मुश्किल आ रही है. इस संबंध में पुणे मराठी ग्रंथालय के अध्यक्ष धनंजय बर्वे ने कहा कि फिलहाल लाइब्रेरी में सदस्यों की संख्या 6 हजार 400 है. हम पाठकों की संख्या बढ़ाने के लिए कई उपक्रम चलाए जा रहे है.

सरकारी अनुदान बढ़ाया जाना चाहिए

पुणे, मुंबई, नागपुर, कोल्हापुर, अमरावती, नासिक आदि जिलों के ग्रंथालय में पाठकों की संख्या अधिक है. लेकिन लाइब्रेरी दो वर्ष बंद थे. इसका असर निश्चित रूप से पाठकों की संख्या पर हुआ है. राज्य भर के लाइब्रेरी में पाठकों की संख्या 15 फीसदी तक कम हुई है. महाराष्ट्र रजिस्टर साढ़े 12 हजार लाइब्रेरी है. इसे पर्याप्त अनुदान नहीं मिल रहा है. अनुदान बढ़ाया जाना चाहिए.

– डॉ. गजानन कोटेवार, अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य ग्रंथालय संघ

Pune Edition
28-february-2023 Page No. 5
epaper.enavabharat.com

Upcoming Events

March 2023

Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12 ***Yashwantrao Chavan Jayanti***	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23 ***Shahid Din***	24	25
26	27	28	29	30	31	

Other than the Photos of Modern College Pune-5, Event Photos, Newspaper clipping images, all other images in this Bulletin Issue are downloaded from Google Images., Pinterest, Freepik.Com.